

ODDELEK I

ŽIVE ŽIVALI; PROIZVODI ŽIVALSKEGA IZVORA

Opombi

1. V tem oddelku se vsako sklicevanje nanaša na posamezne rodove, vrste ali pasme živali tudi na njihove mladiče, če iz samega besedila ne izhaja kaj drugega.
2. Katera koli določba, ki se nanaša na "**suhe**" izdelke v tarifi, obsega prav tako tudi izdelke, ki so dehidrirani, evaporirani ali liofilizirani, razen če iz besedila ne izhaja kaj drugega.

1. POGLAVJE

ŽIVE ŽIVALI

Opomba

1. To poglavje obsega vse žive živali, **razen:**
 - (a) rib, rakov, mehkužcev in drugih vodnih nevretenčarjev iz **tar. št. 03.01, 03.06 in 03.07;**
 - (b) kultur mikroorganizmov in drugih izdelkov iz **tar. št. 30.02;**
 - (c) živali iz **tar. št. 95.08.**

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje vključuje vsa živa bitja (za prehrano in v druge namene), **razen:**

- 1) rib, rakov, mehkužcev in drugih vodnih nevretenčarjev,
- 2) mikroorganskih kultur in ostalih izdelkov iz **tar. št. 30.02** in
- 3) živali, ki predstavljajo del cirkusa, menažerij in drugih potujočih predstav (**tar. št. 95.08**).

Živali, ki **poginejo med transportom**, se uvrščajo v **tar.št. 02.01 do 02.05**, v **tar. št. 02.07 ali pa v 02.08**, v kolikor gre za jedilne živali, uporabne za človeško prehrano. V vseh **ostalih primerih** se uvrščajo v **tar.št. 05.11**.

01.01 - ŽIVI KONJI, OSLI, MEZGE IN MULE

0101 10 - Čistih pasem, plemenski

0101.90 - Drugi

Ta tarifna številka vključuje konje (kobile, žrebce, kastrirane konje in ponije), osle, mezge in mule kot domače ali neudomačene živali.

Mule so hibridni potomci, ki nastanejo s križanjem osla in kobile. Mezgi so hibridni potomci žrebca in oslice.

KOMENTAR K TARIFNI PODŠTEVILKI

Tarifna podštevilka 0101.10

V smislu tarifne podštevilke 0101.10 so s pojmom "**čistih pasem, plemenske**" mišljene le živali za prirejo, ki jih pristojni organ šteje za "**čisto pasmo**".

01.02 - ŽIVO GOVEDO

0102.10 - **Čistih pasem, plemensko**

0102.90 - **Druge**

Ta tarifna številka vključuje vse divje in domače živali iz poddružine Bovinae, ne glede na uporabo, za katero so namenjene (za čredo, razplod, pitanje, prirejo, klanje). Mednje med drugim sodijo:

- 1) **živali rodu Bos**, vključno navadno govedo (*Bos taurus*), zebu ali grbavo govedo (*Bos indicus*) in vatusi govedo,
- 2) **živali rodu Babalus**, vključno indijsko ali vodno govedo (*Babalus babalus*), azijski bizon ali arni (*Bubalus arni*) in celebeško anou ali pritlikavi bizon (*Bubalus depressicornis* ali *Anoa depressicornis*),
- 3) **azijsko govedo rodu Bibos**, kot je guar (*Bibos guarus*), gajal (*Bibos frontalis*) in banteng (*Bibos sondaicus*),
- 4) **afriški bizoni rodu Syncerus**, kot je zakrneli bizon (*Syncerus namus*) in veliki bizon kafrarian (*Syncerus caffer*),
- 5) **tibetanski jak** (*Poephagus grunniens*),
- 6) **živali rodu Bison**, t.j. ameriški bizon (*Bison bison*) ali buffalo in evropski bizon (*Bison bonasus*) in
- 7) **biffalo** (križanec med bizonom in domačim govedom)

KOMENTAR K TARIFNI PODŠTEVILKI

Tarifna podštevilka 0102.10

V smislu tar. podšt. 0102.10 so s pojmom "**čistih pasem, plemenski**" mišljene le živali za prirejo, ki jih pristojni organi štejejo za "**čiste pasme**".

01.03 - ŽIVI PRAŠIČI

0103.10 - **Čistih pasem, plemenski**

- **Drugi:**

0103.91 - - **mase pod 50 kg**

0103.92 - - **mase 50 kg ali več**

Ta tarifna številka vključuje domače in divje svinje (npr. merjasce).

KOMENTAR K TARIFNIM PODŠTEVILKAM

Tarifna podštevilka 0103.10

V smislu tar. podšt. 0103.10 so s pojmom "**čistih pasem, plemenski**" mišljene živali za prirejo, ki jih pristojni organi štejejo za "**čiste pasme**".

Tarifni podštevilki 0103.91 in 0103.92

V smislu tarifnih podštevilk 0103.91 in 0103.92 se navedene meje teže nanašajo na težo posamezne živali.

01.04 - ŽIVE OVCE IN KOZE

0104.10 - **Ovce**

0104.20 - **Koze**

Ta tarifna številka vključuje domače ali divje ovce (ovne, ovce, jagnjeta) in domače ali divje koze ali kozličke.

01.05 - ŽIVA DOMAČA PERUTNINA, (VRSTE *GALLUS DOMESTICUS*, RACE, GOSI, PURANI IN PEGATKE)

- **Mase do vključno 185 g:**

0105.11 - - **kokoši, domače** (*Gallus domesticus*)

0105.12 - - **purani**

0105.19 - - **druga**

- **Druga:**

0105.92 - - **kokoši, domače** (*Gallus domesticus*), mase do 2000 g

0105.93 - - **kokoši, domače** (*Gallus domesticus*), mase več kot 2000 g

0105.99 - - **druga**

Ta tarifna številka vključuje le v njej navedeno živo domačo perutnino. Kokoši vrste *Gallus domesticus* vključujejo piščance, vključno kastrirane. Ostale žive ptice (npr. jerebice, fazani, golobi, divje race, divje gosi) **niso vključene (tar. št. 01.06)**.

KOMENTAR K TARIFNIM PODŠTEVILKAM

Tarifne podštevilke 0105.11, 0105.12, 0105.19, 0105.92 in 0105.93

V smislu tar. podšt. 0105.11, 0105.12, 0105.19, 0105.92 in 0105.93 se navedena mejna teža nanaša na težo posamezne živali.

01.06 - DRUGE ŽIVE ŽIVALI

- **Sesalci:**

0106.11 - - primati

0106.12 - - kiti, delfini in pliskavke (sesalci rodu *Cetacea*); morske krave lamantini in dugong (sesalci rodu *Sirenia*)

0106.19 - - drugi

0106.20 - Plazilci (vključno kače in želve)

- Ptice:

0106.31 - - ujede

0106.32 - - papige (vključno dolgorepe papige, makai in kakaduji)

0106.39 - - druge

0106.90 - Druge

Ta tarifna številka vključuje, med drugim, tudi naslednje domače ali divje živali:

(A) **Sesalce:**

(1) primate,

(2) kite, delfine in pliskavke (sesalce rodu *Cetacea*); morske krave lamantini in dugong (sesalce rodu *Sirenia*) in

(3) druge sesalce (npr. severne jelene, mačke, pse, leve, tigre, medvede, kamele, zebre, divje zajce, kunce, jelene, antilope, gamse, lisice, kune in druge živali za krznarsko vzrejo).

(B) **Plazilce, vključno s kačami in želvami**

(C) **Ptice:**

(1) roparice,

(2) papige (vključno dolgorepe papige, makai in kakaduji) in

(3) druge ptice (npr. jerebice, fazane, prepelice, sloke, divje kokoši, divje race in gosi, drozge, kose, golobe, šoje, zebe, senice, kolibrije, pave, labode in druge ptice, ki niso zajete v tarifni številki 01.05).

(D) **Drugo**, npr. čebele (v rojih ali transportnih kletkah ali panjih), druge insekte in žabe.

Ta tarifna številka ne vključuje živali, ki so del cirkusov, menažerij ali drugih podobnih potujočih predstav z živalmi (**tar. št. 95.08**).

MESO IN DRUGI UŽITNI KLAVNIČNI PROIZVODI

Opomba

1. V to poglavje **ne spadajo**:

- (a) izdelki vrst, opisanih v tar. št. 02.01 do 02.08 in 02.10, ki so neuporabni za hrano ljudi;
- (b) čreva, mehurji ali želodci živali (**tar. št. 05.04**) in živalska kri (**tar.št. 05.11 ali 30.02**);
- (c) maščobe živalskega izvora, razen izdelkov iz **tar. št. 02.09** (15. poglavje).

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje vključuje meso v obliki trupel (telo živali z ali brez glave), polovic (dobljenih z razkosanjem trupla po dolžini), četrtin, kosov itd, druge klavnične izdelke ter moko in zdrob iz mesa in drugih klavničnih izdelkov iz živali vseh vrst (**razen** iz rib, rakov, mehkužcev in drugih vodnih nevretenčarjev - **poglavje 3**), uporabno za prehrano ljudi.

Meso in drugi klavnični izdelki, ki so neuporabni ali neprimerni za prehrano ljudi, so **izključeni (tar. št. 05.11)**. Moka in zdrob iz mesa in drugih klavničnih izdelkov, ki sta neprimerna za prehrano ljudi, sta prav tako **izključena (tar.št. 23.01)**.

Druge klavnične izdelke je moč razvrstiti v štiri skupine:

- 1) izdelki, ki se v glavnem uporabljajo za prehrano ljudi (npr. glave in deli glav, vključno uhlji, noge, repi, srca, jeziki, vranice, notranje jajčne opne, trebušne opne, prsne žleze itd.),
- 2) izdelki, ki se uporabljajo le v farmacevtski proizvodnji (npr. žolčne čašice, adrenalne žleze, placenta),
- 3) izdelki, ki se lahko uporabijo za prehrano ljudi ali pa v druge namene (npr. jetra, ledvice, pljuča, možgani, pankreas, vranice, hrbtenični mozeg, jajčniki, maternice, mošnje, vime, tiroidne žleze, ščitnice),
- 4) izdelki, ki se lahko uporabijo za prehrano ljudi ali v druge namene, kot so npr. surove kože (v proizvodnji strojenega usnja).

Sveži, ohlajeni, zmrznjeni, soljeni ali sušeni v razsolu ali dimljeni izdelki, navedeni v odstavku pod 1), se uvrščajo v to poglavje, **razen** v kolikor niso primerni za prehrano ljudi. V slednjem primeru se morajo uvrstiti v **tar. št. 05.11**.

Sveži, ohlajeni, zmrznjeni ali drugače začasno konzervirani izdelki, navedeni v odstavku (b), se uvrščajo v tar. št. **05.10**, sušeni pa v **tar. št. 30.01**.

Klavnični izdelki, navedeni v odstavku pod 3), se uvrščajo, kot sledi:

- a) v **tar. št. 05.10**, kadar so začasno konzervirani za izdelavo farmacevtskih izdelkov (npr. v glicerinu, acetonu, alkoholu, formaldehidu, v natrijevem boratu),
- b) v **tar. št. 30.01**, kadar so sušeni in
- c) v poglavje 2, če ustrezajo prehrani ljudi in v **tar. št. 05.11**, če niso primerni človeški prehrani.

Proizvodi, o katerih govori odstavek pod 4), se uvrščajo v poglavje 2, kadar so primerni za prehrano ljudi ali pa v glavnem v **tar. št. 05.11** ali v **poglavje 41**, v kolikor za to niso primerni.

Čreva, mehurji in želodci živali (razen ribjih) se uvrščajo v **tar. št. 05.04** ne glede na to, ali so uporabni za prehrano.

Živalske maščobe, ki so dobavljene ločeno, so **izključene (poglavje 15)**, razen v primeru netopljene svinjske slanine in pustega mesa (brez sala) ter netopljene živalske perutninske maščobe, ki sodi v tar.

št. 02.09 tudi, v kolikor so primerni zgolj za industrijsko uporabo. Vendar pa šteje slanina, uvožena v polovicah in ki je v sestavu trupla zaklane živali ali se drži mesa, za del mesa.

Razlika med mesom in drugimi klavničnimi izdelki iz tega poglavja in onimi iz poglavja 16.

To poglavje vključuje meso in druge klavnične izdelke le v naslednjih stanjih, ne glede na to, ali so predhodno posušeni ali obdelani na podoben način, vendar **ne kuhani**:

- 1) **v svežem stanju** (vključno meso in druge klavnične izdelke, zapakirani skupaj s soljo kot sredstvom za začasno konzerviranje za čas transporta),
- 2) **ohlajeni**, t.j. na temperaturi, ki je običajno znižana na okrog 0 °C, vendar **pod pogojem**, da niso zmrznjeni,
- 3) **zamrznjeni**, t.j. ohlajeni na temperaturo, ki je pod zmrzovališčem mesa, vse do popolne zamrznitve in
- 4) **soljeni**, v slanici - sušeni ali dimljeni.

Tudi meso in drugi klavnični izdelki, ki so oslajeni z vodno raztopino sladkorja, se uvrščajo v to poglavje.

Meso in drugi klavnični izdelki v navedenih stanjih pod 1) do 4) se uvrščajo v to poglavje ne glede na to, ali so bili izpostavljeni postopku mehčanja s proteolitičnimi encimi (npr. papainom), ali so bili nasekani, razkosani, razsekani ali zmleti. V to poglavje se uvrščajo tudi mešanice ali kombinacije izdelkov iz raznih tar. številke tega poglavja (npr. perutninsko meso iz tar. št. 02.07, obloženo s svinjsko slanino iz tar. št. 02.09).

Meso in drugi klavnični izdelki, ki **ne sodijo v nobeno** tar. številko tega poglavja, se uvrščajo v **poglavje 16**, npr.:

- a) klobasičarski in podobni izdelki - kuhani ali surovi (**tar. št. 16.01**) in
- b) meso in drugi klavnični izdelki (kuhani v vodi, na pari, praženi ali pečeni) ali oni, ki so pripravljene ali konzervirane s pomočjo drugih postopkov, ki jih to poglavje ne predvideva, vključno tisti, prevlečeni z maslom, s krušnimi drobtinami, gobami ali začimbami (npr., s poprom in soljo), kot tudi jetrne paštete ter paštete z majhnimi koščki mesa (**tar. št. 16.02**)

To poglavje prav tako vključuje meso in druge klavnične izdelke, primerne za prehrano ljudi, vključno tudi take, ki so kuhani v obliki moke ali prahu.

Treba je poudariti, da ostanejo meso in drugi klavnični izdelki uvrščeni v tem poglavju celo, če se nahajajo v hermetično zaprtem pakiranju (npr. suho meso v pločevinkah). Vendar pa so izdelki v takih pakiranjih običajno pripravljene ali konzervirane na način, ki ga tarifne številke tega poglavja ne predvidevajo. Zaradi tega jih je treba, skladno s tem, uvrstiti v **poglavje 16**.

Podobno temu, meso in drugi klavnični izdelki se uvrščajo v to poglavje (npr. sveže ali ohlajeno goveje meso), če se pakirajo po postopku modificiranega atmosferskega pakiranja (MAP). Pri MAP postopku se ozračje, ki obkroža izdelek, spreminja ali kontrolira (npr. z odvzemanjem ali zmanjševanjem deleža kisika, ki ga zamenjajo, oziroma povečajo delež dušika ali ogljikovega dioksida).

02.01 - MESO, GOVEJE, SVEŽE ALI OHLAJENO

0201.10 - **Trupi in polovice**

0201.20 - **Drugi kosi s kostmi**

0201.30 - **Brez kosti**

Ta tarifna številka vključuje sveže ali ohlajeno meso domačih ali divjih živali govejega rodu iz tar. št. 01.02.

02.02 - MESO GOVEJE, ZAMRZNJENO

0202.10 - **Trupi in polovice**

0202.20 - **Drugi kosi s kostmi**

0202.30 - **Brez kosti**

Ta tarifna številka vključuje zamrznjeno meso domačih ali divjih živali govejega rodu iz tar. št. 0102.

02.03 - MESO, PRAŠIČJE, SVEŽE, OHLAJENO ALI ZAMRZNJENO

- **Sveže ali ohlajeno:**

0203.11 - - **trupi in polovice s kožo**

0203.12 - - **šunke, plečeta in njihovi kosi, s kostmi**

0203.19 - - **drugo**

- **Zamrznjeno:**

0203.21 - - **trupi in polovice**

0203.22 - - **šunke, plečeta in njihovi kosi, s kostmi**

0203.29 - - **drugo**

Ta tarifna številka vključuje sveže, ohlajeno ali zmrznjeno meso domačih ali divjih prašičev in drugih svinj (npr. od merjasca). Ta tarifna številka vključuje svinjino, premreženo s slanino ali podobna mesa, premrežena s slanino ali salom, kot tudi maščobe, premrežene s slojem mesa.

02.04 - MESO, OVČJE ALI KOZJE, SVEŽE, OHLAJENO ALI ZAMRZNJENO

0204.10 - **Trupi in polovice, jagnječji, sveži ali ohlajeni**

- **Drugo meso, ovčje, sveže ali ohlajeno:**

0204.21 - - **trupi in polovice**

0204.22 - - **drugi kosi s kostmi**

0204.23 - - **brez kosti**

0204.30 - **Trupi in polovice jagnječji, zamrznjeni**

- **Drugo meso, ovčje, zamrznjeno:**

0204.41 - - **trupi in polovice**

0204.42 - - **drugi kosi s kostmi**

0204.43 - - **brez kosti**

0204.50 - **Meso, kozje**

Ta tarifna številka vključuje sveže, ohlajeno ali zmrznjeno meso ovac (ovnov, ovc in jagnjet), domačih ali divjih koz ali kozlov.

KOMENTAR K TARIFNIMA PODŠTEVILKAMA

Tarifni podštevilki 0204.10 in 0204.30

V smislu tar. podšt. 0204.10 in 0204.30 je pod pojmom "**meso, jagnječje**" mišljeno meso, ki ga dobimo iz živali iz vrste ovac, ki niso starejše od 12 mesecev. Meso je fine zrnaste strukture, je ble-dorodeče barve in žametnega izgleda. Teža trupa ne presega 26 kg.

02.05 - MESO KONJ, OSLOV ALI MUL IN MEZGOV, SVEŽE, OHLAJENO ALI ZAMRZ-NJENO

Ta tarifna številka vključuje sveže, ohlajeno ali zmrznjeno meso živali, ki se kot žive uvrščajo v tar. št. 01.01.

02.06 - DRUGI UŽITNI KLAVNIČNI IZDELKI IZ GOVEJEGA, SVINJSKEGA, OVČJEGA, KOZJEGA IN KONJSKEGA MESA TER MESA OSLOV ALI MESA MUL IN MEZGOV, SVEŽI, OHLAJENI ALI ZAMRZNJENI:

0206.10 - Od živali vrste goved, sveži ali ohlajeni

- Od živali vrste goved, zamrznjeni:

0206.21 - - jeziki

0206.22 - - jetra

0206.29 - - drugi

0206.30 - Od prašičev, sveži ali ohlajeni

- Od prašičev, zamrznjeni:

0206.41 - - jetra

0206.49 - - drugi

0206.80 - Drugi, sveži ali ohlajeni

0206.90 - Drugi, zamrznjeni

Ostali klavnični izdelki iz te tarifne številke, ki so primerni za prehrano, vključujejo: glave in kose glave (vključno uhlje), noge, repe, srca, vimena, jetra, ledvice, prsne žleze in pankreas, možgane, pljuča, trebušne prepone, vranice, jezike, opne, hrbtenični mozeg, kožo, ki je uporabna za prehrano ljudi, organe za reprodukcijo (npr. maternica, jajčniki in mošnje), tiroidne žleze, ščitnice. Glede uvrščanja ostalih klavničnih izdelkov so navodila v splošnih določilih tega poglavja.

02.07 - MESO IN UŽITNI ODPADKI PERUTNINE IZ TAR. ŠT. 01.05, SVEŽE, OHLAJENO ALI ZAMRZNJENO:

- Od kokoši vrste *Gallus domesticus*:

0207.11 - - nerazrezane na kose, sveže ali ohlajene

0207.12 - - nerazrezane na kose, zamrznjene

0207.13 - - kosi in drobovje, sveži ali ohlajeni

0207.14 - - kosi in drobovje, zamrznjeni

- Od puranov:

- 0207.24 - - nerazrezani na kose, sveži ali ohlajeni
- 0207.25 - - nerazrezani na kose, zamrznjeni
- 0207.26 - - kosi in drobovje, sveži ali ohlajeni
- 0207.27 - - kosi in drobovje, zamrznjeni

- Od rac, gosi in pegatk:

- 0207.32 - - nerazrezane na kose, sveže ali ohlajene
- 0207.33 - - nerazrezane na kose, zamrznjene
- 0207.34 - - mastna jetra, sveža ali ohlajena
- 0207.35 - - drugo, sveže ali ohlajeno
- 0207.36 - - drugo, zamrznjeno

Ta tarifna številka vključuje le sveže, ohlajeno ali zmrznjeno meso in druge klavnične izdelke, uporabne za prehrano ljudi in sicer iz mesa domače perutnine, ki se kot živa uvršča v tar. št. 01.05.

V mednarodni trgovini imajo izmed vseh klavničnih izdelkov iz perutnine največjo vlogo piščančja, gosja in račja jetra. Vključujejo tudi "**mastna jetra**" gosi in rac, saj jih je brez napora možno razločiti od ostalih jeter zaradi dejstva, da so mnogo večje in težje, bolj čvrste in bolj bogate z maščobami. Njihova barva variira od belkasto bež do svetlo kostanjeve barve, medtem ko so ostala jetra v glavnem temno ali svetlordeče barve.

02.08 - DRUGO MESO IN DRUGI UŽITNI MESNI KLAVNIČNI IZDELKI, SVEŽE, OHLAJENO ALI ZAMRZNJENO

- 0208.10 - Od domačih kuncev in divjih zajcev
- 0208.20 - Žabji kraki
- 0208.30 - Od primatov
- 0208.40 - Od kitov, delfinov in pliskavk (sesalcev rodu *Cetacea*); od morskih krav lamantini in dugong (sesalci rodu *Sirenia*)
- 0208.50 - Od plazilcev (vključno kače in želve)
- 0208.90 - Drugo

Ta tarifna številka vključuje meso in druge klavnične izdelke, uporabne za prehrano ljudi tistih živali, ki se uvrščajo v tar. št. 0106 pod pogojem, da so uporabne oz. primerne za prehrano ljudi, npr. meso udomačenih in divjih zajcev, žab, jelenov, bobrov, kitov in želv.

02.09 - PRAŠIČJA MAŠČOBA IN SALO, OČIŠČENA MESA IN PODKOŽNO MAŠČEVJE PERUTNINE (NETOPLJENO), SVEŽE, OHLAJENO, ZAMRZNJENO, NASOLJENO, RAZSOLJENO, SUŠENO ALI DIMLJENO

Ta tarifna številka se omejuje na netopljeno svinjsko slanino in tolščo brez suhega mesa. Takšna slanina sodi v to tarifno številko tudi, če je primerna zgolj za industrijsko uporabo. Meso, ki je pripravljeno v obliki, običajni za prehrano, v to tarifno številko **ni vključeno (tar. št 02.03 ali 02.10, odvisno od**

primera do primera - npr. svinjina, premrežena s slanino ali podobna mesa, v veliki meri premrežena s slanino, ali pa slanina s pripadajočim slojem mesa).

Ta tarifna številka posebej vključuje tolščo, ki se v glavnem nahaja v okolici svinjskega drobovja in ki se, ko se stopi ali kako drugače ekstrahira, uvršča v **tar. št. 15.01**.

Netopljena tolšča domače ali divje perutnine (npr. gosja) prav tako sodi v to tarifno številko - v kolikor je stopljena, je iz te številke **izključena (tar. št. 15.01)**.

Izključena je tudi tolšča morskih sesalcev (**poglavje 15**).

02.10 - MESO IN DRUGI UŽITNI MESNI KLAVNIČNI IZDELKI - NASOLJENI, V SLANICI, SUŠENI ALI PREKAJENI; UŽITNA MOKA IN ZDROB IZ MESA ALI IZ DRUGIH KLAVNIČNIH IZDELKOV:

- Meso, prašičje:

0210.11 - - šunke, plečeta in njihovi kosi, s kostmi

0210.12 - - prsi s potrebušino in njihovi kosi

0210.19 - - drugo

0210.20 - Meso, goveje

- Drugo, vključno užitna moka, zdrob iz mesa in drugih klavničnih izdelkov

0210.91 - - od primatov

0210.99 - - od kitov, delfinov in pliskavk (sesalcev rodu *Cetacea*); morskih krav lamantini in dugong (sesalci rodu *Sirenia*)

0210.93 - - od plazilcev (vključno kače in želve)

0210.99 - - drugo

Ta tarifna številka vključuje vse vrste mesa in drugih klavničnih izdelkov, uporabnih za prehrano ljudi in ki so pripravljene tako, kot je opisano v poimenovanju tarifne številke. **Ne vključuje** netopljene ali drugače ekstrahirane svinjske slanine in perutninskega sala (**tar. št. 02.09**). Ta tarifna številka vključuje s slanino premreženo svinjsko meso in podobna mesa, v veliki meri premrežena s slanino, pa tudi maščobe, premrežene s slojem mesa **pod pogojem**, da so pripravljene po postopkih, opredeljenih v poimenovanju te tarifne številke.

V tej tarifni številki ostaja soljeno, sušeno (vključno dehidrirano ali sušeno s pomrzovanjem) ali dimljeno meso (npr. prašič, šunka, pleča), če je ovito v čreva, želodec, mehur, kožo ali v podobne naravne ali umetne ovoje in **pod pogojem**, da meso predhodno ni bilo sekljano, mleto ali kombinirano z drugimi sestavinami (**tar. št. 16.01**).

Moka ali prah iz mesa ali drugih klavničnih izdelkov za prehrano se uvršča v to tarifno številko. Moka in prah iz drugih mesnih klavničnih izdelkov, neprimernih za prehrano ljudi (primernih npr. za prehrano živali), sta iz te tarifne številke **izključena (tar. št. 23.01)**.

Določbe komentarja k tarifni številki 0206 se uporabljajo *mutatis mutandis* tudi za druge klavnične mesne izdelke iz te tarifne številke, uporabne za prehrano ljudi.

RIBE, RAKI, MEHKUŽCI IN DRUGI VODNI NEVREtenČARJI

Opombi

1. V to poglavje **ne spadajo**:
 - (a) morski sesalci (**tar. št. 01.06**);
 - (b) meso morskih sesalcev iz **tar. št. 01.06 (tar. št. 02.08 ali 02.10)**
 - (c) ribe (vključno njihova jetra in ikre), raki, mehkužci in drugi vodni nevretenčarji, ki so mrtvi in neuporabni za hrano ljudi bodisi zaradi njihove vrste ali njihovega stanja (5. poglavje); moka, zdrob in peleti iz rib, rakov, mehkužcev in drugih vodnih nevretenčarjev, neuporabni za hrano ljudi (**tar. št. 23.01**);
 - (d) kaviar in kaviarjev nadomestek, pripravljen iz ribjih jajčec (**tar. št. 16.04**).
2. V tem poglavju izraz "**peleti**" pomeni izdelke, ki so bili aglomerirani bodisi neposredno s kompresijo bodisi z dodatkom majhne količine veziva.

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje vključuje vse, žive ali mrtve in za prehrano ljudi primerne ribe, rake, mehkužce in druge vodne nevretenčarje, **dobavljene za neposredno porabo ali v industrijske namene (konzerviranje itd.)**, za drstišča in akvarije, **izvzemši** mrtve ribe (vključno njihova jetra in ikre), rake, mehkužce ter ostale vodne nevretenčarje, ki niso primerni za prehrano ljudi bodisi zaradi njihove vrste, bodisi zaradi stanja, v katerem se nahajajo (**5. poglavje**).

Pojem "**ohlajen**" označuje običajno na 0 °C znižano temperaturo izdelka, vendar brez zmrzovanja izdelka. Pojem "zmrznjen" označuje stanje izdelka, ki je ohlajen pod točko njegovega zamrzovališča, vse dokler izdelek ne zmrzne.

To poglavje vključuje tudi užitne ribje ikre, t.j. ribja jajčeca, zavita še v jajčno membrano, ki niso pripravljena ali konzervirana oz. pripravljena in konzervirana s postopki, predvidenimi v tem poglavju. Drugače pripravljena ali konzervirana užitna ribja jajčeca, ne glede na to, ali so ovita z jajčno membrano ali ne, se uvrščajo v tar. št. 16.04.

Razlika med blagom iz tega poglavja in onim iz poglavja 16

To poglavje se omejuje na ribe (vključno njihova jetra in ikre), rake, mehkužce in druge vodne nevretenčarje v stanjih, opisanih v tarifnih številkah. V tem poglavju ostajajo, ne glede na to, ali so razsekani, sesekljeni, stisnjeni, mleti itd. Poleg tega ostajajo uvrščene v tem poglavju tudi mešanice ali kombinacije izdelkov iz raznih tarifnih številk tega poglavja (npr. riba iz **tar. št. 03.02 do 03.04** z raki iz **tar. št 03.06** ostaja uvrščena v to poglavje).

Na drugi strani pa se ribe, raki, mehkužci in ostali vodni nevretenčarji uvrščajo v **poglavje 16** v primeru, da so pripravljene ali konzervirane s postopki, ki v tem poglavju niso predvideni (npr. ribji fileti, obloženi z maslom in drobtinami, kuhane ribe). Vendar je treba poudariti, da se uvršča prekajena riba, ki je bila pečena prej ali med dimljenjem, pa tudi raki v oklepu, kuhani le v vodi ali poparjeni, v **tar. št. 03.05 ali 03.06** - odvisno od primera. Moka, zdrob ali peleti iz kuhanih rib, rakov, mehkužcev in drugih vodnih nevretenčarjev prav tako ostanejo uvrščeni v **tar. številkah 03.05, 03.06 in 03.07**.

Prav tako je treba izpostaviti, da ostajajo v tem poglavju uvrščene ribe, raki, mehkužci in ostali vodni nevretenčarji tudi, če so dani v hermetične posode (npr. prekajeni losos v konzervi). V večini primerov

pa so na ta način pakirani izdelki pripravljeni ali konzervirani drugače, kot je predvideno v tarifnih številkah tega poglavja in se morajo zaradi tega uvrstiti v **poglavje 16**.

Poleg predhodno navedenih izjem to poglavje **izključuje še**:

- a) morske sesalce (**tar. št. 01.06**) in njihovo meso (**tar. št. 02.08 ali 02.10**)
- b) ribje odpadke in ikre, ki niso užitne (npr. soljene ikre polenovke, ki se uporabljajo le za ribjo vabo) (**tar. št. 05.11**) in
- c) moko in prah iz rib, rakov, mehkužcev in ostalih vodnih nevretenčarjev, neuporabno za prehrano ljudi (**tar. št. 23.01**).

Podobno temu, ribe, raki, mehkužci in drugi vodni nevretenčarji se uvrščajo v to poglavje (npr. sveža ali ohlajena riba), če se pakirajo po postopku modificiranega atmosferskega pakiranja (MAP). Pri MAP postopku se ozračje, ki obkroža izdelek, spreminja ali kontrolira (npr. z odvzemanjem ali zmanjševanjem deleža kisika, ki ga zamenjajo, oziroma povečajo delež dušika ali ogljikovega dioksida).

03.01 - RIBE - ŽIVE:

0301.10 - Okrasne ribe

- Druge ribe, žive:

0301.91 - **- postrvi** (*Salmo trutta*, *Oncorhynchus mykiss*, *Oncorhynchus clarki*, *Oncorhynchus aguabonita*, *Oncorhynchus gilae*, *Oncorhynchus apache*, *Oncorhynchus chrysogaster*)

0301.92 - **- jegulje** (*Anguilla spp.*)

0301.93 - **- krap**

0301.99 - **- druge**

Ta tarifna številka vključuje vse žive ribe, ne glede na uporabo, za katero so namenjene (npr. okrasne ribe).

Ribe iz te tarifne številke se običajno transportirajo v ustreznih kontejnerjih (akvarijih, v rezervoarjih-tankih za ribe), v katerih se lahko ohranijo žive v pogojih, podobnih onim v naravnem okolju.

KOMENTAR K TARIFNI PODŠTEVILKI

Tarifna podštevilka 0301.10

Pojem "**okrasne ribe**" označuje žive ribe, ki se zaradi njihove oblike ali barve običajno uporabljajo kot okrasne, predvsem v akvarijih.

03.02 - RIBE, SVEŽE ALI OHLAJENE, RAZEN RIBJIH FILETOV IN DRUGEGA RIBJEGA MESA IZ TAR. ŠT. 03.04

- Salmonidi, razen jeter in iker:

0302.11 - **- postrvi** (*Salmo trutta*, *Oncorhynchus mykiss*, *Oncorhynchus clarki*, *Oncorhynchus aguabonita*, *Oncorhynchus gilae*, *Oncorhynchus apache*, *Oncorhynchus chrysogaster*)

0302.12 - **- pacifiški lososi** (*Oncorhynchus nerka*, *Oncorhynchus gorbuscha*, *Oncorhynchus keta*, *Oncorhynchus tshawytscha*, *Oncorhynchus kisutch*, *Oncorhynchus masou* in *Oncorhynchus rhodurus*), **atlantski lososi** (*Salmo salar*) in **donavski lososi** (*Hucho hucho*)

0302.19 - **- drugi**

- Ploščate ali lisaste ribe (*Pleuronectidae*, *Bothidae*, *Cynoglossidae*, *Solediae*, *Scophthalmidae* in *Citharidae*), razen jeter in iker:

- 0302.21 - - morski list (*Reinhardtius hippoglossoides*, *Hippoglossus hippoglossus*, *Hippoglossus stenolepis*)
- 0302.22 - - navadna plošča (*Pleuronectes platessa*)
- 0302.23 - - list (*Solea spp.*)
- 0302.29 - - druge
 - Tuni (rodu *Thunnus*), progasti tun (*Euthynnus*, *Katsuwonus pelamis*), razen jeter in iker:
- 0302.31 - - tun ablakor ali dolgoplavutni beli tun (*Thunnus alalunga*)
- 0302.32 - - rumenoplavutni tun (*Thunnus albacares*)
- 0302.33 - - progasti tun
- 0302.34 - - velikooki tun (*Thunnus obesus*)
- 0302.35 - - modroplavutni tun (*Thunnus thynnus*)
- 0302.36 - - južni modroplavutni tun (*Thunnus maccoyii*)
- 0302.39 - - drugo
- 0302.40 - Sledi (*Clupea harengus*, *Clupea pallasii*), razen jeter in iker
- 0302.50 - Trske (*Gadus morhua*, *Gadus agac*, *Gadus macrocephalus*), razen jeter in iker
 - Druge ribe, razen jeter in iker:
- 0302.61 - - sardele (*Sardina pilchardus*, *Sardinops spp.*), velike sardele (*Sardinella spp.*), papaline (*Sprattus sprattus*)
- 0302.62 - - vahnja ali navadni lupač (*Melanogrammus aeglefinus*)
- 0302.63 - - saj ali morski losos (*Pollachius virens*)
- 0302.64 - - skuše (*Scomber scombrus*, *Scomber australicus*, *Scomber japonicus*)
- 0302.65 - - morski psi
- 0302.66 - - jegulje (*Angiulla spp.*)
- 0302.69 - - druge
- 0302.70 - Jetra in ikre

Ta tarifna številka vključuje sveže ali ohlajene ribe - cele, brez glave, očiščene ali narezane na kose s kostmi. Vendar pa ta tarifna številka **izključuje** ribje filete in drugo ribje meso iz **tar. št. 03.04**. Ribe so lahko pakirane skupaj s soljo in ledom ali poškopljene s slano vodo zaradi začasnega konzerviranja v času transporta.

V to tar. številko se uvršča tudi **oslajena riba, kateri je dodan lovorjev list**.

V to tar. številko se uvrščajo še ribje kože, jetra in **ikre - sveže** ali ohlajene.

03.03 - RIBE, ZAMRZNJENE, RAZEN RIBJIH FILETOV IN DRUGEGA RIBJEGA MESA IZ TAR. ŠT. 03.04

- Pacifiški lososi (*Oncorhynchus nerka*, *Oncorhynchus gorbuscha*, *Oncorhynchus keta*, *Oncorhynchus tshawytscha*, *Oncorhynchus kisutch*, *Oncorhynchus masou* in *Oncorhynchus rhodurus*), razen jeter in iker:

0303.11 - - rdeči losos (*Oncorhynchus nerka*)

0303.19 - - drugi

- Druge salmonide, razen jeter in iker:

0303.21 - - postrvi (*Salmo trutta*, *Oncorhynchus mykiss*, *Oncorhynchus clarki*, *Oncorhynchus aguabonita*, *Oncorhynchus gilae*, *Oncorhynchus apache*, *Oncorhynchus chrysogaster*)

0303.22 - - atlantski lososi (*Salmo salar*) in donavski lososi (*Hucho hucho*)

0303.29 - - druge

- Ploščate ali lisaste ribe (*Pleuronectidae*, *Bothidae*, *Cynoglossidae*, *Solediae*, *Scophthalmidae* in *Citharidae*), razen jeter in iker:

0303.31 - - veliki list (*Reinhardtius hippoglossoides*, *Hippoglossus hippoglossus*, *Hippoglossus stenolepis*)

0303.32 - - navadna plošča (*Pleuronectes platessa*)

0303.33 - - list (*Solea spp.*)

0303.39 - - druge

- Tun (rodu *Thunnus*), progasti tun (*Euthynnus*, *Katsuwonus pelamis*), razen jeter in iker:

0303.41 - - tun albakor ali dolgoplavutni tun (*Thunnus alalunga*)

0303.42 - - rumenoplavutni tun (*Thunnus albacares*)

0303.43 - - progasti tun

0303.44 - - velikooki tun (*Thunnus obesus*)

0303.45 - - modroplavutni tun (*Thunnus thynnus*)

0303.46 - - južni modroplavutni tun (*Thunnus maccoyii*)

0303.49 - - drugo

0303.50 - - sledi (*Clupea harengus*, *Clupea pallasii*), razen jeter in iker

0303.60 - Trske (*Gadus morhua*, *Gadus agac*, *Gadus macrocephalus*), razen jeter in iker

- Druge ribe, razen jeter in iker:

0303.71 - - sardele (*Sardina pilchardus*, *Sardinops spp.*), velike sardele (*Sardinella spp.*), papaline (*Sprattus sprattus*)

0303.72 - - vahnja ali navadni lupač (*Melanogrammus aeglefinus*)

0303.73 - - saj ali morski losos (*Pollachius virens*)

0303.74 - - skuše (*Scomber scombrus*, *Scomber australicus*, *Scomber japonicus*)

0303.75 - - morski psi

0303.76 - - jegulje

0303.77 - - **brancini** (*Dicentrarchus labrax*, *Dicentrarchus punctatus*)

0303.78 - - **osliči** (*Merluccius spp.*, *Urophycis spp.*)

0303.79 - - **druge**

0303.80 - **Jetra in ikre**

Določbe komentarja k tarifni številki 03.02 se uporabljajo mutatis mutandis za izdelke iz te tarifne številke.

03.04 - RIBJI FILETI IN DRUGO RIBJE MESO (NEMLETO ALI MLETO), SVEŽE, OHLAJENO ALI ZAMRZNJENO

0304.10 - **Sveže ali ohlajeno**

0304.20 - **Zamrznjeni fileti**

0304.90 - **Drugo**

Ta tarifna številka vključuje:

1) Ribje filete

V smislu te tarifne številke označuje pojem "**ribji file**" vzporedno s hrbtenico in po dolžini izrezane mesne trakove, ki so sestavljeni iz leve in desne strani ribe, v kolikor so glava, črevesje, plavuti (hrbтна, zadnja, repna, trebušna in prsna), kosti (hrbtne, trebušne, prsne itd.) odstranjene in obe strani nista združeni niti s hrbtne, niti s trebušne strani.

Prisotnost ali odsotnost kože pri uvrščanju tega blaga ne vpliva - včasih se fileta še drži slučajno, včasih pa namenoma zaradi lažjega kasnejšega rezanja. Tudi prisotnost manjše količine kosti, ki niso popolnoma odstranjene, na uvrščanje ne vpliva.

Tudi fileti, zrezani na kose, se uvrščajo v to tarifno številko.

Kuhani ali ocvrti fileti, prevlečeni z maslom in drobtinami, zmrznjeni ali nezmrznjeni, se uvrščajo v **tar. št. 16.04**.

2) Drugo ribje meso (mleto ali nemleto), to je ribje meso, iz katerega so kosti izvlečene. Kot pri filetih, tudi v tem primeru manjša ali večja prisotnost kosti in kože ne vpliva na uvrščanje.

Ta tarifna številka vključuje ribje filete in drugo ribje meso (mleto ali nemleto) le v naslednjih stanjih:

- a) sveže ali ohlajeno, ne glede na to, ali je pakirano skupaj z oljem ali ledom in ali je poskropljeno s slano vodo zaradi začasnega konzerviranja v času transporta in
- b) zmrznjeno, pogosto dobavljeno v obliki zmrznjenih blokov.

Ribji fileti in drugo ribje meso (mleto ali nemleto), nekoliko oslajeno ali pakirano z nekaj lovorjevimi listi, ostaja v tej tarifni številki.

03.05 - RIBE, SUŠENE, NASOLJENE ALI V SLANICI; PREKAJENE RIBE, PEČENE PRED PREKAJEVANJEM ALI MED PREKAJEVANJEM; RIBJA MOKA, ZDROB IN PELETI, PRIMERNI ZA ČLOVEŠKO PREHRANO

0305.10 - **Ribja moka, zdrob in peleti, ustrezni za hrano ljudi**

0305.20 - **Ribja jetra in ikre, sušene, prekajene, nasoljene ali v slanici**

0305.30 - Ribji fileti, sušeni, nasoljeni, v slanici, toda neprekajeni

- Prekajene ribe, vključno s fileti:

0305.41 - - pacifiški lososi (*Oncorhynchus nerka*, *Oncorhynchus gorbuscha*, *Oncorhynchus keta*, *Oncorhynchus tshawytscha*, *Oncorhynchus kisutch*, *Oncorhynchus masou* in *Oncorhynchus rhodurus*), atlantski lososi (*Salmo salar*) in podonavski lososi (*Hucho hucho*)

0305.42 - - sledi (*Clupea harengus*, *Clupea pallasii*)

0305.49 - - druge

- Sušene ribe, nenasoljene ali nasoljene, toda neprekajene:

0305.51 - - trske (*Gadus morhua*, *Gadus ogac*, *Gadus macrocephalus*)

0305.59 - - druge

- Ribe, nasoljene, toda nesušene in neprekajene ter ribe v slanici:

0305.61 - - sledi (*Clupea harengus*, *Clupea pallasii*)

0305.62 - - trske (*Gadus morhua*, *Gadus ogac*, *Gadus macrocephalus*)

0305.63 - - inčuni - brgljuni (*Engraulis spp.*)

0305.69 - - druge

Ta tarifna številka vključuje ribe (cele, brez glave, v kosih, filetih ali zmlete), ki so:

- 1) sušene
- 2) nasoljene ali v slanici in
- 3) prekajene - dimljene

Sol (natrijev klorid), ki se uporablja pri pripravi rib (za osoljevanje ali za slanico), lahko vsebuje tudi natrijev nitrit ali natrijev nitrat). Pri pripravi soljene ribe se lahko uporablja tudi manjše količine sladkorja, ne da bi to vplivalo na uvrščanje v to tarifno številko.

Riba, ki je bila izpostavljena enemu ali več navedenih postopkov, ostaja uvrščena v to tarifno številko - kot tudi ribja moka in ribji prah (ki je lahko razmaščen, npr. z ekstrakcijsko metodo z razredčilom, ali pa nerazmaščen) ter ploščice iz ribje moke ali prahu, primerni za prehrano ljudi.

V to tarifno številko se uvrščajo samo posušene plavuti morskega psa in pa deli plavuti, ki so le poparjeni v vreli vodi, slečeni kože ali razvlečeni v vlakna pred sušenjem.

Včasih izpostavljajo prekajeno ribo pred dimljenjem ali med njim (toplo dimljenje) toplotni obdelavi, ki delno ali popolnoma skuha meso. To dejstvo ne vpliva na uvrščanje v to tarifno številko le **pod pogojem**, da riba ni bila izpostavljena kateremukoli drugemu postopku, ki bi ji odvzel značaj prekajene ribe.

V to tarifno številko se uvrščajo tudi sušene, soljene, v slanici ali prekajene ribje kože, jetra in užitne ikre.

Najbolj razširjene vrste rib, pripravljene po postopkih, navedenih v tej tarifni številki, so sardele, inčuni, papaline, skuše, lososi, sledi, polenovke in veliki list.

Ta tarifna števila **ne vključuje**:

- a) kuhane, pečene ali pražene ribe (skladno s predhodnimi določili v zvezi s prekajenimi ribami) in ribe, pripravljene na katerikoli drug način, npr. konzervirano v olju, kisu ali v marinadi. Številka ne vključuje tudi kaviarja in nadomestkov kaviarja (**tar. št. 16.04**),

- b) ribje juhe (**tar. št. 21.04**) in
- c) ribje moke, prahu in ploščic, neuporabnih za prehrano ljudi (**tar. št. 23.01**).

03.06 - RAKI V OKLEPU ALI BREZ OKLEPA, ŽIVI, SVEŽI, OHLAJENI, ZAMRZNJENI, SUŠENI, NASOLJENI ALI V SLANICI; RAKI V OKLEPU, KUHANI V SOPARI ALI VODI, PA TUDI OHLAJENI, ZAMRZNJENI, SUŠENI, NASOLJENI ALI V SLANICI, MOKA, ZDROB IN PELETI, PRIMERNI ZA ČLOVEŠKO PREHRANO

- Zamrznjeni:

- 0306.11 - - rarogi in drugi raki s skalnatega dna (*Palinurus spp.*, *Panulirus spp.*, *Jasus spp.*)
 - 0306.12 - - jastogi (*Homarus spp.*)
 - 0306.13 - - škampi in kozice
 - 0306.14 - - rakovice
 - 0306.19 - - drugi, vključno moka, zdrob, peleti od rakov, primerni za človeško prehrano
- Nezamrznjeni:**
- 0306.21 - - rarogi, jastogi in drugi raki s skalnatega dna (*Palinurus spp.*, *Panulirus spp.*, *Jasus spp.*)
 - 0306.22 - - jastogi (*Homarus spp.*)
 - 0306.23 - - škampi in kozice
 - 0306.24 - - rakovice
 - 0306.29 - - drugi, vključno moka, zdrob, peleti od rakov, primerni za človeško prehrano

Ta tarifna številka vključuje:

- 1) rake z ali brez oklepa - **žive, sveže, ohlajene, zmrznjene, posušene, nasoljene ali v slanici** in
- 2) rake v oklepih - **kuhane v sopari ali vreli vodi** (z ali brez dodanih manjših količin kemijskih sredstev za začasno konzerviranje); lahko so tudi ohlajeni, zamrznjeni, posušeni, soljeni ali v slanici.

Glavne vrste rakov so: jastogi, rarogi, morski raki s skalnatega dna, rečni raki, raki, škampi in kozice.

Ta tarifna številka prav tako vključuje dele rakov (npr. repe jastoga, rakove klešče) **pod pogojem**, da niso bili v lupini izpostavljeni nobenemu drugemu postopku, razen onim, navedenim v predhodnem odstavku (1).

V to tarifno številko sodi tudi moka, prah in ploščice iz rakov, primerni za prehrano ljudi.

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

- a) morskih ježev in ostalih vodnih nevretenčarjev iz **tar. št. 03.07** ter
- b) rakov in njihovih delov, v kolikor so pripravljeni ali konzervirani s postopki, ki v tej tarifni številki niso predvideni (npr. raki brez lupine, kuhani v vodi (**tar. št. 16.05**)).

03.07 - MEHKUŽCI V OKLEPU ALI BREZ OKLEPA, ŽIVI, SVEŽI, OHLAJENI, ZAMRZNJENI, SUŠENI, NASOLJENI ALI V SLANICI; VODNI NEVRETEČARJI RAZEN RAKOV IN MEHKUŽCEV- ŽIVI, SVEŽI, OHLAJENI, ZAMRZNJENI, SUŠENI, NASOLJENI ALI V SLANICI; MOKA, ZDROB IN PELETI, PRIMERNI ZA ČLOVEŠKO PREHRANO

0307.10 - **Kamenice** (ostrige)

- Pokrovače rodu *Pecten*, *Chlamys* ali *Placopecten*:

0307.21 - - **žive, sveže ali ohlajene**

03.07 29 - - **druge**

- **Dagnje** (*Mytilus spp.*, *Perna spp.*)

0307.31 - - **žive, sveže ali ohlajene**

0307.39 - - **druge**

- **Sipe** (*Sepia affinis*, *Rossia macrosoma*, *Sepiola spp.*) in **lignji** (*Ommastrephes spp.*, *Loligo spp.*, *Nototodarus spp.*, *Sepioteuthis spp.*):

0307.41 - - **žive, sveže ali ohlajene**

0307.49 - - **druge**

- **Hobotnice** (*Octopus spp.*):

0307.51 - - **žive, sveže ali ohlajene**

0307.59 - - **druge**

0307.60 - **Polži**, razen morskih polžev

- **Drugi**, vključno z moko, zdrobom in peleti vodnih mehkužcev, razen rakov, primerni za človeško prehrano:

0307.91 - - **živi, sveži ali ohlajeni**

0307.99 - - **drugo**

Ta tarifna številka **vkjučuje**:

- 1) mehkužce, žive, sveže, ohlajene, zmrznjene, posušene, nasoljene ali v slanici, v oklepah ali brez njih in
- 2) ostale vodne nevretenčarje - žive, sveže, ohlajene, zmrznjene, posušene, nasoljene ali v slanici, razen rakov in mehkužcev.

Temeljne vrste mehkužcev so: kamenice (ostrige), pokrovače, dagnje, lignji, sipe, hobotnice in polži. Glavne vrste ostalih vodnih nevretenčarjev so: morski ježi, morske kumare in meduze.

Ta tarifna številka vključuje dele mehkužcev in ostalih vodnih nevretenčarjev (npr. žleze morskih ježev) **pod pogojem**, da niso bili izpostavljeni drugim postopkom, razen tistim, navedenim v predhodnih odstavkih (1) in (2).

Ta tarifna številka vključuje tudi ikre ostrig (male kamenice-ostrige, namenjene za razplod), moko, prah in ploščice iz mehkužcev in ostalih vodnih nevretenčarjev, uporabne za prehrano ljudi.

Ta tarifna številka **ne vključuje** mehkužcev in ostalih vodnih nevretenčarjev, pripravljenih ali konzerviranih po postopkih, ki v tej tarifni številki niso predvideni (npr. mehkužci, kuhani v vodi ali konzervirani v kisu) (**tar. št. 16.05**)

4. POGLAVJE

MLEKO IN MLEČNI IZDELKI; PERUTNINSKA IN PTIČJA JAJCA; NARAVNI MED; UŽITNI PROIZVODI ŽIVALSKEGA IZVORA, KI NISO OMENJENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU

Opombe

1. Z izrazom "**mleko**" je mišljeno polnomastno mleko ali deloma ali popolnoma posneto mleko.
2. Pri tar. št. 04.05 pomeni:
 - (a) "**maslo**", naravno maslo, sirotkino maslo ali rekombinirano maslo (sveže, soljeno, žarko, vključno v konzervah), pridobljeno izključno iz mleka:
 - z vsebnostjo mlečnih maščob 80 mas.% ali več, vendar ne več kot 95 mas.%,
 - največ do 2 mas.% trdnih, nemaščobnih mlečnih snovi in
 - največ do 16 mas.% vode.Maslu **ne smejo** biti dodani emulgatorji, **lahko** je dodana sol (natrijev klorid), barvila, neutralizacijske snovi in zdravju neškodljive kulture, ki jih proizvajajo mlečno - kisle bakterije;
 - (b) "**mlečni namazi**", so mišljeni emulgirani namazi vrste "**voda v olju**", ki vsebujejo mlečno maščobo kot **edino** maščobo v izdelku, z vsebnostjo mlečnih maščob 39 mas.% ali več, toda manj kot 80 mas.%.
3. Izdelki, dobljeni s koncentracijo sirotke z dodajanjem mleka ali mlečnih maščob, se uvrstijo kot sir v tar. št. 04.06 pod pogojem, da izpolnjujejo naslednje tri značilnosti:
 - (a) vsebujejo 5 mas.% ali več mlečnih maščob, računano na suho snov;
 - (b) vsebujejo od 70 mas.% do 85 mas.% suhe snovi in
 - (c) da so oblikovani ali da se lahko oblikujejo.
4. To poglavje ne vključuje:
 - (a) izdelkov, ki se pridobivajo iz sirotke in ki vsebujejo več kot 95 mas.% laktoze, izražene kot brezvodna laktoza, glede na suho snov (tar. št. 17.02); ali
 - (b) albumine (vključno s koncentratih dveh ali več beljakovin sirotke, ki vsebujejo več kot 80 mas.% proteinov sirotke, izračunano glede na suho snov), (tar. št. 35.02), ali globulinov (tar. št. 35.04).

Opombi k tarifnima podštevilcama.

1. Pri tar.podšt. 0404.10 izraz "**modificirana sirotka**" pomeni izdelke, ki vsebujejo sestavine sirotke oziroma sirotko, iz katere so bili odvzeti: vsa laktoza ali le del laktoze, beljakovine ali minerali; sirotko, ki so ji bile dodane naravne sestavine sirotke, in izdelke, ki so pridobljeni z mešanjem naravnih sestavin sirotke.
2. Pri tar.podšt. 0405.10 se izraz "**maslo**" ne nanaša na posušeno (dehidrirano) maslo ali na prečiščeno poltekoče maslo (ghee) (tar. podšt. 0405.90).

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje vključuje:

I. MLEKO IN MLEČNE PROIZVODE:

- A) **mleko**, t.j. polnomastno, delno ali popolnoma posneto,
- B) **smetana**,
- C) **pinjenec**, kislo mleko in smetano, jogurt, kefir in ostala pokisana mleka in smetana,
- D) **sirotka**,
- E) **izdelki iz naravnih sestavin mleka, ki drugje niso omenjeni niti vključeni**,
- F) **maslo (puter) in ostale maščobe in olja, pridobljeni iz mleka; mlečni namazi in**
- G) **sir in sesirjeno mleko.**

Proizvodi, navedeni v predhodnih postavkah od (A) do (E), imajo lahko poleg naravnih mlečnih sestavin (npr. mleko, obogateno z vitamini in mineralnimi solmi), dodane tudi majhne količine sredstev za stabilizacijo, ki so namenjene temu, da izdelki v času transporta v tekočem stanju obdržijo naravno konsistenco (npr. dinatrijev fosfat, trinatrijev citrat in kalcijev klorid), kot tudi majhne količine antioksidantov ali vitaminov, ki se običajno ne nahajajo v izdelku. Nekateri izmed teh izdelkov utegnejo vsebovati tudi majhne količine kemikalij (npr. natrijevega bikarbonata), ki so nujne v procesu predelave. Proizvodi v obliki prahu lahko vsebujejo dodatna sredstva proti grudenju (npr. fosfolipidi in amorfni silicijev dioksid).

Na drugi strani pa so iz tega poglavja **izključeni** izdelki iz sirotke **z več kot 95% laktoze**, ki se izraža kot brezvodna laktoza in je izračunana na osnovi suhe snovi (**tar.št.17.02**). Za namene izračunavanja odstotka teže laktoze v izdelku, se mora izraz "suha snov" uporabljati za izključevanje obeh, proste vode in vode, ki ostane pri kristalizaciji.

Iz tega poglavja so, med drugim, **izključeni** naslednji izdelki:

- a) prehrabeni izdelki na osnovi mleka in mlečnih izdelkov (**tar. št. 19.01**),
- b) izdelki, ki se iz mleka dobijo tako, da eno ali več naravnih sestavin mleka (npr. masleno kislino) zamenjajo z drugo snovjo (npr. z oleinsko maščobo) (**tar. št. 19.01 ali 21.06**),
- c) sladoledi in druge zmrznjene sladice (**tar. št. 21.05**),
- d) zdravila iz **poglavja 30** in
- e) kazein (**tar. št. 35.01**), mlečni albumin (**tar. št. 35.02**) in strjeni kazein (**tar. št. 39.13**).

II. PERUTNINSKA IN PTIČJA JAJCA IN NJIHOVE RUMENJAKE

III. NARAVNI MED

IV. UŽITNE PROIZVODE ŽIVALSKEGA IZVORA, KI DRUGJE NISO OMENJENI NITI VKLJUČENI

04.01 - MLEKO IN SMETANA, NEKONCENTRIRANA IN BREZ DODATNEGA SLADKORJA ALI DRUGIH SLADIL

0401.10 - **Z največ 1 mas.% maščobe**

0401.20 - **Z več kot 1 mas.% do vključno 6 mas.% maščobe**

0401.30 - **Z več kot 6 mas.% maščobe**

Ta tarifna številka vključuje mleko (definirano v 1. opombi k temu poglavju) in smetano, vključno pasterizirana, sterilizirana ali drugače konzervirana, homogenizirana ali peptizirana mleko in smetano, vendar **izključuje** koncentrirano mleko in smetano ali mleko in smetano, ki vsebuje dodani sladkor ali sladila (**tar. št. 04.02**) in pa kisló, fermentirano ali skisano mleko in smetano (**tar. št. 04.03**).

Proizvodi, ki jih vključuje ta tarifna številka, smejo biti zmrznjeni in vsebovati dodatke, navedene v splošnih določilih komentarja k temu poglavju. Ta tarifna številka prav tako vključuje rekonstruirano mleko in smetano, ki imata iste kvantitativne in kvalitativne sestavine kot naravni izdelki.

04.02 - MLEKO IN SMETANA, KONCENTRIRANA ALI Z DODATKOM SLADKORJA ALI DRUGIH SLADIL:

0402.10 - V prahu, zrnih ali drugih trdnih oblikah, z največ 1,5 mas.% maščobe

- V prahu, zrnih ali drugih trdnih oblikah, z več kot 1,5 mas.% maščobe:

0402.21 - - brez dodanega sladkorja ali drugih sladil

0402.29 - - drugo

- Drugo:

0402.91 - - brez dodanega sladkorja ali drugih sladil

0402.99 - - drugo

Ta tarifna številka vključuje mleko, definirano v opombi št. 1 k temu poglavju in smetano - koncentrirano npr. z evaporizacijo, ali mleko in smetano z dodanim sladkorjem ali drugimi sladili, in sicer v tekočem, pastoznem ali trdnem stanju (v blokih, prahu ali v zrnih), vključno konzervirano in rekonstruirano mleko in smetana.

Mleko v prahu lahko vsebuje majhne količine škroba (do 5% teže mleka), ki ga mleku dodajajo izključno zato, da rekonstruirano mleko obdrži svoje normalno fizično stanje.

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

- a) kislega, fermentiranega ali skisanega mleka in smetane (**tar. št. 04.03**) in
- b) napitkov iz mleka, ki so aromatizirani s kakavom ali drugimi snovmi (**tar. št. 22.02**)

KOMENTAR K TARIFNIM PODŠTEVILKAM

Tarifne podštevilke 0402.10, 0402.21 in 0402.29

Te tarifne podštevilke **ne vključujejo** koncentriranega mleka in smetane v obliki paste (**tarifne podštevilke 0402.91 in 0402.99**).

04.03 - PINJENEC, KISLO MLEKO, KISLA SMETANA, JOGURT, KEFIR IN DRUGO FERMENTIRANO ALI KISLO MLEKO IN SMETANA, KONCENTRIRANO ALI NE, Z DODATKOM SLADKORJA ALI DRUGIH SLADIL, AROMATIZIRANO ALI Z DODANIM SADJEM, LUPINASTIM SADJEM ALI KAKAVOM

0403.10 - Jogurt

0403.90 - Drugo

Ta tarifna številka vključuje pinjenec in vsa fermentirana ali skisana mleka, smetano, jogurt in kefir. Proizvodi iz te tarifne številke so lahko v tekočem, pastoznem ali trdnem stanju, vključno zmrznjeni, lahko so koncentrirani (npr. evaporizirani), ali pa v obliki blokov, prahu ali konzervirani.

Fermentirano mleko iz te tar. številke lahko sestoji iz mleka v prahu iz tar. št. 04.02, ki lahko vsebuje majhno količino dodanih mlečnih fermentov, kar je namenjeno pripravi mesnih izdelkov ali živalski krmi.

Skisano mleko iz te tarifne številke lahko sestoji iz mleka v prahu iz tar. št. 04.02, kateremu je v majhnih količinah dodana kislina (vključno limonin sok) v kristalni obliki, kar je namenjeno proizvodnji kislega mleka z rekonstrukcijo z vodo.

Poleg dodatkov, navedenih v splošnih določilih tega poglavja, lahko izdelki iz te tarifne številke vsebujejo dodani sladkor ali druga sladila, aromatična sredstva, sadje (vključno sadno pulpo in marmelado) ali kakav.

04.04 - SIROTKA, KONCENTRIRANA ALI NE, Z DODATKOM SLADKORJA ALI DRUGIH SLADIL; IZDELKI IZ NARAVNIH MLEČNIH SESTAVIN Z DODATKOM SLADKORJA ALI DRUGIH SLADIL ALI BREZ NJIH, KI NISO NAVEDENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU

0404.10 - Sirotko in modificirano sirotko, koncentrirana ali ne ali z dodatkom sladkorja ali drugih sladil

0404.90 - Drugo

Ta tarifna številka vključuje sirotko (naravno sestavino mleka, ki ostane po izločitvi maščobe in kazeina) in modificirano sirotko (glej komentar k tarifni podštevilki). Ti izdelki so lahko v tekočem, pastoznem ali trdnem stanju (vključno v zmrznjeni obliki). To velja tudi za sirotko, iz katere so laktoza in nekateri minerali odvzeti le delno. Sirotko je lahko koncentrirana (npr. v obliki prahu) ali konzervirana.

Ta tarifna številka vključuje sveže ali konzervirane izdelke, ki sestojijo iz mlečnih sestavin, katerih sestava ni enaka naravnemu izdelku pod pogojem, da taki izdelki niso podrobneje zajeti na drugem mestu. Tako ta tarifna številka vključuje izdelke, katerim manjka ena ali več naravnih sestavin mleka in pa mleko, kateremu so naravne sestavine mleka še dodane (npr. zaradi pridobivanja beljakovinsko bogatih izdelkov).

Razen naravnih sestavin mleka in dodatkov, navedenih v splošnih določilih komentarja k temu poglavju, sme, sirotka še posebej, vsebovati dodani sladkor ali druga sladila.

Izdelki iz te tar. številke **v prahu**, posebno sirotka, smejo vsebovati majhne količine dodanih mlečnih fermentov z namenom njihove uporabe v pripravljenih mesnih proizvodih ali kot dodatkov živalski krmi.

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

- a) posnetega mleka ali rekonstruiranega mleka, ki ima iste kvalitativne in kvantitativne sestavine kot naravno mleko (**tar. št. 04.01 ali 04.02**),
- b) sira iz sirotke (**tar. št. 04.06**) in
- c) izdelkov iz sirotke, ki vsebujejo po teži več kot 95% laktoze, izražene kot brezvodna laktoza, računano na suhi izdelek (**tar. št. 17.02**).
- d) prehrabnih izdelkov na osnovi mlečnih sestavin, ki vsebujejo snovi, nedovoljene v izdelkih iz tega poglavja (**tar. št. 19.01**).

- e) albuminov (vključno dveh ali več vrst proteinov iz sirotke, ki vsebujejo po masi več kot 80% proteinov iz sirotke, računano na suho snov) (**tar.št.35.02**) ali globulinov (**tar.št. 35.04**).

04.05 - MASLO TER DRUGE MAŠČOBE IN OLJA, DOBLJENI IZ MLEKA; MLEČNI NAMAZI

0405.10 - **Maslo**

0405.20 - **Mlečni namazi**

0405.90 - **Drugo**

(A) Maslo

Ta tarifna številka vključuje naravno maslo, maslo iz sirotke in ponovno strjeno maslo (sveže, soljeno ali žarko vključno z maslom v pločevinkah). Maslo mora biti pridobljeno izključno iz mleka in mora imeti **najmanj 80 mas.%** toda **ne več kot 95 mas.%** vsebnost mlečne maščobe, **maksimalno 2 mas.%** vsebnost mlečnih trdih nemaščobnih sestavin in **maksimalno 16 mas.%** vsebnost vode. Maslo ne vsebuje dodanih emulgatorjev, vendar lahko vsebuje natrijev klorid, živilska barvila, soli za nevtralizacijo in kulture neškodljivih mlečno kislinskih bakterij (glej Opombo št. 2(a) k temu poglavju). Ta tarifna številka prav tako vključuje kozje in ovčje maslo.

(B) Mlečni namazi

V to skupino spadajo mlečni namazi t.j. mazljive emulzije vrste vode v olju, ki vsebujejo mlečne maščobe kot edine prisotne maščobe in v katerih je po masi najmanj 39% in manj kot 80% mlečnih maščob (glej Opombo št. 2(b) k temu poglavju). Mlečni namazi lahko vsebujejo kulture neškodljivih bakterij, ki proizvajajo mlečno kislino, nadalje vitamine, natrijev klorid, sladkor, želatino škrob, živilska barvila, arome, emulgatorje, zgoščevala in konzervatorje.

(C) Druge maščobe in olja, dobljene iz mleka

V to tarifno številko se uvrščajo olja in maščobe dobljene iz mleka, tj mlečna maščoba, maslena maščoba in masleno olje. Masleno olje je izdelek, dobljen tako, da iz masla ali smetane ekstrahirajo vodo in nemaščobne sestavine.

Ta tarifna številka vključuje prav tako dehidrirano maslo in bivolje maslo (vrsta masla, ki ga najpogosteje pridobivajo iz mleka buffala ali krave) ter maslo, ki vsebuje majhne količine zelišč ali česna (pod pogojem, da zadrži značaj izdelka iz te tarifne številke).

Ta tar. številka **ne vključuje** maščobnih namazov, ki ne vsebujejo mlečnih maščob ali ki vsebujejo po masi manj kot 39% mlečnih maščob (v glavnem se uvrščajo v **tar. številko 15.17 in 21.06**).

04.06 - SIR IN SKUTA

0406.10 - **Sveži (nezrel ali neslan) sir, vključno iz sirotke, in skuta**

0406.20 - **Sir, nariban ali v prahu, vseh vrst**

0406.30 - **Sir, topljen, razen naribanega, ali v prahu**

0406.40 - **Sir z modrimi ali podobnimi žlahtnimi plesnimi nastale v jedru sira**

0406.90 - **Sir, drug**

Ta tarifna številka vključuje vse vrste sira, kot so:

- 1) **Sveži sir** (vključno sir iz sirotke ali iz pinjenca) in skuta. Sveži sir je nefermentiran in nedozorel sir, ki je užiten kmalu po tem, ko je proizveden (npr. Ricotta, Broccio, kmečki sir, smetanov sir, Mozzarella).
- 2) **Nariban sir** in sir v prahu.
- 3) **Topljeni sir**, ki se proizvaja z drobljenjem, mešanjem, topljenjem in emulgiranjem s pomočjo toplote in sredstev za emulgiranje ali acidifikacijo (vključno soli za topljenje) in sicer iz ene ali več vrst sirov in s pomočjo enega ali več naslednjih dodatkov: smetane ali drugih mlečnih izdelkov, soli, začimb, aromatizacijskih sredstev, barvil in vode.
- 4) **Sir z modrimi plesnimi** (npr. Roqueford, Gorgonzola).
- 5) **Mehki sir** (npr. Camembert, Brie).
- 6) **Srednje trd in trd sir** (npr. Cheddar, Gauda, Gruyere, Parmezan).

Sir iz sirotke se pridobiva s koncentriranjem sirotke z dodajanjem mleka ali mlečne maščobe. Ti siri sodijo v to tarifno številko **pod pogojem**, da imajo naslednje značilnosti:

- a) da je vsebnost **mlečne maščobe** 5 mas.% ali več
- b) da je v njih **suhe snovi** najmanj 70 mas.% in največ 85 mas.% in
- c) da so **oblikovani** ali da jih je mogoče oblikovati.

Prisotnost mesa, rib, rakov, zelišč, začimb, zelenjave, sadja, orehov, vitaminov, posnetega mleka v prahu itd. ne vpliva na uvrščanje **pod pogojem**, da blago zadrži značaj sira.

Siri, prevlečeni v krušnih drobtinah ostanejo uvrščeni v tej tar. številki, če so poprej ocvrti ali ne, vkolikor ohranjajo značaj proizvodov iz sira.

04.07 - PTIČJA JAJCA, V LUPINI, SVEŽA, KONZERVIRANA ALI KUHANA

Ta tarifna številka vključuje sveža (vključno za razplod), konzervirana ali kuhana jajca bodisi v lupini perutnine ali drugih ptičjih vrst.

04.08 - PTIČJA JAJCA BREZ LUPINE TER JAJČNI RUMENJAKI - SVEŽA, SUŠENA, KUHANA V VODI ALI SOPARI, OBLIKOVANA, ZAMRZNJENA ALI KAKO DRUGAČE KONZERVIRANA, Z DODATKOM SLADKORJA ALI DRUGIH SLADIL ALI BREZ NJIH

- Rumenjaki:

0408.11 - - **sušeni**

0408.19 - - **drugi**

- Drugo:

0408.91 - - **sušeno**

0408.99 - - **drugo**

Ta tarifna številka vključuje cela jajca **brez lupine** vseh vrst ptic. Proizvodi iz te tar. številke so lahko sveži, posušeni, kuhani v vreli vodi ali s pomočjo vodne pare, oblikovani (npr. cilindrična "dolga" jajca),

zmrznjeni ali drugače konzervirani. Vsa ta jajca se uvrščajo v to tarifno številko, vključno tista z dodanim sladkorjem ali drugimi sladili in ki se uporabljajo kot hrana ali za potrebe industrije (npr. za strojenje).

Ta tarifna števila **ne vključuje**:

- a) olja iz rumenjaka (**tar. št. 15.06**),
- b) izdelkov, ki vsebujejo sokove, začimbe in druge dodatke (**tar. št. 21.06**),
- c) lecitina (**tar. št. 29.23**)
- d) odločenega beljaka (jajčni albumin)(**tar. št. 35.02**).

04.09 - MED, NARAVNI

Ta tarifna številka vključuje čebelji med (*Apis mellifera*) ali med drugih insektov in sicer točen, v satovju ali s kosi satovja in pod pogojem, da mu ni dodan sladkor ali druga sladila. Tak med se lahko označuje ali imenuje po cvetnem izvoru, poreklu ali barvi.

Ta tarifna številka **izključuje** umetni med in mešanice naravnega in umetnega medu (**tar. št. 17.02**).

04.10 - UŽITNI IZDELKI ŽIVALSKEGA IZVORA, KI NISO NAVEDENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU

Ta tarifna številka vključuje izdelke živalskega izvora, primerne za prehrano ljudi in ki niso niti omenjeni, niti zajeti nikjer drugje v Nomenklaturi.

Ta tarifna številka vključuje:

- 1) **Želvja jajca**, ki jih nesejo morske ali rečne želve. Lahko so sveža, posušena ali drugače konzervirana.

Jajčno olje želvjih jajc **ne sodi** v to tarifno številko (**tar. št. 15.06**).

- 2) **Lastovičja gnezda** ("ptičja gnezda"), ki sestojijo iz snovi, ki jo izločajo ptice in se v stiku z zrakom hitro strdi.

Ta gnezda se lahko uvažajo surova ali pa so očiščena perja, puha, prahu in drugih nečistoč, pač glede na namen uporabe. Običajno so v obliki traku ali niti belkaste barve.

Lastovičja gnezda vsebujejo veliko beljakovin in se uporabljajo skoraj izključno za pripravo juhe in drugih izdelkov za prehrano ljudi.

Ta tarifna številka **ne vključuje** živalske krvi, primerne ali neprimerne za prehrano ljudi, tekoče ali osušene (**tar. št. 05.11 ali 30.02**).

5. POGLAVJE

PROIZVODI ŽIVALSKEGA IZVORA, KI NISO NAVEDENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU

Opombe

1. V to poglavje **ne spadajo**:
 - (a) užitni izdelki (razen živalskih črev, mehurjev in želodcev, celih ali v kosih, in tekoče ali posušene živalske krvi);
 - (b) surove kože, z dlako ali brez dlake (vključno s krznom), razen izdelkov, ki se uvrščajo v tar. št. 05.05, ter odrezkov in podobnih odpadkov iz surove kože, ki se uvrščajo v tar. št. 05.11 (**41. ali 43. poglavje**);
 - (c) tekstilni materiali živalskega izvora, razen konjske žime in odpadkov konjske žime (**XI. oddenek**); ali
 - (d) pripravljeni svežnji ali šopi za izdelavo metel in ščetk (**tar. št. 96.03**).
2. Pri tar. št. 05.01 se lasje ne štejejo za obdelane, če so sortirani po dolžini (če koreni las in vrhovi las niso zloženi v isti smeri).
3. Z izrazom "**slonova kost**" so v tarifi mišljeni slonovi okli, okli morskega konja, narvala in divjega merjasca, nosorogovi rogovi in zobje vseh živali.
4. V vseh oddelkih te tarife je s "**konjsko žimo**" mišljena žima iz grive ali repa kopitarjev ali goved.

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje vključuje različne materiale živalskega izvora, ki so neobdelani ali ki so izpostavljeni le preprostim načinom predelave in ki se običajno ne uporabljajo za prehrano ljudi (**izvzemši** kri, čreva, mehur in želodec nekaterih živali) in ki niso zajeti v drugih tarifnih številkah.

Iz tega poglavja so **izključeni** naslednji izdelki:

- a) živalske maščobe (**poglavje 2 ali 15**),
- b) nekuhane živalske kože za prehrano (**poglavje 2**) ali take kože od rib (**poglavje 3**). (Če so kuhane, se take kože uvrščajo v **poglavje 16**),
- c) organoterapevtske žleze in drugi posušeni organi, vključno tudi v prahu (**poglavje 30**),
- d) gnojila živalskega izvora (**poglavje 31**),
- e) surove kože (razen kož ptic in delov teh kož - s perjem ali puhom, neobdelanih, posušenih, očiščenih, dezinficiranih ali popraških zaradi konzerviranja, vendar drugače neobdelanih) (**poglavje 41**),
- f) krzna (**poglavje 43**),
- g) svila in volna ter drugi tekstilni materiali živalskega izvora (razen konjske žime in odpadkov od nje) (**oddelek XI**) in
- h) naravni in vzgojeni biseri (**poglavje 71**).

05.01 - ČLOVEŠKI LASJE, SUROVI, UMITI ALI NEUMITI, RAZMAŠČENI ALI NERAZMAŠČENI; ODPADKI ČLOVEŠKIH LAS

Ta tarifna številka vključuje človeške lase - neobdelane, bodisi neoprane ali oprane, bodisi razmaščene ali nerazmaščene, vključno vzporedno razporejene človeške lase, vendar ne tako, da bi bili konci lasnih korenov in konci las skupaj. To poglavje vključuje tudi odpadke človeških las.

Iz tega poglavja se **izključujejo** predelani človeški lasje (razen odpadkov človeških las), če niso le enostavno oprani in razmaščeni, temveč npr. stanjšani, pobarvani, pobeljeni, nakodrani ali pripravljeni za proizvodnjo lasnih vložkov, lasulje, ali pa, če so urejeni tako, da so konci lasnih korenov in vrhovi las skupaj (**tar. št. 67.03- glej ustrezni komentar**). Ta izključitev se ne uporablja za odpadke človeških las - ti se vselej uvrščajo v to tarifno številko celo, kadar izvirajo od pobeljenih ali pobarvanih človeških las.

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

- a) tkanin za precejevanje, izdelanih iz človeških las (**tar. št. 59.11**),
- b) mrežic za lase, izdelanih iz človeških las (**tar. št. 65.05**) in
- c) drugih izdelkov iz človeških las (**tar. št. 67.04**)

05.02 - ŠČETINE IN DLAKE DOMAČIH ALI DIVJIH PRAŠIČEV, JAZBEČEVA DLAKA ZA IZDELOVANJE ŠČETK; ODPADKI TEH ŠČETIN ALI DLAK

0502.10 - Ščetine in dlake domačega in divjega prašiča in odpadki teh ščetin

0502.90 - Drugo

To blago je lahko v razsutem stanju, v ohlapno pričvrščenih snopih ali v povezanih snopih, v katerih so ščetine in dlake razporejene vzporedno, konci korenov pa so bolj ali manj poravnani. Ščetina in dlake so lahko surovi ali očiščeni, beljeni, barvani ali sterilizirani.

Ostala dlaka za izdelavo ščetk iz te tarifne številke vključuje tudi dlako dihurja, lisice in veverice.

Ta tarifna številka pa **izključuje** ščetine in dlake, kadar so v obliki pripravljenih snopov in klobčičev (npr. v nesprijetih snopih) kot take že pripravljene za vgraditev brez posebne razdelitve na metle ali ščetke. Enako velja, če zahtevajo le manjše obdelovalne postopke, da bi bile primerne za vgradnjo. V teh primerih se uvrščajo v **tar. št. 96.03** (glej opombo 3 k poglavju 96).

05.03 - KONJSKA ŽIMA IN ODPADKI KONJSKE ŽIME, ZLOŽENI V PLASTE ALI NE, S PODLAGO ALI BREZ PODLAGE

Ta tarifna številka vključuje dlako iz griv in repov kopitarjev in goved. Ne vključuje le surove konjske žime, temveč tudi oprano, razmaščeno, beljeno, barvano, nakodrano ali drugače pripravljeno. Blago sme biti v razsutem stanju (rinfuso), v snopih ali v zvitkih itd.

Ta tarifna številka prav tako vključuje sloj konjske žime na tekstilni podlagi, papirju ipd., ali med dvema tekstilnima plastema ali papirjema ipd., spojenima s spojkami ali z navadnimi šivi.

Ta tarifna številka **izključuje** konjsko žimo, ki je bila izpostavljena postopku predenja in pa konjsko žimo, katere konci so povezani v vozel (konec s koncem, **poglavje 51**).

05.04 - ŽIVALSKA ČREVA, MEHURJI IN ŽELODCI (RAZEN RIBJIH), CELI ALI V KOSIH, SVEŽI, OHLAJENI, SLANI, V SLANICI, KUHANI ALI DIMLJENI

Ta tarifna številka vključuje živalska čreva, mehurje in želodce (**razen** ribjih, ki sodijo v **tar. št. 05.11**) - cele ali v kosih, užitne ali neužitne, sveže ohlajene, zamrznjene, soljene, v slanici, posušene ali prekajene. Če so ti proizvodi pripravljeni kako drugače, so iz te tar. številke **izključeni** (v glavnem se uvrščajo v **poglavje 16**)

V to tarifno številko **se uvrščajo**:

- 1) sirišča (telečja, kozličkova itd.), razkosana ali nerazkosana, posušena ali neposušena. Sirišča se uporabljajo za pridobivanje sirišč,
- 2) čreva in vampi (kadar so kuhani, se uvrščajo v **poglavje 16**) in
- 3) neobdelane črevesne membrane, t.j. zunanji ovoj govejega in ovčjega debelega črevesa.

Ta tarifna številka prav tako vključuje čreva in črevesne membrane, ki jih pogosto uporabljajo zlatarji, predvsem volovske, nadalje nasekane ali narezane po dolgem na trakove in to ne glede na to, ali je notranji sloj črevesa odstranjen ali ne.

Čreva se v glavnem uporabljajo kot ovoj za klobase, izkoriščajo jih tudi za izdelavo sterilne kirurške niti (**tar. št. 30.06**), za strune teniških loparjev (**tar. št. 42.06**) in za strune glasbenih instrumentov (**tar. št. 92.09**).

Ta tarifna številka **izključuje** "umetna čreva", izdelana s postopkom iztiskanja paste iz kožnih vlaken, ki kasneje otrdijo v raztopini formaldehida in fenola (**tar. št. 39.17**), pa tudi "umetna čreva", ki jih izdelujejo tako, da zlepljajo narezanih naravnih črev (**tar. št. 42.06**).

05.05 - KOŽE IN DRUGI DELI PTIC, S PERJEM IN PUHOM, PERJE IN DELI PERJA (Z ODREZANIMI ALI NEODREZANIMI ROBOVI) TER PUH - KI NISO NAPREJ OBDELANI RAZEN S ČIŠČENJEM, DEZINFICIRANJEM ALI PRIPRAVLJANJEM ZA KONZERVIRANJE; PRAH IN ODPADKI PERJA ALI DELOV PERJA

0505.10 - Vrsta perja, ki se uporablja za polnjenje; puh

0505.90 - Drugo

Ta tarifna številka vključuje:

- 1) kožo in druge dele ptic (npr. glave, krila) s perjem ali s puhom in
- 2) perje in dele perja (s prirezanimi konci ali ne) in puh **pod pogojem**, da sta perje ali puh neobdelana ali le očiščena, dezinficirana ali konzervirana, ne pa tudi drugače obdelana ali nalepljena - montirana.

Ta tarifna številka **vključuje** tudi moko in prah in odpadke perja in delov perja.

Blago iz te tarifne številke je namenjeno za posteljno perilo, v okrasne namene (običajno šele po nadaljni predelavi) ali pa v druge namene. Pri uvrščanju ni razlike zaradi vrste perja.

Deli perja, ki se uvrščajo v to tarifno številko vključujejo perje, razklano po dolgem, peresa, ločena (odrezano) od tulcev ali privezana na tanko telo tulca (tudi s prirezanimi konci). Tarifna številka vključuje nadalje tudi tulce in peresca.

Tudi perje, ki je pakirano za maloprodajo v tekstilnih vrečah, za katere je na prvi pogled jasno, da niso vzglavniki ali blazine, se prav tako uvršča v to tarifno številko - kot tudi perje, ki je enostavno le povezano zaradi lažjega transporta.

Ta tarifna številka **izključuje** kože in druge dele ptic, perje in dele perja, ki so bili izpostavljeni kakršnikoli drugačni obdelavi, kot pa jo dopušča ta tarifna številka (npr. beljenje, barvanje, kodranje ali valovanje) ali pa so nalepljeni. Izključuje tudi predmete iz perja. Ti se običajno uvrščajo v **tar. št. 67.01** (v zvezi s tem glej komentar). Predelani tulci ali predmeti iz njih pa se uvrščajo glede na njihov značaj (npr. zobotrebcu v **tar. št. 95.07**, ribiški plovec v **tar. št. 96.01** ipd.).

KOMENTAR K TARIFNI PODŠTEVILKI

Tarifna podštevilka 0505.10

Pojem "vrsta perja, ki se uporablja kot polnilo" označuje perje perutnine, predvsem gosje in račje, golobje jerebičje in podobno, razen velikega perja iz kril in repov, ki se pri prebiranju izloči. "Puh" je najfinejši in najmehkejši del predvsem gosjega in račjega perja in se od perja razlikuje po tem, da ni trdih oblik. Takšno perje in puh se običajno uporablja za polnjenje posteljnine in podobnih predmetov, kot so vzglavniki in obleka za toplotno zaščito (vetrovke, anoraki...).

05.06 - KOSTI IN STRŽENI ROGOV - SUROVI, RAZMAŠČENI, ENOSTAVNO PRIPRAVLJENI (TODA NERAZREZNI V OBLIKE), NAMOČENI V KISLINO ALI BREZ ŽELATINE; PRAH IN ODPADKI TEH IZDELKOV

0506.10 - **Kostna tkiva in kosti, namočeni v kislino**

0506.90 - **Drugo**

Proizvodi iz te tarifne številke se uporabljajo pretežno kot material za rezbarjenje, za izdelavo lepil in želatin, ali pa kot gnojila.

Ta tarifna številka **vključuje**:

- 1) **Kosti in stržene rogov** (notranja kost rogov), neobdelane ali razmaščene (kosti, iz katerih je na razne načine odstranjena maščoba).
- 2) **Enostavno pripravljene kosti, vendar naravne oblike (nerazrezane v oblike)**. To so kosti, ki niso bile izpostavljene postopkom, ki presegajo enostavno brušenje z namenom odstranitve odvečnih delov in ki so bile poprek ali vzdolž presekanе in nato včasih na grobo poravnane ali beljene. Ta tarifna številka na ta način **izključuje** pravokotne plošče ali liste in druge oblike - likane ali drugače obdelane ali ne, **izključuje** tudi izdelke, dobljene iz kostnega prahu. Vse pravkar navedeno blago sodi v **tarifno številko 96.01** ali v druge, bolj specifične tarifne številke.
- 3) **Kosti, obdelane s kislino** - npr. kosti, katerih apnenčasti del je stopljen s pomočjo solne kisline in ki so, čeprav še zmeraj v svoji prvotni obliki, zadržale le svoje celično tkivo in hrustanec, ki se lahko spremenita v želatino.
- 4) **Deželatinirane kosti**, iz katerih je s parjenjem odstranjena želatina in ki se običajno pojavljajo v obliki prahu (kostna moka) in
- 5) **Prah in kostne odpadke**, ki nastanejo npr. pri predelavi kosti.

05.07 - SLONOVA KOST, ŽELVOVINA, KITOVA KOST, DLAKE KITOVE KOSTI, ROGOVI, PAROŽKI, KOPITA, NOHTI, KREMPLJI IN KLJUNI, SUROVO ALI ENOSTAVNO PRIPRAVLJENO, TODA NERAZREZNO V OBLIKE; PRAH IN ODPADKI TEH IZDELKOV

0507.10 - **Slonova kost; prah in odpadki slonove kosti**

0507.90 - **Drugo**

Ta tarifna številka vključuje slonovo kost, ki je neobdelana ali zgolj enostavno pripravljena. Primer za to je slonova kost, ki ni bila izpostavljena postopkom, ki presegajo čiščenje in enostavno brušenje zaradi odstranitve odvečnih delov in ki je bila zgolj poprek ali vzdolž presekana in potem včasih le grobo poravnana, zravnana ali sploščena.

(A) **Slonova kost**

V vsej Nomenklaturi označuje pojem "**slonova kost**" kostno materijo, iz katere so:

1. okli slona, podvodnega konja, narvala in divjega prašiča,
2. rogovi nosoroga in
3. zobje katerekoli kopenske ali morske živali

(B) **Želvodina**

Želvodina (oklep) so v trgovskem smislu besede običajno želvine luske, ki se običajno dobivajo od vrste želv, znanih kot Kempove želve, topoglave želve ali morske želve. Zaradi tega je treba ob sklicevanju na želvodino šteti, da vključuje tudi oklep.

Želvodina je kostna materija v obliki ploščic (ločenih listov), ki so raznih velikosti in debelin in ki tvorijo koščeni oklep, ki zakriva želvino telo.

Ta tarifna številka je omejena le na želvodino v naslednjih oblikah:

1. **oklepi** - celi ali v kosih,
2. **ločeni listi-ploščice teh oklepov**, ki se skoraj vselej nahajajo v loviščih in ki sestojijo iz ploščic neenake velikosti in debeline z zaobljeno površino. Ti listi so lahko **trebušni** ali **hrbtne**, pač glede na to, s katerega dela telesa so dobljeni. Del, ki pokriva trebuh in prsa, je znan pod imenom **trebušno lubje**.

(C) **Kitova kost in podobno**

Kitova kost (in tudi kosti drugih morskih sesalcev) je v svojem naravnem stanju oblike zakrivljenih roževinastih in ploščatih listov s sivkasto kožo, ki se z notranje strani drži površine kosti z nekakšnimi kožnimi izrastki iz enake snovi, kot je kitova kost (**dlaka kitove kosti**).

(D) **Rogovi, paročki, kopita, nohti, kremplji in kljuni**

Rogovi iz te skupine so lahko brez ali s kostno materijo, z ali brez čelnih kosti. Jelenovi rogovi so razvejani - rogovi s **paročki** jelena, losa itd.

Ta tarifna številka prav tako vključuje prah in odpadke, vključno z oblanci teh izdelkov.

Ta tarifna številka **izključuje** izdelke, izsekane v pravokotne (vključno kvadratne) oblike ali palice, v cevi, in v druge oblike polizdelkov. **Izključuje** tudi izdelke, ki so pridobljeni z oblikovanjem (**tar. št. 96.01** in druge specifične tar. številke).

05.08 - KORALE IN PODOBNI MATERIALI, SUROVI ALI ENOSTAVNO PRIPRAVLJENI, Vendar drugače neobdelani; OKLEPI MEHKUŽCEV, RAKOV ALI IGLOKOŽCEV, SIPINE KOSTI, SUROVI, ENOSTAVNO PRIPRAVLJENI, TODA NERAZREZANI V OBLIKE; PRAH IN ODPADKI TEH IZDELKOV

Korala je apnenčast skelet morskega polipa in se običajno uporablja za draguljarske predmete (nakit).

Najvažnejša školjka za industrijo je bisernica - sedef.

Ta tarifna številka vključuje:

- 1) **neobdelane korale** ali tiste, s katerih je odstranjena le zgornja skorja,
- 2) **enostavno pripravljene korale** oz. drugače neobdelane, t.j korale, ki niso bile izpostavljene postopkom, ki presegajo običajno rezanje in
- 3) **neobdelane ali enostavno pripravljene školjke**, vendar nerazrezane v oblike - npr. školjke, ki niso bile izpostavljene procesom, ki presegajo čiščenje ali enostavno rezanje.

Ta tarifna številka vključuje tudi sipine kosti, luske školjk, zdrobljene ali v prahu in ki se uporabljajo kot živinska krma. Tarifna številka vključuje tudi odpadke lusk.

Ta tarifna številka **izključuje** palice, pravokotne (vključno kvadratne) plošče in druge oblike, polirane ali nepolirane oz. drugače obdelane. Ti izdelki se uvrščajo v **tar. št. 96.01** ali v druge, bolj specifične številke.

05.09 - SPUŽVE, NARAVNE, ŽIVALSKEGA IZVORA

Ta tarifna številka vključuje naravne gobe (vključno gobe, ki so le oprane) in gobe, ki so pripravljene (npr. z odstranitvijo apnenčaste snovi ali z beljenjem). Vključuje tudi odpadke gob.

Lufa, znana tudi kot rastlinska goba, se uvršča v **tar. št. 14.04**.

05.10 - AMBRA, SIVA, KASTOREUM, CIBET IN MOŠUS; KANTARIDE; ŽOLČI, POSUŠENI ALI NEPOSUŠENI; ŽLEZE IN DRUGE ŽIVALSKÉ SNOVI; SVEŽI, OHLAJENI ALI ZAMRZNJENI ALI KAKO DRUGAČE ZAČASNO KONZERVIRANI, KI SE UPORABLJAJO ZA PROIZVODNJO FARMACEVTSKIH IZDELKOV

Ambra je snov, ki jo izloča kit. Nahaja se v obliki okrogle mase iz koncentričnih slojev in je teže do 100 kg. Je voščene konsistence oz. trdote in je sladkobnega vonja, če jo tremo. Po barvi variira od pepelnato sive do temno sive, njena specifična teža pa je manjša od spec. teže vode. Sive ambre ne smemo enačiti z rumeno ambro - rumena ambra je jantar in je mineralna smola, ki sodi v **tarifno številko 25.30**.

Kastoreum je smolnata snov, je rjave, rdečkaste ali rumenkaste barve, grenkega okusa in ostrega vonja. Izločajo jo bobri in se običajno uvaža v vrečkah, v katerih je nastala in ki so običajno na koncih spojene. Te vrečke so pogosto nagubane in dolge od 5 do 10 cm.

Cibet je izloček mačke cibet in je zlatorjava ali rjava smolnata snov, oljne konsistence ali konsistence testa. Ima zelo močan vonj, ki zelo spominja na vonj naravnega mošusa.

Mošus izloča ena izmed vrst jelenov in je običajno zaprt v vrečke, v katerih je nastal in ki so ravne, brez dlak na eni strani, na drugi strani pa so konveksne in pokrite z belkastimi dlakami. Ta izloček je temnorjav in močnega vonja. Tega mošusa ne gre enačiti z umetnimi (mošus-ksilen, mošus-ambret itd.), ki so vključeni v **poglavje 29**.

Kantaride so insekti, ki se uporabljajo predvsem zaradi njihovih nadražujočih lastnosti. Uvaža se v suhem stanju, pogosto v prahu.

Ta tarifna številka tudi **vključuje**:

- 1) **Živalske žleze in druge živalske organe** - takšne, ki se uporabljajo pri pripravi organoterapevtskih izdelkov in ki so zaradi njihove narave ali načina priprave neužitni oz. neuporabni za prehrano ljudi (pankreas, mehurji, mošnje, jajčniki, žolčne čašice, tiroidne žleze, ščitnice itd.). So lahko sveže, ohlajene ali zmrznjene oz. drugače začasno konzervirane zaradi transporta ali

skladiščenja (npr. v glicerinu, acetonu ali alkoholu). Kadar so v suhem stanju ali v obliki ekstraktov, se iz te tarifne številke **izključujejo (tar. št. 30.01)**. V zvezi s tem glej opombo 1(a) k temu poglavju, ki se nanaša na prehrambene izdelke.

- 2) **Žolč** - posušeni ali ne (žolčni ekstrakt se iz te tarifne številke **izključuje** in se uvršča v **tar. št. 30.01**).

Ta tar. številka **izključuje** kačji in čebelji strup v obliki suhih kosmičev v ampulah (**tar. št. 30.01**).

05.11 - PROIZVODI ŽIVALSKEGA IZVORA, KI NISO NAVEDENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU; MRTVE ŽIVALI IZ 1. IN 3. POGLAVJA, NEUPORABNE ZA ČLOVEŠKO PREHRANO

0511.10 - **Bikovo seme**

- **Drugo:**

0511.91 - - **izdelki iz rib ali rakov, mehkužcev ali drugih vodnih nevretenčarjev; mrtve živali iz 3. poglavja**

0511.99 - - **drugo**

Ta tarifna številka vključuje:

- 1) **Živalsko spermo.**
- 2) **Embrije živali**, ki se dobavljajo v zmrznjenem stanju, da bi se transplantirale v drugo samico.
- 3) **Živalsko kri** - tekoča ali suha, užitna ali neužitna.

Ta tarifna številka **izključuje** živalsko kri, pripravljeno za terapevtske, profilaktične in diagnostične namene (**tar. št. 30.02**).

- 4) **Košeniljko in druge insekte.** Košeniljka je insekt, ki živi na nekaterih vrstah kaktusov. Na tržišču obstajajo tri vrste košeniljke - črna, siva ali srebrnkasta in rdečkasta. Košeniljka daje rdečo barvo (košeniljkin ekstrakt, uvršča se v **tar. št. 32.02**) in se uporablja pri pripravi karminskih lakov (**tar. št. 32.05**).

Med insekti, podobnimi košeniljki je živalska škrlatna ščitasta uš, ki živi na raznih krzljavih hrastih. Iz škrlatnih uši se izdelujejo žive in obstojne rdeče barve, ki se uvrščajo v **tar. št. 32.03**.

Živalskih uši ne gre enačiti z mineralnim škrlatom (tar. št. 38.24).

Košeniljka in mineralni škrlat sta pripravljena posušena, lahko pa tudi cela ali v prahu.

- 5) **Neužitna ribja jajčeca in ikre.**

Te vrste vključujejo:

- a) plodna jajca za drstenje, ki so prepoznavna po črnih pikah - to so oči embrija,
- b) slane ikre (npr. ikre polenovke in skuše), ki izstopajo po močnem in neprijetnem vonju in po tem, da se običajno pakirajo v rinfuzi in se uporabljajo kot vaba za ribe. Nadomestki kaviarja se uvrščajo v **tar. št. 16.04**.

Ta tarifna številka **izključuje** užitne ikre (**poglavje 3**).

- 6) **Odpadke rib, mehkužcev in drugih vodnih nevretenčarjev.**

Ta skupina med drugim vključuje:

- 1) luske belega cedra ali podobne ribe, sveže ali konzervirane, vendar ne v raztopini. Te luske se uporabljajo za proizvodnjo biserne esence za premaze in prevleko imitacij biserov,
- 2) ribje mehurje - surove, sveže ali posušene, ki se uporabljajo za proizvodnjo želatine ali ribjega lepila, ali pa so uporabne za prehrano ljudi,
- 3) ribja čreva in odpadke od ribje kože, ki se uporabljajo za proizvodnjo lepil itd.,
- 4) ribje glave in ostale ribje odpadke,

Ta tarifna številka še **izključuje**:

- a) užitna ribja jetra (**poglavje 3**),
 - b) lupine mehkušcev, rakov in iglokožcev iz **tar. št. 05.08** in
 - c) neužitna ribja jetra, ki se uporabljajo za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov (**tar. št. 05.10**).
- 7) **Jajčeca sviloprejk**, ki so podobna majhnim semenom, so bledorumene barve, ki se postopoma spreminja v pepelno sivo ali zemeljskorumeno barvo. Običajno se dobavljajo v škatlah, v platnenih vrečkah ali pa v celičastem satovju.
 - 8) **Jajčeca mravelj**.
 - 9) **Žile in kite**, ki se, podobno kot odpadki, navedeni pod 10) in 11), uporabljajo v glavnem kot surovina za izdelavo lepil.
 - 10) **Ostružke in podobne odpadke surovih kož**.
 - 11) **Odpadki od nepredelanega krzna**, za katere je jasno, da jih morejo uporabljati le krznarji.
 - 12) **Mrtve živali** iz poglavja 1 ali 3 in njihovo meso ali druge klavnične izdelke, ki se ne morejo uporabiti kot hrana za ljudi, **razen** izdelkov iz **tar. št. 02.09** ali onih iz predhodnih tarifnih številk tega poglavja.

Ta tarifna številka **izključuje**:

- a) šelak, lak v zrnih, lak v palicah in druge lake (**tar. št. 13.01**),
 - b) maščobe živalskega izvora iz **poglavja 15** in
 - c) zoološke zbirke in primerke, ki sestojijo iz nagačenih ali kako drugače konzerviranih živali, metuljev in drugih insektov, jajčec itd. (**tar. št. 97.05**).
-

RASTLINSKI PRIDELKI

Opomba

Z izrazom "**peleti**" so v tem oddelku mišljeni proizvodi, ki so aglomerirani s stiskanjem ali dodajanjem veziv v razmerju do vključno 3 mas. %.

6. POGLAVJE

**ŽIVO DREVJE IN DRUGE RASTLINE; ČEBULICE, KORENINE IN PODOBNO;
REZANO CVETJE IN OKRASNO LISTJE**

Opombi

1. V skladu z drugim delom poimenovanja tar. št. 06.01 obsega to poglavje **samo živo drevje** in proizvode (vštevši rastlinske sadike), ki se navadno kupujejo v vrtnarijah ali pri cvetličarjih za razsaditev ali za okras. V to poglavje pa ne spadajo krompir, čebula, šalotka, česen in drugi proizvodi iz **7. poglavja**.
2. Pri vsakem sklicevanju v poimenovanjih tar. št. 06.03 ali 06.04 na katere koli vrste blaga je treba šteti, kot da zajema tudi šopke, košare s cvetjem, vence in podobne proizvode, izdelane v celoti ali deloma iz tovrstnih proizvodov, ne upoštevajoč pribor iz drugih materialov. Vendar pa te tarifne številke **ne vključujejo** kolažev ali podobnih dekorativnih plošč iz **tar. št. 97.01**.

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje vključuje vse vrste živih rastlin, ki se lahko nabavijo v vrtnarijah, vključno za hortikulturo, ali pa pri cvetličarjih in ki so v stanju, primernem za sajenje, razsad ali okras. Prav tako to poglavje vključuje tudi ščavje in korenine cikorijske, **razen** korenja iz **tar. št. 12.12**, ne glede na to, ali so nabavljene v vrtnariji ali pri cvetličarju. Ti izdelki se pojavljajo v različnih oblikah - od dreves, grmovja, grmov, pa do rastlinskih semen, vštevši tudi rastline za medicinsko rabo. To poglavje **ne vključuje** semen in sadja ter nekaterega korenja in gomoljev (krompir, čebulnice, šalotke in česen), pri katerih **ni moč določiti**, ali se uporabljajo za hrano ali za sajenje.

To poglavje prav tako vključuje:

1. rezano cvetje in cvetne popke, liste in druge dele rastlin - sveže, posušene, barvane, beljene, impregnirane ali drugače pripravljene v okrasne namene in
2. šopke, vence, košare s cvetjem in podobno cvetličarsko blago.

**06.01 - ČEBULNICE, GOMOLJI, KORENINSKI GOMOLJI, STEBELNI GOMOLJI, ŽIVICE
IN KORENIKE V MIRUJOČEM, RASTOČE ALI CVETOČE; RASTLINA IN KORE-
NINE CIKORIJE, RAZEN KORENIN IZ TAR. ŠT. 12.12**

0601.10 - Čebulnice, gomolji, koreninski gomolji, stebelni gomolji, živice in korenike v mirujočem stanju

0601.20 - Čebulnice, gomolji, koreninski gomolji, stebelni gomolji, živice in korenike, rastoče ali cvetoče, rastlina in korenine cikorijske

Ta tarifna številka vključuje čebulice itd., ki se dobavljajo v cvetličnih lončkih, škatlah ipd. in sicer in med drugim od rastlin naslednjih vrst:

amarilis, anemona (vrsta lilij), begonija, kana, kinodoksa, šmarnica, žafran, ciklama, georgina (dalija), eremurus, frezija, cesarski tulipan, zvončki, gladiola, gloksinija, hijacinta, perunika, lilija, montbrecija, narcisa, ornitogalm, oksalis, poliantes (gomoljasti), plazeča zlatica, rikardija, tigridija in tulipan.

Ta tarifna številka prav tako vključuje čebulice in šavja, ki se ne uporabljajo v okrasne namene (npr. od ravene in asparagusa).

Ta tarifna številka pa **izključuje** nekatere čebulice, gomolje, gomoljaste korenine, poganjke, krone in korenike (npr. čebula, aljmu, česen, krompir, jeruzalemska artičoka) iz **poglavja 7**, pa tudi korenike ingverja (**tar. št. 09.10**).

Rastlina cikoriije in njene korenine so tudi zajeti v tej tarifni številki. Vendar pa se nepečena korenina cikoriije vrste *Cichorium intybus sativum* **izključuje** iz te tarifne številka (**tar. št. 12.12**).

06.02 - DRUGE ŽIVE RASTLINE (VŠTEVŠI NJIHOVE KORENINE), POTAKNJENCI, MLADIKE IN CEPIČI, GOBJI MICELIJI

0602.10 - Neukoreninjeni potaknjenci in cepiči

0602.20 - Sadno drevje, grmičevje in grmovje, cepljeno ali necepljeno, ki rodi užitno sadje ali oreščke

0602.30 - Rododendroni in azaleje (sleči), cepljeni ali necepljeni

0602.40 - Vrtnice, cepljene ali necepljene

0602.90 - Drugo:

Ta tarifna številka vključuje:

- 1) drevje, grmovje in šibovje vseh vrst (gozdno, sadno, okrasno), vštrevši blago za cepljenje,
- 2) rastline in sadike vseh vrst za vzgojo, **izvzemši** one iz **tar. št. 06.01**,
- 3) žive rastlinske korenine,
- 4) še nezasidrane potaknjence; sadike - cepljene ali necepljene, poganjke in mladice in
- 5) nitkaste gobje snovi, ki sestojajo iz gobje nitke (micelij), pomešane z zemljo ali z rastlinsko snovjo, ali pa brez zemlje in rastlinske snovi.

Drevje, grmovje, šibovje in ostalo rastlinje, ki je zajeto v tej tarifni številki, se lahko dobavlja z golimi koreninami, ali pa z rušo zemlje, posajeno v loncih, cvetličnjakih, škatlah ali v podobnih posodah.

Ta tarifna številka **izključuje** gomoljaste korenine (npr. georgine ali dalije, **tar. št. 06.01**) in korenine cikoriije iz **tar. št. 06.01** ali **12.12**.

KOMENTAR K TARIFNIM PODŠTEVILKAM

Tarifna podštevilka 0602.20

V smislu podštevilke 0602.20 označuje pojem "Sadne sadike, vštrevši tudi sadne sadike v obliki šib ali grma" trse in trte z olesenelim stebлом (npr. vinska trta, križanec med malino in robido - "boysenberry", robida, aktinidije - kivi) in njihove zasidrane podtaknjence.

Ta tarifna številka **ne vključuje** divjih rož (**tar. podšt. 0602.40**).

Tarifne podštevilke 0602.20, 0602.30, 0602.40 in 0602.90

Žive korenine se, skupaj z njihovim šavjem, uvrščajo v ustrezne tarifne podštevilke.

06.03 - REZANO CVETJE IN CVETNI BRSTI, PRIMERNI ZA ŠOPKE ALI ZA OKRAS, SVEŽE, POSUŠENO, POBARVANO, BELJENO, IMPREGNIRANO ALI DRUGAČE PRIPRAVLJENO

0603.10 - Sveže

0603.90 - Drugo

Ta tarifna številka ne vključuje le nabranega (rezanega) cvetja in cvetnih popkov, temveč tudi cvetne šopke, vence, košare s cvetjem in podobne izdelke, ki vsebujejo cvetje ali cvetne popke (npr. kitke cvetja ali cvetje za v gumbnico reverja). Pod pogojem, da imajo takšne kitke cvetja, cvetni šopki itd. bistveni značaj cvetličarskega blaga, ostajajo v tej tarifni številki tudi, v kolikor vsebujejo dodatke oz. pribor iz drugačnega materiala (npr. vrvice, okraske iz papirja ipd.)

Tudi rezane drevesne veje, veje grmovja ali šibovja, štejejo za nabrano cvetje iz te tarifne številke, v kolikor so s cvetovi ali cvetnimi popki (npr. magnolija in nekatere vrste vrtnic).

Ta tarifna številka **izključuje** cvetje, lističe in popke, ki se uporabljajo predvsem v parfumeriji, farmaciji ali pa za izdelavo insekticidov, fungicidov ali za podobne namene, vendar **pod pogojem**, da so dobavljene v stanju, neprimernem za kitke, cvetne šopke ali za podobne okrasne namene. (**tar. št. 12.11**). Ta tarifna številka prav tako **izključuje** kolaže in podobne dekorativne plošče iz **tar. št. 97.01**.

06.04 - LISTJE, VEJE IN DRUGI DELI RASTLIN, BREZ CVETOV ALI CVETNIH BRSTOV, IN TRAVE, MAHOVI IN LIŠAJI, PRIMERNI ZA ŠOPKE ALI ZA OKRAS, SVEŽI, POSUŠENI, POBARVANI, BELJENI, IMPREGNIRANI ALI DRUGAČE PRIPRAVLJENI

0604.10 - Mahovi in lišaji

- Drugo:

0604.91 - - sveže

0604.99 - - drugo

Ta tarifna številka **ne vključuje** le listja in vejic itd, temveč tudi šopke, vence, košare s cvetjem in podobne izdelke, ki vsebujejo dele dreves, grmov, šibovja ali drugih rastlin, ali pa izdelke, ki vsebujejo trave, mah in/ali lišaje. V primeru, da imajo ti šopki itd. značaj cvetličarskega blaga, ostajajo v tej tarifni številki tudi če vsebujejo dodatke iz drugačnega materiala (trakovi, žični okvirji ipd.).

Blago iz te tarifne številke lahko vsebuje okrasne plodove. Vendar pa se **izključujejo** iz te tar. št., v kolikor vsebujejo tudi cvetje ali cvetne popke (**tar. št. 06.03**).

Ta tarifna številka vključuje naravne novoletne jelke **pod pogojem**, da so evidentno neuporabne za presajanje (npr. da imajo odrezane korenine, uničene z namakanjem v vrelo vodo).

Ta tarifna števila **izključuje** šavje in dele šavja (vključno trave, mahovi in lišaji) tistih rastlinskih vrst, ki se predvsem uporabljajo v parfumeriji, ali pa za izdelavo insekticidov, fungicidov ali v podobne namene (**tar. št. 12.11**) ali pa za pletilstvo (**tar. št. 14.01**) in **pod pogojem**, da se dobavljajo v stanju, neprimernem za okrasne namene. Tarifna številka **izključuje** tudi kolaže in podobne dekorativne plošče iz **tar. št. 97.01**.

UŽITNE VRTNINE, NEKATERI KORENI IN GOMOLJI

Opombe

1. To poglavje ne zajema proizvodov za krmo iz **tar. št. 12.14**.
2. Beseda "**vrtnine**" v tar. št. od 07.09 do 07.12 obsega užitne gobe, gomolike, olive, kapro, koper, bučke in buče, jajčevce, sladko koruzo (*Zea mays var. saccharata*), paprike iz rodu *Capsicum* ali iz rodu *Pimenta*, koper (finokio), peteršilj, krebujico, pehtran, krešo in majaron (*Majorana hortensis* ali *Origanum majorana*).
3. Tar. št. 07.12 zajema vse posušene vrtnine vrst, ki se uvrščajo v tar. št. 07.01 do 07.11, razen:
 - a) posušenih stročnic v zrnu (**tar. št. 07.13**),
 - b) sladke koruze v oblikah, navedenih v **tar. št. 11.02 do 11.04**,
 - c) krompirjeve moke, prahu, zdroba in kosmičev (**tar. št. 11.05**) in
 - d) moke, prahu in zdroba iz suhih stročnic iz tar. št. 07.13 (**tar. št. 11.06**).
4. Iz tega poglavja pa je izključena tudi suha, zdrobljena ali mleta paprika rodu *Capsicum* ali rodu *Pimenta* (**tar. št. 09.04**).

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje vključuje vrtnine, vštevši izdelke, omenjene v opombi št. 2 k temu poglavju - sveže, ohlajene, zamrznjene (nekuhane ali kuhane na sopari ali v kropu), **začasno konzervirane** ali posušene (vštevši dehidrirane, evaporirane ali posušene z zamrzovanjem). Poudariti je treba, da se nekateri izmed teh izdelkov uporabljajo, kadar so posušeni ali v obliki prahu, kot snovi za aromatizacijo, vendar se kljub temu uvrščajo v **tar. št. 07.12**.

Pojem "**ohlajeni**" označuje, da je temperatura običajno znižana na okoli 0 °C - pod pogojem, da izdelek pri tej temperaturi še ne zmrzne. Za nekatere izdelke, kot je npr. krompir, pa velja, da so ohlajeni, kadar je njih temperatura znižana na +10 °C in se na tej točki vzdržuje.

Pojem "**zamrznjen**" označuje, da je izdelek ohlajen na temperaturo, ki je pod njegovim zmrzov-ališčem.

Razen če kontekst ne zahteva drugače, so vrtnine iz tega poglavja lahko cele, v rezinah, narezane, sesekljane, zmlete, nastrepane, olupljene ali oluščene.

To poglavje prav tako vključuje nekatere gomolje z visoko vsebnostjo škroba in inulina - sveže ali posušene, cele ali v krhljih ali pa v obliki peletov.

Vrtnine, ki se ne dobavljajo v stanju, ki je opisano v katerikoli tarifni številki tega poglavja, se uvrščajo v **poglavje 11** ali v **oddelek IV**. Primer: moka in zdrob stročnic in moka, zdrob, kosmiči, zrnca in peleti iz krompirja se uvrščajo v **poglavje 11**, vrtnine, pripravljene ali konzervirane s katerim koli postopkom, ki ni predviden v tem poglavju, pa se uvrščajo v **poglavje 20**.

Treba je poudariti, da homogenizacija kot taka ne vpliva, da bi se izdelek iz tega poglavja moral uvrščati kot preparat oz. kot izdelek iz poglavja 20.

Poudariti je treba tudi, da vrtnine iz tega poglavja ostanejo uvrščene v tem poglavju celo, če se nahajajo v hermetično zaprtih posodah (npr. čebula v prahu ali v konzervah). Vendar pa so izdelki, ki se nahajajo v takšnih pakiranjih, največkrat pripravljeni ali konzervirani na način, **ki ni predviden** za tar. številke tega poglavja in so **izključeni** vsled tega dejstva (**poglavje 20**).

Podobno temu, izdelki iz tega poglavja se uvrščajo v to poglavje (npr. sveže ali ohlajene vrtnine), če se pakirajo po postopku modificiranega atmosferskega pakiranja (MAP). Pri MAP postopku se ozračje, ki obkroža izdelek, spreminja ali kontrolira (npr. z odvzemanjem ali zmanjševanjem deleža kisika, ki ga zamenjajo, oziroma povečajo delež dušika ali ogljikovega dioksida).

Sveže ali posušene vrtnine se uvrščajo v to poglavje, ne glede na namen uporabe (kot hrana, za seme, za sajenje, kot npr. krompir, čebula, šalotka, česen, stročnice). Vendar pa to poglavje ne vključuje vrtnin za razsad v stanju, primernem za presajanje (**tar. št. 06.02**).

Razen izključitev, ki so že bile navedene v pripombah k temu poglavju, pa to poglavje **izključuje še**:

- a) rastlino in korenine cikorije (**tar. št. 06.01 ali 12.12**),
- b) nekatere rastlinske izdelke, ki se uporabljajo kot surovine v prehrambeni industriji, npr. žitarice (**poglavje 10**) in sladkorna pesa in sladkorni trs (**tar. št. 12.12**)
- c) moko in zdrob iz korenin in gomoljev iz **tar. št. 07.14 (tar. št. 11.06)**,
- d) nekatere rastline in dele rastlin (čeprav se včasih uporabljajo za prehrabne namene), na primer baziliko, borragino, izop (ožep), vse začimbe iz mete, rožmarina, rutice, žajblja ter posušene korenine čička (*Articum lappa*) (**tar. št. 12.11**),
- e) užitne morske alge in druge alge (**tar. št. 12.12**),
- f) kolerabo, svinjsko repo, korenjenice za živinsko krmo, seno, lucerno (alfaalfa), deteljo, živinski ohrovt, lupine in grašice ter podobne izdelke za živinsko krmo (**tar. št. 12.14**) in
- g) vrhove sladkorne pese in korenčka (**tar. št. 23.08**).

07.01 - KROMPIR - SVEŽ ALI OHLAJEN

0701.10 - **Semenski**

0701.90 - **Drug**

Ta tarifna številka vključuje svež ali ohlajen krompir vseh vrst, **razen** sladkega iz **tar. št. 07.14**. Tarifna številka med drugim vključuje tudi semenski krompir, namenjen za seme in novi oz. mladi krompir.

KOMENTAR K TARIFNI PODŠTEVILKI

V smislu tarifne podštevilke **0701.10** označuje pojem "semenski" le krompir, ki ga štejejo pristojni organi kot namenjenega za sajenje.

07.02 - PARADIŽNIK - SVEŽ ALI OHLAJEN

Ta tarifna številka vključuje paradižnik vseh vrst, najsi bo svež ali ohlajen.

07.03 - ČEBULA, ŠALOTKA, ČESEN, POR IN DRUGE UŽITNE ČEBULNICE, SVEŽA ALI OHLAJENA

0703.10 - **Čebula in šalotka**

0703.20 - **Česen**

0703.90 - **Por in ostale čebulnice**

Ta tarifna številka vključuje naslednjo skupino vrtnin, ki pripadajo vrsti čebule v svežem ali ohlajenem stanju:

- 1) čebulo (vštevši čebulo v vencih in mlado čebulo) in šalotko,
- 2) česen in
- 3) por in druge čebulnice.

07.04 - ZELJE, CVETAČA, KOLERABICE, OHROVT IN PODOBNE UŽITNE KAPUSNICE, SVEŽE ALI OHLAJENE

0704.10 - **Cvetača in brokoli**

0704.20 - **Brstični ohrovt**

0704.90 - **Drugo**

Sveži ali ohlajeni izdelki te tarifne številke vključujejo:

- 1) cvetačo in brokoli (*Brassica oleracea* L. convar. *bortrytis* (L.) Alef var. *bortrytis* L.),
- 2) brstični ohrovt in
- 3) ostale zeljate vrtnine (npr. belo zelje, savojsko zelje, rdeče zelje, kitajsko zelje), ohrovt in druge listnate vrtnine, neglavnati brokoli (*Brassica Oleracea* L. convar. *bortrytis* (L.) Alef. var. *italica* Plenck) in druge neglavnate kapusnice ter kolerabo.

Vendar pa ta tarifna številka **izključuje** ostale kapusnice v obliki korenov, npr. kolerabo iz **tar. št. 07.06**, živilsko repo iz **tar. št. 12.14**.

07.05 - SOLATA (LACTUCA SATIVA) IN RADIČ (CICHORIUM SPP.) - SVEŽA ALI OHLAJENA

- Solata:

0705.11 - - **v glavicah**

0705.19 - - **druga**

- Radič:

0705.21 - - **radič (*Cichorium intybus* var. *foliosum*)**

0705.29 - - **drug**

Ta tarifna številka vključuje sveže ali ohlajene solate (*Lactuca sativa*), izmed katerih je najpomembnejša glavnata solata. Ta tarifna številka poleg tega vključuje svež in ohlajen radič (*Cichorium* spp.), vštevši endivijo, katerih vrste so naslednje:

- 1) radič (*Cichorium intybus* var. *foliosum*),
- 2) eskarol radič (*Cichorium endivia* var. *latifolia*) in
- 3) polnocvetni radič, znan tudi kot endivija (*Cichorium endivia* var. *crispa*).

Ta tarifna številka **izključuje** rastlino cikoriije in korenino (**tar. št. 06.01 ali 12.12**)

07.06 - KORENJE, REPA, RDEČA PESA, ČRNI KOREN, GOMOLJNA ZELENA, REDKEV IN PODOBNE UŽITNE KORENOVKE, SVEŽE ALI OHLAJENE

0706.10 - Korenje in repa

0706.90 - Drugo

Sveže ali ohlajeno korenje iz te tarifne številke vključuje korenje, repo (belo repo), rdečo peso, kozjo brado, zeleno, korenčnice, redkvice, skrozonero, ren, kitajske artičoke (*Stachys affinis*) in pastinak (*Pastinaca sativa*). Ti izdelki ostanejo v tej tarifni številki tudi z ali brez svojih vrhov.

Ta tarifna številka **izključuje**:

- a) zeleno iz **tar. št. 07.09**,
- b) začasno konzervirane korenine čička (**tar. št. 07.11**) in
- c) izdelke za živinsko krmo iz **tar. št. 12.14**.

07.07 - KUMARE IN KUMARICE, SVEŽE ALI OHLAJENE

Ta tarifna številka vključuje le sveže ali ohlajene kumare in kumarice.

07.08 - STROČNICE , OLUŠČENE ALI NE, SVEŽE ALI OHLAJENE

0708.10 - Grah (*Pisum sativum*)

0708.20 - Fižol (*Vigna spp.*, *Phaseolus spp.*)

0708.90 - Druge stročnice

Stročnice iz te tarifne številke vključujejo:

- 1) grah (*Pisum sativum*), vštrevši zeleni grah (mladi) in živinski grah,
- 2) fižol (*Phaseolus spp.*, *Vigna spp.*), vštrevši fižol lima in buter, fižol mung, fižol v užitnih strokih, ki se pojavlja pod različnimi imeni: ledvičasti fižol, francoski fižol, fižol-preklar itd. Stročnice iz te tar. številke vključujejo tudi cowpeas, vštrevši t.i. črno oko,
- 3) bob (*Vicia faba* var. major), navadni bob (*Vicia faba* var. equina ali var. minor) ter zumbul bob (*Dolichos labab*),
- 4) slani grah - čičerika (*garbanzos*),
- 5) sočivje in
- 6) seme guar.

Ta tarifna številka **izključuje**:

- a) sojo v zrnu (**tar. št. 12.01**) in
- b) beli fižol (**tar. št. 12.12**).

07.09 - DRUGE VRTNINE, SVEŽE ALI OHLAJENE

0709.10 - Okrogle artičoke

0709.20 - **Beluši**

0709.30 - **Jajčevci**

0709.40 - **Zelena, razen gomoljne zelene**

- **Gobe in gomoljike:**

0709.51 - - **gobe iz rodu *Agaricus***

0709.52 - - **gomoljike**

0709.60 - **Plodovi iz rodu *Capsicum* ali rodu *Pimenta***

0709.70 - **Špinača, novozelandska špinača in vrtna loboda**

0709.90 - **Druge**

Vrtnine iz te tarifne številke vključujejo:

- 1) artičoke,
- 2) beluše,
- 3) modre jajčevce,
- 4) zeleno, **razen** korenčne zelene iz **tar. št. 07.06**,
- 5) užitne gobe (vključno z gobami rodu *Agaricus*, kot je npr. navadna bela goba *A. Bisporus*) in gomoljike,
- 6) paprike rodu *Capsicum* ali rodu *Pimenta*, katere običajno imenujejo "poper". Paprika rodu *Capsicum* variira od sladke (*Capsicum annuum* var. *annuum*) in je najblažja in največja iz rodu *Capsicum* in se je v zelenem ali zrelem stanju kot vrtnina v solatah, do pikantnejših paprik vrst *Capsicum frutescens* in *Capsicum annuum*, ki vključujejo čilske in čejske popre in paprike. Te paprike se najpogosteje uporabljajo za začinjanje hrane. Plodovi rodu *Pimenta* vključujejo Jamaška poper (znan tudi kot klinčki, angleški poper in "allspice"). Tarifna številka **ne vključuje** teh izdelkov, kadar so posušeni, zdrobljeni ali zmleti (**tar. št. 09.04**),
- 7) špinačo, všteti novozelandsko špinačo in lobodo,
- 8) sladkorno koruzo (*Zea mays* var. *saccharata*) v storžih ali v zrnju,
- 9) buče in bučke,
- 10) olive,
- 11) rman, užitne španske artičoke, navadni komarček, kapre in "sorrel",
- 12) belo in rumeno repo (gumbo),
- 13) peteršilj, krebujico, kačnik, kres (npr. vodni kres), šetraj (*Satureia hortensis*), korijander, koper, majaron (*Majorana hortensis* ali *Origanum majorana*). Divji majaron (*Origanum vulgare*) je iz te tarifne številke **izključen** (**tar. št. 12.11**) in
- 14) bambusove korenine in sojine kalčke.

Ta tarifna številka **izključuje** tudi užitne gomolje vrste *Eleocharis dulcis* ali *Eleocharis tuberosa*, običajno poznana kot "Kitajski vodni kostanj" (**tar. št. 07.14**).

07.10 - VRTNINE (TERMIČNO NEOBDELANE ALI TERMIČNO OBDELANE S PARO ALI KUHANJEM V VODI), ZAMRZNJENE

0710.10 - **Krompir**

- **Stročnice oluščene ali ne:**

0710.21 - **- grah (*Pisum sativum*)**

0710.22 - **- fižol (*Vigna spp.*, *Phaseolus spp.*)**

0710.29 - **- drugo**

0710.30 - **Špinača, novozelandska špinača in loboda (divja špinača)**

0710.40 - **Sladka koruza**

0710.80 - **Druge vrtnine**

0710.90 - **Mešanice vrtnin**

Ta tarifna številka vključuje zamrznjene vrtnine, ki se, kadar so sveže, uvrščajo v tar. št. 07.01 do 07.09.

Pojem "**zamrznjen**" je definiran v splošnih določilih komentarja k temu poglavju.

Ta tarifna številka vključuje zamrznjene vrtnine, kar v industriji običajno dosežejo s postopkom hitrega zamrzovanja. Tak postopek se uporablja, da bi bil časovni interval maksimalne kristalizacije čim krajši. S tem se izognejo podiranju celične strukture, vrtnine pa zaradi tega v bistvu zadržijo svež videz potem, ko jih odmrzemo.

Vrtnine, ki jim pred zmrzovanjem dodajo sladkor ali sol **ostanejo v tej tarifni številki**, prav tako tudi vrtnine, ki jih pred zamrznitvijo blanširajo. Vendar pa ta tarifna številka **izključuje** vrtnine, skuhanane na drug način (**poglavje 20**), ali pripravljene z drugimi sestavinami v smislu pripravljenih jedi (**oddelek IV**).

Osnovne vrste vrtnin, ki se konzervirajo s postopkom zamrzovanja, so **krompir, grah, beli fižol, špinača, sladka koruza, beluši, korenček in rdeča pesa**.

Ta tarifna številka vključuje mešanice zamrznjenih vrtnin.

07.11 - VRTNINE, ZAČASNO KONZERVIRANE (Z ŽVEPLOVIM DIOKSIDOM, V SLANICI, ŽVEPLANI VODI ALI DRUGIH RAZTOPINAH ZA ZAČASNO KONZERVIRANJE), Vendar kot takšne neprimerne za takojšnjo porabo

0711.20 - **Oljke**

0711.30 - **Kapre**

0711.40 - **Kumare in kumarice**

- **Gobe in gomoljike:**

0711.51 - **- gojene gobe (rodu *Agaricus*)**

0711.59 - **- druge**

0711.90 - **Druge vrtnine, mešanice vrtnin**

Ta tarifna številka vključuje vrtnine, ki so izpostavljene postopkom le vsled začasnega konzerviranja v času transporta ali skladiščenja, preden se uporabijo (npr. z žveplovim dioksidom, v slanici, žveplani vodi ali drugih raztopinah za konzerviranje) in sicer **pod pogojem**, da so vrtnine neuporabne za takojšnjo porabo v takšnem stanju.

Vrtnine, razporejene v to tarifno številko, se ponavadi pakirajo v kadeh ali sodih in se uporabljajo pretežno kot surovina za predelavo. Glavne vrste so **čebula, olive, kapre, paradižnik, kumare in kumarice**.

Ta tarifna številka pa **izključuje** blago, ki je bilo razen postopkom za začasno konzerviranje, izpostavljeno posebnim postopkom (npr. postopkom z raztopino sode bikarbone, z mlečno fermentacijo ipd.). To blago sodi v **poglavje 20** (npr. oljke, kislo zelje, kisle kumarice in strožji fižol).

07.12 - SUŠENE VRTNINE, CELE, NAREZANE NA KOŠČKE ALI REZINE, ZDROBLJENE ALI MLETE, Vendar ne nadalje pripravljane

0712.20 - Čebula

- **Gobe, bezgova uhljevka (*Auricularia spp.*), drhtavka (*Tremella spp.*) in gomoljike:**

0712.31 - **- gobe iz rodu *Agaricus***

0712.32 - **- bezgova uhljevka (*Auricularia spp.*)**

0711.33 - **- drhtavka *Tremella spp.***

0711.39 - **- druge**

0712.90 - **Druge vrtnine; mešanice vrtnin**

Ta tarifna številka vključuje vrtnine iz tar. števil 07.01 do 07.09, ki so posušene (vštevši dehidrirane, evaporirane ali posušene z zamrzovanjem) - to je vrtnine, pri katerih je naravno vsebovana voda odstranjena z raznimi postopki. Glavne vrste vrtnin, ki se obdelujejo oz. s katerimi se na ta način ravna, so krompir, čebula, užitne gobe, lesne gobe (*Auricularia spp.*), želatinaste gobe (*Tremella spp.*) in gomoljike, korenček, zelje in špinata. Te vrtnine se običajno pripravijo v obliki traku ali krljev ene vrste, ali pa pomešano (za enolončnice).

Ta tarifna številka vključuje tudi posušene zdrobljene vrtnine ali vrtnine v prahu, kot so npr. **beluši, cvetača, peteršilj, krebujica, čebula, česen in zelena**. Uporabljajo se kot začimbe ali pri pripravi juh.

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

- a) posušenih stročnic v zrnju (**tar. št. 07.13**),
- b) posušene, zdrobljene ali mlete paprike rodu *Capsicum* ali *Pimenta* (**tar. št. 09.04**), krompirjeve moke, krompirjevega zdroba, kosmičev, zrn in peletov (**tar. št. 11.05**) ter moke in zdroba iz posušenih stročnic iz **tar. št. 07.13** (**tar. št. 11.06**),
- c) preparatov za začimbna sredstva in omake (**tar. št. 21.03**) in
- d) gotovih juh na osnovi posušenih vrtnin (**tar. št. 21.04**).

07.13 - SUŠENE STROČNICE, OLUŠČENE ALI NE ALI ZDROBLJENE

0713.10 - **Grah (*Pisum sativum*)**

0713.20 - **Čičerika (*garbanzos*)**

- **Fižol (*Vigna spp.*, *Phaseolus spp.*):**

0713.31 - - fižol vrste *Vigna mungo* (L) Hepper ali *Vigna radiata* (L) Wilczek

0713.32 - - fižol, drobnri rdeči (*Adzuki*, *Phaseolus* ali *Vigna angularis*)

0713.33 - - navadni fižol, vstevši beli (*Phaseolus vulgaris*)

0713.39 - - drug

0713.40 - Leča

0713.50 - **Bob** (*Vicia faba* var. major) in **konjski bob** (*Vicia faba* var. equina, *Vicia faba* var. minor)

0713.90 - **Druge**

Ta tarifna številka vključuje stročnice iz tar. številke 07.08, ki so posušene in oluščene in vrst, ki se uporabljajo za prehrano ljudi in živali (npr. grah, slani grah garbanzos, mali rdeči fižol-adzuki, ostale vrste fižola, sočivje, bob, konjski bob, seme guar) in to tudi, če so namenjene za seme (ne glede na to, ali so z obdelavo s kemijskimi sredstvi postale neprimerne za prehrano ljudi) in če so namenjene za druge namene. Vrtnine so lahko izpostavljene zmerni toplotni obdelavi, predvsem zaradi zagotavljanja boljšega konzerviranja z aktiviranjem encimov (predvsem peroksidaze) in z odstranjevanjem dela vlage. Vendar pa takšna obdelava **ne vpliva** na notranji značaj kotiledona.

Posušene stročnice iz te tar. številke so lahko natrgano ali pa so izven svojih strokov.

Ta tarifna številka **izključuje**:

- a) moko in zdrob iz posušenih stročnic (**tar. št. 11.06**),
- b) sojo v zrnju (**tar. št. 12.01**),
- c) semena grašice (razen boba in konjskega boba) in lupine (**tar. št. 12.09**) in
- d) rožičevce (**tar. št. 12.12**).

KOMENTAR K TARIFNI PODŠTEVILKI

Tarifna podštevilka 0713.31

Ta tarifna podštevilka vključuje le fižol vrst *Vigna mungo* (L) Hepper, ki je znana tudi kot "urd" ali črni gram, in vrste *Vigna radiata* (L) Wilczek, znan tudi kot mung ali zeleni gram. Obe vrsti se na široko uporabljata pri proizvodnji fižola.

07.14 - MANIOKA, MARANTA, SALEP, TOPINAMBUR, SLADKI KROMPIR TER PODOBNE KORENOVKE IN GOMOLJNICE Z VISOKIM DELEŽEM ŠKROBA ALI INULINA, SVEŽI, OHLAJENI, ZAMRZNJENI ALI POSUŠENI, CELI ALI RAZREZANI ALI V PELETIH; SREDICA SAGOVEGA DREVESA

0714.10 - Manioka (cassava)

0714.20 - Sladki krompir

0714.90 - Drugo

Ta tarifna številka vključuje gomolje in korenovke z visoko vsebnostjo **škroba** ali **inulina**, ki se uporabljajo tudi v proizvodnji hrane in industrijskih izdelkov. Vključuje tudi sredico sagovega drevesa. V nekaterih primerih se ti gomolji in korenje prav tako uporabljajo za prehrano ljudi in živali.

Ta tarifna številka vključuje vse izdelke - sveže, ohlajene, zamrznjene ali posušene, cele ali v obliki krljev ali peletov, ki so izdelani bodisi od koščkov (luskic) korenja ali gomoljev iz te tarifne številke, iz

njihove moke ali pa iz zdroba iz **tar. št. 11.06**. Peleti se proizvajajo bodisi s pomočjo neposredne kompresije, bodisi z dodajanjem veziv (melase, koncentrirane žveplene kisline ipd.). Vsebnost dodanega veziva **ne sme** preseči 3% mase izdelka. Peleti manioke so lahko dezintegrirani, pa kljub temu ostajajo uvrščene v to tarifno številko pod pogojem, da so kot taki še razpoznavni. Peleti iz dezintegrirane manioke se lahko prepoznavajo z opazovanjem njihovih fizikalnih značilnosti, na primer nehomogenosti na zlomljenih kosih peletov manioke, rjavkaste barve s črnimi točkicami, kosi vlaken so vidni s prostim očesom, v notranjosti so majhne količine silicijevega peska.

Razen gomoljev in korenovk, ki so izrecno navedeni v poimenovanju te tarifne številke, vključuje ta številka še kuhano korenje in marmelade in užitne gomolje vrste *Eleocharis dulcis*, poznani kot "kitajski vodni kostanj".

Proizvodi iz te tarifne številke, ki so pripravljeni na drugačne načine, se uvrščajo v **druga poglavja**. Primeri: moka in zdrob v **tar. št. 11.06**, škrob v **11.08** in tapioka v **19.03**.

Ta tarifna številka **izključuje** tudi žive gomolje ali georgine (**tar. št. 06.01**) in sveži in sušeni krompir (**tar. št. 07.01 ali 07.12** - odvisno od primera).

UŽITNO SADJE IN OREŠČKI; LUPINE AGRUMOV ALI DINJ IN LUBENIC

OPOMBE

1. To poglavje ne obsega sadja in oreščkov, ki niso užitni.
2. Ohlajeno sadje in plodovi se uvrščajo v tiste tarifne številke kot ustrezno sveže sadje in plodovi.
3. Posušeno sadje ali plodovi iz tega poglavja so lahko delno dehidrirani ali obdelani za naslednje namene:
 - (a) za dodatno konzerviranje ali stabiliziranje (npr. z zmerno toplotno obdelavo, žveplanjem, dodajanjem sorbinske kisline ali kalijevega sorbata),
 - (b) za izboljšanje ali ohranjanje videza (npr. z dodajanjem rastlinskega olja ali manjših količin glukoznega sirupa), pod pogojem, da ohranijo značaj sušenega sadja ali plodov.

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje vključuje sadje in lupine agrumov ali dinj (vštevši lubenice), ki je običajno namenjeno prehrani ljudi - bodisi v stanju v trenutku carinjenja, bodisi po predelavi. Sadje je lahko sveže (vštevši ohlajeno), zamrznjeno (vštevši predhodno kuhano v sopari ali v vreli vodi - blanširano, ali pa z vsebovanimi sladili) ali sušeno (vštevši dehidrirano, evaporirano ali posušeno z zamrzovanjem). Pod **pogojem**, da v takem stanju **niso primerni za prehrano ljudi**, je lahko začasno konzervirano (npr. z žveplovim dioksidom, v slanici, v žveplani vodi ali v drugih raztopinah za začasno konzerviranje).

Pojem "**ohlajen**" označuje, da je temperatura izdelka zmanjšana običajno na okoli 0°C, ne da bi izdelek pri tem zamrznil. Nekateri izdelki, kot so npr. dinje in nekateri agrumi, pa štejejo za ohlajene že, ko je njihova temperatura zmanjšana na okoli +10°C in se vzdržuje na tej temperaturni točki. Pojem "**zamrznjen**" označuje, da je izdelek ohlajen na temperaturo, ki je nižja od zmrzovališča izdelka.

Sadje iz tega poglavja je lahko celo, v krhljih, razrezano, razkoščičeno, pulpirano, nastrgano, oluščeno ali olupljeno.

Poudariti je treba, da homogenizacija izdelkov kot taka ne vpliva na to, da bi bil izdelek iz tega poglavja uvrščen kot preparat oz. izdelek iz **poglavja 20**.

Dodajanje **manjših količin sladkorja** ne vpliva na uvrščanje sadja v tem poglavju. To poglavje prav tako vključuje posušeno sadje (npr. datelji ali slive), katerih zunanost je lahko prevlečena s tanko plastjo suhega naravnega sladkorja, ki daje sadju videz kandiranega sadja iz **tar. št. 20.06**.

Vendar pa to poglavje **ne vključuje** sadja, konzerviranega s postopkom osmorne dehidracije. Izraz "osmorna dehidracija" se nanaša na postopek, pri katerem so koščki sadja izpostavljeni podaljšanemu namakanju v koncentriranemu sladkornemu sirupu, tako da večino vode in naravnega sladkorja v sadju nadomesti sladkor iz sirupa. Sadje se lahko nato še suši na zraku, da bi se vsebnost vlage še zmanjšala.

To poglavje prav tako **ne vključuje** določenega števila rastlinskih izdelkov, ki so podrobneje **zajeti** v drugih poglavjih, čeprav nekateri izmed njih po botaničnih razvrstitvah sodijo med sadje, npr:

- a) oljke, paradižnik, kumare, kumarice, buče, modri jajčevci, paprika rodov Capsicum in Pimenta itd. (**7. poglavje**),
- b) kava, vanilin, brinove jagode in drugi izdelki iz **9. poglavja**,
- c) kikiriki in ostali oljni plodovi, sadje, ki se uporablja predvsem v farmaciji ali v parfumeriji, nadalje seme rožičevca, koščice marelice ali podobnega sadja (**12. poglavje**) in
- d) kakav v zrnju (**tar. št. 18.01**).

To poglavje **izključuje** še:

1. sadno moko, zdrob ali prah (**tar. št. 11.06**),
2. užitno sadje in skorje dinje in užitnih agrumov, ki so pripravljene ali konzervirane na drugačen način od predhodno opisanega (**20. poglavje**) (**tar. št. 20.08**) in
3. praženo ali pečeno sadje (npr. kostanji, mandlji, fige), všteti mletu sadje, ki se uporablja predvsem kot kavni nadomestek (**tar. št. 21.01**).

Poudariti je treba, da ostane sadje iz tega poglavja v njem tudi, če se nahaja v hermetično zaprtih pakiranjih (npr. suhe slive, posušeno koščičasto sadje ipd.). Vendar pa so izdelki, ki se nahajajo v takšnih pakiranjih, največkrat pripravljene ali konzervirane drugače, kot pa je predvideno v tarifnih številkah tega poglavja in so **izključeni (20.poglavje)**.

Izdelki iz tega poglavja se uvrščajo v to poglavje (npr. sveže jagode), če se pakirajo po postopku modificiranega atmosferskega pakiranja (MAP). Pri MAP postopku se ozračje, ki obkroža izdelek, spreminja ali kontrolira (npr. z odvzemanjem ali zmanjševanjem deleža kisika, ki ga zamenjajo, oziroma povečajo delež dušika ali ogljikovega dioksida).

08.01 - KOKOSOV OREHI, BRAZILSKI OREHI IN AKAŽU (INDIJSKI) OREHI, SVEŽI ALI SUHI, OLUŠČENI ALI NEOLUŠČENI

- Kokosov oreh:

0801.11 - - **suh kokosov oreh**

0801.19 - - **drug**

- Brazilski oreh:

0801.21 - - **v luščini**

0801.29 - - **oluščeni**

- Akažu (indijski) oreh:

0801.31 - - **v luščini**

0801.39 - - **oluščeni**

Ta tarifna številka vključuje posušeni kokosov oreh, to je posušeno in razrezano meso kokosovega oreha, vendar **izključuje** koper, t.j. posušeno meso ploda kokosovega oreha, ki se uporablja za stiskanje kokosovega olja in ni primerno za prehrano ljudi (**tar. št. 12.03**).

08.02 - DRUGI OREŠČKI, SVEŽI ALI SUHI, OLUŠČENI ALI NEOLUŠČENI

- Mandeljni:

0802.11 - - **neoluščeni**

0802.12 - - **oluščeni**

- Lešniki (*Corylus spp.*):

0802.21 - - **neoluščeni**

0802.22 - - **oluščeni**

- Navadni orehi:

0802.31 - - neoluščeni

0802.32 - - oluščeni

0802.40 - **Kostanji** (*Castanea spp.*)

0802.50 - **Pistacije**

0802.90 - **Drugo**

Glavno jedrčasto sadje iz te tarifne številke so mandlji (sladki in grenki), lešniki, navadni orehi, kostanji (*Castanea spp.*), pistacije, pikasti orehi, in jedrca borove šiške (semena *Pinus pinea*).

Ta tarifna številka vključuje tudi areka (betel) oreh, ki se uporablja predvsem za žvečenje, in pa cola oreh, ki se uporablja tako za žvečenje, kot osnova za proizvodnjo pijač in užiten orehu podoben *Trapa natans*, včasih imenovan kot "vodni kostanj".

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

- a) užitnih gomoljev vrste *Eleocharis tuberosa* ali *Eleocharis dulcis*, običajno poznan kot "*Kitajski vodni kostanj*" (**tar.št. 07.14**)
- b) lupin oreha in mandljev (**tar. št. 14.04**),
- c) kikirikija (**tar. št. 12.01**), praženega kikirikija in kikirikijevega masla (**tar. št. 20.08**) in
- d) divjega kostanja (*Aesculus hippocastanum*) (**tar. št. 23.08**).

08.03 - BANANE, VKLJUČNO RAJSKE SMOKVE, SVEŽE ALI SUHE

Ta tarifna številka vključuje le užitno sadje rodu *Musa*.

08.04 - DATELJNI, FIGE, ANANAS, AVOKADO, GUAVA, MANGO IN MANGUSTA, SVEŽI ALI SUHI

0804.10 - **Dateljni**

0804.20 - **Fige**

0804.30 - **Ananas**

0804.40 - **Avokado**

0804.50 - **Guava, mango in magusta**

V smislu te tarifne številke označuje pojem "fige" le sadje vrste *Ficus carica*, vštevši tisto, ki se uporablja za destilacijo. Ta tarifna številka **ne vključuje** kaktusnih fig (bodičaste hruške), ki se uvrščajo v **tar. št. 08.10**.

08.05 - AGRUMI, SVEŽI ALI SUHI

0805.10 - **Pomaranče**

0805.20 - **Mandarine** (vštevši tangerinke in satsuma mandarine); **klementine, wilking in podobni hibridi agrumov**

0805.40 - **Grenivka**

0805.50 - **Limone** (Citrus limun, Citrus limonum) **in limete** (Citrus aurantifolia)

0805.90 - **Drugo**

Pojem "agrumi" označuje med drugim sladke ali grenke (seviljske) pomaranče, mandarine (vštevši tangirske in sadsamas mandarine, klementine, wilking in podobne hibride agrumov, nadalje označuje limone (Citrus limun, Citrus limonum), in citrone (Citrus aurantifolia), grenivke (vključno "pomelo"), "citrons", "kumquats" in bergamote. Ta tarifna številka vključuje tudi majhne zelene plodove pomaranče in limone, ki se uporabljajo za konzerviranje.

Ta tarifna številka **izključuje**:

- a) lupine agrumov (**tar. št. 08.14**) in
- b) grahaste pomaranče ali "oranžete" - to je neužitno sadje, ki odpade še nezrelo takoj, ko drevo ocveti in se zbira posušeno zaradi ekstrakcije eteričnega olja (majhna zrnca) (**tar. št. 12.11**).

08.06 - GROZDJE, SVEŽE ALI SUHO

0806.10 - **Sveže**

0806.20 - **Suho**

Ta tarifna številka vključuje sveže grozdje, namenjeno desertiranju ali za proizvodnjo vin (vštevši grozdje, grobo pakirano v sodih) in, ki je pridelano na odprtem prostoru ali v steklenjakih.

Ta tarifna številka vključuje tudi posušeno t.i. brezsemno grozdje, katerega najpomembnejše vrste so sultanina, Izmir in Thompson, in pa veliko grozdje brez pešk, kot je Muškat, Malaga, Denia, Damask, Lexir ali Gordo posušeno grozdje.

08.07 - DINJE, LUBENICE IN PAPAJA, SVEŽE

0807.10 - **Dinje in lubenice**

0807.20 - **Papaja**

Ta tar. številka vključuje dinje vrste Citrullus vulgaris ali Cucumis melo, vštevši med drugim lubenice, "citron", dinja (za konzerviranje), mišičaste dinje, žiraste dinje, dinje casaba in medene dinje. Ta tar. številka vključuje tudi sadje vrst Carica papaya, znane kot paposi in papaje. Vendar pa ta tar. številka **izključuje** sadje vrst Asamina triloba, v angleško govorečih deželah znano kot paposi (**tar. št. 08.10**).

08.08 - JABOLKA, HRUŠKE IN KUTINE, SVEŽE

0808.10 - **Jabolka**

0808.20 - **Hruške in kutine**

Jabolka in hruške se v to tarifno številko uvrščajo ne glede na to, ali so primerne za poobedek, proizvodnjo pijače (npr. jabolčnika, hruškovca) ali industrijske namene) (npr. za proizvodnjo paste, marmelade in jabolčnega želeja), ali pa so namenjeni za ekstrakcijo pektina.

Kutine se uporabljajo večinoma za proizvodnjo marmelad in želeja.

08.09 - MARELICE, ČEŠNJE IN VIŠNJE, BRESKVE (VKLJUČNO Z NEKTARINAMI), SLIVE, TRNULJE, SVEŽE

0809.10 - **Marelice**

0809.20 - **Češnje in višnje**

0809.30 - **Breskve, vključno z nektarinami**

0809.40 - **Slive in trnulje**

Ta tarifna številka vključuje marelice, vse vrste češenj in višenj (velike bele češnje, dežnikasta višnja itd.), breskve (vštevši nektarine), slive vseh vrst (ringlo, mirabele, bardakalije itd...) in trnulje.

08.10 - DRUGO SADJE, SVEŽE

0810.10 - **Jagode**

0810.20 - **Maline, robide, murve in rubus ursinus (križanec med robido in malino)**

0810.30 - **Črni, beli in rdeči ribez in kosmulje**

0810.40 - **Brusnice, borovnice in drugo sadje rodu Vaccinium**

0810.50 - **Kivi (*Actinidia chinensis Planch.*)**

0810.60 - **Durian**

0810.90 - **Drugo**

Ta tarifna številka vključuje vse vrste užitnega sadja, ki se ne uvršča v katerokoli izmed predhodnih številk tega poglavja in ki ni vključeno v druga poglavja te nomenklature (glej izključitve v splošnih določilih tega poglavja).

Ta tarifna številka vključuje:

- 1) jagode,
- 2) maline, robide, murve in rubus ursinus,
- 3) črni, beli in rdeči ribez in kosmulje,
- 4) brusnice, borovnice, jagode mirte in drugo sadje rodu Vaccinium,
- 5) kivi (*Actinidia chinensis Planch.* ali *Actinidia deliciosa*)
- 6) durian (*Durio zibethinus*)
- 7) boysenberries, jerebike, bezgove jagode, sapodilo (vrsta nešplje), granatna jabolka, kaktusne fige (bodičaste hruške), šipek, kaki, čičimak, nešplje, "longans" (križanec med malino in kupino), liči, kivi (*Actinidia chinensis Planch.* ali *Actinidia deliciosa*), "soursops", "sweetsops" in sadje vrste *Asimina triloba*, znano kot papaja.

Ta tarifna številka **izključuje** brinove jagode (tar. št. 09.09).

08.11 - SADJE IN OREŠKI, NEKUHANI ALI KUHANI V VODI ALI SOPARI, ZAMRZNJENI, KI VSEBUJEJO DODANI SLADKOR ALI DRUGA SLADILA ALI NE VSEBUJEJO DODANEGA SLADKORJA OZ. SLADIL

0811.10 - Jagode

0811.20 - Maline, robide, murve, rubis ursinus, črni, beli ali rdeči ribez ter kosmulje

0811.90 - Drugo

Ta tarifna številka vključuje **zamrznjeno** sadje, vštevši koščičasto, ki se, kadar je sveže ali ohlajeno, uvršča v predhodne tarifne številke tega poglavja (glede pomena pojmov "ohlajeno" in "zamrznjeno" glej splošna določila komentarja k temu poglavju).

Sadje, vštevši tudi koščičasto, pred zamrznitvijo kuhano na sopari ali v vreli vodi, ostane v tej tarifni številki. Zamrznjeno sadje, vštevši koščičasto, ki je pred zamrznitvijo kuhano na druge načine, pa se iz te tar. številke **izključuje (poglavje 20)**.

Zamrznjeno sadje, vštevši koščičasto sadje, kateremu je dodan sladkor ali druga sladila, ta tarifna številka prav tako vključuje. Sladkor učinkuje tako, da preprečuje oziroma zavira proces oksidacije in na ta način preprečuje spremembo barve sadja, do katere bi po odmrzovanju prišlo. Proizvodom iz te tar. številke je **lahko dodana sol**.

08.12 - SADJE IN PLODOVI, ZAČASNO KONZERVIRANI (NPR. Z ŽVEPLOVIM DIOKSIDOM, V SLANICI, V ŽVEPLANI VODI ALI V DRUGIH RAZTOPINAH ZA KONZERVIRANJE), VENDAR V TAKŠNEM STANJU, NEUSTREZNI ZA TAKOJŠNJO PREHRANO

0812.10 - Češnje in višnje

0812.90 - Drugo

Ta tarifna številka **vključuje** sadje, vštevši koščičasto (blanširano ali poparjeno) pod pogojem, da je neprimerno za takojšnjo prehrano in ki je bilo izpostavljeno postopkom **izključno zaradi začasnega konzerviranja** v času transporta ali skladiščenja pred uporabo. (npr. z žveplovim dioksidom, v slanici, v žveplani vodi ali v drugih raztopinah za konzerviranje).

Taki izdelki se uporabljajo predvsem v prehrambeni industriji (v proizvodnji marmelade, kandiranega sadja itd.). Najpogostejše se v takem stanju nahajajo češnje, višnje, jagode, pomaranče, limone, marelice in slive ringlo. Ti izdelki so **običajno** pakirani v sodih, odprtih zabojih in podobnih posodah.

08.13 - SADJE, SUHO, RAZEN TISTEGA, KI SE UVRŠČA V TAR. ŠT. OD 0801 DO 0806; MEŠANICE OREŠKOV ALI SUHEGA SADJA IZ TEGA POGLAVJA

0813.10 - Marelice

0813.20 - Slive

0813.30 - Jabolka

0813.40 - Drugo sadje

0813.50 - Mešanice oreškov ali suhega sadja iz tega poglavja

A) **Suho sadje**

Ta tarifna številka vključuje suho sadje, ki se v svežem stanju uvršča v tar. št. od 08.07 do 08.10. Suho sadje se pridobiva z neposrednim sušenjem na soncu ali z industrijskim postopkom (npr. v tunelskih sušilnicah).

Sadje, ki ga najpogosteje predelujejo na ta način, so marelice, slive, breskve, jabolka in hruške. Suha jabolka in hruške se uporabljajo za proizvodnjo jabolčnika ali hruškovca, pa tudi v kulinarne namene. Z izjemo sliv, se sadje navadno razpolovi ali nareže v krlje, razkoščiči, se mu izlušči jedrce ali semena. Suho sadje se lahko dobavlja v obliki krljev ali ploščic, posebno še marelice in slive - posušene ali evaporirane.

Ta tarifna številka vključuje stroke tamarinde, t.j. indijske palme, vključuje tudi njeno notranjo gmoto, vendar brez dodanega sladkorja ali drugih sladil in, če ni bila izpostavljena drugim postopkom, lahko z ali brez semen, stroka ali koščkov endokarpja.

B) **Mešanice koščičastega ali posušenega sadja**

Ta tarifna številka vključuje vse mešanice koščičastega sadja ali mešanice suhega sadja iz tega poglavja, všteti mešanice koščičastega sadja in mešanice suhega sadja, ki se uvrščajo v isto tarifno številko. Tarifna številka vključuje tudi **mešanice** svežega ali surovega jedrčastega sadja s suhim sadjem. Te mešanice se pogosto dobavljajo v škatlah, celofanskih zavojih ipd.

Določeno suho sadje ali mešanice suhega sadja iz te tarifne številke so lahko pripravljene (npr. v vrečkah) za **proizvodnjo herbalnih infuzij ali herbalnih čajev**. Taki izdelki se uvrščajo v to tarifno številko.

Ta tarifna številka pa **izključuje** izdelke, sestavljene iz mešanic ene ali več vrst suhega sadja iz te tar. št. z rastlinami ali deli rastlin iz drugih poglavij ali z drugimi snovmi, kot so izvlečki ene ali več vrst rastlin (v glavnem **tar. št. 21.06**).

08.14 - LUPINE AGRUMOV ALI DINJ IN LUBENIC, SVEŽE, ZAMRZNJENE, SUHE ALI ZAČASNO KONZERVIRANE V SLANICI, ŽVEPLANI VODI ALI V DRUGIH RAZTOPINAH ZA KONZERVIRANJE

Olupki agrumov, ki se najpogosteje uporabljajo v prehrabene namene, so olupki pomaranče (všteti olupki grenke ali seviljske pomaranče), limone in citrone. Ti olupki se uporabljajo predvsem v proizvodnji kandiranih olupkov ali za ekstrakcijo eteričnih olj.

Ta tarifna številka **izključuje** olupke v prahu (**tar. št. 11.06**) in kandirane olupke (**tar. št. 20.06**).

KAVA, PRAVI ČAJ, MATÉ ČAJ IN ZAČIMBE

OPOMBI

1. Mešanice proizvodov iz tar. št. 09.04 do 09.10 se uvrščajo takole:

(a) mešanice dveh ali več proizvodov iz iste tarifne številke se uvrstijo v to tarifno številko;

(b) mešanice dveh ali več proizvodov iz različnih tarifnih številke se uvrstijo v tar. št. 09.10.

Druge snovi, dodane proizvodom iz tar. št. 09.04. do 09.10 (ali mešanicam, navedenim pod (a) in (b) v prejšnjem odstavku), ne vplivajo na njihovo uvrstitev, če dobljene mešanice obdržijo bistven značaj blaga, ki se uvršča v te tarifne številke. Sicer se te mešanice ne uvrščajo v to poglavje; mešanice, ki so sestavljene iz mešanih začimb ali **mešanih kombiniranih začimb**, se uvrščajo v **tar. št. 21.03**.

2. To poglavje **ne vključuje** popra vrste *Piper cubeba* niti drugih proizvodov iz **tar. št. 12.11**.

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje vključuje:

- 1) kavo, pravi čaj in maté čaj,
- 2) začimbe, npr. skupino rastlinskih izdelkov, vštevši semenje itd, ki so bogati z eteričnimi olji in aromatskimi sestavki in ki se, zaradi njihovega značilnega okusa, najpogosteje uporabljajo kot začimbna sredstva.

Ti izdelki so lahko celi, zdrobljeni ali v prahu.

Glede uvrščanja mešanic izdelkov iz tar. št. od 09.04 do 09.10 glej **opombo 1** k temu poglavju. Skladno z določili te opombe pa dodajanje drugih snovi izdelkom iz tar. številke od 09.04 do 09.10 ne bo vplivalo na njihovo uvrščanje - vendar **pod pogojem**, da dobljene mešanice zadržijo značaj blaga, ki je uvrščeno v te tarifne številke.

To se nanaša predvsem na začimbe in mešanice začimb, ki vsebujejo naslednje dodatke:

- a) **razredčila** (nosilci doziranja), dodana, da bi bilo doziranje začimbe lažje in da bi bila njena razporejenost po izdelku enakomerna (moka žitaric, mleti prepečenec, dekstroza itd.),
- b) živilska **barvila** (npr. ksantofil) ,
- c) izdelke, dodane zaradi intenziviranja okusa začimbe (**sinergisti**), kot je npr. natrijev glutamat in
- d) snovi, kot je **sol** ali dodani **kemični antioksidanti**, ki se običajno dodajajo v majhnih količinah zaradi konzerviranja in podaljšanja aromatičnih lastnosti.

Začimbe, vštevši mešanice začimb, ki vsebujejo dodane snovi iz **drugih poglavij** in imajo tudi same aromatske in začinske lastnosti, ostanejo uvrščene v tem poglavju, vendar **pod pogojem** da dodane količine ne vplivajo na bistveni značaj mešanice kot začimbe.

To poglavje prav tako vključuje mešanice iz rastlin, njihovih delov, semen ali plodov (celih, razrezanih, zdrobljenih, zmletih ali v obliki prahu), ki se uvrščajo v različna poglavja (npr. v 7., 9., 11. in 12. poglavje) in ki se uporabljajo za aromatiziranje pijač ali za pripravo ekstraktov za proizvodnjo pijač:

- 1) če mešanici daje bistveni značaj ena ali več vrst iz katerekoli posamezne **tarifne številke** med **09.04 in 09.10** (odvisno od primera),

- 2) če mešanici daje bistveni značaj mešanica začimb iz dveh ali več tar. števil med 09.04 in 09.10 (**tar. št. 09.10**).

Vendar pa to poglavje **izključuje** mešanice, katerim vrste, navedene v zgornjem odstavku pod 1) in 2) ne dajejo bistvenega značaja (**tar. št. 21.06**).

To poglavje **izključuje** tudi:

- a) zelenjavo (npr. peteršilj, krebujica, kačnik, sladki majaron, korijander in koper) iz **7. poglavja**,
- b) gorčično seme (**tar. št. 12.07**); gorčično moko - nepripravljeno ali pripravljeno (**tar. št. 21.03**),
- c) hmelj (**tar. št. 12.10**),
- d) nekatere plodove, semenje in dele rastlin, ki so sicer uporabni kot začimbe, se pa zelo pogosto uporabljajo v parfumeriji ali v medicini (**tar. št. 12.11**) (npr. cimetovi stroki, rožmarin, divji majaron, bazilika, boraga, užitni ožep, vse vrste poprove mete ali griževca, in saga) in
- e) mešane začimbe in začinska sredstva (**tar. št. 21.03**).

09.01 - KAVA - PRAŽENA ALI NEPRAŽENA, Z ALI BREZ KOFEINA; LUPINE IN KOŽICE KAVE; KAVNI NADOMESTKI, KI VSEBUJEJO KAKRŠEN KOLI ODSOTOK KAVE

- Kava, nepražena:

0901.11 - - s kofeinom

0901.12 - - brez kofeina

- Kava, pražena:

0901.21 - - s kofeinom

0901.22 - - brez kofeina

0901.90 - - Drugo

Ta tarifna številka vključuje:

- 1) surovo kavo v vseh oblikah, to je v hlebčkih, kot je obrana z grmov, v zrnih, v semenih z grenko kožico; v zrnih ali semenih z odstranjeno kožico,
- 2) kavo, iz katere je kofein izvlečen z namakanjem surovih zrn kave v raznih topilih,
- 3) praženo kavo (s kofeinom ali brez njega) - mleto ali nezmleto,
- 4) lupinice in kožice kave in
- 5) kavne nadomestke, ki v kakršnemkoli odstotku vsebujejo kavo.

Ta tarifna številka **izključuje**:

- a) kavni vosek (**tar. št. 15.21**),
- b) kavne ekstrakte, esence in koncentrate (včasih jih imenujejo instanti), in preparate na osnovi teh ekstraktov, esenc in koncentratov; praženi kavni nadomestki, ki ne vsebujejo kave (**tar. št. 21.01**) in
- c) kofein, alkaloid v kavi (**tar. št. 29.39**).

09.02 - ČAJ, PRAVI, AROMATIZIRAN ALI NE

0902.10 - Zeleni čaj (nefermentiran) v zavitkih do vključno 3 kg

0902.20 - Drug zeleni čaj (nefermentiran)

0902.30 - Črni čaj (fermentiran) in delno fermentiran čaj, v zavitkih do vključno 3 kg

0902.40 - Drug črni čaj (fermentiran) in drugi delno fermentirani čaj

Te tarifne številke vključujejo razne vrste čajev, ki izhajajo iz grma botaničnega **rodu Thea**.

Predelava zelenega čaja je v bistvu sestavljena iz segrevanja svežih listov čaja, njihovega zavijanja in sušenja. Pri črnem čaju se listi zavijajo in fermentirajo, še preden so popolnoma pečeni ali posušeni.

Ta tarifna številka vključuje tudi delno fermentiran čaj, npr. "Oolong" čaj.

Ta tarifna številka vključuje cvetove, popke in ostanke čaja, pa tudi čaj v prahu (iz listja, cvetov in ostalega), ki je aglomeriran v kroglice ali tabletki.

V to tar. številko spada tudi čaj, **aromatiziran** s pomočjo vrenja (npr. med fermentacijo), z dodajanjem nekaterih olj (npr. olja limon ali bergamota), z umetnimi aromami (ti so lahko v kristalni obliki ali v obliki prahu) ali pa z deli raznih drugih aromatskih rastlin ali sadežev (kot npr. z jasminovimi cvetovi, s posušenimi krlji ali lupinami pomaranče).

V to tarifno številko je uvrščen **tudi čaj brez teina**, vendar pa je sam **tein** (ali kofein) **izključen (tar. št. 29.39)**.

Ta tarifna številka prav tako **izključuje** izdelke, ki niso pridobljeni iz grma rodu Thea in katere včasih imenujejo "čaj", npr.:

- a) maté čaj (paragvajski čaj) (**tar. št. 09.03**),
- b) izdelke za izdelavo rastlinskih infuzij ali rastlinskih "čajev". Ti izdelki se uvrščajo npr. v **tar. št. 08.13, 09.09, 12.11 in 21.06**,
- c) ginseng "čaj" (mešanica ekstrakta ginsenga in laktoze ali glukoze) (**tar. št. 21.06**).

09.03 - MATE ČAJ

Maté - čaj iz suhega listja grmaste zimzelene rastline iz družine bodik, ki raste v Južni Ameriki, Včasih je znan pod imenom "paragvajski čaj" ali "jezuitski čaj". Maté - čaj se uporablja za pripravo pijač z zelo malo teina (kofeina).

09.04 - POPER RODU "PIPER", SUHA, ZDROBLJENA ALI ZMLETA PAPRIKA RODU CAPSICUM ALI PIMENTA

- Poper:

0904.11 - - nezdrobljen ali nezmet

0904.12 - - zdrobljen ali zmlet

0904.20 - Paprika rodu Capsicum ali Pimenta - suha, zdrobljena ali zmleta

1) Poper rodu "Piper"

Ta pojem vključuje zrnje ali plodove vseh rastlin popra iz družine Piper, **izvzemši** poper vrste Piper cubeba (**tar. št. 12.11**). Osnovna trgovska vrsta je poper vrste **Piper nigrum**, ki se pojavlja v obliki črnega in belega popra. **Črni poper** v zrnih se pridobiva iz nezrelih plodov, ki jih sušijo

na soncu ali jih prekajujejo, ponekod predhodno poper poparijo v vreli vodi. **Beli poper** se prideluje - pripravlja iz skoraj zrelih plodov, iz katerega izločijo sredico (meso) in zunanjo ovojnico zgolj s kisanjem ali slabim prevrevanjem. **Beli poper** pogosto pridelujejo z luščenjem zunanjih delov črnega popra. Beli poper (v bistvu je rumenkastosive barve), ni tako oster kot črni.

Podolgovati poper (*Piper longum*) je posebna vrsta popra.

Ta tarifna številka vključuje tudi poprov **prah** in njegove **odpadke**.

Določeni izdelki se popolnoma **napačno** imenujejo poper - v bistvu so piment, npr. turški, indijski, španski, čejenski in jamajški poper.

2) **Posušeni, zdrobljeni in mleti plodovi rodu Capsicum ali Pimenta**

Plodovi rodov *Capsicum* pretežno pripadajo vrstama *Capsicum frutescens* in *Capsicum annum* ter vključujeta dve glavni skupini: "čilski" poper in papriko. Obstajajo razne vrste (čejenski poper, Sierra Leone in zanzibarski poper, španska in madžarska paprika itd.).

Med **Pimente** sodi jamajški poper (poznan tudi kot razklani poper - nageljnovе žbice, angleški poper in najkvirc).

Skupna značilnost teh plodov je oster in močan okus, ki vnema in je dolgotrajen. Obstajajo pa tudi druge vrste rodu *Capsicum*, ki niso ostre (npr. *Capsicum annum grossum*).

Ta tarifna številka **izključuje** nezdroljene ali nemlete sveže plodove rodov *Capsicum* ali *Pimenta* (**tar. št. 07.09**).

09.05 - VANILIJA

To je plod (ali zrno) rastline - plazilke iz družine orhidej. Je črnkaste barve in zelo aromatična. Obstajata dve vrsti vanilije - dolga in kratka, pa tudi neka vanilija zelo slabe kvalitete, znana kot "vanillon" (*Vanilla pompona*), ki je mehka, skoraj viskozna in vselej odprta.

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

- a) vanilijevih oljnih smol (včasih dobro znanih pod imenom "vanilijev rezinoid" ali "vanilijev ekstrakt" (**tar. št. 13.02**))
- b) vanilijevega sladkorja (**tar. št. 17.01** ali **17.02**),
- c) dišavne vanilije (**tar. št. 29.12**).

09.06 - CIMET IN SKORJA CIMETOVEGA DREVEŠA:

0906.10 - **Nezdroljen in nezmlet**

0906.20 - **Zdrobljen ali zmlet**

Cimet je notranja skorja mladih vejic drevesa iz družine *Laurus*. Cejlonski cimet, imenovan tudi fini cimet, se običajno uvaža v svežnjih bledih in skupaj zavitih trakov skorje. Kitajski ali navadni cimet je oblikovan iz debelih slojev skorje z rjavimi šekami in se najpogosteje uvaža v enoslojnih rolah.

Ta tarifna številka vključuje tudi posušene in presejane cvetove cimetočega drevesa, in sicer v obliki palčk, katerih dolžina ne presega 1 cm. Potem, ko so zmleti, jih pomešajo s cimetom.

Ta tarifna številka vključuje tudi odpadke cimeta, znane kot "iveri" in ki se uporabljajo predvsem za proizvodnjo cimetočee esence.

V to tar, številko se uvrščajo tudi cimetoči plodovi.

09.07 - KLINČKI (CELI PLODOVI, POPKI IN PECLJI)

Ta tarifna številka vključuje:

- 1) cele plodove klinčkov, ki imajo značilen okus in vonj klinčkov, čeravno ne tako izrazit,
- 2) klinčke (cvetovi drevesa klinčkov, obrani pred dozoritvijo in posušeni na soncu in
- 3) fine sivkaste, zelo dišeče peclje cvetov klinčkov.

Ta tarifna številka **izključuje** skorjo in liste klinčkov (**tar. št. 12.11**).

09.08 - MUŠKATNI OREŠČEK, MACIS IN KARDAMOM:

0908.10 - **Muškatni orešček**

0908.20 - **Macis**

0908.30 - **Kardamom**

Ta tarifna številka vključuje:

- a) **Muškatni orešček** - okrogel ali podolgovat, oluščen ali neoluščen,
- b) **Macis** je kožica muškatnega oreščka, ki se nahaja med lupino in jedrom. Ta snov, ki je razrezana na trakove, ima enake lastnosti kot muškatni orešček, le da še izrazitejše. Kadar je svež, je rdeč, vendar s časom porumeni in postaja lomljiv in motno prozoren. Nekateri macisi so celo beli.
- c) **Kardamomi** vključujejo:
 - 1) **Kardamome v grozdih** - tako se imenujejo, saj ta vrsta raste zbita v grozdih, ki se včasih dobavljajo celi. Vendar se kardamomi pogosteje dobavljajo kot posamezni orehi velikosti grozdne jagode. Orehi so belkasti, okroglasti, s tremi zunanjimi ploskvami, lahki in kožnati, notranjost pa je razdeljena v tri prekate. Vsebujejo mnogo aromatičnih semen grenkega in trpkega okusa.
 - 2) **Male in srednje kardamome**, ki so po strukturi podobni onim v grozdih, le da so bolj trikotni in podolgovati.
 - 3) **Velike kardamome**, ki so trikotni in dolgi od 27 do 40 mm.
 - 4) **Malguetta poper ali "rajsko zrnje"** (*Aframomum melegueta*). Ta se dobavlja skoraj vedno oluščene, v obliki majhnih, oglatih in podolgovatih zrn, ki se svetijo, kot da bi bila premazana z lakom, čeprav je njihova površina hrapava. So brez vonja, so pa grenkega in ostrega okusa, podobnega popru.

09.09 - SEME JANEŽA, BADIJANA (ZVEZDASTI JANEŽ), KOROMAČA, KORIANDRA, ORIENTALSKE ALI NAVADNE KUMINE; BRINOVE JAGODE

0909.10 - **Seme janeža in badijana**

0909.20 - **Seme koriandra**

0909.30 - **Seme orientalske kumine** (*Cuminum Cyminum L.*)

0909.40 - **Seme kumine** (*Carum carri*)

0909.50 - **Seme koromača; brinove jagode**

Ti plodovi ali semena se uporabljajo kot začimbe, v industrijske namene (npr. v destilerijah) in v medicinske namene. V to tarifno številko se uvrščajo tudi, če so pripravljeni (npr. v vrečkah) za proizvodnjo rastlinskih infuzij ali rastlinskih "čajev", npr. janeževo seme.

Janeževo seme, navedeno v tej tar. številki, je zeleni janež in je seme jajčaste oblike, progasto-podolgovato in zelo značilnega vonja ter aromatičnega okusa. **Badijan** je zvezdasti janež.

Seme koriandra, kumin in kumina so semena nekaterih vrst rastlin, podobnih ščitonoscem; uporabljajo se v proizvodnji likerjev.

Seme koromača, ki se pridobiva iz kulinarične rastline, je lahko temnosiv, iz njega veje močan in prijeten vonj. Lahko je tudi svetlozeleno in takrat je zelo individualnega in prijetnega vonja.

Brinove jagode so popolnoma temnorjave, komajda vidno škraltnomodro okrašene in prekrte s smolastim prahom. Njihovo meso je rdečkasto in aromatično, ostrega in nekoliko sladkobnega okusa. V njem se nahajajo tri majhna, zelo trda semena. Brinove jagode se uporabljajo za aromatizacijo različnih alkoholnih pijač (npr. gin), kislega zelja in raznih prehrabnenih artiklov, pa tudi za ekstrakcijo eteričnih olj.

09.10 - INGVER, ŽAFRAN, KURKUMA, MATERINA DUŠICA, LOVORJEV LIST, CURRY IN DRUGE ZAČIMBE

0910.10 - **Ingver**

0910.20 - **Žafran**

0910.30 - **Kurkuma**

0910.40 - **Materina dušica; lovorjev list**

0910.50 - **Curry**

- **Druge začimbe:**

0910.91 - - **mešanice, definirane v prvi opombi pod (b) k temu poglavju**

0910.99 - - **druge**

Ta tarifna številka vključuje:

- a) **Ingver** (vštevši svež, začasno konzerviran v slanici in kot tak neprimeren za takojšnjo porabo); ingver, konzerviran v sirupu je iz te tar. številke **izključen (tar. št. 20.08)**.
- b) **Žafran** iz posušenih pestičev in cvetov žafrana (*Crocus sativus*), ki se dobavlja v obliki oranžnordečega prahu, ki je močnega, prodornega in prijetnega vonja. Vsebuje slabo obstojno barvilo. Uporablja se kot začimba, pa tudi za sladkarije in v medicini.
- c) **Kurkumo** (*Curcuma longa*) včasih napačno imenujejo "indijski žafran", predvsem zaradi njene živorumene barve. Rizomi kurkume se prodajajo celi ali (pogosteje) v obliki prahu.
- d) **Materino dušico** (vštevši divjo materino dušico) in **lovorjev list** - sveža ali posušena.
- e) **Prah curry** iz mešanice, v kateri so v različnih razmerjih združeni kurkuma, razne vrste začimb (npr. korijander, črni poper, kumina, ingver, klinčki) in drugih snovi za aromatizacijo (npr. česen v prahu, ki ga pogosto uporabljajo kot začimbo, čeprav ne sodi v to tar. številko).
- f) **Koprino seme** (*Anethum graveolens*) in **seme jastrebine** (*Trigonella foenum graecum*)
- g) **Mešanice** izdelkov iz **tarifnih številk od 09.04 do 09.10**, kadar se sestavki določene mešanice uvrščajo v različne tarifne številke, npr. mešanica popra iz **tar. št. 09.04** s izdelki iz **tar. št. 09.08**.

10. POGLAVJE

ŽITA

OPOMBI

- (a) Proizvodi, navedeni v poimenovanjih tarifnih številk tega poglavja, se uvrščajo v te tarifne številke samo, če so v zrnju, vključno zrnje v klasu ali na steblih skupaj z opno.
(b) V to poglavje ne spadajo zrna z odstranjeno opno ali drugače obdelana zrna. Riž, oluščen, bel, poliran, glaziran, predkuhan ali zdrobljen, ostane uvrščen v tar. št. 10.06.
- Tar. št. 10.05 ne zajema sladke koruze (**7. poglavje**).

OPOMBA K PODŠTEVILKI

- Z izrazom "**trda pšenica**" je mišljena pšenica vrste *Triticum durum* in hibridi, dobljeni s posebnim medsebojnim križanjem *Triticum durum*, ki imajo enako število kromosomov (28) kot ta vrsta.

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje vključuje le žitarice, vštevši tudi žita v snopih ali v klasih. Žito iz žitaric, ki so požete pred dozorelostjo, vendar so še kompletne s plevami vred, se uvršča kot navadno žito. Sveže žitarice (**razen** sladke koruze iz **7. poglavja**), če so primerne ali neprimerne, da bi bile uporabljene kot zelenjava, ostanejo uvrščene v tem poglavju.

Riž ostane uvrščen v **tar. št. 10.06** tudi, če je oluščen, blanširan, glaziran, poliran, etiviran ali zdrobljen le pod pogojem, da sicer ni drugače predelan. Vendar pa so ostale žitarice iz tega poglavja **izključene**, v kolikor so oluščene ali drugače predelane, npr. na način, kot je to opisano v **tarifni številki 11.04** (glej ustrezni komentar).

10.01 - PŠENICA IN SORŽICA

1001.10 - **Trda pšenica (t. durum)**

1001.90 - **Drugo**

Pšenico lahko delimo v dva osnovna razreda:

- navadna pšenica** - mehka, poltrda ali trda, z mokastim prelomom,
- trda pšenica** (glej opombo št. 1 k podštevilki tega poglavja). Trda pšenica mora biti od jantarjevo rumene do rjave barve, njen prelom pa prozornega steklenega videza, podobnega rogu.

Pira je vrsta pšenice z malimi rjavimi zrni, ki svojo lupino obdrži tudi po mlatenju in se uvršča v to tarifno številko.

Soržica je mešanica pšenice in rži, običajno v razmerju 2 : 1.

10.02 - RŽ

Rž ima sorazmerno dolga zrna zelenkasto sive ali sive barve. Ržena moka je sive barve.

10.03 - JEČMEN

Zrna ječmena so bolj mesnata od pšeničnih. Uporablja se pretežno kot živinska krma in za proizvodnjo slada - kadar je poliran ali glaziran, pa tudi za pripravo juh ali kuhane hrane.

Različice ječmena z lupino, ki je podobna listu, se od večine drugih žitaric razlikujejo v tem, da je njegova lupina (ali strok) tekom dozorevanja spojena z zrnom in je zaradi tega ni moč ločiti z navadnim mlatenjem ali šibanjem. Zrno ječmena te vrste je rumene barve (kot slama) in na koncih zašiljeno. V to tar. številko spada le v primeru, da se carini skupaj z lupinami ali stroki. Ko pa se te lupine ali stroki odstranijo, se zrna ječmena z lupino, podobno listju, iz te tar. številke **izključujejo (tar. št. 11.04)**. Odstranjevanje lupin zahteva poseben postopek, predhoden mletju in tekom katerega pogosto odstranijo tudi semensko ovojnico.

Vrste ječmena, ki so v naravnem stanju brez lupine ali stroka, ostanejo v tej tar. številki pod pogojem, da ječmen ni bil izpostavljen drugačnim postopkom, razen mlatenju ali šibanju.

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

- a) ječmenovih kalčkov (slad) in praženega slada (glej komentar k **tar. št. 11.07**) ,
- b) praženega ječmena (kavni nadomestek - **tar. št. 21.01**) in
- c) kali slada, ločenih od zrn slada v času postopka sušenja, drugih odpadkov pri proizvodnji piva (usedlina žitaric, hmelja itd. - **tar. št. 23.03**).

10.04 - OVES

Obstajata dve osnovni vrsti ovsa: **sivi oves (črni)** in **beli (rumeni) oves**.

Ta tarifna številka vključuje oves v zrnju z lupino in tudi oves, ki je v naravi brez lupine, vendar pod pogojem, da ni izpostavljen drugim postopkom razen mlatenja ali šibanja.

Ta tarifna številka vključuje tudi oves, s katerega so vrhovi lupin lahko odstranjeni v času normalne obdelave oz. postopkov ali rokovanja (mlatev, transport, pretovarjanje itd.).

10.05 - KORUZA

1005.10 - **Semenska**

1005.90 - **Druga**

Obstaja nekaj vrst koruze, katerih zrna so najrazličnejših barv (zlatorumena, bela, včasih rdečerjava ali pisana) in oblik (okrogla, podolgovata, ploščata itd.).

Ta tarifna številka **ne vključuje** sladke koruze (**7. poglavje**).

KOMENTAR K TARIFNI PODŠTEVILKI

Tarifna podštevilka 1005.10

V smislu te tarifne podštevilke 1005.10 označuje pojem "semenska" koruzo, ki jo pristojne oblasti proglašajo kot koruzo za setev.

10.06 - RIŽ

1006.10 - **Neoluščen riž** (riž v luski ali surov)

1006.20 - **Oluščen nebrušen** (rjav) **riž**

1006.30 - **Riž, manj brušen ali dobro brušen, tudi poliran ali glaziran**

1006.40 - **Lomljen riž**

Ta tarifna številka vključuje:

- 1) **Riž v lupini (neoluščen ali surov)**, to je riž, čigar zrn je čvrsto ovito z lupino.
- 2) **Oluščen riž (kargo riž ali rjavi riž)**, s katerega je lupina odstranjena z mehansko luščilnico, vendar je še ovit v kožico - perikap. Oluščen riž še vedno vsebuje majhne količine lupin.
- 3) **Manj brušen (polbel) riž**, s katerega zrn je perikap delno odstranjen.
- 4) **Dobro brušen (bel) riž (cela zrna)**, s katerega zrn je perikap odstranjen popolnoma po prehodu riža skozi posebne valjčke s konicami.

Blanširan riž je lahko poliran in pozneje glaziran zaradi lepšega videza. Cilj postopka poliranja je popejšati matirano površino riža in se opravlja v strojih s ščetkami ali "polirnimi kopami". Glaziran je sestoji iz prevlekanja zrn z mešanico glukoze in smukca v posebnih bobnih za glaziranje.

Ta tar. številka vključuje "Kamolino" riž, ki sestoji iz blanširanega riža, prevlečenega s tankim slojem olja.

- 5) **Zdrobljen riž**, to je riž, ki se zdrobi tekom postopka obdelave.

Ta tarifna številka vključuje tudi:

- a) **Obogaten riž**, ki sestoji iz mešanice običajno blanširanih zrn riža in zelo majhnega deleža (v okviru 1%) zrn riža, prevlečenih ali impregniranih z vitaminskimi snovmi.
- b) **Predkuhan riž**, (parboiled) ki je bil v neoluščenem stanju in pred drugimi postopki (npr. odstranjevanjem lupin, blanširanjem, poliranjem ipd.) **kvašen v vreli vodi** ali parjen in nato posušen. V nekaterih fazah predkuhanja je lahko riž izpostavljen tudi pritisku ali pa delnemu ali popolnemu vakuumu.

Struktura zrn predkuhanega riža se kljub procesom, ki so jim bila izpostavljena, ne spremeni veliko. Tak riž je lahko po brušenju in poliranju itd. lahko popolnoma skuhan v 25 do 30 minutah.

Vrste riža, ki so bile izpostavljene postopkom, s katerimi se bistveno spremeni struktura zrn, se **izključujejo** iz te tar. številke. Riž, ki je bil predhodno obdelan, popolnoma ali delno kuhan in nato dehidriran, se uvršča v **tar. št. 19.04. Predhodno delno kuhan riž** zahteva **5 do 12 minutno** kuhanje, da bi bil pripravljen za uporabo, medtem ko je treba predhodno popolnoma kuhan riž pred konzumacijo le zavreti. "Napihnjeni" riž, ki se dobi s pomočjo postopka destilacije pri tilični temperaturi in tudi že pripravljen, uvrščamo v **tar. št. 19.04.**

10.07 - SIREK V ZRNU

Ta tarifna številka vključuje le tiste vrste sirka, ki so znane kot sirek-žitarice in ki se kot take uporabljajo za prehrano ljudi. Ta tarifna številka vključuje sirke, kot so: Caffrorum ("kefir"), Cernuum ("beli sirek"), durra (rjavi sirek) in nervosum ("kaoliang").

Ta tarifna številka **ne vključuje** vrste sirka za živinsko krmo, ki se uporablja pretežno za silažo, kot so halpensis (halpense), travo sirka (ki se uporablja za pašo), kot je sudanensis ("sudanense") in sladki sirek, ki se uporablja pretežno za proizvodnjo sir-

upa ali melase, kot je npr. saccharatum. Kadar se sirek carini kot seme za setev, se ti izdelki uvrščajo v **tar. št. 12.09**. V nasprotnem primeru, se sirek za živinsko krmo in sirkove trave uvrščajo v **tar. št. 12.14**, sladki sorgo pa v **tar. št. 12.12**. Ta tarifna številka izključuje tudi sirek za metle (*Sorghum vulgare* var. *technicum*), ki se uvršča v **tar. št. 14.03**.

10.08 - AJDA, PROSO, PTIČJE SEME; DRUGA ŽITA

1008.10 - **Ajda**

1008.20 - **Proso**

1008.30 - **Ptičje seme (bar)**

1008.90 - **Druga žita**

(A) AJDA, PROSO IN PTIČJE SEME

Ta skupina vključuje:

- 1) **Ajdo**, znano tudi kot črna pšenica. Pripada družini Polygonaceae, ki je popolnoma različna od družine Gramineae, ki vključuje večino drugih žitaric.
- 2) **Proso** - okroglo zrno svetlorumene barve. Proso vključuje naslednje vrste: *Setaria* spp., *Pennisetum* spp., *Echinochloa* spp., *Eleusine* spp. (vštevši *Eleusine coracana* ("coracan"), *Panicum* spp., *Digitaria Sanguinalis* in *Eragrostis tef.*).
- 3) **Ptičje seme**, ki je svetle (slamnate) barve, podolgovato in na koncih zašiljeno.

(B) DRUGA ŽITA

Ta skupina vključuje nekatere hibride žitaric, kot je npr. tritikale - hibrid med pšenico in ržjo.

PROIZVODI MLINSKE INDUSTRIJE; SLAD; ŠKROB; INULIN; PŠENIČNI GLUTEN

Opombe

1. V to poglavje ne spadajo:
 - (a) praženi slad, pripravljen kot kavni nadomestek (**tar. št. 09.01 ali 21.01**);
 - (b) živila, pripravljena iz moke, zdroba, drobljencev ali škroba, **tar. št. 19.01**;
 - (c) koruzni kosmiči in drugi izdelki iz **tar. št. 19.04**;
 - (d) vrtnine, pripravljene ali konzervirane, iz **tar. št. 20.01, 20.04 ali 20.05**;
 - (e) farmacevtski proizvodi (**30. poglavje**);
 - (f) škrob, ki ima lastnosti parfumerijskih, kozmetičnih ali toaletnih preparatov (**33. poglavje**).
2. (A) Proizvodi mlinske industrije, dobljeni iz žit, ki so navedena v naslednji tabeli, se uvrščajo v to poglavje, **če vsebujejo** po teži v suhem stanju:
 - (a) **toliko škroba** (določeno po modificirani Ewersovi polarimetrijski metodi), da presega količino, ki je navedena v stolpcu 2,
 - (b) **toliko pepela** (po odbitku dodatnih mineralnih snovi), da ne presega količine, ki je navedena v stolpcu 3.

Sicer se ti proizvodi uvrščajo v tar. št. 23.02. Kalčki žit, celi, valjani, v obliki kosmičev ali zdrobljeni, se v vsakem primeru uvrščajo v tar. št. 11.04.

(B) Proizvodi, ki se uvrščajo v to poglavje v skladu z navedenimi določbami, se uvrščajo v tar. št. 11.01 ali 11.02, če odstotek proizvoda, ki gre skozi tanko žičnato sito z odprtinami, navedenimi v stolpcih 4 ali 5, po teži ni manjši od odstotka, navedenega za tovrstno žito. Sicer se ti proizvodi uvrščajo v **tar. št. 11.03 ali 11.04**.

žitarice	delež škroba	delež pepela	odstotek proizvoda, ki gre skozi sito z odprtino	
			315 mikrometrov (mikronov)	500 mikrometrov (mikronov)
1	2	3	4	5
pšenica, rž	45%	2,5%	80%	-
ječmen	45%	3,0%	80%	-
oves	45%	5%	80%	-
koruza in sorgo v zrnju	45%	2%	-	90%
riž	45%	1,6%	80%	-
ajda	45%	4%	80%	-

3. Z izrazom "žitni drobljenci" in "zdrob" so po tar. št. 11.03 mišljeni proizvodi, dobljeni s fragmentacijo žitnih zrn, ki ustrezajo naslednjim pogojem:
 - (a) pri koruznih izdelkih - da jih gre najmanj 95 mas.% skozi tkano žičnato sito z 2 mm odprtinami;

- (b) pri proizvodih iz drugih žit - da jih gre najmanj 95 mas.% skozi sito iz kovinske žice z luknjicami premera 1,25 mm.

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje vključuje:

- 1) Mlinske proizvode iz žit iz 10. poglavja in iz sladke koruze iz 7. poglavja, **razen** ostankov mlin-skih proizvodov iz **tar. št. 23.02**.

V tej povezavi se mlinski proizvodi iz pšenice, rži, ječmena, ovsa, koruze (vštevši zmlete cele storže z ali brez ličkanja), iz sirka v zrnju, riža in ajde iz tega poglavja, razlikujejo od ostankov proizvodov iz tar. št. 23.02 po vsebnosti škroba in pepela, pač skladno s kriteriji, postavljenimi v opombi št. 2 (A) k temu poglavju.

V tem poglavju in kar se tiče maloprej poimensko navedenih žitaric, se moka iz tar. št. 1101 ali 11.02 razlikuje od proizvodov iz tar. št. 11.03 ali 11.04, v skladu s kriteriji, ki so postavljeni v zvezi s prehajanjem skozi sito v opombi št. 2 (B). Istočasno morajo tudi vse vrste zdroba in grisa iz tar. št. 11.03 izpolniti ustrezni kriterij o prehajanju skozi sito, postavljen v opombi št. 3.
- 2) Proizvode iz žitaric iz 10. poglavja, izpostavljene postopkom, predvidenim v raznih tar. številkah tega poglavja, kot je npr. pridobivanje sladju, ekstrakcija škroba ali glutena itd.
- 3) Proizvode, dobljene z izpostavljanjem surovih snovi iz drugih poglavij (npr. posušene stročnice, krompir, sadje itd.) postopkom, ki so podobni onim, navedenim v predhodnih odstavkih 1) in 2).

To poglavje **ne vključuje**:

- a) praženega sladju kot kavnega nadomestka (**tar. št. 0901 ali 21.01**),
- b) plev žitaric (**tar. št. 12.13**),
- c) predelave iz moka, grisa in škroba iz **tar. št. 19.01**,
- d) tapioke (**tar. št. 19.03**),
- e) "napihnjene" riža, žitnih kosmov in podobnih izdelkov, dobljenih z nabrekanjem ali praženjem, ter predkuhane pšenice v obliki obdelanih zrn (**tar. št. 19.04**),
- f) predelane ali konzervirane zelenjave iz **tar. št. 20.01, 20.04 in 20.05**,
- g) ostankov, ki izvirajo iz presejevanja, mletja ali obdelave žita ali stročnic (**tar. št. 23.02**),
- h) farmacevtskih proizvodov (**30. poglavje**) in
- i) proizvodov iz **33. poglavja** (glej opombo št. 3 in 4 k 33. poglavju).

11.01 - PŠENIČNA ALI MOKA IZ MEŠANICE ŽIT NA PODLAGI PŠENICE

Ta tarifna številka vključuje pšenično in soržično moko - to je proizvode, pridobljene z mletjem žitaric iz tar. št. 10.01, ki izpolnjujejo zahteve glede vsebnosti škroba in pepela, postavljene v opombi št. 2 pod (A) k temu poglavju (glej splošna določila) in ki zadovoljujejo kriterij prehajanja skozi standardno sito po določilu pod (B) navedene opombe.

Moka iz te tar. številke je lahko izboljšana z dodajanjem zelo majhnih količin mineralnih fosfatov, antioksidantov, emulgatorjev, vitaminov ali pripravljenega pecilnega praška (samovzhajajoča moka). Pšenična moka sme biti obogatena tudi z glutenom, običajno ne z več kot 10%.

Ta tarifna številka prav tako vključuje moko (t.i. preželatirano moko), ki je obdelana s toploto zaradi preželatiranja škroba. Ta moka se uporablja za izdelavo proizvodov iz **tar. št. 19.01**, za izdelavo pekar-skih izboljškov, živinske krme in v nekaterih industrijah, kot so tekstilna, papirna in metalurgija (za pripravo veziv za livarska jedra).

Moka, ki je naprej predelana ali ki so ji dodane druge snovi (glede na njeno uporabo kot prehrabnega proizvoda), je **izključena** iz te tar. številke (običajno **tar. št. 19.01**).

Ta tar. številka **izključuje** tudi moko, pomešano s kakavom (**tar. št. 18.06**), v kolikor vsebuje 40 mas.% ali več kakava (računano na popolnoma odmaščeno osnovo), ali pa **tar. št. 19.01**, če vsebuje manj kakava.

11.02 - ŽITNA MOKA, RAZEN PŠENIČNE ALI MOKE IZ MEŠANICE ŽIT NA PODLAGI PŠENICE

1102.10 - **Ržena moka**

1102.20 - **Koruzna moka**

1102.30 - **Riževa moka**

1102.90 - **Druga**

Ta tarifna številka vključuje moko, to je zmlete proizvode, ki se pridobivajo z mletjem žitaric iz 10. poglavja, **razen** pšenične in soržične moke.

Mlinski proizvodi iz rži, ječmena, ovsa, koruze (vštevši zmlete cele storže z ali brez ličkanja), sirka, riža in ajde se uvrščajo v to tarifno številko kot moka, v kolikor izpolnjujejo zahteve glede vsebnosti škroba in pepela iz odstavka (A) opombe 2 k temu poglavju (glej splošna določila) in v kolikor zadovoljujejo kriterijem prehajanja skozi standardno sito, kot to zahteva (B). odstavek te opombe.

Moka iz te tar. številke je lahko **izboljšana** z dodatkom zelo majhnih količin mineralnih fosfatov, antioksidantov, emulgatorjev, vitaminov in pecilnega praška (moka, ki naraste sama).

Ta tar. številka vključuje tudi "vzhajajočo" zaželatinirano moko, ki je obdelana s toploto zaradi preželatiniranja škroba. Uporablja se za izdelavo preparatov iz tar. št. 19.01, pekovskih izboljškov in živinske krme, pa tudi v nekaterih industrijskih vejah, npr. v tekstilni industriji, v papirni in v metalurgiji (za pripravo veziv za livarska jedra).

Moka, ki je naprej predelana ali kateri so dodane druge snovi (glede na njeno uporabo kot prehrabnega proizvoda), je iz te tar. številke **izključena** (običajno **tar. št. 19.01**).

Ta tar. številka **izključuje** tudi moko, pomešano s kakavom (**tar. št. 18.06**, v kolikor vsebuje 40 mas.% ali več kakava (računano na popolnoma odmaščeno osnovo), ali pa **tar. št. 19.01**, če vsebuje manj kakava.

11.03 - ŽITNI DROBLJENCI, ZDROB IN PELETI

- Drobljenec in zdrob:

1103.11 - - **pšenična**

1103.13 - - **koruzna**

1103.19 - - **iz drugih žit**

1103.20 - **Peleti**

Žitni drobljenec in zdrob iz te tar. številke so proizvodi, ki se pridobivajo z zmanjševanjem žitnih zrn (vštevši zmlete cele koruzne storže z ali brez ličkanja) in ki izpolnjujejo ustrezne zahteve glede vsebnosti škroba in pepela, postavljene v opombi št. 2 v določilu pod (A) k temu poglavju in ki v vsakem pogledu zadovoljujejo kriterij prehajanja skozi standardno sito, ki je postavljen v opombi št. 3 k temu poglavju.

Glede razločevanja, ki ga je potrebno delati med moko iz tar. št. 11.01 ali 11.02, drobljenca in zdroba iz te tar. številke in proizvodov iz tar. št. 11.04, glej splošna določila k temu poglavju (točka št. 1), drugi odstavek).

Žitni drobljenci so majhni delčki ali mokasta jedrca, ki se pridobivajo z grobim mletjem zrn.

Zdrob je bolj zrnat proizvod moke in se pridobiva iz prvega presejevanja po prvem mletju, ali pa s ponovnim mletjem in ponovnim presejevanjem drobljenca, pridobljenega iz začetnega mletja.

Zdrob iz trde pšenice ali semoline je osnovna surovina za proizvodnjo makaronov, špagetov in podobnega. Semolina se uporablja tudi kot hrana (npr. pri pripravi pudinga iz semoline).

Ta tarifna številka vključuje tudi zdrob (npr. koruzni), ki je predhodno želatiniran s toplotnim postopkom in ki se uporablja npr. kot dodatek v pivovarnah.

Peleti so mlinski proizvodi iz žitaric iz tega poglavja, ki so aglomerirane neposredno ali s pomočjo kompresije, ali pa z dodajanjem vezivnega sredstva v razmerju, ki **ne presega 3% po masi** (glej opombo št. 1 k oddelku II). Ta tarifna številka **ne vključuje** peletiziranih ostankov, ki nastajajo in se pridobivajo pri mletju žitaric (**23. poglavje**).

11.04 - ŽITNA ZRNA, DRUGAČE OBDELANA (NPR. Z ODSTRANJENO OPNO, VALJANA, V KOSMIČIH, PERLIRANA, REZANA ALI DROBLJENA), RAZEN RIŽA IZ TAR. ŠT. 10.06; ŽITNI KALČKI, CELI, VALJANI, V KOSMIČIH ALI ZMLETI:

- Zrna, valjana ali v obliki kosmičev:

1104.12 - - ovsena

1104.19 - - iz drugih žit

- Drugače obdelana zrna (npr. oluščena, polirana, rezana ali drobljena):

1104.22 - - ovsena

1104.23 - - koruzna

1104.29 - - iz drugih žit

1104.30 - Žitni kalčki, celi, valjani, v kosmičih ali zmleti:

Ta tar. številka vključuje vse nepredelane mlinske proizvode iz žit, **razen** moke (**tar. št. 11.01 in 11.02**), drobljence, zdrobe in pelete (**tar. št. 11.03**) ter ostanke (**tar. št. 23.02**). Glede razločevanja med proizvodi iz te tar. številke in navedenimi izjemami, glej točko 1) splošnih določil tega poglavja.

Ta tar. številka vključuje:

- 1) **Valjana zrna ali zrna v kosmičih** (predvsem ječmen in oves) se pridobivajo z drobljenjem ali valjanjem celih zrn (oluščenih ali neoluščenih), ali pa z gnetenjem zrn ali proizvodov, navedenih v točkah 2) in 3) nadaljnega besedila, kot tudi v točkah od 2) do 5) komentarja **k tar. št. 10.06**. V tem postopku se zrna pogosto segrevajo s paro ali pa se valjajo med zagretimi valji. Hrana za zajtrk tipa "**corn flakes**" so v bistvu skuhani izgotovljeni proizvodi za uporabo in zato sodijo (kot tudi na podoben način kuhane žitarice) v **tar. št. 19.04**.

2) **Oves, ajdo in soržico, oluščene**, vendar s katerih perikap ni odstranjen

Ta tarifna številka pa **ne vključuje** ovsa, ki je že po naravi brez lupine in pod pogojem, da ni bil izpostavljen kakršnemu koli postopku razen mlatenja ali šibanja (**tar. št. 10.04**).

3) **Zrna, ki so oluščena ali drugače obdelana** zaradi popolnega ali delnega odstranjevanja semenske ovojnice (kože pod lupino).

Zrna vrste ječmena z lupino, podobno listu, se prav tako uvrščajo v to tar. številko, če jim je lupina (strok) odstranjena - ponavadi lahko šele takrat vidimo mokasto jedro (lupina se lahko odstrani le z mletjem, saj se jedra drži premočno, da bi jo lahko odstranili z navadnim mlatenjem ali šibanjem - glej komentar k tar. št. 10.03).

4) **Perlirana zrna**, predvsem ječmen - npr. zrna, s katerih je pravzaprav odstranjena cela semenska ovojnica. Taka zrna so na koncih bolj zaokrožena.

5) **Grobo mleta zrna**, predvsem oves in koruza, so zrna, ki so lahko oluščena ali ne, lomljena na koščke, ki se od drobljenca razlikujejo po tem, da so koščki grobo mletih zrn bolj grobi in nepravilnih oblik.

6) **Žitni kalčki** so v prvi fazi obdelave ločeni od zrna tako, da so kalčki nekoliko ali popolnoma sploščeni (povaljani). Da bi izboljšali njihovo trajnost, lahko kalčke delno razmastijo ali obdelajo s toploto. Kalčki se, odvisno od potrebe, pretvorijo v kosme ali pa jih zmeljejo (grobo, kot moko), med drugim se jim, zaradi izgub med postopkom obdelave, lahko dodaja vitamine.

Celi ali valjani kalčki se uporabljajo predvsem za ekstrakcijo olja. Kalčke v kosmih ali zmlete uporabljamo kot prehrabeni proizvod (za biskvite in druga fina peciva, kot dietetski preparat), kot živalsko krmo (proizvodnja dodatkov živalski krmi) in v farmacevtski industriji.

Ostanki pri ekstrakciji olja iz kalčkov se uvrščajo v **tar. št. 23.06**.

Ta tarifna številka **izključuje** še:

- a) riž v luščini napol zmlet ali popolnoma zmlet, glaziran ali neglaziran, ali pa predkuhan pa tudi lomljen riž. (**tar. št. 10.06**) in
- b) predkuhana pšenico v obliki obdelanih zrn (**tar. št. 19.04**).

11.05 - KROMPIRJEVA MOKA, ZDROB, PRAH, ZRNCA, KOSMIČI IN PELETI

1105.10 - Moka, prah in zdrob

1105.20 - Kosmiči, zrnca in peleti

Ta tarifna številka vključuje krompir v suhem stanju, ki se dobavlja v obliki moke ali prahu, zdroba, kosmičev, zrnec ali peletov. Proizvode iz te tarifne številke se lahko pripravi tudi s kuhanjem v sopari in gnetenjem svežega krompirja in nato s sušenjem kaše - bodisi v obliki finega prahu ali zrnec, bodisi v obliki listov, ki se režejo v majhne kosmiče. Pelete običajno pripravljajo z aglomeracijo krompirjeve kome ali prahu, zdroba ali koščkov krompirja.

Proizvodi iz te tar. številke so **lahko** izboljšani s dodajanjem zelo majhnih količin antioksidantov, emulgatorjev in vitaminov.

Ta tarifna številka pa **izključuje** proizvode, ki so jim so dodane druge snovi, zaradi česar dobijo lastnosti krompirjevega preparata.

Ta tarifna številka **izključuje** tudi:

- a) krompir, ki je zgolj posušen, dehidriran ali evaporiran in naprej nepredelan (**tar. št. 07.12**) in
- b) krompirjev škrob (**tar. št. 11.08**) in

c) nadomestek tapioke, dobljen iz škroba in krompirja (**tar. št. 19.03**).

11.06 - MOKA, PRAH IN ZDROB IZ SUŠENIH STROČNIC, KI SE UVRŠČAJO V TAR. ŠT. 07.13, IZ SAGA, KORENOV ALI GOMOLJEV IZ TAR. ŠT. 07.14; MOKA, ZDROB ALI PRAH IZ PROIZVODOV IZ 8. POGLAVJA:

1106.10 - Moka in zdrob iz sušenih stročnic, ki se uvrščajo v tar. št. 07.13

1106.20 - Moka in zdrob iz saga, korenov in gomoljev, ki se uvrščajo v tar. št. 07.14

1106.30 - Moka, zdrob in prah iz proizvodov iz 8. poglavja

(A) Moka in zdrob iz posušenih stročnic iz tar. št. 07.13

Ta tarifna številka vključuje moko ali prah iz graha, fižola ali sočivja in se uporablja predvsem za pripravo juh in pirejev.

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

a) sojine moke, če ni razmaščena (**tar. št. 12.08**)

b) rožičeve moke (**tar. št. 12.12**)

c) juh in enolončnic v tekočem, trdem stanju ali v prahu, ki so pripravljene na osnovi moke in vrtnin (**tar. št. 21.04**).

(B) Moka in zdrob iz saga in korenov ter gomoljev iz tar. št. 07.14

Ti proizvodi se pripravljajo z enostavnim mletjem ali strganjem jedra sagove palme, surovih korenov manioke itd. Nekatere izmed njih med proizvodnjo pogosto obdelujejo s toplotnim postopkom, ki naj bi odstranil toksične snovi. Ta postopek utegne zahtevati poprejšnje želatiniranje škroba.

Ta tarifna številka **ne vključuje** škroba. Poudariti je treba, da škrob, dobljen iz saga, pogosto imenujejo "**sagova moka**". Ti škrobi se uvrščajo v **tar. št. 11.08** in se od moke iz iste tar. številke lahko razlikujejo, saj se moka (za razliko od škroba) med drgnjenjem med prsti ne drobi. Peletizirana moka in sagov zdrob ali zdrob iz korenov ali gomoljev iz **tar. št. 07.14** so iz te tar. številke tudi izključeni (**tar. št. 07.14**).

(C) Moka, zdrob in prah proizvodov iz 8. poglavja

Glavne vrste sadja iz 8. poglavja, iz katerega se dela moka, zdrob in prah, so kostanj, mandelj, datelj, kokosov oreh in tamarina.

Ta tar. številka vključuje tudi moko, zdrob in prah iz sadnih lupin.

Ta tarifna številka pa **ne vključuje** tamarinovega prahu v pakiranjih, primernih za maloprodajo, za profilaktične in terapevtske namene (**tar. št. 30.04**).

Proizvodi iz te tar. številke so **lahko** izboljšani z dodajanjem zelo majhnih količin antioksidantov ali emulgatorjev.

Ta tarifna številka **ne vključuje**:

a) sagojevega jedra (**tar. št. 07.14**)

b) pripravljene jedi, znane pod imenom tapioka (**tar. št. 19.03**).

11.07 - SLAD, PRAŽEN ALI NEPRAŽEN

1107.10 - Nepražen

1107.20 - Pražen

Slad je vzklilo zrno, najpogosteje ječmenovo, ki se ponavadi naknadno suši v sušilnicah s toplim zrakom (sušilnice za slad).

Je slabo nagubano, z zunanje strani temnorumeno, znotraj pa belo. Za seboj pušča belo sled (kot kreda) in, za razliko od nevzklilega zrna, na vodi plava. Slad je značilnega vonja kuhanega zrnja in nekoliko sladkega okusa.

Ta tarifna številka vključuje cel slad, mleti slad in sladovo moko. Zajema tudi praženi slad (npr. za obarvanje piva), vendar **izključuje** proizvode, ki so bili izpostavljeni nadaljnji predelavi, kot npr. ekstrakt slada iz **tar. št. 19.01** in praženi slad in praženi slad kot kavni nadomestek (**tar. št. 21.01**).

11.08 - ŠKROB; INULIN

- Škrob:

- 1108.11 - - pšenični škrob
- 1108.12 - - koruzni škrob
- 1108.13 - - krompirjev škrob
- 1108.14 - - škrob manioke
- 1108.19 - - drug škrob
- 1108.20 - Inulin

Škrobi so (v kemičnem smislu) ogljikovi hidrati in se nahajajo v celicah mnogih rastlinskih proizvodov. Najpomembnejši izvori škroba so zrna žitaric (npr. koruze, pšenice in riža), nadalje nekateri lišaji, gomolji in koreni (krompir, manioka, arorut itd.) in jedro sagove palme.

Škrob je bel prah brez vonja, ki ga sestavljajo izredno drobna zrnca, ki med prsti "škripajo". V stiku z jodom daje značilno temnomodro barvo (**razen** amilopektinskih škrobov, ki dajejo rdečkasto rjavo barvo). Pod mikroskopom in pod polarizirujočo svetlobo imajo značilni temen polarizirujoči presek. V hladni vodi je netopen. V kolikor ga segrevamo v vodi preko temperature škrobovega želatiniranja (večinoma okrog 60°C), se zrnca stopijo in spremenijo v škrobno testo. Škrobi so predmet komercialne predelave in dajejo celo vrsto proizvodov, ki se uvrščajo v druge tar. številke, npr. modificirani škrob, praženi razgradljiv škrob, dekstrin, malto dekstrin, dekstrozo in glukozo. Njihova uporabnost je zelo razširjena v raznih industrijskih vejah, posebno v prehranbeni, papirni, papirno-predelovalni in v tekstilni industriji.

Ta tar št. vključuje tudi **inulin**, ki je po svoji kemični sestavi podoben škrobu, vendar **daje z jodom rumenkastorjavo** barvo (namesto modre). Dobivajo ga z ekstrakcijo jeruzalemskih artičok, korenin dalije (georgine) in radiča. Pri hidrolizaciji, z dolgotrajnim kuhanjem v vodi, se tvori fruktoza (levuloza).

Ta tarifna številka med drugim **izključuje**:

- a) predelave iz škroba iz **tar. št. 19.01**,
- b) tapioko in tapiokine nadomestke, dobljene iz škroba (glej komentar k **tar. št. 19.03**),
- c) škrrobe, pripravljene kot parfumerijski ali toaletni preparati (**33. poglavje**,
- d) dekstrin in druge modificirane škrrobe iz **tar. št. 35.05**,
- e) škrobova lepila (**tar. št. 35.05 ali 35.06**),
- f) škrobasta sredstva za apreturo in luženje (**tar. št. 38.09**) in
- g) izolirani amilopektin in izolirano amilozo, ki sta frakciji škroba (**tar. št. 39.13**).

11.09 - PŠENIČNI GLUTEN (LEPEK), POSUŠEN ALI NEPOSUŠEN

Gluten izločajo iz pšenične moke z enostavno vodno separacijo od ostalih sestavin (škrob itd.). Priteče v obliki belkaste viskozne tekočine ali paste ("vlažni" gluten), ali pa v obliki prahu kremne barve.

Gluten je v bistvu **mešanica** raznih beljakovin, med katerimi sta najvažnejši **gliadin** in **glutenin**, ki sestavljata približno 85 do 90% vseh sestavin. Prisotnost teh dveh beljakovin je značilno za pšenični gluten in mu dajeta prožnost in plastičnost, če ga v odgovarjajočem razmerju zmešamo z vodo.

Gluten se največkrat uporablja za obogatitev moke s proteini pri proizvodnji določenih vrst kruha ali biskvitov, špagetov ali podobnih izdelkov ali pri proizvodnji dietetičnih preparatov. Uporablja se lahko tudi kot vezivo v določenih mesnih preparatih, pri proizvodnji določenih vrst lepil ali proizvodov kot so: *gluten sulfata, gluten fosfata, hidroloziranih rastlinskih proteinov* ali *natrijevega glutamata*.

Ta tarifna številka med drugim **izključuje**:

- a) pšenično moko, obogateno z glutenom (**tar. št. 11.01**),
 - b) beljakovine, ekstrahirane iz pšeničnega glutena (ponavadi **tar. št. 35.04**) in
 - c) pšenični gluten, pripravljen za uporabo kot lepilo ali kot sredstvo za mazanje in apretiranje v tekstilni industriji (**tar. št. 35.06 ali 38.09**).
-

OLJNA SEMENA IN PLODOVI; RAZNO ZRNJE, SEMENA IN PLODOVI; INDUSTRIJSKE IN ZDRAVILNE RASTLINE; SLAMA IN KRMA

OPOMBE

1. Tar. št. 12.07 obsega med drugim palmove orehe in jedrca, bombaževo seme, ricinusovo seme, sezamovo seme, gorčično seme, seme žafranike, makovo seme in seme karite orehov. V to tarifno številko ne spadajo proizvodi iz tar. št. 08.01 ali 08.02 in olive (7. poglavje in 20. poglavje).
2. Tar. št. 12.08 obsega poleg nerazmaščene moke in zdroba tudi moko in zdrob, ki sta deloma ali popolnoma razmaščena ali ki sta popolnoma ali deloma ponovno zamaščena s svojimi izvirnimi olji. Vendar pa ta tarifna številka izključuje ostanke iz tar. št. od 23.04 do 23.06.
3. Po tar. št. 12.09 je treba seme sladkorne pese, trave, okrasnega cvetja, vrtnin, gozdnega drevja, sadnega drevja, grašice (razen tistih iz vrste *Vicia faba*) in volčjega boba šteti za "**vrsto semen, ki se uporablja za setev**".
Iz tar. št. 12.09 pa so **izključeni** naslednji proizvodi, in to tudi, če so namenjeni za setev:
 - (a) stročnice in sladka koruza (**7. poglavje**),
 - (b) začimbe in drugi proizvodi iz **9. poglavja**,
 - (c) žita (**10. poglavje**),
 - (d) proizvodi iz **tar. št. 12.01 do 12.07 in 12.11**.
4. Tar. št. 12.11 obsega med drugim naslednje rastline in njihove dele: baziliko, borago, ginseng, izop, sladki koren, vse vrste mete, rožmarin, rutico, žajbelj in pelin.
Iz tar. št. 12.11 pa so **izključeni**:
 - (a) zdravila iz **30. poglavja**,
 - (b) parfumerijski, kozmetični in toaletni izdelki iz **33. poglavja**,
 - (c) insekticidi, fungicidi, herbicidi, sredstva za dezinfekcijo in podobni proizvodi iz **tar. št. 38.08**.
5. Pri tar. št. 12.12 z izrazom "**morske alge in druge alge**" niso mišljeni:
 - (a) mrtvi enocelični mikroorganizmi iz **tar. št. 21.02**,
 - (b) kulture mikroorganizmov iz **tar. št. 30.02**,
 - (c) gnojila iz **tar. št. 31.01 ali 31.05**.

SPLOŠNA DOLOČILA

Tarifne številke od 12.01 do 12.07 vključujejo semena in plodove vrst, ki se uporabljajo za ekstrakcijo (s prešanjem ali s pomočjo razredčil) jedilnih in industrijskih olj ali masti, ne glede na to, ali so semena namenjena prav v ta namen, za setev ali v druge namene. Vendar pa te tar. številke **ne vključujejo** proizvodov iz **tar. št. 08.01 in 08.02**, oliv (**7. ali 20. poglavje**) in nekaterih semen in plodov, iz katerih je sicer mogoče ekstrahirati olje, vendar se uporabljajo v prvi vrsti v druge namene, npr. koščice marelic, breskev ali sliv (**tar. št. 12.12**) in kakavova zrna (**tar. št. 18.01**).

Semena in plodovi, zajeti v teh tarifnih številkah, so lahko **celi, lomljeni, zdrobljeni, oluščeni ali v lupini**. Lahko so tudi izpostavljeni **zmerni toplotni obdelavi**, katere namen je predvsem zagotoviti

večjo obstojnost (npr. z inaktiviranjem lipolitiskih encimov in z odstranjevanjem dela vlage), nadalje odstraniti grenkobo ali poenostaviti njihovo uporabo. Vendar pa je ta obdelava dovoljena le, v kolikor ne vpliva na naravne lastnosti semen in plodov in jih ne napravi primerne za specifično uporabo.

Te tarifne številke **izključujejo** trdne ostanke, ki ostanejo po izvršeni ekstrakciji rastlinskega olja iz ojnatega semenja ali plodov (vštevši razmaščeno moko in zdrob) (**tar. št. 23.04, 23.05 in 23.06**).

12.01 - SOJA, CELA ALI LOMLJENA

Soja v zrnu je zelo pomembna surovina rastlinskega olja. Soja v zrnu iz te tar. številke je lahko obdelana s toploto z namenom odstraniti grenak okus (glej splošna določila).

Ta tar. številka pa **izključuje** praženo sojino zrnje, ki se uporablja kot kavni nadomestek (**tar. št. 21.01**).

12.02 - ARAŠIDI (ZEMELJSKI OREŠČKI), NEPRAŽENI, NEPEČENI, V LUPINI, OLUŠČENI ALI LOMLJENI:

1202.10 - **V lupini**

1202.20 - **Oluščeni, vključno z lomljenimi**

Ta tar. številka vključuje kikiriki - neoluščen, oluščen ali lomljen, ki **ni pražen** ali drugače pečen. Kikiriki iz te tar. številke je lahko obdelan s toploto zaradi zagotavljanja večje obstojnosti (glej splošna določila komentarja). **Pražen** ali drugače pečen kikiriki se uvršča v **20. poglavje**.

12.03 - KOPRA

Kopra je posušeno jedro (meso) kokosovega oreha in se uporablja za cejenje kokosovega olja, primerne za prehrano ljudi.

Ta tar. številka **ne vključuje** posušenega kokosovega oreha, to je razrezanega jedra (mesa) kokosovega oreha, primerne za človeško prehrano (**tar. št. 08.01**).

12.04 - LANENO SEME, CELO ALI LOMLJENO

Laneno seme je seme rastline lan in je surovina za eno najpomembnejših sušilnih olj.

12.05 - SEME OLJNE REPICE ALI OGRŠČICE, CELO ALI LOMLJENO

1205.10 - **Seme oljne repice ali ogrščice z nizko vsebino eručne kisline**

1205.90 - **Drugo**

Ta tar. številka vključuje semena oljne repice (semena nekaj vrst Brassica, posebno B. napus (repica) in B. rapa (ali B. campestris)). Ta tar. številka vključuje tako tradicionalno seme oljne repice kot seme oljne repice z malo eručne kisline. Ta semena, t.j. semena »canola« ali evropska semena oljne repice, označena z dvojno ničlo, dajejo nehlapljivo olje z vsebnostjo eručne kisline manj od 2 mas. % in trdne komponente z vsebnostjo glukozinalatov manj kot 30 mikromolov na gram.

12.06 - SONČNIČNO SEME, CELO ALI LOMLJENO

Ta tar. številka vključuje semena navadne sončnice (*Helianthus annuus*).

12.07 - DRUGO OLJNO SEME IN PLODOVI, CELO ALI LOMLJENO

1207.10 - **Palmovi orehi in jedrca**

1207.20 - **Bombažovo seme**

1207.30 - **Ricinusovo seme**

1207.40 - **Sezamovo seme**

1207.50 - **Gorčično seme**

1207.60 - **Seme žafranike**

- **Drugo:**

1207.91 - - **makovo seme**

1207.99 - - **drugo**

Ta tar. številka vključuje semena in plodove vrst, ki se uporabljajo za ekstrakcijo olja in v prehrani ali v industriji - **razen tistih**, navedenih v **tar. št. od 12.01 do 12.06** (glej tudi splošna določila komentarja k temu poglavju).

Ta tar. številka vključuje med drugim:

koščice babasu

bukov žir

oreh "kendl"

orehe "nadav" (npr. orehe tulukuna)

ricinusovo seme

seme *Chaulmoogra* (vzhodnoindijsko drevo)

repično seme

bombažno seme

seme čistilnega grma (*krotonovo* seme)

seme jegličev vrste *Oenothera biennis* in

Oenothera lamarckiana

seme vinske trte

ilipino seme

seme kapoka

seme moure

gorčično seme

nigrovo seme

seme oiticice

palmine plodove in koščice

seme perilla

orehe "pulza"

makovo seme

seme žafranike

sezamovo seme

karitino seme (afriško drevo)

seme stilingije

čajevo (Tea) seme

konopljino seme

seme *oleococca* (tungovo seme)

KOMENTAR K TARIFNI PODŠTEVILKI

Tarifna podštevilka 1207.10

V smislu tar. št. 1207.10 razumemo pod pojmom "palmini orehi in jedra" orehe in jedra plodov raznih oljenosnih palm ali babasu palme.

12.08 - MOKA IN ZDROB IZ OLJNEGA SEMENA IN PLODOV, RAZEN IZ GORČICE

1208.10 - **Iz soje**

1208.90 - **Drugo (moka iz canabisa)**

Ta tar. številka vključuje nerazmaščeno ali deloma razmaščeno moko in zdrob, ki se pridobivata z mletjem oljnih semen in plodov, zajetih v tar. št. od 12.01 do 12.07. Tarifna številka vključuje tudi moko in zdrob, razmaščena popolnoma ali deloma in potem ponovno zamaščena s svojim izvornim oljem (glej opombo št. 2 k temu poglavju).

Ta tar. številka **izključuje**:

- a) kikirikijevo maslo (**tar. št. 20.08**),
- b) moko in zdrob iz soržice, razmaščena ali nerazmaščena, pripravljeno ali nepripravljeno (**tar. št. 21.03**) in
- c) razmaščeno moko in zdrob (razen soržičnega) (**tar. št. od 23.04 do 23.06**).

12.09 - SEMENA, PLODOVI IN TROSI ZA SETEV

1209.10 - **Seme sladkorne pese**

- **Seme krmnih rastlin:**

1209.21 - - **seme lucerne (alfalfa)**

1209.22 - - **seme detelje (Trifolium spp)**

1209.23 - - **seme bilnice**

1209.24 - - **seme travniške latovke (Poa pratensis L.)**

1209.25 - - **seme ljuljke (Lolium, multiflorum Lam., Lolium perenne L.)**

1209.26 - - **seme mačjega repa**

1209.29 - - **drugo**

1209.30 - **Seme rastlin z neolesenelim stebлом, ki se gojijo v glavnem zaradi cvetov**

- **Drugo:**

1209.91 - - **seme vrtnin**

1209.99 - - **drugo**

Ta tar. številka vključuje vsa semena, plodove in trose za setev. Vključuje vse te proizvode, čeprav več niso sposobni kliti. **Ne vključuje** pa proizvodov, ki so navedeni na koncu tega komentarja - proizvode, ki se uvrščajo v druge tar. številke, čeprav so namenjeni za setev, vendar se običajno uporabljajo v povsem druge namene.

Ta tar. številka vključuje semena repe, trav in drugih travnih rastlin (lucerne, sladke detelje, deteljice, bilnice, ljulke, travniške latovke, mačjega repa itd.), nadalje semena okrasnega cvetja, vrtnin, gozdnega drevja (vštevši šiške s semeni), semena sadnega drevja, grašice (**razen** grašice vrste *Vicia faba*, t.j. boba in divjega boba), volčjega boba, tamarina, tobaka in semena rastlin, ki dajejo proizvode iz tar. št. 12.11 in ki se **ne uporablja** samo v prvi vrsti v parfumerijske, farmacevtske ali za insekticidne, fungicidne ali podobne namene.

Proizvodi iz te tar. številke, še posebej seme trave, so lahko raztreseni skupaj z drobnimi delci umetnega gnojila na papirnati podlagi in prekriti s tenkim slojem vate, ki je pritrjen s pomočjo plastične mreže, ki utrjuje sloj vate.

Ta tar. številka **izključuje**:

- a) nitasto snov (miceliame), iz katere se razvijajo gobe (**tar. št. 06.02**),
- b) stročnice in koruzo (**7. poglavje**),
- c) sadje iz **8. poglavja**,
- d) začimbe in druge proizvode iz **9. poglavja**,
- e) žitarice v zrnju (**10. poglavje**),
- f) oljno seme in oljne plodove iz **tar. št. od 12.01 do 12.07**,
- g) semena in plodove, ki se v **prvi vrsti uporabljajo** v parfumeriji, farmaciji ali pa za insekticide, fungicide ali v podobne namene (**tar. št. 12.11**) in
- h) rožiče (rogače) (**tar. št. 12.12**).

12.10 - HMELJ, SVEŽ ALI SUŠEN, VKLJUČNO ZDROBLJEN ALI ZMLET ALI V PELETIH, LUPULIN

1210.10 - Hmelj, nezdobljen in nezmlet in ne v peletih

1210.20 - Hmelj, zdobljen, zmlet ali v peletih; lupulin

Hmelj je luščinasta mačica v obliki čaše, pojem pa označuje tudi cvetove hmelja (*Humulus Lupulus*). Uporablja se predvsem v industriji piva z namenom izboljšati njegov okus, uporablja pa se tudi v medicini. V to tar. številko spada svež ali posušen, zmlet ali nezmlet, v obliki prahu ali pelet (to je aglomeriran neposredno s prešanjem ali z dodajanjem **veziv** v razmerju, **ki ne presega 3 mas. %**).

Lupulin je rumen smolast prah, ki prekriva hmelj in vsebuje grenak, aromatičen sestavek, ki hmelju daje njegove značilne lastnosti. Uporablja se za pripravo piva, kot nepopolni nadomestek hmelja pa tudi v medicini. Od hmelja ga je moč ločiti mehansko po sušenju.

Ta tar. številka **izključuje**:

- a) hmeljev ekstrakt (**tar. št. 13.02**),
- b) iztrošen (že uporabljen) hmelj (**tar. št. 23.03**) in
- c) hmeljevo eterično olje (**tar. št. 33.01**)

12.11 - RASTLINE IN NJIHOVI DELI (VKLJUČNO SEMENA IN PLODOVI), SVEŽI ALI SUŠENI, REZANI ALI CELI, ZDROBLJENI ALI ZMLETI, VRST, KI SE UPORABLJAJO PREDVSEM V PARFUMERIJ, FARMACIJI ALI ZA INSEKTICIDNE, FUNGICIDNE ALI PODOBNE NAMENE

1211.10 - Korenine sladke koreninice (likviricije)

1211.20 - Korenina ginsenga

1211.30 - Listi koke

1211.40 - Makova slama

1211.90 - Drugo

Ta tarifna številka vključuje rastlinske proizvode, ki se **uporabljajo predvsem** v parfumeriji, farmaciji ali medicini, ali pa za uničevanje insektov, gljivic, parazitov in v podobne namene. Lahko so v obliki celih rastlin, mahu, lišajev ali alg, nadalje so lahko v obliki delov (kot je npr. les, drevesno lubje, koren, steblo, listje, cvetovi, lističev cvetnega venca, plodov in semen - **razen** oljnih plodov in semen iz **tar. št. od 12.01 do 12.07**) in v obliki odpadkov, ki ostanejo predvsem po mehanski obdelavi. Ti proizvodi ostanejo v tej tar. številki bodisi kot sveži, posušeni, celi, rezani, drobljeni, mleti, bodisi v prahu ali (v kolikor in kjer je to mogoče) nastrgani ali oluščeni. Proizvodi iz te tar. številke, namočeni v alkohol, prav tako ostajajo uvrščeni v tej tar. številki.

Rastline in deli (vštevši semena in plodove) drevja, grmov, grmovja ali drugih rastlin se uvrščajo v to tarifno številko, v kolikor se uporabljajo neposredno za navedene namene, ali pa, če se uporabljajo za proizvodnjo ekstraktov, alkaloidov ali eteričnih olj, primernih za te namene. Na drugi strani pa ta tar. številka **izključuje** semena in plodove, ki se uporabljajo za ekstrakcijo stabiliziranih olj. Taka semena in plodovi se uvrščajo v **tar. št. od 12.01 do 12.07** tudi, če se bodo omenjena olja uporabila za namene, navedene v tej tar. številki.

Prav tako je potrebno poudariti, da so iz te tar. številke **izključeni** tudi rastlinski proizvodi, ki so bolj specifično navedeni v drugih številkah Nomenklature, in to tudi, če so primerni za uporabo v parfumeriji, farmaciji itd. (npr. skorja agrumov - **tar. št. 08.14**, vanilija, klinčki, janež, badijan in drugi proizvodi iz **9. poglavja**, nadalje hmelj - **tar. št. 12.10**, koren cikorijskega - **tar. št. 12.12**, naravne gume, gume-smole, smole in balzami - **tar. št. 13.01**).

Žive rastline in koren cikorijske ter druge rastline-sadik, čebule, rizomi itd., ki so nedvoumno namenjene sajenju, pa tudi cvetje, listje in drugo, namenjeno okraševanju, se uvrščajo v **6. poglavje**.

Les vrst, zajetih v tej tarifni številki, se uvršča v to tar. številko le, v kolikor je v obliki trsk, ostružkov ali v drugih oblikah, v katerih se uporablja predvsem v parfumeriji, farmaciji ali pa za uničevanje insektov, gljivic in v podobne namene. Les v obliki jamskega lesa je iz te tar. številke izključen (**44. poglavje**).

Nekatere rastline ali njihovi deli (vštevši semena ali plodove) iz te tar. številke so lahko pripravljeni (npr. v vrečkah) za pripravo rastlinskih infuzij ali rastlinskih "čajev". Proizvodi, ki sestojijo iz rastlin ali delov rastlin (vštevši semena in plodove - npr. metin "čaj"), se uvrščajo v to tar. številko.

Ta tar. številka pa **izključuje** proizvode različnih vrst, ki sestojijo iz rastlin ali delov rastlin (vštevši semena in plodove in vsebujejo rastline ali dele rastlin iz drugih tar. števil). Ta tar. številka **izključuje** tudi take, ki sestojijo iz rastlin ali delov rastlin ene ali več vrst, pomešane z drugimi snovmi, kot je npr. ekstrakt ene ali več rastlin. (**tar. št. 21.06**).

Izpostaviti je tudi treba, da se, odvisno od primera, uvrščajo v **tar. številke 30.03, 30.04, od 33.03 do 33.07 ali v 33.08** naslednji proizvodi:

- a) proizvodi iz te tar. številke, ki niso mešani, vendar pripravljeni v umerke ali v oblike in pakiranja za maloprodajo - bodisi v terapevtske ali profilaktične namene, ali pa ki so pripravljeni za maloprodajo kot parfumerijski proizvodi, kot insekticidi, fungicidi ali podobni proizvodi,
- b) proizvodi, ki so mešani za uporabo v namene, opisane v zgornjem odstavku pod a)

Vendar pa uvrščanje rastlinskih proizvodov v to tar. številko na osnovi njihove **pretežne uporabe v farmaciji ne pomeni**, da jih lahko štejemo za zdravila iz **tar. št. 30.03 ali 30.04** (če so mešani ali ne), ali so pripravljeni v odmerkih ali oblikah ali pakiranjih za maloprodajo. Medtem ko se pojem "zdravila" v tar. št. 30.03 in 30.04 nanaša le na proizvode s terapevtsko ali profilaktično uporabnostjo, pa ima pojem "farmacija" širši pomen in se nanaša tako na zdravila kot na proizvode, ki so terapevtsko ali profilaktično neuporabni (npr. napitki-toniki, okrepljena hrana, reagensi za krvne skupine itd.).

Ta tarifna številka **izključuje** tudi naslednje proizvode, ki se uporabljajo ali neposredno za aromatiziranje pijač, ali pa za pripravo ekstraktov v proizvodnji pijač:

- a) mešanic, ki sestojijo iz raznih vrst rastlin ali njihovih delov iz te tar. številke (**tar. št. 21.06**) in
- b) mešanic rastlin ali njihovih delov z rastlinskimi proizvodi, ki spadajo v druga poglavja, npr. v **7., 9. in 11 (9. poglavje)**, ali v **tar. št. 21.06**.

V to tar. številko so **vključeni** naslednji proizvodi:

Aconite (*Aconitium napellus*) - preobjeda: korenine in listi
Ambrette (musk) (*Hibiscus abelmoschus*): seme
Angelica (*Archangelica officinalis*): korenine in seme
Angostura (*Golipea officinalis*): skorja
Araroba (*Andira araroba*): prah
Arnica (*Arnica montana*) - arnika, gorski pretres: korenine, peclji, listi in cvetovi
Bazilika (*Ocimum basilicum*): cvetovi in listi
Bearberry (*Uva ursi*) - medvedji uhlji: listi
Belladonna (*Atropa belladonna*) - volčja češnja: trava, korenine, peclji, listi in cvetovi
Boldo (*Peumus Boldus*): listi
Borežina (*Borage officinalis*): peclji in cvetovi
Brijoni (*Bryonia dioica*) - črnojagodasti bluščec: korenine
Buchu (*Barosma betulina*, *Barosma serratifolia* in *Barosma crenulata*): listi
Buckbean (*Menyanthes trifoliata*) - grenka zel: listi
Burdock (*Arctium loppa*) - čiček: semena in posušene korenine
Calabar (*Physostigma venenosum*): zrno
Calamus (*Acorus calamus*): korenine
Cannabis (*Cannabis sativa*): zel
Cascara sagarda (*Rhamnus purshiana*): skorja
Cascarilla (*Croton eluteria*) - kaskarilja: skorja
Cassia (*Cassia fistula*) - kasija: stroki in neprečiščena pulpa (prečiščena pulpa-vodni ekstrakt, se uvršča v tar. št. 13.02)
Centauria (*Erythrea centaurium*) - modri glavinec: zel
Cevadilla (*Sabadilla*) (*Schoenocaulon officinale*): seme
Chamomille (*Matricaria Chamomilla*, *Anthemis nobilis*) - kamilica: cvetovi
Chenopodium (*kenopodium*): seme
Cherry - češnja in višnja: peclji
Cherry laurel (*Prunus laurocerasus*): jagode
Cinchona - kinhona: skorja
Clove (*Carryophyllus aromaticus*): skorja, listi
Coca (*Erythroxylon coca* in *Erythroxylon trixillense*): - koka: skorja, listi
Cocculus indicus (indijanska jagoda) (*anamirta paniculata*) - ribja zel: plodovi
Cocillana (*Guarea rusbyi*): skorja
Colhicum (*Colchicum autumnale*) - jesenski podlesek: poganjki in seme
Colocynth (*Citrulus colocynth*): plodovi
Comfrey (*Gavez*) (*Symphytum officinale*): korenine
Condurago (*Marsdenia condurango*) - kodurango: skorja
Couchgrass (plazeča se pirnica) (*triticum*) (*Agropyrum repens*): korenine
Cube (barbasco ali timbo) (*Lonchocarpus nicou*): skorja in korenine
Cubeb (*Cubeba officinalis* Miquel ali *Piper cubeba*) - poper kubeba: prah
Damiana (*Turnera difusa*): listi
Dandelion (maslece) (*taraxacum officinale*): korenine
Datula metel : listi in seme
Derris (ali tuba) (*Derris elliptica* in *Derris trifoliata*): korenine
Digitalis (*Digitalis purpurea*) - naprstec: listi in seme
Elder (*Sambucus nigra*) - bezeg: cvet in skorja
Ephedra (*Mahuang*): steblo in veje
Rženi rožički
Eucalyptus (*Eucalyptus globulus*) - evkaliptus: listi
Frangula - bombažno drevo: skorja
Fumitory (*Fumaria officinalis*) - rosnica: listi in cvetovi
Galangal (*Alpinia officinarum*): rizomi
Gentian (*Gentiana lutea*): - svišč: korenine
Ginseng (*Panax quinquefolium* in *Panax ginseng*): korenine
Golden seal (*Hydrastis*) (*Hydrastis canadensis*) - hidrastis: korenine
Guaiacum (*Guaiacum officinale* in *Guaiacum sanctum*): les

Hamamelis (Hamamelis officinalis) - severnoameriška leska: skorja in listi
Hellbore (Veratrum album in Veratrum viride) - blago dišeči teloh: korenine
Henbane (Hyoscyamus) (Hyoscyamus niger) - črni zobnik: korenine, seme, listi
Horehound (Marrubium vulgare) - belušina: zel in peclji
Hyssop (Hyssopus officinalis) - ožepok: cvet in listi
Ipecacuanha (Cephaelis ipecacuanha) - ipekakuana: korenine
Ipomoea (Ipomoea orizabensis): korenine
Jarobandi (Pilocarpus jaborandi ali Pilocarpus microphyllus) - Jaborand: listi
Jelap (Ipomoea purga) - dlakavi vrbovec: korenine
Lavender (Lavandula vera) - sivka: cvet in trave
Leptandra (Veronica virginica): korenine
Linaloe (Bursera delpechiana): les
Linden (Tilia europaea) - lipa: cvetovi in listi
Liquorice (Glycyrrhiza glabra) - sladko drevo: korenine
Lobelia (Lobelia inflata): zel in cvet
Long papper (Piper longum): korenine in podzemni poganjki
Male fern (Dryopteris filix-mas): korenine
Mallow (Malva silvestris in Malva rotundifolia) - gozdni slez: listi in cvet
Mandrake-Mandragora, alrauna (narkotična rastlina): korenine ali rizomi. (Majaron se v nadaljnjem besedilu pojavi pod imenom "divji majaron oz. "Wild marjoram")
Marshmallow (Althea officinalis) - beli slez: cvetovi, listi in korenine
Melissa (Melissa officinalis) - matičnjak: listje, cvetje in vrhovi
Maint-Nana (vse vrste)
Mousse de shene (oak moss), (Evrenia furfuracea) - hrastova mahovina (lišaj)
Mugwort (Artemisia vulgaris) - pelin: korenine
Nux vomica (Strychnos nux vomica) - strihnin: seme
Pomarančevcevec (Citrus aurantium): listje in cvet
Orris (Iris germanica, Iris pallida in Iris florentina) - peronika: korenine
Pansy: cvet
Pačuli (Pogostemon patchouli) - pačuli: listje
Metica (glej meto - Mint)
Bor: popki
Plantago psyllium: zel in seme
Podophyllum (Podophyllum peltatum) - volčja sled: korenine ali rizomi
Popy - Mak (Papaver somniferum): glavice (nezrele in posušene)
Pulsatilla (anemone pulsatilla) - anemona: zel
Pyrethrum (Chrysanthemum Cinerariaefolium) - bolhač: listje, peclji in cvet
Pzrethrum (Anacyclus pyrethrum): korenine
Quassia (Quassia amara in Picraena excelsa): les in lubje
Quince: seme
Rhatany (Krameria triandra): korenine
Rhibarb (Rheum officinale): korenine
Navadna rosnica: cvet
Rosemary (Rosemarinus officinalis) - rožmarin: zel, cvet in listje
Griževcevec (Ruta graveolens): listje
Kadulja (Salvia officinalis): listje in cvet
Fižol Sv Ignacija (Strychnos ignatii)
Sandalovo drevo: trske (belo in rumeno)
Sarsaparilla (Smilax): korenine
Sassafras (Sassafras officinalis): lubje, korenine in les
Scammony (Convovulvus scammonia): korenine
Senega (Polygala senega) - grenka grabenuša: korenine
Sena (Cassia actufolia in cassia angustifolia): stroki in listje
Spolzki brest (Ulmus fulva): lubje
Solanum Nigrum
Morska čebula (Urginea maritima, Urginea scilla): čebulčki

Stramonium (*Datura stramonium*) - kužnjak: listje in krone

Strofantus (*Strophantus kombe*): semena

Tansy (*Tanacetum vulgare*) - vratič: skorje, listje in seme

Tonka (*Tonquin*) (*Dipterix odorata*): zrna

Baldrijan (*Valeriana officinalis*): korenine

Verbascum (*mullein*) (*Verbascum thapsus* in *Verbascum phlmoides*): listje, cvet

Vrbena: listje in kronica

Veronica (*Veronica officinalis*) - veronika: listje

Virburnum (*Virburnum prunifolium*) - dobrovita: skorja korenin

Violets (*Viola odorata*) - vijolice: korenine in cvet

Oreh: listje

Divji majaron (*Origanum vulgare*); majaron (*Majarona hortensis* ali *Origanum hortensis*) - je izključen (7. poglavje)

Rumena narcisa (*Asperula odorata*): zel

Isiot (*Artemisia cina*) - ingver (semena zoper gliste): cvet

Wormwood (*Artemisia absinthium*) - pelin: listje in cvet

Yohimba (*Corynthae yohimbe*): skorja

Botanična poimenovanja, navedena v tem seznamu (ki **ni popoln**) so podana v pomoč pri prepoznavanju rastlin. Jasno je, da se rastline iz družin rastlin, ki so navedene v tem seznamu, uvrščajo v isto tar. številko.

Nekateri proizvodi iz te tar. številke štejejo po mednarodnih predpisih za **opojne droge** in so navedeni v seznamu na koncu 29. poglavja.

12.12 - ROŽIČI, MORSKE IN DRUGE ALGE, SLADKORNA PESA, SLADKORNI TRS, SVEŽI, OHLAJENI ALI ZMRZNJENI ALI SUŠENI, ZMLETI ALI NE; KOŠČICE IN JEDRCA IZ SADNIH KOŠČIC IN DRUGI RASTLINSKI PROIZVODI (VKLJUČNO KORENINO CIKORIJE, NEPRAŽENO, VRSTE CICHORIUM INTYBUS SATIVUM) VRST, KI SE UPORABLJAJO PREDVSEM ZA ČLOVEŠKO PREHRANO IN NISO NAVEDENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU

1212.10 - Rožiči, vključno s semenom

1212.20 - Morske alge in druge alge

1212.30 - Koščice in jedra mareličnih, breskovih (vključno iz nektarin) in slivovih koščic

- Drugo:

1212.91 - - sladkorna pesa

1212.99 - - drugo

(A) Rožiči.

Rožiči (rogači) so plod majhnega zimzelenega drevesa (*Ceratonia siliqua*), izvirnega sredozemskega drevesa. To so strok rjave barve, v katerem je veliko število semen in ki se uporabljajo predvsem kot živalska krma ali kot destilacijska snov.

Vsebujejo velik odstotek sladkorja in se včasih uživajo kot posladek.

Ta tar. številka vključuje endosperm, kalčke, cela semena, kalčke v prahu - zmešane ali nezmešane z ovojem v prahu.

Ta tar. številka **ne vključuje** moke iz endosperma rožičev, ki se uvršča v **tar. št. 13.02** kot rastlinska sluz ali zgoščevalec.

(B) Morske in druge alge.

Ta tar. številka vključuje vse morske in druge užitne in neužitne alge. Lahko so sveže, suhe ali mlete. Morske in druge alge se uporabljajo v različne namene (npr. kot farmacevtski proizvodi, v kozmetiki, za prehrano ljudi in živali, za gnojila).

Ta tar. številka vključuje moko morskih in drugih alg, ne glede na to, ali je sestavljena in ene ali več vrst morskih ali drugih alg.

Ta tar. številka **izključuje**:

- a) agar - agar in karaginan (**tar. št. 13.02**),
- b) mrtve enocelične alge (**tar. št. 21.02**),
- c) kulture mikroorganizmov iz **tar. št. 30.02** in
- d) gnojila iz **tar. št. 31.01 ali 31.05**.

C) Sladkorna pesa in sladkorni trs.

Ta tar. številka prav tako vključuje sladkorno peso in sladkorni trs v oblikah, navedenih v tej tar. številki. Ta tar. številka **izključuje** bagas, t.j. vlaknasti del sladkornega trsa, ki ostane po ekstrakciji (**tar. št. 23.03**).

(D) Koščice in jedra koščic sadja in drugih rastlin (vštevši koren nepražene cikorije vrste *Cichorium intybus sativum*) vrst, ki se uporabljajo predvsem za prehrano ljudi, in niso omenjene in ne navedene na drugem mestu.

Tako **vključuje** ta tar. številka koščice in jedra koščic breskev (vključno nektarin), marelic in sliv (ki se uporabljajo predvsem kot nadomestek mandljev). Ti proizvodi ostanejo uvrščeni v tej tar. številki tudi v primeru, da jih je mogoče uporabiti za ekstrakcijo olja.

Ta tar. številka vključuje tudi svež ali posušen in cel ali razrezan nepražen koren cikorije vrste *Cichorium intybus sativum*). Praženi koren vrste, ki se uporablja kot nadomestek kave, je iz te tar. številke **izključen** (**tar. št. 21.01**). Drugi nepraženi koreni cikorije se uvrščajo v **tar. št. 0601**.

V to tar. številko se uvrščajo tudi peclji angelike, ki se uporabljajo predvsem za pripravo kandirane angelike ali pa angelike, konzervirane v sladkorju. Običajno se začasno konzervirajo v slanici.

Ta tar. številka vključuje tudi sladki sirek, kot je npr. *saccharatum*, ki se uporablja predvsem za izdelavo sirupa ali melase.

Ta tar. številka **izključuje** koščice sadja, ki se uporabljajo za rezbarjenje (npr. datljeve koščice) (**tar. št. 14.04**) in pražene sadne koščice, ki se ponavadi uvrščajo kot kavni nadomestki (**tar. št. 21.01**).

12.13 - ŽITNA SLAMA IN ŽITNE PLEVE, SUROVE, NEPRIPRAVLJENE, VŠTEVŠI ZRE-ZANE, MLETE ALI STISNJE ALI V PELETIH

Ta tar. številka je omejena na slamo in pleve v nepredelanem stanju, t.j. v takšnem, v kakršnem so ob žetvi pšenice, nadalje na zmlete in sprešane, ali pa v obliki peletov (t.j. aglomerirane s pomočjo kompresije ali z dodajanjem veziva v razmerju, **ki ne presega 3 mas. %**), vendar dalje nepredelanih. Ta tar. številka **izključuje** očiščeno, beljeno ali obarvano slamo (**tar. št. 14.01**).

12.14 - KRMNA KOLERABA, KRMNA PESA, KORENJE ZA KRMO; SENO, LUCERNA, DETELJA, ESPARZETA, KRMNI OHROVT, VOLČJI BOB, GRAŠICA IN PODOBNI PRIDELKI ZA KRMO, TUDI V PELETIH

1214.10 - **Zdrob in peleti iz lucerne** (alfalfa)

1214.90 - **Drugo**

Ta tar. številka vključuje:

- (1) Kolerabo (ratabagas) (Brassica napobrassica), krmno repo, živinsko korenje (bele in svetlorumene barve) in drugo korenje za živinsko krmo. To korenje ostane uvrščeno v tej tar. številki, čeprav so lahko nekatere iz med teh vrst lahko primerne tudi za prehrano ljudi.
- (2) Seno, lucerno (alfa-alfa), deteljo, krmno zelje, volčji bob, grašico in podobne pridelke za krmo - sveže ali posušene, cele ali narezane, zrezane ali stisnjene. Ti pridelki ostanejo v tej tar. številki tudi, če so soljeni ali izpostavljeni drugim postopkom v silosu, katerih namen je preprečiti fermentacijo ali kvarjenje.

Pojem "podobni pridelki za krmo" je treba razumeti, kot da se nanaša le na rastline, ki se posebej gojijo za krmo. Ta pojem **ne vključuje** rastlinskih odpadkov, ki se lahko uporabljajo v iste namene (**tar. št. 23.08**).

Proizvodi za krmo iz te tar. številka so lahko tudi v obliki peletov, to je aglomerirani neposredno s prešanjem ali posredno z dodajanjem veziva, ki v skupni teži ne sme preseči 3 mas %.

Ta tar. številka **izključuje**:

- a) rdečo peso (rdečkasto oranžne barve) iz **tar. št. 07.06**,
- b) slamo in žitno pleve (**tar. št. 12.13**),
- c) rastlinske proizvode, ki niso posebej gojeni za krmo, čeprav se za krmo uporabljajo (npr. vrhovi repe in korenja in zgornji deli koruznega listja (**tar. št. 23.08**) in
- d) preparate za hrano za živali (npr. sladkana krma) (**tar. št. 23.09**).

OPOMBA K PODŠTEVILKI

V smislu tar. podštevilke 1205.10 pomenijo »semena oljne repice z malo eručne kisline« semena oljne repice, ki dajejo nehlapljivo olje z vsebnostjo eručne kisline manj od 2 mas. % in trdne komponente z vsebnostjo glukozinalatov manj kot 30 mikromolov na gram.

ŠELAK; GUME, SMOLE IN DRUGI RASTLINSKI SOKOVI IN EKSTRAKTI**OPOMBA**

1. Tar. št. 13.02 obsega med drugim ekstrakt sladke koreninice, bolhača, hmelja, aloje in opija.
- V to tarifno številko **ne spadajo**:
- (a) ekstrakti sladke koreninice, ki vsebujejo nad 10 mas.% saharoze ali so pripravljene kot slaščice (**tar. št. 17.04**);
 - (b) sladni ekstrakt (**tar. št. 19.01**);
 - (c) ekstrakti kave, čaja ali maté čaja (**tar. št. 21.01**);
 - (d) rastlinski sokovi ali ekstrakti za pripravljanje alkoholnih pijač (**22. poglavje**);
 - (e) kafra, glicerizin ali drugi proizvodi iz **tar. št. 29.14 in 29.38**;
 - (f) koncentracije makove slame, ki vsebujejo ne manj kot 50 mas. % alkaloidov (tar. št. 29.39);
 - (g) zdravila iz tar. št. **30.03 ali 30.04** ali reagenti za določanje krvnih skupin (**tar. št. 30.06**);
 - (h) ekstrakti za strojenje ali barvanje (**tar. št. 32.01 ali 32.03**);
 - (ij) eterična olja, zgoščena oziroma trdna olja (concretes), rezinoidi, izvlečki oleosmol, vodni destilati ali vodne raztopine eteričnih olj ali preparati na osnovi dišečih snovi vrst, ki se uporabljajo v proizvodnji pijač (**33. poglavje**);
 - (k) naravni kavčuk, balata, gutaperča, gvajak, čiki in podobne naravne gume (**tar. št. 40.01**).

13.01 - ŠELAK, NARAVNE GUME, SMOLE, GUMIJEVE SMOLE IN OLJNE SMOLE (NA PRIMER BALZAMI)1301.10 - **Šelak**1301.20 - **Arabski gumi**1301.90 - **Drugo****(I) Šelak**

Šelak je smolnata snov, ki jo ustvarja na različnih vrstah dreves nek insekt, ki pripada isti družini kot košeniljka in škrlatna ščitasta uš.

Najvažnejše trgovske vrste so naslednje:

- (A) **Šelak v palicah**, ki običajno sestoji iz vejic, na katerih je nanesen šelak v debelejšem ali tanjšem sloju. Je temnordeč in je najmočnejše obarvana vrsta šelaka.
- (B) **Šelak v zrnih** - to je drobljen šelak, ločen od vej (običajno) s pranjem, ki deloma odstrani šelakovo barvilo.
- (C) **Šelak**, znan tudi kot **šelak v listih**, ploščah ali rezinah - dobijo ga s topljenjem in filtriranjem, služi pa prečiščevanju smol. Ima obliko tenkih, prozornih lusk jantarjeve ali rdečkaste barve. Podoben proizvod v obliki diska je znan kot "gumbasti šelak".

Šelak se obsežno uporablja v proizvodnji oljnih lakov, v elektroindustriji in v proizvodnji pečatnih voskov.

(D) **Šelakovi odpadki (ali granatni šelak)** - dobijo jih iz odpadkov, ki ostanejo po predelavi šelaka.

Šelak je lahko razbarvan (če iz njega odstranijo barvo) ali beljen. V slednjem primeru je včasih pripravljen v obliki zvutih štren.

Iz te tar. številke je **izključen** sok določenega orientalskega drevesa, ki se v stiku z zrakom strdi in tvori odporno prevleko in je znan pod imeni "japonski" ali "kitajski lak" (**tar. št. 13.02**).

(II) **Naravne gume, smole, gumijeve smole, oljne smole in balzami.**

Naravne gume, smole, gumijeve smole, oljne smole in balzami so proizvodi rastlinskih izločkov, ki se v stiku z zrakom strdijo in se med seboj težko ločijo.

Ti proizvodi imajo naslednje lastnosti, po katerih jih je moč ločevati:

(A) **Gume** so brez vonja in okusa, so bolj ali manj razgradljive v vodi, pri čemer nastajajo lepljive snovi. Gorijo brez vonja in se pri tem ne talijo.

(B) **Smole** niso topne v vodi, so blagega vonja, slabi prevodniki elektrike in so nabite z negativno elektriciteto. Na toploti se bolj ali manj mehčajo in talijo - ko pa zagorijo, gorijo s plamenom z veliko dima in z značilnim vonjem.

(C) **Gumijeve smole** sestojijo, kot že ime pove, iz naravnih mešanic gum in smol v različnih razmerjih. Zaradi tega so gumijeve smole delno topne v vodi. Ponavadi so prodornega in značilnega vonja in okusa.

(D) **Oljne smole in balzami** sestojijo iz smol, ki vsebujejo veliko eteričnih olj. So tekoče, mehke konsistence in čutnega vonja.

Najpomembnejši proizvodi so:

(1) **Arabski gumi**, izloček raznih akacij, ki ga včasih imenujejo nilska guma, adenska guma, senegalska guma), nadalje tragantova guma (iz nekaterih vrst Astragalusa), basra guma, anakardium (guma drevesa akažu- oreha), indijska guma, nekatere t.i. izvirne gume raznih vrst Rosaceae, kot so češnjevega, višnjevega, breskvinega in mandeljnovnega drevesa.

(2) **Sveže, tekoče oljne smole bora** (vštevši terpentini), jelke ali drugih iglavcev (surove ali prečiščene), pa tudi smole iglavcev (omorikine galipot smole itd.), ki se posušene nahajajo v drevesnih zarezah in vsebujejo rastlinske odpadke.

(3) **Kopal** (Indija, Brazilija, Kongo itd.), **vštevši fosilni kopal**; kauriguma; damar smola; mastiks; elemi; sandrak; zmajeva kri.

(4) **Kambodža, amoniakova guma, asafetida, skamoni, euforbium, galbanum, opoponax, olibanum** ali tamjan, izmirna, akaroidna smola, gvajak smola.

(5) **Benzoe guma, styrax ali storaks (tekoč ali trden), tolu balzam, Peru balzam, Kopaiba balzam, kanadski balzam, Meka balzam, tapsia.**

(6) **Kanabis smola** (surova ali prečiščena) iz rastline kanabis (kanabis smola **je opojna droga** - glej seznam na koncu 29. poglavja).

Naravne gume, smole, oljne gume, gumijeve smole in balzami, zajeti v tej tar. številki so lahko surovi, oprani, prečiščeni, beljeni, zdrobljeni ali v prahu. Vendar pa ta tar. številka **izključuje** tiste, ki so bili izpostavljeni postopkom, kot je npr. postopek z vodo pod pritiskom, z mineralnimi kislinami, ali pa npr. topli postopek. Tako je z gumami in gumijevimi smolami, ki so postale topne s postopkom z vodo pod pritiskom (**tar. št. 13.02**), z gumami, ki so postale topljive s postopkom z žveplovo kislino (**tar. št. 35.06**) in smolami, ki so postale topne v sušilnih oljih s toplotnim postopkom (**tar. št. 38.06**).

Ta tar. številka **izključuje** tudi:

- a) jantar (**tar. št. 25.30**),
- b) zdravila, ki vsebujejo naravne balzame in pripravljena zdravila iz raznih vrst snovi, ki so znane kot balzami (**tar. št. 30.03 ali 30.04**),
- c) šelakove barve - barvila, ekstrahirana iz šelaka (**tar. št. 32.03**),
- d) rezinoide, ekstrahirane iz snovi iz te tar. številke (**tar. št. 33.01**),
- e) tal olje, včasih znano kot tekočo kolofonijo (**tar. št. 38.03**),
- f) terpentinska olja (**tar. št. 38.05**) in
- g) kolofonijo, smolne kisline, pinolin in smolna olja, rezinate, katransko kolofonijo, pivsko smolo in podobne preparate na osnovi kolofonije (**38. poglavje**).

13.02 - RASTLINSKI SOKOVI IN EKSTRAKTI; PEKTINSKE SNOVI, PEKTINATI IN PEKTATI; AGAR-AGAR IN DRUGE SLUZI TER SREDSTVA ZA ZGOŠČEVANJE, DOBLJENI IZ RASTLINSKIH PROIZVODOV, MODIFICIRANI ALI NEMODIFICIRANI

- Rastlinski sokovi in ekstrakti:

- 1302.11 - - opija
- 1302.12 - - iz sladkih korenin
- 1302.13 - - hmelja
- 1302.14 - - bolhača ali rastlinskih korenin, ki vsebujejo rotenon
- 1302.19 - - drugi
- 1302.20 - Pektinske snovi, pektinati in pektati

- Sluzi in snovi za zgoščevanje, dobljeni iz rastlinskih proizvodov, modificirani ali nemodificirani:

- 1302.31 - - agar-agar
- 1302.32 - - sluzi in sredstva za zgoščevanje, ekstrahirani iz rožičev, rožičevih semen ali semena guara, modificirani ali nemodificirani
- 1302.39 - - drugo

(A) Rastlinski sokovi in ekstrakti.

Ta tar. številka vključuje sokove in ekstrakte - rastlinske proizvode, ki se ponavadi pridobivajo z naravnim izločanjem ali zarezovanjem, ali pa z ekstrakcijo s pomočjo razredčila i to pod pogojem, da niso naštet ali vključeni v druge specifične tar. številke Nomenklature (glej spisek izključitev na koncu dela (A) tega komentarja.

Ti sokovi in ekstrakti se razlikujejo od eteričnih olj, rezinoidov in ekstrahiranih oljnih smol iz **tar. št. 33.01** po tem, da vsebujejo poleg hlapljivih dišavnih sestavin veliko večji delež drugih rastlinskih snovi (npr. klorofil, tanine, grenke snovi, ogljikove hidrate in druge ekstraktivne snovi)

Sokovi in ekstrakti, ki so uvrščeni tukaj, vključujejo:

- (1) **Opij** - posušeni sok makovega stroka (*Papaver somniferum*), ki ga pridobivajo z zarezovanjem ali z ekstrakcijo iz stebela ali semenskega stroka. Ponavadi je v obliki kroglic in pogač raznih velikosti in oblik.

- (2) **Sok sladkih korenin** je ekstrahiran iz posušenih korenin rastline iz družine Leguminosae (*Glycyrrhiza glabra*), in sicer s toplo vodo pod pritiskom, nato pa koncentriran. Lahko je v tekočem stanju ali v obliki blokov, pogač, rezin, palčk ali prahu. (Sok sladkih korenin, ki vsebuje po teži več kot 10% sladkorja, ali oni, ki je pripravljen kot sladkorni proizvod, ne glede na vsebnost sladkorja, se iz te tar. številke **izključuje** (glej tar. št. 17.04).
- (3) **Ekstrakt hmelja**.
- (4) **Piretrum - ekstrakt** bolhača se pridobiva predvsem iz cvetov raznih piretrumov - bolhačev (npr. *Chrysanthemum cinerariaefolium*) z ekstrakcijo z enim izmed organskih topil, kot je npr. normalni heksan ali "petrol eter".
- (5) **Ekstrakte rastlinskih korenin, ki vsebujejo rotenon** ("derris", "cube", "timbo", "barbasco" itd.).
- (6) **Ekstrakte in tinkture katerekoli vrste rastlin rodu kanabis**.
Surova ali prečiščena kanabisova smola je iz te tar. številke **izključena** (tar. št. 13.01).
- (7) **Ekstrakt ginsenga**, ki ga pridobivajo z ekstrakcijo s pomočjo vode ali alkohola, vštevši pakiranja za maloprodajo.
Mešanice ekstrakta ginsenga z drugimi sestavinami (npr. z laktozo ali z glukozo), ki se uporabljajo za pripravo "čaja" ginseng ali pijač ginseng, so **izključena** (tar. št. 21.06)
- (8) **Aloa** - zgoščen sok zelo grenkega okusa iz več vrst rastlin istega imena (iz družine Liliceae)
- (9) **Podofilum** - smolasta snov, ki je iz posušenih rizomov *Podophyllum peltatum* ekstrahirana z alkoholom.
- (10) **Kurare** - vodni ekstrakt iz listja in skorje raznih rastlin iz družine Strychnos.
- (11) Ekstrakt **kasia-amare**, ki ga pridobivajo iz lesa istoimenih grmov (družina Simaroubaceae), ki uspeva v Južni Ameriki.
- (12) **Druge medicinske ekstrakte**, npr. belladonna, črni bezeg, cascara sagrada, česen, lincura, jalapski koren, kinhona, rabarbara, sarsaparilla, tamarinda, baldrijan, jelkini popki, koka, kolocint, moška praprotn, čarovničina leska, črni zobnik, rženi rožički.
- (13) **Mana** - gost in sladek sok, ki ga pridobivajo z zarezovanjem iz nekaterih vrst jesena.
- (14) **Lepilo za ptice** - viskozno in raztegljivo lepilo zelenkaste barve, ekstrahirano iz jagod bele omele in bodike.
- (15) **Vodni ekstrakt**, ki ga pridobivajo z ekstrakcijo marelične pulpe. Vendar pa so marelični stroki in pulpe **izključene** iz te tar. številke (tar. št. 12.11).
- (16) **Kino guma** - zgoščen sok določenega tropskega drevesa in ki se uporablja pri strojenju in v medicini.
- (17) **Japonski (ali kitajski) lak** (naravni lak) je sok, ki ga pridobivajo z zarezovanjem nekaterih vrst grmov, imenovanih "urushi" in ki uspevajo na Daljnem Vzhodu (npr. *Rhus vernificera*). Uporablja se za premaze ali za okrasitev raznih predmetov (npr. pladnjevi, kovčkov itd.)
- (18) **Sok papaje** - posušen ali neposušen, vendar neprečiščen kot papainov encim (aglomerirani lateks-globule so opazne pri mikroskopski raziskavi). Papain je iz te tar. številke **izključen** (tar. št. 35.07).
- (19) **Ekstrakt kole**, ki ga pridobivajo iz plodov kole (semena raznih vrst kole, npr. *Cola nitida*), in ki se uporablja za proizvodnjo raznih vrst pijač.
- (20) **Ekstrakt iz lupine oreha akažu**. Vendar pa so polimeri, pridobljeni iz tekočega ekstrakta

lupine oreha kažu, iz te tar. številke **izključeni** (pretežno v **tar. št. 39.11**).

(21) **"Vanilia oleo smole"** (včasih zmotno imenovana vanilia resinoid ali "vanilia ekstrakt").

Sokovi so ponavadi zgoščeni ali strjeni. **Ekstrakti** so lahko tekoči, kašasti ali trdni. **"Tinkture"** so ekstrakti, ki so še raztopljeni v alkoholu, s pomočjo katerega poteka ekstrakcija; takoimenovani **"ekstrakti fluida"** pa so raztopine ekstrakta v npr. alkoholu, glicerinu ali v mineralnem olju. Tinkture in ekstrakti fluida so v splošnem standardizirani (npr. ekstrakt piretruma - bolhačev ekstrakt, je lahko standardiziran z dodajanjem mineralnega olja z namenom, da bi dosegel komercialno stopnjo vsebnosti piretrina (od 2 do 20 ali 25%). **Trdni ekstrakti** se pridobivajo z izparevanjem topila. Nekaterim ekstraktom se včasih dodajajo notranje snovi, da bi se ekstrakti lažje reducirali v prah (npr. ekstrakt belladonne, kateremu dodajajo gumiarabikum), ali pa, da se doseže standardna trdota (opiju se, na primer, dodajajo določene količine škroba, da bi dobili proizvod z znano vsebnostjo morfija). Dodajanje takih snovi ne vpliva na uvrščanje trdnih ekstraktov.

Ekstrakti so lahko enostavni ali sestavljeni. Enostavne ekstrakte pridobivajo z obdelavo samo ene vrste rastlin, sestavljene pa ali z mešanjem enostavnih ekstraktov, ali pa z obdelavo mešanic različnih vrst rastlin. Torej vsebujejo sestavljeni ekstrakti (v obliki alkoholnih tinktur ali v drugih oblikah) sestavine raznih vrst rastlin. Obsegajo tudi sestavljene ekstrakte japonskega korena, aloje lubja kininovca itd.

Rastlinski sokovi iz te tar. številke predstavljajo surovine za mnoge proizvode. Rastlinskih sokov pa **ne vključuje ta tar. številka, v kolikor imajo** vsled dodajanja drugih snovi značaj pripravljene hrane, zdravil itd.

Nekateri proizvodi iz te tar. številke, ki jih mednarodna pravila spoznavajo za **opojne droge**, so navedeni v spisku na koncu **29. poglavja**.

Primeri preparatov, katere ta tar. številka **izključuje**, so:

- (i) **aromatizirani sirupi**, ki vsebujejo rastlinske ekstrakte (**tar. št. 21.06**),
- (ii) **sestavljene preparati, ki se uporabljajo za pripravo pijač**. Te predelave pridobivajo z mešanjem rastlinskih ekstraktov iz te tar. številke z mlečno, vinsko, citronsko in fosforno kislino, z konzervansi, s sredstvi za penjenje, s sadnimi sokovi itd., včasih tudi z eteričnimi olji. Tako dobljeni preparati se uvrščajo v **tar. št. 21.06 ali 33.02**,
- (iii) **medicinski preparati**, od katerih so nekateri znani kot "tinkture" in ki sestoje iz mešanic rastlinskih ekstraktov z drugimi proizvodi (npr. preparati iz mešanic ekstraktov paprike, terpentinskega olja, kafe in metilnega saciliata ali pa mešanice opijeve tinkture, janeževega olja, kafe in benzojeve kisline) (**tar. št. 30.03 ali 30.04**),
- (iv) **intermedijarni proizvodi za izdelavo insekticidov**, ki sestoje iz bolhačevega ekstrakta, razredčenega z dodajanjem mineralnega olja tako in v taki količini, da je vsebnost piretra manjša od 2% po teži, ali pa razredčenega z drugimi snovmi, kot so npr. sinergisti (**npr. piperonil butoksid (tar. št. 38.08)**).

Ta tar. številka **izključuje** tudi rastlinske ekstrakte-mešanice, brez dodanih drugih snovi, za terapevtske in profilaktične namene. Takšne mešanice, kot tudi podobni medicinski sestavljeni ekstrakti, izdelani z obdelavo rastlinske mešanice, se uvrščajo v **tar. št. 30.03 ali 30.04**. Vendar pa **tar. št. 30.04** vključuje tudi enostavne rastlinske ekstrakte (tudi standardizirane ali raztopljene v kateremkoli topilu), v kolikor so pripravljeni v odmerkih za terapevtske ali profilaktične namene, ali pa v pakiranjih za maloprodajo za pravkar navedene namene.

Ta tar. številka **izključuje** eterična olja, resionide in ekstrakte oleosmol (**tar. št. 33.01**).

Eterična olja (ki se lahko pridobivajo tudi s solventno ekstrakcijo), se **razlikujejo** od ekstraktov, ki se uvrščajo v to tar.št. po tem, da se v glavnem sestavljena iz **hlapnih aromatičnih snovi**.

Resinoidi se **razlikujejo** od ekstraktov, ki se uvrščajo v to tar.št. po tem, da se pridobivajo z ekstrakcijo z organskimi topili ali super-kritičnimi tekočinami (npr., ogljikov dioksidni plin pod pritiskom) suhih naravnih neceličnih rastlin ali živalskih smolnatih snovi.

Ekstrahirane oleosmole se **razlikujejo** od ekstraktov iz te tar. št. po tem, da, se pridobivajo iz naravnih celičnih rastlin (skoraj vedno iz začimb ali aromatičnih rastlin) z ekstrakcijo ali z organskimi topili ali s super-kritičnimi tekočinami in vsebujejo hlapljive aromatične snovi skupaj z nehlapljivimi snovmi prijetnega okusa, ki definira karakteristični vonj ali

aromo dišave ali aromatične rastline.

Ta tar. številka **izključuje** tudi naslednje rastlinske proizvode, uvrščene v bolj specifičnih tar. številkah Nomenklature:

- a) naravne gume, gumijeve smole, oljne smole in balzame (**tar. št. 13.01**),
- b) ekstrakt slada (**tar. št. 19.01**),
- c) kavni ali čajni ekstrakt, ekstrakt mate-čaja (**tar. št. 21.01**),
- d) alkoholne sokove in ekstrakte, iz katerih izdelujejo pijače (**22. poglavje**),
- e) tobačne ekstrakte (**tar. št. 24.03**),
- f) kafro ((**tar. št. 29.14**), glicerizin in glirizate (**tar. št. 29.38**),
- g) ekstrakte, ki se uporabljajo kot indikatorji krvnih skupin (**tar. št. 30.06**),
- h) ekstrakte za strojenje (**tar. št. 32.01**),
- i) barvilne ekstrakte (**tar. št. 32.03**) in
- j) naravno gumo - kavčuk, balata, gutaperča, gvajak, čikl in podobne naravne gume (**tar. št. 40.01**).

(B) Pektinske snovi, pektinati in pektati.

Pektinske snovi (v trgovini znane kot "pektini") so polisaharidi, katerih osnovna struktura sestoji iz poligalakturonskih kislin. Nahajajo se v rastlinskih celicah, še posebno sadja in vrtnin. Pridobivajo se iz ostankov jabolk in hrušk, dinj, agrumov, sladkorne pese ipd. Pektini se uporabljajo predvsem kot sredstva za želatiniranje v proizvodnji marmelad in drugih konzerv. Pektinske snovi so lahko tekoče ali v prahu in se kot standarizirane ali pa brez dodanega sladkorja (glukoze, saharoze itd.) ali drugih proizvodov (s pomočjo katerih naj bi se zagotovila stalna aktivnost, to je učinkovitost v uporabi) uvrščajo v to tar. številko. Včasih vsebujejo natrijev citrat in druge soli za vzdrževanje sredine - t.i. "puffer" soli.

Pektinati so soli pektinskih kislin (deloma metoksiliranih poligalakturonskih kislin, pektati pa so soli pektinskih kislin (demetoksiliranih pektonskih kislin) - imajo mnogo podobnih lastnosti in se uporabljajo kot pektini.

(C) Agar-agar in druge sluzi, modificirani ali nemodificirani, dobljeni iz rastlinskih proizvodov.

Sluzi in zgoščevalci iz rastlinskih proizvodov v hladni vodi nabreknejo, v topli pa se razgradijo in tvorijo homogene, želatinozne in (ponavadi po hlajenju) brezokusne mase. Uporabljajo se predvsem kot nadomestek želatine pri pripravi hrane, kot apretura v proizvodnji tekstila in papirja, za bistrenje nekaterih tekočin, za osnove bakterijskim kulturam, v farmaciji in pri izdelavi kozmetike. Lahko so modificirani s kemijskim postopkom (npr. esterificirani, eterificirani, obdelani z boraksom, s kislinami in bazami).

Ti proizvodi se v to tar. številko uvrščajo **ne glede** na to, ali so standarizirani ali ne z dodajanjem sladkorja (glukoza, saharoza) ali drugih proizvodov, ki naj bi zagotovili stalno aktivnost).

Najpomembnejši so:

- (1) **Agar-agar (ali agar)**, ki ga pridobivajo z ekstrakcijo nekaterih morskih alg, ki se nahajajo predvsem v Indijskem in v Tihem oceanu in ki se ponavadi dobavljajo v obliki posušenih vlaken, kosmov, prahu ali pa v želatinozni obliki, ki je posledica kislinske obdelave. V trgovini je agar znan kot japonska rastlinska želatina (ali mah) in *Alga spinosa* (*spinosa*).
- (2) **Endospena rožičeva moka** (*Ceratonia siliqua*) ali semena giarja (*Cyamopsis psoralioides* ali *Cyamopsis tetragonoloba*). Te moke se v to tar. številko vključujejo celo, če so neznatno modificirane s kemijskimi postopki, da bi se stabilizirale njihovi sluzasti sestojki (viskoznost, topnost itd.).

- (3) **Karagenan**, ki je ekstrakt karagena, znanega tudi kot irski mah ali biserni mah. Ponavadi je v obliki vlaknastih niti, luskic ali prahu. Ta tar. št. vključuje tudi sluzaste snovi, katere pridobivajo iz karagenina s kemijsko transformacijo (npr. natrijev karagenat).
- (4) **Sredstva za zgoščevanje**, ki se pridobivajo iz gum, gumenih smol in katerim omogoči topnost postopek z vodo pod pritiskom ali kakšen drug proces.
- (5) **Moka kotiledona tamarinovega zrna** (*Tamarindus indica*). Ta moka se v to tar. številko uvršča tudi, če je termično ali kemijsko modificirana.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- a) surovih ali posušenih morskih in drugih alg (**tar. št. 12.12**) in
 - b) alginske kisline in alginat (**tar. št. 39.13**).
-

RASTLINSKI MATERIALI ZA PLETARSTVO, RASTLINSKI PROIZVODI, KI NISO OMENJENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU

OPOMBE

1. V to poglavje ne spadajo naslednji proizvodi, ki jih je treba uvrstiti v XI. oddelek: rastlinski materiali in vlakna iz rastlinskih materialov tistih vrst, ki se uporabljajo v glavnem v proizvodnji tekstila, ne glede na to, kako se pripravljajo, in drugi rastlinski materiali, ki so obdelani za izključno rabo kot tekstilni material.
2. Tar. št. 14.01 obsega med drugim bambus (neklan ali klan, strugan po dolžini ali razrezan na določeno dolžino, na koncih zaobljen, beljen, zaščiten proti ognju, poliran ali barvan), klanovo vrbovo protje, trsje in podobno, stržen španskega trsa, španski trs brez stržena ali klan španski trs. V to tarifno številko **ne spadajo** iveri (**tar. št. 44.04**).
3. V tar. št. 14.02 **ne spada** lesna volna (**tar. št. 44.05**).
4. V tar. št. 14.03 **ne spadajo** pripravljeni svežnji ali šopi za izdelavo metel in ščetk (**tar. št. 96.03**).

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje vključuje:

- (1) rastlinske materiale, surove ali enostavno obdelane, ki se uporabljajo predvsem v pletarstvu, pri proizvodnji metel in ščetk, ali pa kot polnilo (pri tapeciranju) ali za podlaganje,
- (2) semena, zrna, lupine in plodove v lupini vrst, ki se uporabljajo v rezbariji, proizvodnji gumbov in drugega galanterijskega blaga,
- (3) rastlinske proizvode, ki na drugem mestu niso navedeni.

To poglavje **ne vključuje** rastlinskih materialov vrst, ki se uporabljajo predvsem za proizvodnjo tekstila, niti drugih rastlinskih materialov, predelanih za uporabo kot tekstilni materiali (**oddelek XI**).

14.01 - RASTLINSKI MATERIALI, KI SE UPORABLJAJO PREDVSEM ZA PLETARSTVO (NPR. BAMBUS, ŠPANSKI TRS, TRS, ROGOZ, VRBOVO PROTJE, RAFIJA, OČIŠČENA ŽITNA SLAMA, BELJENA ALI BARVANA IN LIPOVO LUBJE)

1401.10 - **Bambus**

1401.20 - **Španski trs**

1401.90 - **Drugo**

Ta tar. številka vključuje surove rastlinske materiale, ki se uporabljajo predvsem za proizvodnjo s spenjanjem ali pletenjem predmetov, kot so hasure, pladnji, košare vseh vrst (vštevši košare za pakiranje sadja, vrtnin, ostrig ipd.), potovalne košare, potovalne kovčke, pohištvo (npr. stoli in mize), klobuke itd. Ti surovi materiali se lahko uporabijo tudi za proizvodnjo ščetk, dežnikovih ročajev, sprehajalnih palic, ribiških palic, cevki za pipe, grobih vrvi ipd., pa tudi za proizvodnjo papirne mase ali za steljo.

Ta tarifna številka med drugim vključuje:

- (1) **Bambuse**, t.j. posebne vrste trave, ki v obilju uspevajo v tropskih krajih, še posebno na Kitajskem, na Japonskem in v Indiji. Bambusi imajo zelo lahko in ponavadi votlo steblo, včasih z

brazdo med izmenjajočimi se pari kolen. Ta tar. št. vključuje bambus (klan ali neklan, strugan po dolžini ali narezan na določene dolžine, na koncih zaobljen, beljen, impregniran proti ognju, poliran ali barvan).(2) **Španski trs**, to so stebila palme-plazilke, ponavadi iz družine Calamusa in ponavadi prihajajo iz Južne Amerike. So cilindrične, močne in prožne, ponavadi premera 0,3 do 0,6 cm, njihova barva se giblje od rumene do rjave. Njihova površina je lahko svetleča ali matirana. Ta tar. številka vključuje španske trse in trde zunanje palice. Obsega tudi dolge trakove, ki jih dobijo s podolžnim rezanjem teh jeder oz. palic, pa tudi cel španski trs.

- (3) **Navadno trsje in rogoze** - to je zbirno ime, ki se je prijelo mnogih trsnatih rastlin, ki rastejo na močvirnatih tleh v zmernih in tropskih krajih. **Trsi** imajo ponavadi trša stebila ali palice z vozli v precej enakih razdaljah, ki označujejo mesta listov. Najbolj znane vrste najpogostejše vključujejo vodo rogoz (*Scirpus lacustris*) in divji trs (*Arundo donax* in *Phragmites communis*), nadalje razne vrste *Cyperusa* (npr. *Cyperus tegetiformis* ali kitajska rogoz) in razne vrste *Juncusa* (npr. *Juncus efusus* ali japonska rogoz),
- (4) **Vrbo-ivo** (belo, rumeno, zeleno in rdečo), in sicer dolge, prožne in mlade poganjke ali pa veje nekaterih vrst vrbe (*Salix*),
- (5) **Rafijo** - trgovsko ime za vlaknaste trakove, ki jih pridobivajo iz listov določenih palm iz družine rafij. Med njimi je najpomembnejša *Raffia ruffa*, ki uspeva predvsem na Madagaskarju. Rafija se uporablja za pletenje, ali pa kot vezivni element v vrtovih. Tkanine iz predene rafije se iz te tar. številke **izključujejo (tar. št. 46.01)**. Ta tarifna številka vključuje drugo listje in travo (npr. travo paname in latanije), ki se uporablja za enake namene kot rafija za izdelavo klobukov,
- (6) **Slamo žitaric**, z ali brez klasov, vendar očiščeno, beljeno ali barvano (glej besedilo v nadaljevanju),
- (7) **Notranjo lubje nekaterih vrst lipe (vrste tilia)**. Vlakna tega lubja so zelo močna in se uporabljajo za izdelavo vrvi, platna za pakiranje in grobih hasur, pa tudi kot vezivo. Ta tar. številka vključuje lubje drevesa baobab in lubje nekaterih vrst vrb in topolov - služijo različnim namenom.

Razen slame žitaric, ki jih se nepredelane **izključujejo** iz te tar. številke (**tar. št. 12.13**), pa ta tar. številka vključuje rastlinske snovi za pletenje - tako oprane, surove, nasekane v trakove, likane, beljene, kot tudi pripravljene za barvanje, pobarvane, lakirane ali ognjeodporno obdelane. Blago iz te tar. številke je lahko tudi narezano na določene dolžine in na koncih ukrivljeno (npr. slama za izdelavo slamic za pitje, trs za izdelovanje ribiških palic, bambusi za barvanje ipd.), ali pa uvrščeno v svežnje, ki so lahko le slabo poviti zaradi lažjega pakiranja, skladiščenja, transporta itd. Materiali iz te tar. številke, ki so zaviti skupaj, da bi bili primernejši za uporabo v takem stanju, kot pa v pletenicah, se uvrščajo v **tar. št. 46.01**.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- a) trsk ali cepanic lesa (**tar. št. 44.04**) in
- b) prej opisanih rastlinskih snovi, ki so valjane, lomljene, česane ali drugače pripravljene za predenje (**tar. št. od 53.03 do 53.05**).

14.02 - RASTLINSKI MATERIALI, KI SE UPORABLJAJO PREDVSEM KOT MATERIALI ZA POLNJENJE IN TAPECIRANJE (NPR. KAPOK, RASTLINSKI LASJE, MORSKA TRAVA), VKLJUČNO S TISTIMI, KI SO PRIPRAVLJENI V PLASTE, S PODLAGO ALI BREZ PODLAGE IZ DRUGIH MATERIALOV

Ta tarifna številka vključuje rastlinske materiale, ki se uporabljajo predvsem za tapeciranje pohištva, vzglavnikov, vzmetnic, sedal in držal, reševalnih pasov itd. Ti materiali ostanejo uvrščeni v tej tar. številki tudi, če se uporabljajo enakovredno tudi za kaj drugega.

Tar. številka **izključuje** rastlinske materiale, ki se uporabljajo kot polnila, vendar so našteje na drugem mestu, ali pa se pretežno uporabljajo v druge namene, npr. trava esparto (**tar. št. 14.04**), lesena volna (**tar. št. 44.05**), volna plute (**tar. št. 4501**), kokosova vlakna (**tar. št. 53.05**) in odpadki rastlinskih tekstilnih vlaken.

Ta tar. številka med drugim vključuje:

- (1) **kapok**, kar je trgovsko ime za bledorumen ali včasih rjav puh, ki obdaja semena raznih dreves iz družine Bombaceae. Vlakna so dolga od 15 do 30 mm (odvisno od vrste), so raztegljiva, vodoodporna, lahka, vendar drobljiva,
- (2) **druge rastlinske puhe**, včasih znane pod imenom "rastlinska svila", ki sestoji iz enoceličnih dlak semen določenih vrst tropskih rastlin (npr. *Aclepasis*),
- (3) **proizvode, znane kot rastlinski lasje, vštrevši alžirska vlakna** (*crin vegetal* - rastlinski lasje), ki jo pridobivajo iz listja določenih vrst pritlikavih palm (predvsem vrste *Chamaerpos humilis*),
- (4) **jeguljasto travo** (*zostera marina*), to je vrsto morske rastline, ki je po obliki podobna dlaki ali travi, in
- (5) **naravno kodrast proizvod** (*foin frise*), ki ga pridobivajo iz listja določenih trsov iz družine *Carex*.

Ta tar. številka vključuje te materiale surove ali očiščene, beljene, barvane, česane ali drugače predelane (razen pripravljene za predenje). Ti materiali ostanejo uvrščeni v to tar. številko, če se uvozijo v snopih ali svežnjih.

Ta tar. številka vključuje tudi sloje rastlinskih materialov prej opisanih vrst na tekstilni podlagi, na papirni podlagi itd., ali pa nameščene med listi tekstila, papirja itd., tako da so prešiti ali enostavno zašiti.

14.03 - RASTLINSKI MATERIALI, KI SE UPORABLJAJO PREDVSEM ZA IZDELOVANJE METEL IN ŠČETK (NPR. SIREK, PISAVA, PIRJEVICA), TUDI V SVEŽNJIH IN ŠOPIH

Ta tar. številka vključuje rastlinske materiale, ki se uporabljajo predvsem za ščetke, metle itd. tudi, če jih je mogoče istočasno uporabiti v kakšne druge namene. Vendar pa ta tar. številka **izključuje** rastlinske materiale, navedene na drugem mestu v Nomenklaturi ali pa tiste, ki se ne uporabljajo v prvi vrsti za izdelavo metel in ščetk (npr. bambusi, trsi in rogoze - **tar. št. 14.01**), nadalje alfa, trava esparto in stebila za metle iz barvilne koščeničice, v kolikor niso predelane za tekstilno uporabo - **tar. št. 14.04, tar. št. 53.03**, v kolikor je (barvna koščeničica) predelana za tekstilno uporabo, ali pa tar. št. **53.05** (alfa in trava esparto), pa tudi vlakna kokosovega oreha - **tar. št. 53.05**).

Proizvodi, ki spadajo v to tar. številko, vključujejo:

- (1) **Trave riža in sirka** (*Sorghum vulgare* va. *technicum*) in nekaterih vrst prosa brez semen.
- (2) **Piasavo** - vlakna, ki jih pridobivajo iz listja nekaterih tropskih palm, katerih najbolj znani vrsti sta brazilska in afriška piasava.
- (3) **Korenine pirjevine**, to je travnate rastline iz družine *Andropogon*, ki uspeva na suhi in peščeni zemlji. Ta rastlina, znana včasih kot "trava za ščetke", je vrsta plevela, ki uspeva v Evropi, predvsem na Madžarskem in v Italiji. Teh korenin pirjevine ne gre enačiti s koreninami vetiverja

(trava kus-kus ali indijska pirjevina), ki daje eterično olje in ki ima zdravilne lastnosti (**tar. št. 12.11**).

- (4) **Korenine nekaterih drugih travnatih rastlin** iz Centralne Amerike, kot so korenine rastlin iz družine Epicampes (npr. metlina).
- (5) **Vlakna gomutija**, ki se pridobivajo iz rastline Arenga saccharifera ali pinnata.
- (6) **Istl ali ikstl** (tampiko, vlakna tampika, meksikansko vlakno), ki je sestavljen iz vlaken, vštevši tudi kratko togo vlakno, ki ga pridobivajo iz meksikanske kratkolistne agave.

Vsi ti materiali ostanejo uvrščeni v to tar. številko tudi, če so rezani, beljeni, barvani ali česani (razen za predenje), pa tudi v svežnjih in kodeljah.

Ta tarifna številka pa **ne vključuje** pripravljenih vozlov ali snopičev iz vlaken, gotovih za vstavljanje brez delitve na metle ali ščetke, ali pa tiste, ki zahtevajo le manjše postopke, da bi bili pripravljeni za takšno vstavljanje. Ti proizvodi se uvrščajo v **tar. št. 96.03** (glej opombo št. 3 k 96. poglavju).

14.04 - RASTLINSKI PROIZVODI, KI NISO NAVEDENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU

1404.10 - Surovi rastlinski materiali, ki se uporabljajo predvsem za barvanje ali strojenje

1404.20 - Linters iz bombaža

1404.90 - Drugi

Ta tar. številka vključuje vse rastlinske proizvode, ki niso navedeni in ne zajeti na drugem mestu v tarifi. Vključuje:

- (A) **Rastlinske proizvode, ki se uporabljajo predvsem za barvanje in strojenje** - neposredno ali pri pripravi ekstraktov za barvanje ali strojenje. Lahko so neobdelani, očiščeni, posušeni, zmleti ali v prahu, vštevši aglomerirane.

Pomembnejši proizvodi so:

- (1) **Les**: ruja (sumach), rujevina (fustic), vštevši t.i. mlado rujevino, nadalje kampehov les, kvebračo, brazilski les (varzilo, vštevši pernambukov les), kostanjev les in rdeča sandalovina.

Poudariti je treba, da se les, ki se izključno ali **pretežno** uporablja za **barvanje ali strojenje**, uvršča v to tar. številko le, kadar se uvaža kot prah, trske, ostružki ali v drugih oblikah, ki se pretežno uporabljajo za barvanje ali strojenje. Takšen les v obliki odrezane deske je iz te tar. številke **izključen (44. poglavje)**.

- (2) **Drevesno lubje raznih vrst hrasta** (vštevši lubje črnega hrasta) (quercitron) in drugo lubje hrasta plutovca, nadalje kostanjev, srebrne breze, rujevine in "mlade rujevine", avstralijske akacije mimoze, mangrove, pikastega mišjaka in vrbe,
- (3) **Korenine in podobno**: broč, "canaigre", Berberis vulgaris in kane,
- (4) **Plodovi, jagode in semena strokov algarobice**, žirove kapice (valoneja), mirobale, "dividivi" (libidibi), jagode pasderne (znane kot perzijske jagode, turška semena, rumene jagode...), semena in pulpa "anata", orehove in mandljeve lupine,
- (5) **Šiške**: šiške alepo, kitajske šiške, madžarske šiške, borove šiške itd. Šiške so izrastki, ki nastanejo na listju ali vejicah različnega hrastovega ali drugega drevja tam, kjer jih preluknjajo določeni insekti, npr. insekti vrste Cynpis. Ti proizvodi vsebujejo tanin in trioksibenzojevo kislino in se uporabljajo kot barvilo v proizvodnji nekaterih črnih (tint) za pisanje.

- (6) **Peclje, stebila, listje in cvetje oblajsta, ruja**, "mlade rujevine", božjega lesa, mirte, sočnice, kane, resede, rastline indigo, listje mastike, cvetje žafranike (križani žafran) in zeleni les za barvanje (*Genista tinctoria*, voskasti oblajst).

Poudariti je treba, da so žafranovi pestiči in stebelca iz te tar. številke **izključeni** (**tar. št. 09.10**).

- (7) **Lišaje**, iz katerih pridobivajo barve arčil, rdeči indigo in litmus lakmus (*Rocella tinctoria* i *fuciformis*, *Lichen tartareus* in *Lichen parvulus*, bubuljičasti lišaj ali *Umbrilicaria pustulata*).

Ta tar. številka **izključuje**:

- a) ekstrakte rastlinskega izvora za strojenje in tanine (taninske kisline), vstevši vodni ekstrakt tanina šišek (**tar. št. 32.01**) in
- b) lesne ekstrakte in ekstrakte drugih rastlin za barvanje (**tar. št. 32.03**).

(B) Linters iz bombaža.

Semena nekaterih vrst bombaža so po ločitvi vlaken še vedno obdana s finim puhom iz kratkih vlaken (ponavadi krajših od 5 mm). Ta vlakna so znana kot bombažni linters.

Ta vlakna so za predenje prekratka. Zaradi visoke vsebnosti celuloze pa so vlakna zelo primerna za proizvodnjo brezdimnega smodnika in umetnih vlaken (npr. rajona) ter celulozne plastične mase. Včasih se uporabljajo pri proizvodnji nekaterih vrst papirja, filtrirnih blokov in kot polnilo v gumarski industriji.

Bombažni linters ostane uvrščen v tej tar. številki **ne glede** na to, čemu je namenjen in ne glede na to, ali je surov, prečiščen, beljen, obarvan ali vpojen. Pojavlja se v razsutem stanju ali sprešan v obliko listov ali plošč.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- a) vate, namočene v zdravilnih snoveh ali pripravljene v pakiranjih za maloprodajo, za medicinske, zobozdravniške ali veterinarske namene (**tar. št. 30.05**) in
- b) druge vate (**tar. št. 56.01**).

(C) Trdo seme, koščice, lupine oreha za rezbarstvo.

Ti proizvodi se uporabljajo predvsem za proizvodnjo gumbov, perl, molekov in drugega drobnega okrasnega blaga. Ti proizvodi med drugim vključujejo:

- (1) **Koroza**, to je semena ("**orehe**") nekaterih vrst palm, ki uspevajo predvsem v Južni Ameriki. Po strukturi, trdoti in barvi spominjajo na slonovino in od tod tudi njihovo ime "rastlinska slonovina".
- (2) **Seme ("**orehe**") palme dum**, ki uspeva pretežno v Vzhodni in Centralni Afriki (v Etiopiji, Somaliji, Sudani itd.).
- (3) **Podobne "**orehe**" nekaterih drugih palm (npr. palmira in tahitijski orehi)**, rastline *Abrus precatorius* (imenovano tudi perlasti les), datljeve koščice, orehi palme piassave.
- (4) **Semena trsa vrste *Canna indica* (indijski trs); semena trsa vrste *Abrus precatorius* (znan pod imenom "**biserno drevo**"; datljeve koščice; orehi palme piassava.**
- (5) **Lupine kokosovega oreha.**

Pravkar naštetih proizvodi ostanejo v tej tar. številki **ne glede** na to, ali so celi, ali pa (kot je pogost primer s korozom in orehi dum) ali so v krhljih, vendar ne drugače obdelani. Kadar so obdelani drugače, se iz te tar. številke **izključujejo** (ponavadi **tar. št. 96.02 ali 96.06**).

(D) Druge rastlinske proizvode.

Ti proizvodi vključujejo:

- (1) **Esparto** iz trave esparto (*Stipa tenacissima*) in iz trave *Lygeum spartum*, ki raste v Afriki in v Španiji. Uporablja se predvsem za proizvodnjo celuloze, pa tudi za izdelavo vrvi in mrež, ple-tarskih proizvodov kot so tepihi, hasure, košare, obuvala itd. Uporablja se tudi kot polnilo (za tapeciranje) in podlaganje stolov in vzmetnic.

Esparto se v to tar. številko uvršča le, kadar je v obliki stebel ali listja, če je surov, beljen ali barvan; v kolikor je valjan, lomljen ali česan kot tekstilno vlakno, se iz te tar. številke **izključuje** (tar. št. 53.05).

- (2) **Surova stebila metline**, to je stročnice, katere vlakna se uporabljajo v tekstilni industriji. Njena česana vlakna ali tulje se iz te tar. številke **izključujejo** (tar. št. 53.03),

- (3) **Lufo**, znano tudi kot rastlinska goba, ki sestoji iz celičnega tkiva ene vrste buče (*Luffa cylindrica*).

Gobe živalskega izvora so izključene (tar. št. 05.09),

- (4) **Korozojeva moka**, moka orehov palme dum, moka kokosove lupine in podobno,

- (5) **Lišaje**, razen tistih za barvanje - glej del (A) pod (7) in onih, ki se uporabljajo v medicinske ali okrasne namene. Iz te tar. številke so **izključeni** agar-agar, karagenin in druge naravne sluzi in naravne snovi za zgoščevanje in ki so ekstrahirani iz rastlinskih snovi (tar. št. 13.02). Morske in druge alge iz tar. št. 12.12 ter mrtve enocelične alge (tar. št. 21.02 so prav tako **izključene**.

- (6) **Ščetice**, vštevši tiste, pripravljene za uporabo pri dovrševanju tekstila, vendar nepritrjene,

- (7) Takoimenovani **japonski rižev papir**, ki je izdelan z rezanjem srži določenega drevesa s poreklom z Daljnega Vzhoda. Uporablja se za izdelovanje umetnega cvetja, za slikanje itd. Pole riževega papirja ostanejo uvrščeni v tej tarifni številki tudi valjani - kalandrirani, da bi se zravnali ali zrezani v pravokotne oblike,

- (8) **Betelovo listje**, ki sestoji iz svežih, zelenih listov trte *Piper betle* L. Betel se žveči najpogosteje po jedi zaradi njegovega osvežujočega in stimulativnega učinka,

- (9) **Lubje quillaia** ali **lubje Panama** (*Quillaia saponaria*) in

- (10) **Jagode sapindus in semena** (šamponske jagode) (*Sapindus mukorossi*, *S. trifolius*, *S. saponaria*, *S. marginatus*, *S. drummondii*).

V to tar. številko se uvrščajo tudi sloji rastlinskih materialov (vrst, ki odgovarjajo tej tar. številki), ki so med dvema plastema tekstilne tkanine ali med dvema slojema papirja ipd., zašite ali prešite.

ODDELEK III

MASTI IN OLJA ŽIVALSKEGA IN RASTLINSKEGA IZVORA IN PROIZVODI NJIHOVEGA RAZKRAJANJA; PREDELANE UŽITNE MASTI; VOSKI ŽIVALSKEGA IN RASTLINSKEGA IZVORA

15. POGLAVJE

MASTI IN OLJA ŽIVALSKEGA IN RASTLINSKEGA IZVORA IN PROIZVODI NJIHOVEGA RAZKRAJANJA, PREDELANE UŽITNE MASTI; VOSKI ŽIVALSKEGA IN RASTLINSKEGA IZVORA

OPOMBE

1. V to poglavje **ne spadajo**:
 - (a) slanina in salo prašičev in podkožno maščevje perutnine iz **tar. št. 02.09**;
 - (b) kakavovo maslo, njegovo olje, tekoče ali trdno iz **tar. št. 18.04**;
 - (c) živila, ki vsebujejo nad 15 mas.% proizvodov iz **tar. št. 04.05** (običajno 21. poglavje);
 - (d) ocvirki iz **tar. št. 23.01** in ostanki iz **tar. št. od 23.04, do 23.06**;
 - (e) izločene maščobne kisline, predelani voski, zdravila, barve, laki, milo, parfumerijski, kozmetični ali toaletni preparati, sulfonirana olja in drugi proizvodi, ki se uvrščajo v **VI. oddelek**; in
 - (f) faktis, dobljen iz olja iz **tar. št. 40.02**.
2. Tar. št. 15.09 **ne obsega** oljčnega olja, dobljenega z ekstrakcijo s topilom (**tar. št. 15.10**).
3. Tar. št. 15.18 **ne obsega** masti in olj ter njihovih frakcij, ki so samo denaturirani, ki pa se uvrščajo v ustrezno tarifno številko, predvideno za nedenaturirane masti in olja ter njihove frakcije.
4. Milne usedline, oljne usedline, stearinska smola, glicerinska smola in ostanki maščob iz volne se uvrščajo v **tar. št. 15.22**.

OPOMBA K TARIFNIMA PODŠTEVILKAMA

V smislu **tar. podštevil 1514.11 in 1514.19** pomeni izraz »olja iz oljne repice z malo eručne kisline« nehlapljivo olje z vsebnostjo eručne kisline manj kot 2 mas. %.

SPLOŠNA DOLOČILA

(A) To poglavje vključuje:

- (1) živalske in rastlinske masti in olja, surove, prečiščene ali rafinirane, ali obdelane na drug način (npr. kuhane, žveplane ali hidrogenirane - utrjene),
- (2) nekatere proizvode, ki izhajajo iz masti in olj, predvsem njihove produkte razgrajevanja (maščobne kisline, maščobni alkoholi, glicerini itd.),
- (3) mešanice masti in jedilnega olja (npr. margarini),
- (4) živalske in rastlinske voske in
- (5) ostanke, ki izvirajo iz predelave mesnih snovi ali živalskih ali rastlinskih voskov.

Iz tega poglavja pa so **izključeni** naslednji proizvodi:

- (a) slanina in netopljeno salo prašičev in perutnine iz **tar. št. 02.09**,
- (b) maslo in druge masti in olja, dobljene iz mleka (**tar. št. 04.05**); mlečni namazi (**tar. št. 04.05**),
- (c) kakavove maščobe in njegova olja (**tar. št. 18.04**),
- (d) ocvirki (**tar. št. 23.01**); oljne pogače, ostanki oljčnih pulp (razen usedline) in drugi ostanki, ki nastanejo pri ekstrakciji rastlinskih maščob in olja (**tar. št. od 23.04 do 23.06**),
- (e) kemično čiste maščobne kisline, kemično čisti maščobni alkoholi, pripravljeni voski, zdravila, barve, oljni laki, milo, parfumerijski, kozmetični in toaletni preparati, žveplana olja ali drugo blago iz **oddelka VI** in
- (f) faktis, dobljen iz olja (**tar. št. 40.02**).

Z izjemo spermacetnega olja in olja "jojoba", so **živalske in rastlinske masti in olja** estri glicerina z maščobnimi kislinami, kot so palmitinska, stearinska in oleinska kislina.

Ta olja so lahko trdna ali tekoča, vendar so vsa lažja od vode. Če so dalj časa izpostavljena zraku, postanejo žarka zaradi hidrolize in oksidacije. Pri segrevanju se razkrajajo in so ostrega in dražilnega vonja. V vodi so vsa netopna, so pa popolnoma topna v dietil etru, ogljikovem disulfidu, ogljikovem tetrakloridu, benzenu itd. Ricinusovo olje je v alkoholu topno, medtem ko so druge živalske masti in olja v alkoholu le slabo topni. Vse masti in olja puščajo na papirju trajne madeže.

Estri, ki tvorijo trigliceride, lahko razpadejo zaradi učinka pregrete pare, razredčenih kislin, encimov ali katalizatorjev. Pri tem nastaja glicerol in maščobne kisline, ali pa vsled učinkov baz, ki dajejo pri tem glicerol in bazične soli maščobnih kislin (mila).

Tar. številke 15.04 in tar. št. od 15.06 do 15.15 vključujejo tudi frakcije olja in masti, navedenih v teh tar. številkah pod pogojem, da niso bolj specifično opisane kje drugje v Nomenklaturi (npr. spermaceti, **tar. št. 15.21**), Osnovni načini, ki se uporabljajo za frakcioniranje, so naslednji:

- a) suho frakcioniranje, ki vključuje prešanje, dekantacijo, zamrzovanje in filtriranje,
- b) solventno frakcioniranje in
- c) frakcioniranje s pomočjo površinsko aktivnega sredstva.

Frakcioniranje ne vpliva na nobeno spremembo kemične strukture masti in olj.

Pojem "masti in olja in njihove frakcije, ki so samo denaturirane" (ki ga navaja opomba št. 3 k temu poglavju) označuje masti in olja ali njihove frakcije, katerim so dodani denaturanti, kot je npr. ribje olje, fenoli, naftna olja, terpentinsko olje, toluen, metilni salicilat (zimzeleno olje) ali pa rožmarinovo olje - **vse z namenom**, da bi jih napravili **neužitne**. Te snovi se dodajajo v majhnih količinah (ponavadi ne več od 1%). Zaradi njih postanejo masti ali olja ali njihove frakcije žarke, skisane, ostrega vonja ali grenke. Poudariti pa je treba, da se opomba št. 3 k temu poglavju ne nanaša na denaturirane mešanice ali preparate iz masti ali olja ali njihovih frakcij (**tar. št. 15.18**).

Rastlinske in živalske masti in olja se uvrščajo v to poglavje, če se uporabljajo kot hrana, ali pa če se uporabljajo v tehnične in industrijske namene (npr. za proizvodnjo mila, sveč, masti za podmazovanje, oljnih lakov ali barv).

Rastlinski in živalski voski sestojijo iz estrov nekaterih višjih maščobnih kislin (palmitinske, kerotinske, miristinske) z višjimi alkoholi, razen z glicerini (cetil itd.). Vsebujejo določeni del lastnih kislin in prostega alkohola, pa tudi nekatere ogljikovodike.

Ob hidrolizi in segrevanju ne tvorijo glicerolov, in nimajo ostrega vonja masti in ne postanejo žarki. Voski so ponavadi trdnjši od masti.

- (B) **Tar. številke 15.07 do 15.15** tega poglavja vključujejo posamezne (to pomeni nemešane z mastmi ali olji drugačnega porekla) trdne masti in olja, navedene v teh tar. številkah, skupaj z njihovimi frakcijami, in to nerafinirane ali rafinirane ali pa kemično modificirane.

Rastlinske masti in olja so v naravi zelo razširjeni in se nahajajo v celicah nekaterih delov rastlin (npr. v semenu, v plodovih). Iz njih se ekstrahirajo s pomočjo stiskanja ali topila.

Rastlinske masti in olja, ki se uvrščajo v te tar. številke, so trdne masti in olja, t.j. masti in olja, ki se brez razgradnje ne morejo lahko destilirati, so nehlapni in se ne morejo ločiti s pomočjo pregrete pare (ta jih luži in razgradi).

Rastlinske masti so, z **izjemo olja "jojoba"**, mešanice trigliceridov. Medtem ko v trdnih oljih prevladujejo palmitinski in stearinski gliceridi, ki so pri sobni temperaturi v trdnem stanju, pa sestoje tekoča olja pretežno iz gliceridov, ki so pri sobni temperaturi tekoči (gliceridi oleinske, linolne in linolenske kisline itd.).

Te tarifne številke vključujejo surove masti in olja ter njihove frakcije, pa tudi rafinirane in prečiščene z bistenjem izpiranjem, filtriranjem, razbarvanjem, nevtralizacijo ali z odstranjevanjem vonjav.

Stranski proizvodi rafinacije olja (npr. usedline) in trdna mast za kuhanje mila spadajo v **tar. št. 15.22**. Kisla olja iz rafinacije se uvrščajo v **tar. št. 15.19**. Nastanejo ob učinkovanju mineralne kisline na trdne masti, ki nastajajo tekom procesa rafinacije surovih olj.

Masti in olja, zajete v teh tar. številkah se pridobivajo iz oljnega semena in oljnih plodov iz tar. št. od 12.01 do 12.07, lahko pa jih dobimo tudi iz rastlinskih snovi, ki so uvrščene drugje (npr. oljčno olje, olja iz jedrc breskvinih, mareličnih ali slivovih koščic iz tar. št. 12.12, nadalje mandljevo olje, orehovo, olje iz pignolije, pistacije itd. iz tar. št. 08.02, pa tudi olja iz kalčkov žitaric).

Te tar. številke **izključujejo** užitne ali neužitne mešanice ali preparate, rastlinske masti in olja, ki so kemično modificirana (**tar. št. 15.16, 15.17 ali 15.18**, v kolikor nimajo lastnosti drugega proizvoda, ki se uvršča drugam, npr. v **tar. št. 30.03, 30.04, 33.03 do 33.07 ali 34.03**).

15.01 - PRAŠIČJA MAŠČOBA (VKLJUČNO Z MASTJO) IN PIŠČANČJA MAŠČOBA, RAZEN TISTIH IZ TAR. ŠT. 0209 ALI 1503

Masti iz te tar. številke so lahko dobljene po kateremukoli postopku, t.j. z rendiranjem, stiskanjem (prešanjem) ali s solventno ekstrakcijo. Najpogosteje se uporabljata v ta namen t.i. mokro rendiranje (s pomočjo pare ali nizke temperature) in suho rendiranje (topljenje). Pri postopku suhega rendiranja (topljenja) se izloči del masti zaradi uporabe visoke temperature. Drugi del masti se iztisne in doda poprej dobljeni masti. V nekaterih primerih izločajo preostanek masti iz ostankov s pomočjo solventne ekstrakcije.

Skladno s predhodnimi določili vključuje ta tar. številka:

- **Slanina** je užitna polkremna bela mast v trdnem ali poltrdnem stanju, ki se pridobiva iz mastnega veznega svinjskega tkiva. Rezultat različnih postopkov pridobivanja in uporabljenega veznega tkiva so tudi različne slanine. Najboljša je npr. slanina, dobljena v glavnem z rendiranjem (topljenjem) notranje maščobe svinjskega trebuha. Večina slanin je odišavljenih, včasih pa vsebuje tudi antioksidante, ki preprečujejo žarkost.
- Slanina, ki vsebuje lovorjeve liste ali druge začimbe v količinah, ki ne spreminjajo osnovne lastnosti teh proizvodov, se uvršča v to tar. številko. Vendar pa so užitne mešanice preparatov, ki vsebujejo tudi slanino, iz te tar. številke **izključene** in se uvrščajo v **tar. številko 15.17**.
- **Druge svinjske masti**, všteti kostno mast in masti, dobljene iz odpadkov.

- **Perutninske masti**, vštevši kostno mast in masti, dobljene iz perutninskih odpadkov.

Kostna mast se pridobiva iz svežih kosti, je bele ali rumenkaste barve in vonja ter konsistence loja. Mast iz postanih kosti je mehka, zrnata, umazano rumene ali rjave barve in je neprijetnega vonja. Uporablja se za proizvodnjo mila in sveč ter kot sredstvo za mazanje.

Masti iz odpadkov so masti iz trupel, masti iz drugih živalskih odpadkov ali ostankov (obrezki z jezika, trebuha, ostanki od obrezovanja oz. klasificiranja mesa itd.), ali pa so to maščobe, dobljene ob obrezovanju in čiščenju kože. Imajo naslednje značilne lastnosti: temno barvo, neprijeten vonj, večjo vsebnost prostih maščobnih kislin (oleinskih, palmitinskih itd.), holesterola in nečistoč, temperaturna točka njihovega topljenja je nižja kot pri drugih maščobah iz te tar. številke. Uporabljajo se predvsem v tehnične namene.

Te masti so lahko surove ali rafinirane. Rafiniranje se opravlja z nevtralizacijo, z obdelavo s Fulerjevo zemljo, z vpihovanjem pregrete pare, s filtriranjem itd..

Ti proizvodi se uporabljajo v proizvodnji hrane, v proizvodnji farmacevtskih masti, mila itd.

Ta tar. številka **izključuje** še:

- a) netopljene svinjske ali perutninske maščobe iz **tar. št. 02.09**,
- b) stearin in olje iz užitne svinjske masti (**tar. št. 15.03**),
- c) maščobe, dobljene iz kosti ali iz odpadkov svinj ali perutnine, ki so dobljene drugače kot s topljenjem, prav tako maščobe drugih živali, razen maščob živali, naštetih v tej tar. številki (**tar. št. 15.02, 15.04 ali 15.06**),
- d) olje iz kosti iz **tar. št. 15.06** in
- e) imitacije masti (**tar. št. 15.07**).

15.02 - MAŠČOBE ŽIVALI VRSTE GOVED, OVAC IN KOZ, RAZEN TISTIH IZ TAR. ŠT. 15.03

Ta tar. številka vključuje maščobe, ki obdajajo drobovje in mišice živali vrst goveda, ovac in koz. Najpomembnejše so maščobe goveda. Te so lahko surove (sveže, ohlajene ali zamrznjene), soljene, v slanici, posušene, dimljene ali v obliki stopljene masti(loj). Postopki rendiranja, ki se uporabljajo za pridobivanje masti iz te tar. številke so enaki tistim za pridobivanje masti iz tar. št. 15.01. Ta tar. številka vključuje tudi masti, dobljene s stiskanjem ali solventno ekstrakcijo.

"Prvi sok" (surovo olje) je najboljša vrsta jedilnega loja. To je čvrst, bel ali rumenkast proizvod, ki je brez vonja, če je svež. V stiku z zrakom pa razvije značilen vonj po žarkem.

Loj je skoraj v celoti sestavljen iz gliceridov oleinske, stearinske in palmitinske kisline.

Loj se uporablja za proizvodnjo jedilnih maščob ali sredstev za podmazovanje, nadalje v proizvodnji mila in sveč, za dodelavo strojene kože, v proizvodnji hrane za živali itd.

Ta tar. številka vključuje še kostne masti in masti iz odpadkov živali vrste goveda, ovac ali koz. Opis ustreznih masti v komentarju k tar. št. 15.01 se nanaša tudi na take masti iz te tar. številke.

Ta tar. številka **izključuje**:

- a) oleostarin, oleo-olja in lojova olja (**tar. št. 15.03**)
- b) konjske maščobe (**tar. št. 15.06**),
- c) kostno mast in masti iz odpadkov živali, razen onih, navedenih v tej tar. številki (**tar. št. 15.01, 15.04 ali 15.06**),
- d) olje živalskega porekla (npr. mast iz govejih nog - olje iz parkljev in kostno olje iz **tar. št. 15.06**) in
- e) nekatere rastlinske maščobe, znane kot "rastlinski loj" (stilingova mast) in t.i. loj Borneo (**tar. št. 15.15**).

15.03 - STEARIN IZ UŽITNE PRAŠIČJE MASTI, OLJE IZ UŽITNE PRAŠIČJE MASTI, OLEOSTEARIN, OLEO-OLJE IN OLJE IZ LOJA, NEEMULGIRANI, NEMEŠANI ALI KAKO DRUGAČE PRIPRAVLJENI

Ta tar. številka vključuje proizvode, dobljene s stiskanjem (prešanjem) užitne svinjske masti (t.j. stearin iz užitne svinjske masti in olje iz jedilne svinjske masti) ali pa s stiskanjem loja (t.j. olja nižjih maščobnih kislin, olje iz loja ali oleostearin). Pri teh postopkih za štiri dni shranijo svinjsko mast ali slanino v ogrevane rezervoarje. V tem času se oblikujejo kristali stearina ali oljni kristali. Dobljeno zrnato maso nato stiskajo, da ločijo olja od stearinov. Takšno stiskanje se razlikuje od suhega rendiranja, ki poteka pri višjih temperaturah in katerega je namen odstraniti odpadno mast od drugih živalskih snovi, kot so proteini in vezna tkiva itd. Proizvode iz te tar. številke je moč dobiti tudi z drugimi postopki frakcioniranja.

Stearin iz jedilne svinjske masti je čvrsta bela maščoba, ki ostane po stiskanju jedilne svinjske masti ali drugih topljenih svinjskih masti. Ta tar. številka vključuje obe vrsti stearina - jedilni in neužitni. Jedilni stearin iz jedilne svinjske masti se včasih meša z mehko jedilno svinjsko mastjo, da bi imel trdnejšo konsistenco (**tar. št. 15.17**). Stearin iz neužitne svinjske masti se uporablja kot mazivo ali kot surovina za proizvodnjo glicerina, oleina ali stearina.

Olje iz jedilne svinjske masti je proizvod, dobljen s hladnim stiskanjem jedilne svinjske masti ali drugih topljenih svinjskih maščob. Je rumenkasta tekočina neizrazitega vonja po maščobi in prijetnega okusa, uporablja pa se pri nekaterih industrijskih procesih (npr. pri predelavi volne, v proizvodnji mila itd.), ali pa kot mazivo in le včasih v prehrani.

Oleo-olje (oleomargarina) je užitna bela ali rumenkasta maščoba v trdni obliki in mehke konsistence ter z vonjem, ki spominja na loj. Je prijetnega okusa. Oleo olje je kristalne strukture, po valjanju ali likanju pa je lahko zrnato. Sestoji iz gliceridov oleinske kisline (triolein). Oleo olje se uporablja predvsem pri proizvodnji prehrabnih izdelkov, kot sta margarina in imitacija svinjske masti, pa tudi kot mazivo.

Olje iz loja (neužitno oleo-olje) je rumenkasta tekočina vonja, ki spominja na loj in zelo hitro postane žarka v stiku z zrakom. Uporablja se za proizvodnjo mila, pomešan z mineralnimi olji pa tudi kot mazivo.

Trdi del, ki ostane po ekstrakciji oleo-olja in olja iz loja, je mešanica, ki jo sestavljajo predvsem gliceridi stearinske in palmitinske kisline (tristearin in tripalmitin). Znan kot **oleostearin** ali **stearin iz loja** (prešani loj) je ponavadi v obliki trdnih lomljivih pogač ali tabel. Je bele barve, brez vonja in okusa.

Ta tar. številka **izključuje** emulgirane, drugače pripravljene ali mešane proizvode (**tar. št. 15.16, 15.17 ali 15.18**).

15.04 - MASTI IN OLJA RIB ALI MORSKIH SESALCEV TER NJIHOVE FRAKCIJE, PREČIŠČENI ALI NEPREČIŠČENI, TODA KEMIČNO NEMODIFICIRANI

1504.10 - **Olja in njihove frakcije iz ribjih jeter**

1504.20 - **Masti in olja rib ter njihove frakcije, razen iz ribjih jeter**

1504.30 - **Masti in olja morskih sesalcev in njihove frakcije**

Ta tar. številka vključuje olja in masti ter njihove frakcije, ki jih pridobivajo kar iz nekaj vrst rib (polenovka, veliki list, haringa, sardina itd.) in iz morskih sesalcev (iz kitov, delfinov, tuljnov itd.). Ekstrahirajo jih iz teles ali jeter rib, morskih sesalcev ali iz njihovih odpadkov. Ponavadi imajo značilen vonj po ribi in neprijeten okus, barva pa variira od rumene do rdečkasto rjave.

Jetra polenovke in velikega lista ter jetra drugih rib dajejo olja z visoko vsebnostjo vitaminov in drugih organskih snovi. Zaradi tega se uporabljajo največ v medicini. Ta olja ostanejo v tej tar. številki tudi, čeprav jim vsebnost vitaminov povečajo z iradiacijo ali na kakšen drug način, vendar pa spadajo v **30. poglavje**, v kolikor so pripravljena kot zdravila ali pa so emulgirana in tudi, če vsebujejo druge dodane snovi (glede na terapevtsko uporabo).

Kitovo olje pridobivajo iz kitove masti in drugih delov kita (vštevši kosti) in podobnih morskih sesalcev. Lahko se uporablja v naravnem stanju v industrijske namene, vendar pa se uporablja predvsem šele po hidrogeniranju in rafiniranju za proizvodnjo jedilne masti (margarine).

Surovo spermacetno olje glavate oljarice (vrsta kita) se pridobiva predvsem iz njene glave. Iz olja se odloči trdni del - spermacet, ki je uvrščen v **tar. št. 15.21**; preostali, tekoči del, ki pa lahko še zmeraj vsebuje nekoliko spermaceta, je **rafinirano spermacetno** olje glavate oljarice. Slednje je uvrščeno v to tar. številko in se uporablja predvsem kot mazivo.

Ta tar. številka vključuje tudi "ribji stearin", to je čvrst proizvod, pridobljen s prešanjem in z dekantacijo ohlajenega ribjega olja. To je rumenkasta ali rjava tekočina, ki diši po ribah in se uporablja za proizvodnjo maziv in mil slabše kvalitete.

Masti in olja iz rib in morskih sesalcev ostanejo uvrščeni v to tar. številko, če so rafinirana, vendar pa jih ta tar. številka **izključuje**, če so delno ali popolnoma hidrogenirana, interestrificirana, reestrificirana ali elaidinizirana. (**tar. št. 15.16**).

15.05 - MAŠČOBE IZ VOLNE IN MASTNE SNOVI, DOBLJENE IZ TEH MAŠČOB, VKLJUČNO Z LANOLINOM

1505.10 - **Maščoba iz volne, surova**

1505.90 - **Drugo**

Maščoba iz volne je lepljiva, neprijetnega vonja, ekstrahirana iz milnice, v kateri je bila oprana volna ali valjano sukno. Lahko se ekstrahira tudi iz mastne volne s pomočjo hlapnih topil (ogljikov disulfid) itd.). Maščobe iz volne ne sestoje iz estrov glicerina in jih je (v kemičnem smislu) šteti prej za voske kot za mast. Uporablja se za izdelavo masti za mazanje in v druge industrijske namene, največ pa kot lanolin (njen rafinirani proizvod) ali za ekstrakcijo oleina in stearina.

Lanolin, ki ga pridobivajo s prečiščevanjem volnene maščobe, ima konsistenco zdravilne masti. Njegova barva variira od rjave, kar je odvisno od stopnje rafiniranja. Na zraku se le počasi kviri in ima šibak, značilen vonj. Lanolin je zelo topljiv v vrelem alkoholu, vendar je nerazgradljiv v vodi, čeprav lahko absorbira veliko količino vode tako, da jo pretvarja v pastozno emulzijo, znano kot hidriran lanolin.

Brezvodni lanolin se uporablja pri izdelavi olja za mazanje, nadalje pri proizvodnji olj, ki se lahko emulzificirajo in sredstev za apretiranje. Hidrirani in emulgirani lanolin pa se uporablja predvsem za izdelavo zdravilnih masti in kozmetičnih sredstev.

V tej tar. številki so zajeti tudi: neznatno modificirani lanolin, ki še zadrži bistvene lastnosti lanolina ter alkoholi iz volne, znani tudi kot lanolin alkoholi - mešanice holesterola, izoholesterola in drugih višjih alkoholov.

Ta tar. številka **izključuje** določene alkohole (ponavadi **29. poglavje**) in preparate na lanolinski osnovi, npr. lanolin z dodanimi zdravilnimi in dišavnimi snovmi (**tar. št. 30.03 ali 30.04 ali 33. poglavje**). **Izključeni** so tudi lanolini, ki so kemično toliko modificirani, da izgubljajo bistveni značaj lanolina, npr. lanolin, eloksiran tako zelo, da postane topen v vodi (**tar. št. 34.02**).

Kadar se volnena maščoba destilira s pomočjo pare in se preša, se razdvoji tekočo, v trdno frakcijo ter ostanek.

Tekočina, znana kot **olein iz volnene maščobe**, je motna, rdečkastorjava in je šibkega vonja po volneni maščobi. Je topna v alkoholu, dietil etru, bencinu itd. in se uporablja kot sredstvo za maščenje v tekstilnih predilnicah.

Trdni del (**stearin iz volnene maščobe**) je voskasta materija rumenkasto rjave barve, ki zelo diši po volneni masti in je topna v vrelem alkoholu in drugih organskih topilih. Uporablja se v industriji usnja, pri izdelavi olja za mazanje in adhezivnih masti ter v proizvodnji sveč in mila.

Ta tar. številka **izključuje** ostanke volnenih maščob (**tar. št. 15.22**).

15.06 - DRUGE MASTI IN OLJA ŽIVALSKEGA IZVORA IN NJIHOVE FRAKCIJE, PREČIŠČENA ALI NEPREČIŠČENA, Vendar kemično nemodificirane

Ta tar. številka vključuje masti in olja živalskega izvora in njihove frakcije **razen** tistih, ki se uvrščajo v **tar.št. 02.09** ali pa v predhodne tar. številke tega poglavja. Zajema tudi vse živalske masti, ki niso dobljene od svinj, perutnine, goved, ovac, koz, rib ali morskih sesalcev ter vsa olja živalskega izvora razen olja iz jedilne svinjske masti, oleo-olja, olja iz joja (neuzitnega oleo-olja), olja iz rib ali morskih sesalcev ter olja iz volnene maščobe.

Ta tar. številka vključuje:

- (1) **Mast konja, nilskega konja, medvedov, zajcev, kopenskih rakov, želv itd.** (vštevši kostne masti, mast iz možganov ali mast iz odpadkov teh živali),
- (2) **Olje iz govejih nog in podobna olja**, ki se pridobivajo s kuhanjem parkljev in goleni goved, ovac in konj.

To so bledorumena, sladkobna olja, ki so na zraku obstojna, uporabljajo pa se predvsem kot maziva za mazanje občutljivih mehanizmov (ure, šivalni stroji, ognjeno orožje itd.).
- (3) **Kostno olje**, ki se ekstrahira iz kostne masti s prešanjem ali z obdelavo kosti s toplo vodo. Je rumeno, tekoče olje brez vonja in ki skoraj ne postane žarko. Uporablja se kot mazivo za mazanje občutljivih mehanizmov in za dodelavo usnja.
- (4) **Olje ali mast, ekstrahirana iz kostne srži**. To je bel ali rumenkast proizvod, ki se uporablja v farmaciji in parfumeriji.
- (5) **Olje iz rumenjakov**, ki se ekstrahira iz trdo kuhanega jajca s prešanjem ali s pomočjo topila, je bistro, zlatorumeno ali rdečkasto, diši po kuhanih jajcih.
- (6) **Olje iz želvinih jajc**, ki je bledorumeno in je brez vonja. Uporablja se v prehrani.
- (7) **Olje iz zapredkov**, ki se ekstrahira iz zapredkov sviloprejk, je rdečkasto rjave barve in je izrazitega in zelo neprijetnega vonja. Uporablja se pri proizvodnji mila.

Ta tar. številka **izključuje**:

- a) svinjsko in perutninsko mast (**tar. št. 02.09 ali 15.01**),
- b) surove ali topljene maščobe živali vrst goveda, ovac ali koz (**tar. št. 15.02**),
- c) masti in olja rib ali morskih sesalcev in njihove frakcije (**tar. št. 15.04**) in
- d) proizvode, ki sestojijo predvsem iz piridinske baze (imenovano "Dipelovo olje", včasih pa tudi kostno olje) (**tar. št. 38.24**)

15.07 - SOJINO OLJE IN NJEGOVE FRAKCIJE, PREČIŠČENO ALI NEPREČIŠČENO, TODA KEMIČNO NEMODIFICIRANO

1507.10 - Surovo olje, vključno degumirano (brez smole)

1507.90 - Drugo

Sojino olje se pridobiva z ekstrakcijo iz zrn soje (*Glycine max*) s pomočjo hidravličnih preš z navojnim vretenom ali pa s pomočjo topila. Olje je svetlorumene barve, je nehlapno in se uporablja v prehrani ter v industriji (npr. v proizvodnji margarine, pri pripravi solat, v proizvodnji mila, barv, lakov, mehčal in alkidnih smol).

Ta tar. številka vključuje tudi frakcije sojinolj. Vendar pa je lecitin, dobljen iz surovega sojinolj, med rafiniranjem, treba uvrstiti v **tar. št. 29.23**.

KOMENTAR K TARIFNI PODŠTEVILKI

Tarifna podštevilka 1507.10

Stabilna rastlinska olja v tekočem ali gostem stanju, dobljena s prešanjem, štejejo za "surova", v kolikor niso bila izpostavljena nadaljnji predelavi, razen dekantiranju, centrifugiranju in filtriranju in pod pogojem, da ločevanje olja od trdnih delcev poteka le mehansko (npr. z gravitacijo, pritiskom ali s centrifugalno silo) - izključujoč sleherni postopek absorpcijskega filtriranja, frakcioniranja ali katerikoli drug fizični ali kemični proces. Če je olje dobljeno z ekstrakcijo, bo še nadalje štel za "surovo" pod pogojem, da ni prišlo do sprememb barve, vonja in okusa v primerjavi z oljem, dobljenim s prešanjem.

15.08 - OLJE IZ KIKIRIKIJA IN NJEGOVE FRAKCIJE, PREČIŠČENO ALI NEPREČIŠČENO, Vendar kemično nemodificirano

1508.10 - Surovo olje

1508.90 - Drugo

Olje iz kikirikija se pridobiva iz semen v jedrcih navadnega kikirikija (*Arachis hypogaea*) s solventno ekstrakcijo ali s prešanjem.

Filtrirano in rafinirano olje se uporablja kot kuhinjsko olje in za proizvodnjo margarine. Kadar je slabše kvalitete, se uporablja pri proizvodnji mil in kot snov za mazanje.

KOMENTAR K TARIFNI PODŠTEVILKI

Tarifna podštevilka 1508.10

Glej komentar k tar. podštevilki 1507.10.

15.09 - OLJČNO OLJE (DOBLJENO Z MEHANIČNIMI POSTOPKI) IN NJEGOVE FRAKCIJE, PREČIŠČENO ALI NEPREČIŠČENO, TODA KEMIČNO NEMODIFICIRANO

1509.10 - Deviško, iz prvega stiskanja

1509.90 - Drugo

Oljčno olje je olje, dobljeno iz plodov oljčnega drevesa (*Olea europaea*).

Ta tar. številka vključuje:

- (A) **Oljčno olje iz prvega stiskanja** (prešanja) (Virgin, deviško oljčno olje), ki se pridobiva iz plodov oljčnega drevesa izključno z mehaničnim ali fizičnim postopkom (npr. s prešanjem) pri določenih temperaturnih pogojih, ki pa ne povzročajo slabšanja kvalitete olje. Olje ne sme biti izpostavljeno drugim postopkom, kot so pranje, dekantiranje, centrifugiranje ali filtriranje.

Med oljčno olje iz **prvega prešanja** štejejo:

- (1) čisto oljčno olje, primerno za prehrano v svojem naravnem stanju. Je bistro, barve od svetlorumene do zelene in specifičnega vonja in okusa.
 - (2) "lampant" oljčno olje, katerega okus ali vonj sta spremenjena, ali pa vsebuje proste maščobne kisline (izražene kot oleinska kislina) v deležu do 3,3 g na 100 g, ali pa ima obe te značilnosti. Kot tako se lahko uporablja v tehnične namene, po prvem rafiniranju pa tudi za prehrano ljudi.
- (B) **Rafinirano oljčno olje** se dobiva iz oljčnega olja prvega prešanja in navedenega v točki (A). Pridobiva se z metodami, ki ne spremenijo izhodiščno strukturo gliceridov ali katerikoli drugih maščobnih kislin.

Rafinirano oljčno olje je bistro, prozorno olje brez usedlin in vsebuje proste maščobne kisline (izražene kot oleinska kislina) do 0,3 g na 100 gramov.

Je rumene barve, brez specifičnega vonja in okusa in je primerno za prehrano ljudi kot tako ali zmešano z oljčnim oljem iz prvega stiskanja.

- (C) **Frakcije in mešanice olj**, opisanih v predhodnih odstavkih (A) in (B).

Oljčno olje iz prvega stiskanja (iz odstavka A) lahko od olja iz drugega prešanja (odstavek B) lahko razlikujemo na naslednji način:

- 1) Pojem **čisto ali "pravo" oljčno olje** (virgin) označuje olje, katerega K 270 koeficient ekstinkcije je (določen po kodeksu metod Komisije za živila CAC/RM 26-1970) manjši od 0.25, v kolikor pa se vzorec obdeluje z aktivno glinico, pa je do 0.11. Olja, ki vsebujejo proste maščobne kisline (izražene kot oleinska kislina) več kot 3,3 g na 100 g, lahko imajo po prehodu skozi aktivno glinico koeficient K 270 večji od 0.11. Po laboratorijski nevtralizaciji in razbarvanju, pa morajo imeti naslednje značilnosti:
 - koeficient ekstinkcije K 270 do 1,1 in
 - spremembo koeficienta ekstinkcije v 270-nanometrskem območju preko 0.1 vendar ne več kot 0.16.
- 2) Za **rafinirano oljčno olje** iz te tar. številke šteje olje, pri katerem vsebnost prostih maščobnih kislin (izražena kot oleinska kislina) ne presega 0,3 g na 100 g.

Odsotnost reestificiranih olj je lahko potrjeno s določanjem vsebnosti količine palmitinske in stearinske kisline na drugem mestu triglicerida (po metodi IUPAC št. 2210, šesta izdaja iz leta 1979). Ta količina (izražena v odstotkih skupne vsebnosti maščobnih kislin na drugem mestu) mora biti manjša od 1,5% pri "pravem" (virgin) oljčnem olju in manjša od 1,8% pri rafiniranem oljčnem olju.

Oljčna olja iz te tar. številke se od onih iz tar. št. 15.10 lahko razlikujejo tudi z negativno Belierjevo reakcijo.

V nekaterih primerih se lahko prisotnost ostankov oljčnega olja določi oz. ugotovi le z raziskovanjem terpentinskih diol v frakciji, neprimerni za luženje.

Ta tar. številka **izključuje** ostanke oljčnih olj in mešanice oljčnih olj z ostanki oljčnega olja (**tar. št. 15.10**), pa tudi reestificirano oljčno olje (**tar. št. 15.16**).

15.10 - DRUGA OLJA, DOBLJENA IZKLJUČNO IZ OLJK IN NJIHOVE FRAKCIJE, PREČIŠČENA ALI NEPREČIŠČENA, TODA KEMIČNO NEMODIFICIRANI, VKLJUČNO MEŠANICE TEH OLJ ALI FRAKCIJ Z OLJI ALI FRAKCIJAMI IZ TAR. ŠT. 15.09

Ta tar. številka vključuje olja, dobljena iz oljk, **razen olj iz tar. št. 15.09.**

Olja iz te tar. številke so lahko surova, rafinirana ali drugače obdelana **pod pogojem**, da ni nastopila modifikacija, ki bi spremenila strukturo gliceridov.

Ta tar. številka vključuje ostanke oljčnega olja, ki se dobijo s solventno ekstrakcijo ostankov po prešanju oljk zaradi proizvodnje oljčnega olja iz **tar. št. 15.09.**

Surovo olje iz ostankov oljk lahko postane jedilno s pomočjo rafiniranja in pod pogojem, da ta postopek ne vodi k spremembi izhodiščne strukture gliceridov.

Tako dobljeno olje je čisto, bistro, rumene do rumeno rjave barve in brez neprijetnega vonja in okusa.

Ta tar. številka vključuje tudi frakcije in mešanice olj ali frakcij iz te tar. številke z olji ali frakcijami iz **tar. št. 15.09.** Najpogostejša mešanica sestoji iz rafiniranega oljčnega olja iz ostankov in oljčnega olja iz prvega stiskanja.

Odsotnost reestriciranih olj je mogoče ugotoviti z vsebnostjo palmitinske in stearinske kisline na drugem mestu v trigliceridih, ki mora biti manjša od 2,2% (glej komentar k tar. številki 15.09).

Olja iz te tar. številke lahko razlikujemo od onih iz tar. št. 15.09 s pomočjo pozitivne reakcije po Bolierju. V nekaterih primerih pa je lahko prisotnost oljčnega olja iz ostankov ugotovljivo le z raziskovanjem triterpenskih diolov v frakciji, neprimernih za miljenje.

Ta tar. številka **ne vključuje** reestricirana olja, dobljena iz oljčnih olj (**tar. št. 15.16**).

15.11 - PALMOVO OLJE IN NJEGOVE FRAKCIJE, PREČIŠČENO ALI NEPREČIŠČENO, TODA KEMIČNO NEMODIFICIRANO

1511.10 - Surovo olje

1511.90 - Drugo

Palmova mast je rastlinska maščoba, dobljena iz mesnatega osemenja oljne palme. Najpomembnejši vir pridelave palmove masti je afriška palma (*Elaeis guineensis*), ki je doma v tropski Afriki, vendar uspeva tudi v osrednji Ameriki, Maleziji in Indoneziji. Nadaljnji vir je *Elaeis melanococca*, znana tudi kot palma noli, in razne vrste palm rodu *Acrocomia*, vštevši paragvajsko palmo, znano tudi kot coco mbocaja, ki izvira iz Južne Amerike. Masti pridobivajo s stiskanjem ali ekstrakcijo; lahko je različnih barv, kar je odvisno od pogojev, v katerih je potekala rafinacija. Od olja iz palmovih orehov (**tar. št. 15.13**) se masti iz te tar. številke razlikujejo po zelo visoki vsebnosti palmitinske (30-40%) in oljeve kisline (45%).

Palmova mast se uporablja pri proizvodnji mila, kozmetičnih ali toaletnih preparatov, nadalje kot mazivo, za vrelo potapljanje konzerv zaradi slojevanja itd. Rafinirana palmova mast se uporablja kot živilo (npr. kot maščoba za praženje) in v proizvodnji margarin.

Ta tar. številka **ne vključuje** olja iz palminih koščic in ne olja iz babasuja (**tar. št. 15.13**).

KOMENTAR K TARIFNI PODŠTEVILKI

Komentar k tar. podštevilk 1511.10

Glej komentar k tar. podštevilk 1507.10.

15.12 - OLJE IZ SONČNIČNIH SEMEN, SEMEN ŽAFRANIKE IN BOMBAŽEVEGA SEMENA IN NJIHOVE FRAKCIJE, PREČIŠČENO ALI NEPREČIŠČENO, TODA KEMIČNO NEMODIFICIRANO

- Olje iz sončnic in žafranike in njegove frakcije:

1512.11 - - surovo olje

1512.19 - - drugo

- Olje iz bombaževega semena in njegove frakcije:

1512.21 - - surovo olje, z izločenim gosipolom ali ne

1512.29 - - drugo

(A) Olje iz semen sončnic

To olje se pridobiva iz navadnih sončnic (*Helianthus annuus*) in je svetle zlatorumene barve. Uporablja se kot namizno olje in kot nadomestek za margarino in mast. Olje je polsušljivo in se zaradi tega uporablja tudi v industriji barv in lakov.

(B) Olje iz semen žafranike

Seme žafranike (*Carthamus tinctoris*), ki je izredno pomembna rastlina za barvanje, daje sušljivo jedilno olje. To olje se uporablja tako v prehrani kot v industriji, pri proizvodnji alkalidnih smol, barv in lakov.

(C) Olje iz semen bombaža

To olje je najpomembnejše med polsušljivimi olji in se pridobiva iz jedrc semen nekaj vrst bombaža rodu *Gossypium*. Semensko olje bombaža ve večnamensko. Uporablja se za dodelavo strojenega usnja, v proizvodnji mila, glicerina, vodoodpornih sredstev in kot osnova kozmetičnih proizvodov. Čisto in rafinirano olje je zelo cenjeno namizno olje ali olje za kuho in za proizvodnjo margarine in nadomestkov masti.

KOMENTAR K TARIFNIMA PODŠTEVILKAMA

Tarifni podštevilk 1512.11 in 1512.21

Glej komentar k tar. podštevilk 1507.10.

15.13 - OLJE KOKOSOVEGA OREHA (KOPRE), PALMOVEGA JEDRA (KOŠČICE), PALMOVEGA OREHA IN NJEGOVE FRAKCIJE, RAFINIRANO ALI NERAFINIRANO, TODA KEMIČNO NEMODIFICIRANO

- Olje kokosovega oreha (kopre) in njegove frakcije:

1513.11 - - surovo olje

1513.19 - Drugo

- Olje palmovega jedra (koščice) ali palmovih orehov in njegove frakcije:

1513.21 - - surovo olje

1513.29 - - drugo

(A) Olje kokosovega oreha (kopre)

To olje pridobivajo iz posušene **sredice** ali kopre kokosovega oreha, kot se tudi imenuje (*Cocos nucifera*). Sveže meso (sredica) kokosovega oreha se lahko prav tako uporabi. To nesuslljivo olje je svetlorumene barve ali brez barve, vendar je čvrsto pri temperaturi pod 25°C. Kokosovo olje se uporablja v proizvodnji mila, kozmetičnih in toaletnih preparatov, za proizvodnjo masti za mazanje, sintetičnih detergentov ter preparatov za pranje in čiščenje, pa tudi kot surovina maščobnih kislin, maščobnih alkoholov in metil-estrov.

Rafinirano kokosovo olje je užitno in se uporablja v proizvodnji prehrabnenih proizvodov kot so margarina in dietični dodatki.

(B) Olje iz jeder palminih koščic

To belo olje se dobiva iz različnih vrst rodu *Elaeis*, samo da iz jeder orehastih plodov in ne iz pulp plodov (glej palmovo olje iz tar. št. 15.11). Na veliko se uporablja v industriji margarin in sladkarij, saj je prijetnega vonja in okusa po orehu. Uporablja se tudi pri proizvodnji glicerina, šamponov, mila in sveč.

(C) Olje iz babasuja (iz orehov palme babasu)

To nesuslljivo olje pridobivajo iz palme "babasu" *Orbignya martiana* in *O. oleifera*. Ekstrahirajo ga iz jeder koščic plodov.

Babasujevo olje se uporablja za izdelavo industrijskih proizvodov, kot je npr. milo. Kot rafinirano se uporablja kot nadomestek olja iz palminih koščic (jeder) v prehrabnenih proizvodih.

KOMENTAR K TARIFNIMA PODŠTEVILKAMA

Tarifni podštevilki 1513.11 in 1513.21

Glej komentar k tar. podštevilki 1507.10.

15.14 - OLJE IZ OLJNE REPICE ALI OGORŠČICE IN NJEGOVE FRAKCIJE, RAFINIRANO ALI NERAFINIRANO, TODA KEMIČNO NEMODIFICIRANO

- Olje iz oljne repice ali ogrščice z nizko vsebnostjo eručne kisline in njegove frakcije:

1514.11 - - surovo olje

1514.19 - - drugo

- Drugo:

1514.91 - - surovo olje

1514.99 - - drugo

(A) Olje iz oljne repice ali Colza olje

Seme kar nekaj vrst *Brassica*, še posebno vrste *B. napus* (repe) in *B. rapa* (ali *B. campestris*) daje polsušljiva olja podobnih značilnosti, ki jih trgovci uvrščajo pod olja iz ogrščice.

V teh oljih je ponavadi velik odstotek eručne kisline. Ta tar. številka vključuje tudi olja oljne repice z majhno vsebnostjo eručne kisline. Taka olja pridobivajo iz semen, ki so vzgojena na poseben način tako, da vsebujejo manjši odstotek teh kislin in so zato primerna za prehrano.

Olje iz oljne repice se uporablja za solate, v proizvodnji margarin itd. Uporabljajo se tudi v proizvodnji industrijskih izdelkov, npr. kot dodatki mazivom. Rafinirana olja iz oljne repice, ponavadi imenovana repična, so prav tako jedilna.

(B) Olje iz ogrščice

To nehlapno rastlinsko olje pridobivajo iz naslednjih treh rastlinskih vrst: iz bele ogrščice (*Sinapis alba* in *Brassica hirta*), iz črne ogrščice (*Brassica nigra*) in iz indijske ogrščice (*Brassica juncea*). Olje iz ogrščičnih semen vsebuje velik odstotek eručne kisline in se uporablja v medicini, kulinariki in v industrijskih izdelkih.

KOMENTAR K TARIFNI PODŠTEVILKI

Tarifna podštevilka 1514.10

Glej komentar k tar. podštevilki 1507.10.

15.15 - DRUGE RASTLINSKE MASTI IN OLJA, NEHLAPNA (VKLJUČNO Z JOJOBA OLJEM) IN NJIHOVE FRAKCIJE, PREČIŠČENI ALI NEPREČIŠČENI, TODA KEMIČNO NEMODIFICIRANI

- Laneno olje in njegove frakcije:

1515.11 - - surovo olje

1515.19 - - drugo

- Koruzno olje in njegove frakcije:

1515.21 - - surovo olje

1515.29 - - drugo

1515.30 - Ricinusovo olje in njegove frakcije

1515.40 - Tungovo olje in njegove frakcije

1515.50 - Sezamovo olje in njegove frakcije

1515.90 - Drugo

Ta tar. številka vključuje posamezne, nehlapne rastlinske masti in olja ter njihove frakcije (glej splošna določila komentarja k temu poglavju (del (B)), **razen tistih**, navedenih v **tar. št. od 15.07 do 15.14**. Posebnega pomena za trgovanje so naslednji proizvodi:

- (1) **Laneno olje**, ki ga pridobivajo iz semen rastline lan (*Linum usitatissimum*). To olje je med sušljivimi olji najpomembnejše. Barva lanenega olja variira od rumene do rjavkaste in je ostrega vonja in okusa. Oksidirano tvori zelo žilav prožen sloj. To olje se uporablja predvsem v proizvodnji barv, alkidnih smol in farmacevtskih proizvodov. Laneno olje, dobljeno s postopkom hladnega prešanja, je užitno.
- (2) **Koruzno olje**, ki ga pridobivajo iz koruznih kalčkov. Surovo olje je večnamensko in se uporablja npr. v industriji mil, sredstev za mazanje, pomožnih sredstev za dodelavo strojenih kož, za mešanje z drugimi olji itd. Koruzno olje sodi v skupino polsušljivih olj.

- (3) **Ricinusovo olje**, ki ga pridobivajo iz semen rastline *Ricinus communis*. Je nesušljivo, gosto, ponavadi brez barve ali pa samo rahlo obarvano. Prej se je uporabljalo v medicini kot odvajalo, danes pa se uporablja tudi v industriji kot plastifikator lakov in nitroceluloze, v proizvodnji dvobaznih kislin, elastomerov ali pa pri izdelavi lepil, površinsko aktivnih sredstev, hidravličnih tekočin itd.
- (4) **Tungovo olje** (olje iz kitajskega drevesa), ki ga pridobivajo iz semen raznih vrst rodu *Aleurites* (npr. *A. fordii*, *A. montana*). Olje je svetlorumene ali temnorjave barve, se zelo hitro suši in ima lastnosti, primerne za konzerviranje in je odporno na vlago. V glavnem se uporablja v proizvodnji lakov in barv.
- (5) **Sezamovo olje**, ki ga pridobivajo iz semen neke trave-enoletnice (*Sesamum indicum*). Spada med polsušljiva olja, v najfinejši kvaliteti se uporablja pri proizvodnji izdelkov, imenovanih "shortenings" (masti za testa), za solatna olja, v proizvodnji margarin in podobnih prehrabnenih izdelkov ter v medicini. Olje slabše kvalitete se uporablja v industrijske namene.
- (6) **Olje "jojoba"**, ki ga pogosto imenujejo in opisujejo kot "tekoči vosek". Je brezbarvno ali rumenkasto, tekoče in brez vonja, sestoji pa iz estrov višjih maščobnih alkoholov. Pridobivajo ga iz puščavskega grmovja rodu *Simmondsia* (ali *S. chinensis*, *S. californica*). Uporablja se kot nadomestek spermacetnega olja v proizvodnji kozmetičnih preparatov.
- (7) Proizvodi, znani kot **"rastlinski loji"** (predvsem loj Borneo in kitajski rastlinski loj), ki jih pridobivajo s predelavo nekaterih vrst semen oljaric. Loj Borneo se dobi v obliki pogač kristalne ali zrnaste strukture, ki so z zunanje strani bele, znotraj pa zelenorumenkaste barve. Kitajski loj je čvrsta voskasta snov zelenkaste barve, neizrazitega aromatičnega vonja in oljnatega otipa.
- (8) Proizvodi, v trgovanju znani kot **vosek mirta** in **japonski vosek** in ki so dejansko rastlinske maščobe. Vosek mirta se ekstrahira iz raznih vrst mirtinih jagod in je čvrsta pogača zelenkastorumenene barve voskastega videza in značilnega vonja, podobnega vonju balzama. Japonski vosek je snov, ki jo pridobivajo z ekstrakcijo iz plodov nekaj vrst kitajskega in japonskega drevja iz družine *Rhus*. Je v obliki tablet ali okroglih plošč zelenkaste, rumenkaste ali bele barve, voskastega videza, kristalne strukture in je drobljiv. Njegov vonj spominja na smolo.

KOMENTAR K TARIFNIMA PODŠTEVILKAMA

Tarifni podštevilki 1515.11 in 1515.21

Glej komentar k tar. podštevilki 1507.10.

15.16 - MASTI IN OLJA ŽIVALSKEGA ALI RASTLINSKEGA IZVORA IN NJIHOVE FRAKCIJE, DELOMA ALI V CELOTI HIDROGENIRANI, INTERESTERIFICIRANI, REESTERIFICIRANI ALI ELAIDINIZIRANI, RAFINIRANI ALI NERAFINIRANI, TODA NADALJE NEPREDELANI

1516.10 - Živalske masti in olja in njihove frakcije

1516.20 - Rastlinske masti in olja in njihove frakcije

Ta tar. številka vključuje masti in olja živalskega ali rastlinskega izvora in njihove mešanice, ki so izpostavljene posebni kemični transformaciji, ki je je navedena v nadaljnjem besedilu, vendar niso dalje predelane.

Ta tar. številka vključuje tudi frakcije živalskih in rastlinskih olj, ki se podobno obdelujejo.

(A) Hidrogenirane masti in olja

Hidrogeniranje poteka tako, da pride proizvod v stik s čistim vodikom pri ustrezni temperaturi in pritisku in ob prisotnosti katalizatorja (ponavadi nikelj v prahu). Zaradi transformacije nenasičenih gliceridov (npr. oleinske, linolne kisline itd.) v nasičene gliceride (npr. v palmitinske, v stearinske kisline itd.) se točka taljenja poviša, konsistenca olja pa poveča. Stopnja hidrogeniranja in skrajna konsistenca sta odvisni od pogojev, v katerih postopek poteka in pa od trajanja obdelave. Ta tar. številka vključuje naslednje proizvode:

- (1) Delno hidrogenirane proizvode - tudi, če kažejo težnje, da bi se razslojili v sloje paste in sloje tekočine. Tudi to ima učinek pretvorbe oz. modifikacije oblike **cis** - (nenasičenih maščobnih kislin) v obliko **trans** - z namenom povišati točko topljenja.
- (2) Popolno hidrogenirane proizvode (npr. olja, spremenjena v pastozne ali čvrste masti).

Proizvodi, ki jih najpogosteje hidrogenirajo, so olja rib in morskih sesalcev in nekatera rastlinska olja (bombažno olje, kikirikijevo, repično, sojino, koruzno olje itd.). Popolno ali delno hidrogenirana olja teh vrst se pogosto uporabljajo kot sestavki v proizvodnji jedilne masti iz tar. št. 15.17. Pri tem hidrogeniranje ne le da povečuje le konsistenco, temveč so taka olja manj občutljiva na atmosfersko oksidacijo, ki manjša kvaliteto olj. Tudi okus, vonj in videz hidrogeniranih olj so boljši.

Ta del vključuje tudi hidrogenirano ricinusovo olje, t.i. **opalni vosek**.

(B) Interesterificirana, reesterificirana in eleidinizirana olja in masti.

- (1) **Interesterificirane, reesterificirane in eleidinizirane masti in olja** koesistenca neke masti ali olja se lahko poveča z ustrezno modifikacijo radikalov maščobne kisline v trigliceridih, ki se nahajajo v proizvodu. Interakcijo in modifikacijo, potrebni za to, pospešuje uporaba katalizatorja.
- (2) **Reestricirane masti in olja** (imenujejo jih tudi estrificirane masti in olja) so trigliceridi, ki nastanejo z neposredno sintezo glicerina z mešanicami prostih maščobnih kislin ali kislih olj, pridobljenih z rafiniranjem. Modifikacija radikalov maščobnih kislin v trigliceridih je drugačna od tistih, ki se nahajajo v naravnih oljih.
- (3) **Eleidinizirane masti in olja** so masti in olja, obdelana tako, da so radikali nenasičenih maščobnih kislin substancialno pretvorjeni iz oblike **cis** v ustrezno obliko **trans**.

Ta tar. številka vključuje pravkar opisane proizvode **tudi**, če so **voskasti** in celo, če so naknadno deodorirani ali pa izpostavljeni podobnemu postopku prečiščevanja, in to ne glede na to, ali se lahko takoj uporabijo v prehrabene namene, ali ne. Ta tar. številka pa **izključuje** hidrogenirane itd. masti in olja in njihove frakcije, ki so izpostavljeni nadaljnjim predelavam v prehrabene namene (kot je npr. teksturiranje, to je modifikacija sestave ali kristalne strukture), (**tar. št. 15.17**).

15.17 - MARGARINA; UŽITNE MEŠANICE ALI PREPARATI IZ MASTI IN OLJ ŽIVAL-SKEGA ALI RASTLINSKEGA IZVORA ALI FRAKCIJ RAZLIČNIH MASTI ALI OLJ IZ TEGA POGLAVJA, PRIMERNI ZA PREHRANO, RAZEN JEDILNIH MASTI ALI OLJ IN NJIHOVIH FRAKCIJ IZ TAR. ŠT. 15.16

1517.10 - **Margarina, razen tekoče margarine**

1517.90 - **Drugo**

Ta tar. številka vključuje margarino in druge mešanice in preparate za prehrano iz rastlinskih maščob in olj ali iz frakcij različnih masti in olj iz tega poglavja, **razen tistih iz tar. št. 15.16**. Te mešanice in preparati so pretežno trdni ali gosti in so iz:

- (1) raznih masti ali olj **živalskega** izvora ali njihovih frakcij,

- (2) raznih masti ali olja **rastlinskega** izvora in njihovih frakcij in
- (3) masti ali olj **rastlinskega in živalskega** izvora in njihovih frakcij.

Proizvodi iz te tar. številke, katere masti in olja morajo biti predhodno hidrogenirani, so lahko emulgirani (npr. s posnetim mlekom), gneteni, teksturirani (modifikacija sestava ali kristalne strukture) itd., lahko jim je dodana majhna količina lecitina, škroba, barvil, sredstev za aromatiziranje vitaminov, masla in drugih mlečnih maščob (skladno z restrikcijami, predvidenimi v opombi 1(c) k temu poglavju).

Ta tar. številka vključuje tudi prehrabene preparate iz posamezne masti ali olja (ali njih frakcij), hidrogenirane ali nehidrogenirane in ki so lahko obdelani z emulgiranjem, gnetenjem, teksturiranjem itd.

Glavni proizvodi iz te tar. številke so naslednji:

- (A) **Margarina** (razen tekoče margarine), ki se ponavadi pojavi v obliki plastične mase rumenkaste barve. Pridobivajo jo iz masti ali olja živalskega ali rastlinskega izvora, ali pa iz mešanic teh masti in olj. Margarina je neke vrste emulzija vode v olju in je na videz, po konsistenci in po barvi podobna maslu.
- (B) **Mešanice in preparati iz živalskih ali rastlinskih masti ali olj ali iz frakcij različnih masti ali olj iz tega poglavja, razen masti in olj in njihovih frakcij za prehrano iz tar. št. 15.16** (npr. imitacija masti, tekoča margarina in t.i. proizvodi "shortenings" - proizvedeni iz teksturiziranih masti in olj).

Ta tar. številka med drugim vključuje še mešanice in preparate iz masti ali olja ali iz **frakcij različnih masti in olj živalskega ali rastlinskega izvora** vrst, ki se uporabljajo za ločevanje kalupov.

Ta tar. številka **izključuje** posamezne masti in olja, ki so zgolj rafinirane in naprej neobdelane. Te ostanejo uvrščene v njihovih ustreznih tar. številkah celo, četudi so pripravljene za maloprodajo. Ta tar. številka **izključuje** tudi preparate, ki vsebujejo več kot 15% masla ali drugih mlečnih maščob, preračunano na težo proizvoda (ponavadi **21. poglavje**).

Ta tar. številka **izključuje** še proizvode, dobljene s prešanjem loja ali svinjske masti (**tar. št. 15.03**).

15.18 - ŽIVALSKÉ ALI RASTLINSKÉ MASTI IN OLJA IN NJIHOVE FRAKCIJE, KUHANI, OKSIDIRANI, DEHIDRIRANI, ŽVEPLANI, PIHANI, POLIMERIZIRANI S SEGREVANJEM V VAKUUMU ALI V INERTNEM PLINU ALI DRUGAČE KEMIČNO MODIFICIRANI, RAZEN TISTIH IZ TAR. ŠT. 15.16; MEŠANICE IN PREPARATI IZ ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH MASTI TER OLJ ALI IZ FRAKCIJE RAZLIČNIH MASTI ALI OLJ IZ TEGA POGLAVJA, NEUSTREZNI ZA PREHRANO, KI NISO OMENJENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU

- (A) **Živalske ali rastlinske masti in olja in njihove frakcije, kuhani, oksidirani, žveplani, dehidrirani, pihani, polimerizirani v vakuumu ali v inertnem plinu ali drugače kemično modificirani, razen tistih iz tar. št. 15.16.**

Ta del vključuje masti in olja živalskega ali rastlinskega izvora in njihove frakcije, ki so izpostavljeni postopkom modifikacije njihove kemične strukture in s tem izboljšanja njihove viskoznosti, moči sušenja (to je lastnosti absorpcije kisika, kadar so izpostavljeni zraku in formiranja prožnega sloja), ali pa so izpostavljeni postopkom modifikacije drugih lastnosti - **pod pogojem**, da zadržijo svojo osnovno strukturo in da niso bolj specifično navedeni na drugem mestu, kot npr.:

- (1) **Kuhana ali oksidirana olja**, ki se dobijo z gretjem olja, ponavadi z dodajanjem majhnih količin sredstev za oksidacijo. Ta olja se uporabljajo v industriji barv in lakov.
- (2) **Pihana olja** so delno oksidirana in polimerizirana olja in se proizvajajo s pihanjem zraka

skozi njih, ob uporabi toplote. Uporabljajo se v proizvodnji oljnih lakov za izolacijo, za imitacijo usnja in t.i. kombiniranih olj (proizvodov za mazanje), kadar so pomešana z mineralnimi olji.

Linoksin (polčvrst gumijev proizvod) je vrsta visokooksidiranega lanenega olja in se uporablja v proizvodnji linoleja in je prav tako vključen v to tar. številko.

- (3) **Dehidrirano ricinusovo olje**, ki ga pridobivajo z dehidracijo ricinusovega olja ob prisotnosti katalizatorja. Uporablja se v proizvodnji barv in lakov.
- (4) **Žveplana olja**, t.j. olja, obdelana z žveplom ali žveplovim kloridom z namenom, da se v molekulah povzroči **polimerizacija**. Tako predelano olje se hitreje suši in oblikuje sloj, ki v manjši meri absorbira vodo kot pa sloj navadnega sušljivega olja in ki ima večjo mehansko trdnost. Žveplana olja se uporabljajo v antikorozivnih barvah in v oljnih lakih.

Če se postopek nadaljuje, dobimo čvrst proizvod - fatiks (**tar. št. 40.02**).

- (5) **Olja, polimerizirana s pomočjo toplote v vakuumu ali v inertnem plinu** to so določena olja (posebno laneno olje in olje tung), ki jih polimerizirajo z enostavnim segrevanjem brez oksidacije na temperaturi med 250°C in 300 °C - ali v inertnem ogljikovem dioksidu, ali pa v vakuumu. Na ta način pridobivajo gosta olja, ki jih ponavadi imenujejo olja "stand", ki se uporabljajo za proizvodnjo oljnih lakov, ki dajejo svetleč in vodoodporen sloj.

Olja "stand", iz katerih je izločen nepolimerizirani del (olja Teka) in mešanice olja stand se vključujejo v to tar. številko.

- (6) Druga modificirana olja iz te tar. številke vključujejo:

- (a) **Maleinska olja**, ki jih pridobivajo s predelavo npr. sojinega olja z omejenimi količinami maleinskega anhidrida, in sicer na temperaturi 200 °C ali več, z dovoljeno količino polialkohola, da bi se estrificirale kisle skupine. Tako dobljena maleinska olja imajo dobre sušilne lastnosti.
- (b) **Sušljiva olja** (kot je npr. laneno olje), ki so jim v hladnem stanju dodane majhne količine sredstva za sušenje (npr. svinčev borat, cinkov naftat, kobaltni rezinat) z namenom povečati njihove lastnosti sušenja. Uporabljajo se namesto kuhanih olj v proizvodnji barv in lakov. Od gotovih sredstev za sušenje (sikativov) iz **tar. št. 32.11** (koncentriranih raztopin sušilnih sredstev) se zelo razlikujejo in se s temi proizvodi ne smejo enačiti.
- (c) **Epoksidirana olja**, katere pridobivajo z obdelavo npr. sojinega olja s perocetno kislino, oblikovano na mestu samem v reakciji med vodikovim peroksidom in očetne kisline v prisotnosti katalizatorja. Uporabljajo se kot plastifikatorji in stabilizatorji (npr. za vinilne smole).
- (d) **Bromana olja**, ki služijo kot stabilizatorji emulzije in suspenzije za etrska olja npr. v farmacevtski industriji.

- (B) **Mešanice in preparati iz masti ali olja živalskega ali rastlinskega izvora ali iz frakcij različnih masti in olj iz tega poglavja, neužitni in navedeni in ne zajeti na drugem mestu.**

Ta del med drugim vključuje uporabljeno olje pri cvrtju, ki npr. vsebuje: repično olje, sojino olje in majhno količino masti živalskega izvora in ki se uporablja pri proizvodnji živinske krme.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) masti in olj, ki so zgolj denaturirana (glej opombo št. 3 k temu poglavju),
- (b) hidrogenirane, reestricirane ali eleidinirane masti in olja (**tar. št. 15.16**),
- (c) proizvodov tistih vrst, ki se uporabljajo v prehrani živali (**tar. št. 23.09**) in

(d) sulfoniranih olj (olja, obdelana z žvepleno kislino) (**tar. št. 34.02**).

/15.19/

15.20 - GLICERIN, SUROV; GLICERINSKE VODE IN GLICERINSKI LUGI

Glicerin ali propan - 1,2,3-triol lahko pridobivajo bodisi z razgradnjo masti, bodisi s sintezo iz propilena. Lahko je surov ali prečiščen.

Surovi glicerin je čistoče manjše kot 95% (računano na suho snov). Pridobiva se ga lahko s cepljenjem maščob ali olj, ali sintetično iz propilena. npr.:

- (1) pridobljen s hidrolizo z vodo, kislinami ali bazami. Je sladkobna tekočina brez neprijetnega vonja, njena barva pa variira od rumenkaste do rjave,
- (2) pridobljen iz glicerinskih lužin je bledorumenkasta tekočina trpkega okusa in neprijetnega vonja,
- (3) pridobljen iz ostankov pri proizvodnji mila je črnkastorumenkasta tekočina sladkobnega okusa (če je zelo nečist, ima okus česna) in bolj ali manj neprijetnega vonja,
- (4) pridobljen s katalitično in encimsko hidrolizo je ponavadi tekočina neprijetnega vonja in okusa, ki vsebuje veliko organskih in mineralnih snovi.

Surovi glicerin lahko pridobivajo tudi iz interesterificiranih masti ali olja z drugimi alkoholi.

Ta tar. številka **vključuje tudi glicerinske vode**, ki so vzporedni proizvodi pri proizvodnji mastnih kislin, pa tudi **glicerinske lužine** kot vzporedni proizvod pri proizvodnji mil.

Ta tar. številka **izključuje**:

- (a) glicerin čistoče 95% ali več (računano na suho snov) (**tar. št. 29.05**),
- (b) glicerin, pripravljen kot zdravilo ali glicerin z dodanimi farmacevtskimi snovmi (**tar. št. 30.03 ali 30.04**) in
- (c) parfumirani glicerin ali glicerin z dodanimi kozmetičnimi sredstvi (**33. poglavje**).

15.21 - RASTLINSKI VOSKI (RAZEN TRIGLICERIDOV), ČEBELJI VOSK, VOSKI DRUGIH INSEKTOV IN SPERMACETI, RAFINIRANI ALI NERAFINIRANI, BARVANI ALI NEBARVANI

1521.10 - **Rastlinski voski**

1521.90 - **Drugo**

(I) Rastlinski voski (razen trigliceridov), nerafinirani, rafinirani ali obarvani

Glavne vrste voskov so:

- (1) **vosek karnauba**, izvlečen iz listja neke vrste palme (*Corypha cerifera* ali *Copernicia cerifera*). Je zelenkaste, rumenkaste ali sivkaste barve, bolj ali manj oljast, skoraj kristalne sestave, zelo krhek in prijetnega vonja po senu.
- (2) **vosek "ouricury"**, ki se pridobiva iz listja neke vrste palme (*Attalea ex celsa*)
- (3) **vosek iz palme**, ki se izloča sam iz zaseka na listih neke druge vrste palme (*Ceroxylon andicola*), nabira pa se ga s stebela drevesa. Ponavadi se pojavlja v obliki poroznih in krhkih okroglih kosov rumenkasto bele barve,

- (4) **vosek "candelilla"**, ki se pridobiva s kuhanjem mehiške rastline *Euphorbia antisyphilitica* ali *Pedilanthusa pavonis*) v vodi. Je zelo trdna in prozorna, rjava snov,
- (5) **vosek sladkornega trsa**, ki se v naravnem stanju nahaja samo na površini sladkornega trsa. Industrijsko ga pridobivajo s prečiščevanjem pene tekom proizvodnje sladkorja. V naravnem stanju je črnikav, mehak in diši po me lasi iz sladkorne pese,
- (6) **vosek bombaža in lanu**, ki se nahaja v rastlinskih vlaknih, iz katerih ga ekstrahirajo s topili,
- (7) **vosek "ocotilla"**, ki ga ekstrahirajo s topili iz lubja neke vrste dreves, ki uspeva v Mehiki,
- (8) **vosek "pizang"**, ki ga pridobivajo iz neke vrste prahu, ki se nabira na listih dolčene vrste dreves, ki uspevajo na Javi,
- (9) **vosek "esparto"**, ki ga pridobivajo iz trave esparto in se zbira kot nekakšen prah, ko se odpirajo suhe bele trave.

Ta tar. številka vključuje voske, surove, beljene ali barvane, v pogačah, palčkah itd.

Ta tar. številka **izključuje**:

- (a) olje "jojoba" (**tar. št. 15.15**),
- (b) proizvode, znane v trgovanju kot vosek mirt in japonski vosek (**tar. št. 15.15**),
- (c) mešanice rastlinskih voskov (**tar. št. 34.04**),
- (d) rastlinske voske, pomešane z živalskimi, mineralnimi ali umetnimi (**tar. št. 34.04**) in
- (e) rastlinske voske, pomešane z mastmi, s smolami, z mineralnimi ali drugimi snovmi (razen z barvili); te mešanice se uvrščajo v glavnem v **tar. št. 34.04 ali 34.05**.

(II) **Čebelji voski in voski drugih insektov, rafinirani ali nerafinirani, barvani ali nebarvani.**

Čebelji vosek je snov, iz katere gradijo čebele šesterokotne celice v panjih. V naravnem stanju je zrnast, svetlorumen, oranžen ali včasih rjav in je posebno prijetnega vonja. Če je beljen ali prečiščen, je bel ali bledorumen in zelo slabega vonja.

Uporablja se med drugim za proizvodnjo sveč, voščenega platna ali papirja, kitov, polirnih sredstev itd..

Najbolj znani med voski drugih insektov so naslednji:

- (1) **Lak vosek**, ki ga pridobivajo iz šelaka z ekstrakcijo z alkoholom. Pojavlja se v obliki temnih kosov z vonjem po šelaku.
- (2) **Kitajski vosek** (znan tudi kot vosek insektov ali vosek z dreves), ki se nahaja predvsem na Kitajskem in ki ga izločajo in puščajo insekti na vejah nekaterih jesenov. Je belkasta, kristalna masa, katero zbirajo in prečiščujejo s topljenjem v vreli vodi in s filtriranjem). Tak vosek je bel in rumenkast, se sveti, je kristalne oblike in brez okusa ter z vonjem po loju.

Čebelji vosek in voski drugih insektov se uvrščajo v to tar. številko v surovem stanju (vštevši naravno satovje), če so stisnjeni (prešani), rafinirani, beljeni ali barvani.

Ta tar. številka **izključuje**:

- (a) mešanice voskov insektov; vosek insektov, pomešan s spermacetom, rastlinskimi, mineralnimi ali umetnimi voski, nadalje vosek insektov, pomešan z mastmi, mineralnimi ali drugimi snovmi (razen z barvili) - te mešanice ponavadi spadajo v **34. poglavje**, npr. v **tar. št. 34.04 ali 34.05** in
- (b) vosek, pripravljen v obliki satovja za panje (**tar. št. 96.02**).

(III) **Spermacet, surov, prešan ali rafiniran, barvan ali nebarvan**

Spermacet je voskasta snov, ekstrahirana iz masti ali olja, ki se nahaja v votlinah glave ali v

podkožnih kanalih glavate oljarice in podobnih kitov.

Surovi spermacet, ki sestoji iz pribl. ene tretjine čistega spermaceta in iz dveh tretjin masti, se pojavlja v rumenkastih ali rjavih kepah in je neprijetnega vonja.

Stisnjeni (prešani) spermacet se dobi, ko je vsa mast ekstrahirana. Pojavlja se v obliki majhnih in čvrstih lusk, je rumenkasto rjave barve, na papirju pušča šibko ali skoraj nobene sledi.

Rafinirani spermacet pridobivajo tako, da stisnjeni spermacet izpostavijo razredčeni kavstični sodi. Pojavlja se v obliki belih trakov bisernega sijaja.

Spermacet se uporablja v proizvodnji nekaterih vrst sveč, v parfumeriji, farmaciji in kot mazivo.

Vsi navedeni proizvodi ostanejo uvrščeni v tej tar. številki- če so obarvani ali ne.

Ta tar. številka **ne vključuje** spermacetnega olja - surovega ali rafiniranega z izločanjem spermaceta (**tar. št. 15.04**).

15.22 - DEGRAS (STROJARSKA MAŠČOBA); OSTANKI, DOBLJENI PRI PREDELAVI MAŠČOB IN VOSKOV ŽIVALSKEGA TER RASTLINSKEGA IZVORA

(A) Degras.

Ta tar. številka vključuje tako naravni kot umetni degreas, ki se uporablja v industriji usnja za maščenje (polnjenje) usnja.

Naravni degreas (znan tudi kot "Moellen") je ostanek oljnega strojenja semišnega usnja, pridobivajo pa ga s prešanjem ali z ekstrakcijo s topili. Sestoji iz žarkega olja rib ali kitov, iz smolastih snovi, nastalih pri oksidaciji olja, vode, mineralnih snovi (soda, apnenec, sulfati), pa tudi iz ostankov dlak, ovojnic in kože.

Naravni degreas je zelo gosta, lepljiva in homogena tekočina, ki močno diši po ribjem olju in je rumene ali temnorjave barve.

Umetni degreas sestoji predvsem iz oksidiranih emulgiranih ali polimeriziranih ribjih olj (vštevši iz mešanic katerikoli izmed teh olj), pomešanih z volneno mastjo, lojem, oljem kolofonije itd., včasih pa tudi z naravnim degreasom. Te mešanice so rumene in goste tekočine (bolj tekoče od naravnega degrasa), značilnega vonja po ribjem olju. Ne vsebujejo odpadkov dlak, ovojnic ali kože. Postane težijo k temu, da se razslojijo v dva sloja z vodo na dnu.

Vendar pa ta tar. številka **izključuje** ribja olje, ki so samo oksidirana ali polimerizirana (**tar. št. 15.18**) in pa sulfonirana olja (**tar. št. 34.02**), pa tudi preparate za maščenje (polnjenje) usnja (**tar. št. 34.03**).

Ta tar. številka vključuje tudi degreas, dobljen z obdelavo semišnega usnja z alkalno raztopino in z zgoščevanjem s pomočjo žveplene kisline mastnih hidrokislin. Na take proizvode naletimo v trgovanju v obliki emulzij.

(B) Ostanki, dobljeni pri predelavi mastnih snovi ali voskov živalskega ali rastlinskega izvora.

Ta tar. številka med drugim vključuje:

- (1) **Oljne usedline** - to so oljni ali sluzasti ostanki, ki nastajajo pri prečiščevanju olja. Uporabljajo se v proizvodnji mil in maziv.
- (2) **Milne usedline** - stranske proizvode rafinacije olja, ki nastanejo z nevtralizacijo mastnih kislin z bazo (natrijev hidroksid). Sestojajo iz mešanice surovega mila in nevtralnih olj ali masti. So kašaste, barva pa variira (temnorumena, belkasta, temnozeleno itd.) - odvisno od surovine, iz katere so olja ekstrahirana. Uporabljajo se v proizvodnji mil.
- (3) **Stearinski katran** iz destilacije mastnih kislin, ki sestoji iz lepljive, črnikave in precej trde

mase, ki je včasih prožna; deloma je topen v petroletru. Uporablja se za izdelavo kitov, nepremočljivega kartona in električnih izolatorjev.

- (4) **Ostanke iz destilacije volnene masti.** Ti ostanki izgledajo kot ostanki stearina in se tudi uporabljajo v iste namene.
- (5) **Glicerinsko smolo** - to so ostanki iz destilacije glicerina. Uporabljajo se za apreture tkanin in za nepremočljiv papir.
- (6) **Uporabljeno zemljo za razbarvanje, ki vsebuje masti ali voske živalskega ali rastlinskega izvora.** Sestoji iz nečistoč, ki vsebujejo določene količine voskov.
- (7) **Ostanke iz filtriranja živalskih ali rastlinskih voskov,** ki sestojijo iz nečistoče, ki vsebujejo določeno količino voska.

Ta tar. številka **izključuje**:

- (a) ocvirke - opnaste ostanke, dobljene pri taljenju svinjske masti in drugih masti živalskega izvora (**tar. št. 23.01**) in
 - (b) oljne pogače, ostanke pulp ali druge ostanke (razen usedlin), ki nastanejo pri ekstrakciji rastlinskih olj (**tar. št. od 23.04 do 23.06**).
-

ODDELEK IV

PROIZVODI ŽIVILSKÉ INDUSTRIJE; PIJAČE, ALKOHOLNE TEKOČINE IN KIS; TOBAK IN TOBAČNI NADOMESTKI

OPOMBA

Z izrazom "**peleti**" so v tem oddelku mišljeni proizvodi, ki so aglomerirani neposredno s stiskanjem ali z dodajanjem veziva do 3 mas.%.

16. POGLAVJE

IZDELKI IZ MESA, RIB, RAKOV, MEHKUŽCEV ALI DRUGIH VODNIH NEVRETEČARJEV

OPOMBI

1. V to poglavje **ne spadajo** meso, drugi užitni klavnični proizvodi, ribe, raki, mehkužci in drugi vodni nevretenčarji, pripravljeni ali konzervirani po postopkih, navedenih v 2. in 3. poglavju ali tar. št. 05.04.
2. Sestavljena živila se uvrščajo v to poglavje **pod pogojem**, da vsebujejo **nad 20 mas.% klobas**, mesa, drugih užitnih klavničnih proizvodov, krvi, rib ali rakov, mehkužcev ali drugih vodnih nevretenčarjev ali katere koli kombinacije teh proizvodov. Kadar vsebuje sestavljeni proizvod dva ali več prej omenjenih proizvodov, se uvršča v ustrezno tar. številko 16. poglavja po sestavini oziroma po sestavinah, ki prevladujejo po teži. Te določbe se **ne uporabljajo** za **polnjene proizvode iz tar. št. 19.02** ali za proizvode iz **tar. številke 21.03 in 21.04**.

OPOMBI K PODŠTEVILKAM

1. Pri tar. podšt. 1602.10 so z izrazom "**homogenizirani proizvodi**" mišljeni izdelki iz mesa, drugih klavničnih proizvodov ali krvi, fino homogenizirani, pripravljeni za prodajo na drobno **kot hrana za otroke ali za dietetične namene** v posodah neto teže do 250 g. Pri uporabi te definicije se ne upoštevajo majhne količine katerih koli sestavin, ki so tem proizvodom dodane kot začimbe, konzervansi ali v druge namene. Ti izdelki lahko vsebujejo majhno količino vidnih koščkov mesa ali drugih užitnih klavničnih proizvodov. **Ta podštevilka ima prednost pred vsemi drugimi podštevilkami tar. številke 16.02.**
2. Imena rib in rakov, navedena v podštevilkah tar. številke 16.04 ali 16.05, vključujejo iste vrste kot so navedene v 3. poglavju z istimi imeni.

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje vključuje pripravljene proizvode prehranske industrije, dobljene s predelavo mesa, drugih klavničnih proizvodov (npr. nog, surove kože, srca, jezika, jeter, čreves in želodca), krvi živali, rib (vštevši njihovo kožo), rakov, mehkužcev in drugih vodnih nevretenčarjev. To poglavje vključuje proizvode, ki so pripravljeni ali konzervirani s postopki, navedenimi v **2. in 3. poglavju ali tar. št. 05.04**, npr. kot:

- (1) Pripravljeni kot klobase in podobni proizvodi.
- (2) Kuhani v vodi ali pari, pečeni na ražnju, praženi, pečeni v pečici ali drugače pripravljeni, **razen** prekajenih rib, ki so lahko kuhane pred ali med prekajevanjem (**tar.št. 03.05**), raki v oklepu

kuhani v pari ali vodi (**tar.št. 03.06**) ter moke, zdrobi in peleti, dobljeni iz kuhanih rib, rakov, mehkužcev ali drugih vodnih nevretenčarjev (**tar.št. 03.05, 03.06 in 03.07**).

- (3) Pripravljeni ali konzervirani kot ekstrakti, sokovi ali marinade, kavijar ali njegovi nadomestki, prevlečeni le z maslom, s krušnimi drobtinicami, gobami ali začimbami (npr. skupaj s poprom in soljo) itd.
- (4) Fino homogenizirani proizvodi, katerih osnova so proizvodi iz tega poglavja (to je pripravljeno in konzervirano meso, drugi klavnični proizvodi, ribe, raki mehkužci in drugi vodni nevretenčarji). Ti homogenizirani proizvodi lahko vsebujejo tudi majhne vidne koščke mesa, rib itd., pa tudi majhno količino sestavin za začinjaje, konzerviranje ali za kaj drugega. Vendar pa homogenizacija kot taka **ne vpliva** na to, da se proizvod zaradi tega uvršča v 16. poglavje.

Da bi spoznali **razliko** med proizvodi iz **2. in 3. poglavja** in proizvodi iz **16. poglavja**, glej splošna določila k 2. in 3. poglavju.

To poglavje vključuje tudi prehrabene proizvode (vštevši t.i. "gotove jedi"), ki so sestavljeni iz npr.: klobasičarskih proizvodov, mesa, drugih klavničnih proizvodov, krvi, rib in rakov, mehkužcev in drugih vodnih nevretenčarjev skupaj z zelenjavo, testeninami, omako ipd., vendar le pod pogojem, da vsebujejo po teži **več kot 20%** klobasičarskih proizvodov, mesa, drugih klavničnih proizvodov, rib in rakov, mehkužcev in drugih vodnih nevretenčarjev ali katere koli njihove kombinacije. V primerih, kadar proizvod vsebuje **dva ali več** prej navedenih proizvodov (npr. meso in ribe), se bo uvrstil v ustrezno tar. številko po komponenti ali komponentah, ki **po masi prevladujejo**. V vseh primerih pa je masa, ki se upošteva, masa mesa, rib itd. v trenutku carinjenja in ne masa proizvoda pred pripravo. Vendar pa je treba omeniti, da se polnjeni proizvodi iz **tar. št. 19.02**, omake in pripravki za omake, začimbe in drugi dodatki, ki vplivajo na okus, opisani v **tar. št. 21.03**, nadalje juhe in enolončnice in pripravki zanje, kot tudi homogenizirani sestavljeni prehrabeni proizvodi, opisani v **tar. št. 21.04**, vselej uvrščajo v te tar. številke.

To poglavje **izključuje** tudi:

- (a) moko in zdrob, primerna za prehrano ljudi, izdelana iz mesa ali drugih klavničnih proizvodov (vštevši proizvode morskih sesalcev) (**tar. št. 02.10**) ali iz rib (**tar. št. 03.05**),
- (b) moko, zdrob in pelete, neprimerni za prehrano ljudi, izdelani iz mesa (vključno tisti iz mesa morskih sesalcev), rib ali rakov, mehkužcev ali drugih vodnih nevretenčarjev (**tar. št. 23.01**),
- (c) proizvode, katerih osnova so meso, druge klavnične proizvode, ribe itd., namenjene za prehrano živali (**tar. št. 23.09**) in
- (d) zdravila iz **30. poglavja**.

16.01 - KLOBASE IN PODOBNI IZDELKI IZ MESA, DRUGIH UŽITNIH KLAJNIČNIH PROIZVODOV ALI KRVİ; SESTAVLJENA ŽIVILA NA OSNOVI TEH PROIZVODOV

Ta tar. številka vključuje klobasičarske in podobne proizvode, to je **proizvode**, ki so narejeni iz mesa ali drugih klavničnih proizvodov (vštevši črevesa in želodce), ki so zrezani ali zmleti, nadalje proizvode iz živalske krvi v ovojih iz črev, želodcev, mehurjev, kož ali podobnih naravnih ali umetnih ovojih. Nekateri med temi proizvodi so lahko brez ovoja in se stiskajo v značilne oblike klobas, to je v cilindrične ali podobne oblike, katerih presek je krog, oval ali pravokotnik (z bolj ali manj zaobljenimi vogali).

Klobase in podobni proizvodi so lahko surovi ali kuhani, prekajeni ali neprekajeni, z dodanimi maščobami škrobom, začimbami itd. Poleg tega lahko vsebujejo razmeroma velike kose (npr. velikosti grižljaja) mesa ali drugih klavničnih proizvodov. Klobase in podobni proizvodi se v to tar. številko uvrščajo **ne glede na to**, ali so zrezani ali pa se nahajajo v **neprodušnih posodah**. Ta tar. številka med drugim vključuje:

- (1) klobase in podobne proizvode, katerih osnova je meso (npr. frankfurtske klobasice, salame),
- (2) jetrne paštete (vštevši tiste iz perutninskih jeter),
- (3) "črne klobase" ali "bele klobase" (krvavice in jetrne klobase),
- (4) klobase iz kavurme, male konzumne klobasice (coctail klobase) in podobne specialitete in
- (5) paštete, pariške salame, mortadele, aspike in podobno, pripravljene v klobasičarskih ovojih ali pa stisnjene v značilne klobasičarske oblike.

Ta tar. številka vključuje tudi nekatere sestavljene prehranske proizvode (vštevši t.i. "gotove jedi"), ki vsebujejo klobase in podobne proizvode (glej splošna določila k temu poglavju, točka 3).

Ta tar. številka pa **izključuje**:

- (a) meso v mehurjih, črevesih in podobnih naravnih ali umetnih ovojih, ki ni bilo predhodno zmleto ali zrezano, npr. šunka ali plečica (ponavadi **tar. št. 02.10 ali 16.02**),
- (b) surovo zrezano ali zmleto meso brez drugih sestavin, tudi če je v ovoju (**2. poglavje**),
- (c) proizvode v ovojih, ki pa običajno ne služijo kot ovoji za klobase in podobno (npr. kovinski ovoji - konzerve) - razen, kadar se taki proizvodi uvrščajo v to tar. številko tudi brez ovoja (ponavadi **tar. št. 16.02**) in
- (d) kuhano ali praženo perutnino z odstranjenimi večjimi kostmi, kot je npr. zvit puran ipd. (**tar. št. 16.02**).

16.02 - DRUGI PRIPRAVLJENI ALI KONZERVIRANI IZDELKI IZ MESA, DROBOVJA ALI KRVI

1602.10 - **Homogenizirani proizvodi**

1602.20 - **Iz jeter katere koli živali**

- **Iz perutnine iz tar. št. 01.05:**

1602.31 - - **puranov**

1602.32 - - **kokoši vrste Gallus domesticus**

1602.39 - - **drugo**

- **Prašičev:**

1602.41 - - **šunka (stegno) in njeni kosi**

1602.42 - - **plečeta in njihovi kosi**

1602.49 - - **drugo, vključno mešanice**

1602.50 - **Goved**

1602.90 - **Drugo, vključno z izdelki iz krvi katerih koli živali**

Ta tar. številka vključuje vse pripravljene ali konzervirane proizvode iz mesa in drugih klavničnih proizvodov za prehrano ljudi in pa iz krvi živalskih vrst, ki spadajo v to poglavje, **razen** klobas in podobnih klobasičarskih proizvodov (**tar. št. 16.01**) ter mesnih ekstraktov in mesnih sokov (**tar. št. 16.03**).

Ta tar. številka vključuje:

- (1) meso in druge klavnične proizvode - kuhane (**razen** poparjenih ali podobno obdelanih - v zvezi s tem glej splošna določila k 2. poglavju), nadalje pražene, pečene ali kako drugače kuhane,

- (2) paštete, mesne paštete, pariške salame, mortadele in aspike, **v kolikor** ne izpolnjujejo pogojev za uvrstitev v **tar. št. 16.01** kot klobasičaski ali podobni proizvodi,
- (3) meso in druge klavnične proizvode, pripravljene za uživanje ali konzervirane s postopki, ki v 2. poglavju **niso navedeni**, všteti tiste, narahlo premazane z maslom ali drobtinicami, z gobami ali začimbami (npr. skupaj s poprom in soljo) ali fino homogenizirane (glej splošna določila k temu poglavju pod (4),
- (4) proizvode iz krvi, **izvzemši** krvavice in podobne proizvode iz **tar. št. 16.01** in
- (5) prehrabene proizvode, všteti t.i. "gotove jedi", ki po masi vsebujejo več kot 20% mesa, drugih užitnih klavničnih proizvodov ali krvi (glej splošna določila k temu poglavju).

Ta tar. številka **izključuje**:

- (a) testenine (ravioli itd.), polnjene z mesom, ne glede na količino mesa, ali z drugimi klavničnimi proizvodi (**tar. št. 19.02**),
- (b) omake in pripravke zanje, mesne začimbe in druge mešane dodatke, ki dajejo okus (**tar. št. 21.03**) in
- (c) juhe, enolončnice in pripravke zanje ter homogenizirane sestavljene prehrabene proizvode (**tar. št. 21.04**).

16.03 - EKSTRAKTI IN SOKOVI IZ MESA, RIB RAKOV, MEHKUŽCEV IN DRUGIH VODNIH NEVRETEČARJEV

Ekstrakti iz te tar. številke imajo, čeprav se pridobivajo iz različnih surovin, podobne fizikalne lastnosti (videz, vonj, okus itd.) in kemično sestavo.

Ta tar. številka **vključuje**:

- (1) **Mesne ekstrakte**, ki jih ponavadi pridobivajo s kuhanjem in izpostavljanjem mesa pari pod pritiskom in nato s koncentriranjem dobljene tekočine s tem, da predhodno odstranijo maščobe s pomočjo filtriranja ali centrifugiranja. Ekstrakti so lahko v trdem ali tekočem stanju, kar je odvisno od stopnje koncentriranosti.
- (2) **Mesne sokove**, ki jih pridobivajo s stiskanjem surovega mesa.
- (3) **Ekstrakte rib, rakov, mehkužcev in drugih vodnih nevretenčarjev**. Ekstrakte iz rib pridobivajo s koncentracijo vodnih ekstraktov mesa slanikov ali drugih vrst rib, ali pa so izdelane iz grobe ribje moke (razmaščene ali nerazmaščene). Med proizvodnjo lahko vse, ali pa le nekatere sestavine, ki dajejo okus po ribah (kot je npr. trimetilamin pri morskih ribah), odstranijo - na ta način obdelani ekstrakti iz rib imajo lastnosti, podobne lastnostim mesnih ekstraktov.
- (4) **Sokove**, ki jih pridobivajo predvsem iz rib ali rakov, mehkužcev ali drugih vodnih nevretenčarjev.

Vsi ti proizvodi lahko vsebujejo sol in druge snovi, dodane v zadostnih količinah, da bi zagotovile njihovo obstojnost.

Ekstrakti se uporabljajo v proizvodnji nekaterih prehrabnih proizvodov, kot so npr. juhe (koncentrirane ali ne) in omake. Mesni sokovi se uporabljajo predvsem kot dietna hrana.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) juh ali enolončnic in pripravkov zanje in homogeniziranih sestavljenih proizvodov, ki vsebujejo ekstrakte mesa, rib itd. (všteti juhe in enolončnice v tabletah ali kockah), in ki poleg ekstraktov vsebujejo še druge snovi, kot so maščobe, želatina in ponavadi velike količine soli (**tar. št. 21.04**),
- (b) proizvodov, znanih kot "raztopine rib in morskih sesalcev" iz **tar. št. 23.09**,
- (c) zdravil, v katerih služi katerikoli proizvod iz te tar. številke zgolj kot osnova ali vezivno sredstvo medicinskih snovi (**30. poglavje**) in

16.04 - PRIPRAVLJENE ALI KONZERVIRANE RIBE, KAVIAR ALI KAVIARJEVI NADOMESTKI, PRIPRAVLJENI IZ RIBJIH JAJČEC

- Ribe, cele ali v kosih, toda nezmlete:

- 1604.11 - - lososi, sladkovodni
- 1604.12 - - sledi
- 1604.13 - - sardine, velike sardele in papaline
- 1604.14 - - tuni, progasti tuni in palamide (Sarda spp.)
- 1604.15 - - skuše
- 1604.16 - - inčuni
- 1604.19 - - drugo
- 1604.20 - Druge pripravljene ali konzervirane ribe
- 1604.30 - Kaviar in kaviarjevi nadomestki

Ta tar. številka vključuje:

- (1) Ribe - kuhane, kuhane v sopari, pečene na roštilju, pražene ali drugače pripravljene. Poudariti pa je treba, da se prekajene ribe, ki so bile pred ali med procesom prekajevanja pečene, **uvrščajo v tar. št. 03.05** pod pogojem, da niso bile izpostavljene drugačnim načinom priprave.
- (2) Ribe, pripravljene ali konzervirane v kisu, olju itd., ribje marinade (ribe, pripravljene v vinu, kisu itd. z dodanimi začimbami ali z drugimi sestavinami), nadalje ribje klobase, ribje paste, proizvode, znane kot ribje paštete itd.
- (3) Ribe ali dele rib, pripravljene ali konzervirane drugače oziroma z drugimi postopki, kot pa so predvideni v tar. številkah od 03.02 do 03.05, npr. ribji fileti, prevlečeni le z maslom ali drobtinami, pripravljen ribji mleček in jetra, nadalje fino homogenizirane ribe (glej splošna določila k temu poglavju pod (4)) in pasterizirane ali sterilizirane ribe.
- (4) Nekatere sestavljene prehrabene proizvode (vštevši t.i. "gotove jedi"), ki vsebujejo ribe (glej splošna določila komentarja k temu poglavju).
- (5) Kaviar, ki se pripravlja iz mureninih iker. Murena je riba rek le nekaterih dežel (Italije, Aljaske, Turčije, Irana in Rusije). Glavne vrste teh rib so beluga, širp, jeseter in sevirdž. Kaviar je ponavadi v obliki mehke, zrnaste mase, sestavljene iz jajčec premera 2 - 4 mm, njihova barva variira od srebrnkasto sive do zelenkasto črne. Ima močan vonj in nekoliko slan okus. Lahko se uvaža tudi stisnjen (prešan) - npr. v obliki homogene paste, včasih pa tudi v obliki majhnih in tankih valjev in pakiran v majhne posode.
- (6) Kaviarjevi nadomestki, ki se uporabljajo v iste namene kot kaviar, vendar se pripravljajo iz jajčec drugih rib (npr. iz jajčec lososa, krpa, ščuke, tuna, ciplja, polenovke in morskega zajca). Jajčeca perejo, očistijo pripadajočih organov, solijo in včasih prešajo in sušijo. Takšna ribja jajčeca so lahko tudi začinjena in obarvana.

Vsi ti proizvodi ostanejo uvrščeni v to tar. številko tudi, kadar so pripravljene v neprodušnih posodah.

Ta tar. številka **izključuje**:

- (a) ribje ikre, to je ribja jajčeca v jajčni kožici, pripravljena ali konzervirana le s postopki, predvidenimi v 3. poglavju (**3**).

poglavje),

- (b) ekstrakte in sokove iz rib (**tar. št. 16.03**),
- (c) testenine, polnjene z ribami (**tar. št. 19.02**),
- (d) omake in pripravke zanje ter mešane začimbe (**tar. št. 21.03**) in
- (e) omake in enolončnice ter pripravke zanje in pa sestavljene prehrabene proizvode (**tar. št. 21.04**).

16.05 - RAKI, MEHKUŽCI IN DRUGI VODNI NEVREtenČARJI, PRIPRAVLJENI ALI KONZERVIRANI

1605.10 - **Rakovice**

1605.20 - **Škampi in kozice**

1605.30 - **Jastogi**

1605.40 - **Drugi školjkarji**

1605.90 - **Drugo**

Komentar k tar. številki 16.04 se uporablja mutatis mutandis za rake, mehkužce in druge vodne nevretenčarje, **izvzemši** dejstvo, da se raki v oklepih, kuhani v pari ali v vreli vodi (zbali brez dodatka majhnih količin kemičnih sredstev za začasno konzerviranje), uvrščajo v **tar. št. 03.06**.

Raki in mehkužci, ki se najpogosteje pripravljajo in konzervirajo, so raki, škampi in kozice, rarogi, raki skalnatega dna, rečni raki, dagnji, hobotnice, lignji in polži. Med drugimi vodnimi nevretenčarji, ki se najpogosteje pripravljajo ali konzervirajo, so najpomembnejši morski ježi, morske kumare in meduze.

SLADKOR IN SLADKORNI PROIZVODI**OPOMBA**

1. V to poglavje **ne spadajo**:

- 1) sladkorni proizvodi, ki vsebujejo kakav (**tar. št. 18.06**),
- 2) kemično čisti sladkorji (razen saharoze, laktoze, maltoze, glukoze in fruktoze) in drugi izdelki iz **tar. št. 29.40** in
- 3) zdravila in drugi izdelki iz **30. poglavja**.

OPOMBA K PODŠTEVILKAMA

1. Pri tar. podštevilkah 1701.11 in 1701.12 je z izrazom "surovi sladkor" mišljen sladkor, ki vsebuje toliko saharoze v suhem stanju, da ustreza polarimetrijski vrednosti, manjši od 99,5 mas.%.

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje ne vključuje le sladkorje (npr. saharoze, laktoze, maltoze, glukoze in fruktoze), temveč tudi sladkorne sirupe, umetni med, karamel, melase, ki ostajajo po ekstrakciji in rafinaciji sladkorja, ter bombone iz sladkorja. Sladkor v trdem stanju **lahko** vsebuje dodane **aromatične** snovi in barvila.

To poglavje **ne vključuje**:

- (a) bombonov iz sladkorja, ki vsebujejo kakav ali čokolado (razen bele čokolade) v katerem koli razmerju, pa tudi sladkanega kakava v prahu ne (**tar. št. 18.06**),
- (b) slajenih proizvodov za prehrano ljudi, ki se uvrščajo v **19., 20., 21, ali 22. poglavje**,
- (c) slajene živinske krme (**tar. št. 23.09**)
- (d) kemično čistih sladkorjev (razen saharoze, maltoze, glukoze in fruktoze) in njihovih vodnih raztopin (**tar. št. 29.40**), in
- (e) zdravila, ki vsebujejo sladkor (**30. poglavje**).

17.01 - SLADKOR IZ SLADKORNEGA TRSA IN SLADKORNE PESE TER KEMIČNO ČISTA SAHAROZA V TRDNEM STANJU

- Surovi sladkor brez dodatkov za aromatiziranje in barvil:

1701.11 - - sladkor iz sladkornega trsa

1701.12 - - sladkor iz sladkorne pese

- Drugo:

1701.91 - - z dodatki za aromatiziranje in barvili

1701.99 - - drugo

Sladkor iz sladkornega trsa pridobivajo iz soka stebela sladkornega trsa. Sladkor iz sladkorne pese pa pridobivajo z ekstrakcijo soka iz korena sladkorne pese.

Surovi sladkor iz sladkornega trsa in sladkorne pese se pojavlja v obliki rjavih kristalov. Barva izhaja iz prisotnosti nečistoč. Vsebnost saharoze po teži v suhem stanju ustreza polarimetriški vrednosti, manjši od 99,5 mas.% (glej opombo št. 1. k podštevilki).

Ponavadi je surovi sladkor namenjen za predelavo v rafinirane proizvode oz. sladkor. Vendar pa ima lahko surovi sladkor tudi brez prečiščevanja tako visoko stopnjo čistosti, da je primeren za prehrano ljudi.

Rafinirani sladkorji iz sladkornega trsa in sladkorne pese se proizvajajo z nadaljnjo predelavo surovega sladkorja. Ponavadi se proizvedejo kot bela kristalna snov, ki se prodaja v raznih stopnjah finosti, ali pa v obliki majhnih kock, kroglic, plošč ali palčic, ali pa s struženjem ali rezanjem pravilno oblikovan v kose.

Razen surovega in rafiniranega sladkorja, omenjenih pravkar, vključuje ta tar. številka tudi rjavi sladkor, ki je sestavljen iz belega sladkorja, pomešanega z majhnimi količinami karamela ali melase. Ta tar. številka vključuje tudi kandirani sladkor, ki sestoji iz velikih kristalov in ki ga proizvajajo s počasno kristalizacijo iz koncentrirane raztopine sladkorja.

Poudariti je treba, da je sladkor iz sladkornega trsa in sladkorne pese uvrščen v to tar. številko **le** v trdnem stanju. Takemu sladkorju so lahko dodane aromatične snovi in barvila.

Sladkorni sirupi iz sladkornega trsa ali sladkorne pese, ki so sestavljeni iz vodnih raztopin sladkorjev, se uvrščajo v **tar. št. 17.02** (če ne vsebujejo dodatnih aromatičnih snovi ali barvil), sicer pa v **tar. št. 21.06**.

Ta tarifna številka vključuje tudi **kemično čisto** saharozo v trdni obliki in kakršnega koli porekla. Saharoza (razen kemično čiste), dobljena iz drugih surovin, razen iz sladkornega trsa in sladkorne repe, je iz te tar. številke **izključena (tar. št. 17.02)**.

KOMENTAR K TARIFNIMA PODŠTEVILKAMA

Tarifni podštevilki 1701.11 in 1701.12

Surovi sladkor iz sladkornega **trsa** v trgovini vselej vsebuje **več kot 0,1% invertnega sladkorja**, medtem ko ga je v surovem sladkorju iz sladkorne **pese manj kot 0,1%**. Ti dve vrsti sladkorjev je mogoče razlikovati tudi po različnem vonju, ki ga ti dve vrsti sladkorjev sproščata, če njuni vzorci v vodni raztopini mirujejo čez noč.

17.02 - DRUGI SLADKORJI, VKLJUČNO S KEMIČNO ČISTO LAKTOZO, MALTOZO, GLUKOZO IN FRUKTOZO, V TRDNEM STANJU; SLADKORNI SIRUPI BREZ DODATKOV ZA AROMATIZIRANJE ALI BARVIL; UMETNI MED IN MEŠANICE UMETNEGA TER NARAVNEGA MEDU; KAMELNI SLADKOR

- Laktoza in laktozni sirup:

1702.11 - - ki v suhem stanju vsebujeta 99 mas.% čistega produkta ali več

1702.19 - - drugo

1702.20 - Javorjev sladkor in sirup

1702.30 - Glukoza in glukozni sirup brez fruktoze ali z manj kot 20 mas.% fruktoze v suhem stanju

1702.40 - Glukoza in glukozni sirup z najmanj 20 mas.% in manj kot 50 mas.% fruktoze v suhem stanju, razen invertnega sladkorja

1702.50 - Kemično čista fruktoza

1702.60 - **Druga fruktoza in fruktozni sirup z več kot 50 mas.% fruktoze v suhem stanju, razen invertnega sladkorja**

1702.90 - **Drugo, vključno invertni sladkor in druge mešanice sladkornega sirupa, ki vsebujejo 50 mas. % fruktoze v suhem stanju**

Ta tar. številka vključuje druge sladkorje v trdnem stanju, sladkorne sirupe in umetni med in karamel.

(A) DRUGI SLADKORJI

Ta del vključuje sladkorje, **razen** sladkorjev iz **tar. št. 17.01** in kemično čistih sladkorjev iz **tar. št. 29.40**, in sicer v trdnem stanju (vtevši prah), z ali brez aromatičnih dodatkov ali barvil. Glavne vrste sladkorjev iz te tar. številke so:

- (1) **Laktoza**, znana tudi kot mlečni sladkor ($C_{12}H_{22}O_{11}$), se pojavlja v mleku za potrebe trga pa jo pridobivajo iz sirotke. Ta tar. številka vključuje tako komercialno kot kemijsko čisto laktozo. Ti proizvodi smejo vsebovati po teži **več kot 95 mas. % laktoze**, izražene kot anhidridna laktoza, računano na suhi proizvod. Proizvodi iz sirotke, ki vsebujejo po teži 95 mas. % ali manj laktoze, izražene kot anhidridna laktoza, računano na suhi proizvod, so iz te tar. številke **izključeni** (običajno **tar. št. 04.04**).

Komercialna laktoza je, kadar je prečiščena, bel in nekoliko sladek kristalen prah. Kemično čista laktoza (brezvodna ali hidratirana), se pojavlja kot trdni brezbarvni kristali, ki absorbirajo vonjave. Laktoza se veliko uporablja skupaj z mlekom v proizvodnji hrane za otroke, pa tudi za izdelavo proizvodov iz sladkorja, v proizvodnji marmelad in v farmaciji.

- (2) **Invertni sladkor** je osnovna sestavina naravnega medu. Ponavadi se za trg pridobiva s hidrolizo raztopine rafinirane saharoze, sestoji pa iz **glukoze in fruktoze v enakih deležih** po teži. Lahko je v trdnem stanju ali pa kot viskozni sirup (glej del (B)). Uporablja se v farmaciji, pri proizvodnji kruha, v proizvodnji konzerviranega sadja in umetnega medu ter v industriji piva.

- (3) **Glukoza**, ki obstaja v naravnem stanju v sadju in v medu. Skupaj z enakim delom fruktoze tvori invertni sladkor. Ta tar. številka vključuje kemično čisto glukozo (ali dekstrozo) in komercialno glukozo. Dekstroza ($C_6H_{12}O_6$) je bel kristalen prah. Uporablja se v prehrabeni in farmacevtski industriji.

Komercialno glukozo pridobivajo s pomočjo hidrolize škroba s kislinami in/ali encimi. Razen dekstroze vsebuje glukoza vselej in v različnih razmerjih di-, tri- in druge polisaharide (maltotozo, maltotriozo itd.). Vsebnost reducirajočih sladkorjev, izraženih kot glukoza (dekstroza) na suho težo, ne sme biti manj kot 20 mas.%. Glukoza nastopa ponavadi v obliki brezbarvne in bolj ali manj viskozne tekočine (glikozni sirup - glej besedilo pod (B)), v obliki kosov ali pogač (glukozna agregatna masa), ali pa v obliki amorfnega prahu. Uporablja se predvsem v prehrabeni industriji, v industriji piva, pri fermentiranju tobaka in v farmaciji.

- (4) **Fruktoza** ($C_6H_{12}O_6$), ki je v velikih količinah prisotna skupaj z glukozo v sladkem sadju in v medu. Komercialno pridobivanje poteka iz komercialne glukoze (npr. iz koruznega sirupa), iz saharoze ali s hidrolizo inulina (snovi, ki se nahaja predvsem na gomoljastih koreninah georgine in jeruzalemske artičoke). Pojavlja se v obliki belkastega prahu ali kot viskozni sirup (glej del (B)). Je slajša od navadnega sladkorja (saharoze) in je posebej primerna za diabetike. Ta tar. številka vključuje tako komercialno kot kemično čisto fruktozo.

- (5) **Saharozni sladkor**, ki se pridobiva iz drugih surovin, razen iz sladkorne pese in sladkornega trsa. Najpomembnejši je javorjev sladkor, ki se pridobiva iz sokov raznih vrst javorja, največ iz vrst *Acer saccharum* in *Acer nigrum*, ki uspevata predvsem v Kanadi in severovzhodnih

delih ZDA. Sok ponavadi koncentrirajo in kristalizirajo nerafiniranega, da bi tako zadržali nekatere nesladkorne sestavine, ki temu sladkorju dajejo značilno aromo. Prodaja se tudi v obliki sirupov (glej del (B)). Drugi saharozni sirupi (glej del (B)) se pridobivajo iz sladkega sorga (*Sorghum vulgare* var. *saccharatum*), iz rožičkov in nekaterih palm itd.

- (6) **Maltodekstrini** (ali dekstromaltoze) se pridobivajo na enak način kot komercialna glukoza. Vsebujejo **maltozo in polisaharide** v raznih razmerjih. Vendar pa so manj hidrolizirani in imajo zaradi tega manj reducirajočega sladkorja kot komercialna glukoza. Ta tar. številka vključuje le proizvode, ki vsebujejo **med 10% in 20% reducirajočega sladkorja**, izraženega kot dekstroza, preračunano na suho substanco. Proizvodi z zmanjšano vsebnostjo sladkorja, **ki ne presega 10%**, spadajo v **tar. št. 35.05**. Maltodekstrini so ponavadi v obliki belega prahu, prodajajo pa se tudi v obliki sirupa (glej del (B)).

Uporabljajo se predvsem v proizvodnji hrane za dojenčke in dietne nizkokalorične hrane, pa tudi kot blažilci neprijetnih vonjav ali pa kot barvila v prehrambeni industriji, v farmacevtski industriji pa kot nosilci.

- (7) **Maltoza** ($C_{12}H_{22}O_{11}$) se industrijsko pripravlja iz škroba s hidrolizo z encimom diastaze sladu in se proizvaja v obliki belega kristalnega praška. Uporablja se v industriji piva. Ta tar. številka vključuje tako komercialno kot kemično čisto maltozo.

(B) SLADKORNI SIRUPI

Ta tar. številka vključuje sirupe iz vseh vrst sladkorjev (vštevši laktozne sirupe in vodne raztopine (**razen** vodnih raztopin kemijsko čistih sladkorjev iz **tar. št. 29.40**) **pod pogojem**, da ne vsebujejo dodatnih aromatičnih snovi ali barvil (glej komentar k tar. št. 21.06).

Poleg sirupov, omenjenih v predhodnem besedilu pod (A) (torej poleg glukoznega-škrobnega sirupa, fruktoznega sirupa, sirupa maltodekstrina, invertnega sladkorja in saharoznega sirupa) vključuje ta tar. številka še naslednje sirupe:

- (1) **preproste sirupe**, dobljene z razgrajevanjem sladkorjev iz tega poglavja,
- (2) **sokove in sirupe, dobljene v času ekstrakcije sladkorja in sladkorne pese, sladkornega trsa itd.** Ti sirupi lahko zadržijo pektin, beljakovinske snovi, mineralne snovi itd. kot nečistoče in
- (3) **zlati sirup**, namizni sirup ali kulinarični sirup, ki vsebujejo saharozo in invertni sladkor. Zlati sirup pridelujejo iz sirupa, ki ostaja v času rafinacije sladkorja po kristalizaciji in izločitvi rafiniranega sladkorja. Ali pa ga pridelujejo iz sladkorja sladkorne pese ali sladkornega trsa iz invertnega dela saharoze ali z dodajanjem invertnega sladkorja.

(C) UMETNI MED

Pojem "umetni med" označuje mešanice, katerih osnova so saharoza, glukoza ali invertni sladkor. Ponavadi so obarvane in pripravljene tako, da posnemajo naravni med. Mešanice naravnega in umetnega medu so prav tako vključene v to tar. številko.

(D) KARMEL

Karamel je snov, ki ne kristalizira in je aromatičnega okusa. Lahko je v obliki bolj ali manj sirupne tekočine, ali pa v trdni obliki, običajno v prahu.

Pridobivajo ga z delnim zgorevanjem sladkorja (običajno glukoze ali saharoze) pri temperaturi med 120° in 180 °C, ali pa iz melase.

V odvisnosti od proizvodnega procesa, dobijo celo vrsto proizvodov - **od karameliziranega sladkorja** (ali melase, pač odvisno od vsebnosti sladkorja, ki se računa na suhi proizvod in je ponavadi visok - nad 90%) do **karamela**, imenovanega "**kolorant**" z razmeroma majhno vsebnostjo sladkorja.

Karamelizirani sladkorji ali melase se uporabljajo za aromatizacijo, še posebno pri izdelavi slajenih posladkov, sladoleđov in slaščičarskih proizvodov. Karamele za barvanje se, zaradi visoke stopnje pretvarjanja sladkorja v melanoidin (kolorant), uporabljajo kot barvila npr. pri pripravi biskvitov, v industriji piva in pri proizvodnji nekateri brezalkoholnih pijač.

17.03 - MELASE, DOBLJENE PRI EKSTRAKCIJI ALI RAFINIRANJU SLADKORJA

1703.10 - Melasa iz sladkornega trsa

1703.90 - Druge

Melase iz te tar. številke se pridobivajo le ob ekstrakciji ali rafinaciji sladkorja. Najpogosteje se dobijo kot stranski proizvod ekstrakcije ali prečiščevanja sladkorja iz sladkorne pese ali sladkornega trsa, ali pa pri proizvodnji fruktoze iz koruze. Melasa je rjava ali črnikava viskozna snov, ki vsebuje precejšen delež sladkorja, ki zlepa ne kristalizira. Lahko pa so tudi v obliki prahu.

Melasa iz sladkorne pese po navadi ni jedilna kot taka, vendar pa so nekatere rafinirane oblike melase iz sladkornega trsa in pa melasa iz koruze primerne za prehrano ljudi in se prodajajo kot prečiščeni (namizni) sirupi. Melasa služi predvsem kot surovina, iz katere destilirajo alkohol in alkoholne pijače (npr. rum iz melase iz sladkornega trsa), služi pa tudi za pripravo živinske krme ter kot kavni nadomestek.

Melase iz te tar. številke so lahko razbarvane, obarvane ali aromatizirane.

KOMENTAR K TARIFNI PODŠTEVILKI

Tarifna podštevilka 1703.10

Melaso iz sladkornega trsa je mogoče razlikovati od drugih melas iz tar. št. 17.03 na osnovi vonja in kemične sestave.

17.04 - SLADKORNI PROIZVODI (VKLJUČNO Z BELO ČOKOLADO) BREZ KAKAVA

1704.10 - Žvečilni gumi, prevlečen s sladkorjem ali ne

1704.90 - Drugo

Ta tar. številka vključuje največji del sladkornih proizvodov, ki se prodajajo v trdnem ali poltrdnem stanju, v oblikah, ki so ponavadi primerne za uporabo in pod skupnim imenom **bomboni** ali **slaščice**.

Ta tar. številka med drugim vključuje:

- (1) **Gume**, ki vsebujejo sladkor (vključno žvečilne gumije in podobno).
- (2) **Bombone** (vštevši tiste, ki vsebujejo ekstrakt sladu).
- (3) **Karamele**, kašu-bombone, dražeje, nougat, polnjene bombone, kandirane mandlje, ratluk.
- (4) **Marcipan**.

- (5) Proizvode, pripravljene v obliki **pastil za grlo** ali bombonov proti kašlju, katerih bistvene sestavine so sladkorji (z ali brez drugih prehrabnih snovi kot so želatina, škrob ali moka) in aromatske snovi (vključno s snovmi, ki imajo zdravilne lastnosti kot so benzilalkohol, mentol, eukaliptol in tolu-balzam). Vendar pa se pastile za grlo in bomboni proti kašlju, ki vsebujejo še druge snovi z zdravilnimi lastnostmi poleg aromatskih, uvrščajo v **30.poglavje pod pogojem**, da je razmerje teh snovi v vsaki pastili ali bombonu tako, da se jim zaradi tega **pripisuje terapevtska ali preventivna uporaba**.
- (6) **Belo čokolado**, ki sestoji iz sladkorja, kakavovega masla, mleka v prahu in aromatizacijskega sredstva, vendar ne vsebuje kakava, razen njegovih sledov (kakavovo maslo ne šteje za kakav).
- (7) **Ekstrakt sladkega korena** (pogače, bloki, paličice, pastile itd.), ki vsebuje po teži preko 10% saharoze. Vendar pa se v to tar. številko uvršča tudi, kadar je pripravljen v obliki slaščice (aromatizirane ali ne), in to ne glede na razmerje sladkorja.
- (8) **Sadne želeje** in sadne kašaste mase, pripravljene v obliki slaščic.
- (9) **Pastozna testa**, katerih osnova je sladkor, všteti tiste z majhno vsebnostjo maščob, ki so primerne za takojšnjo preoblikovanje v slaščice iz te tar. številke in se tudi uporabljajo kot nadev za proizvode iz te ali drugih tar. števil, npr.:
- a) **paste fondan**, pripravljene iz saharoze, saharoznega ali glukoznega sirupa ali sirupa in invertnega sladkorja, z ali brez aromatizacijskega sredstva in ki se uporabljajo za izdelavo polnjenih bombonov, kot nadev za slaščice ali čokolade ipd.,
 - b) **paste nougat**, ki jih sestavljajo gazirane mešanice sladkorjev, vode in koloidnih snovi (npr. jajčni rumenjaki) in ki jim je včasih dodana majhna količina maščob, z ali brez dodanega sadja ali drugih primernih rastlinskih proizvodov. Paste nougat se uporabljajo za proizvodnjo nougata, kot nadev za čokolade itd. in
 - c) **paste iz mandljev**, pripravljene pretežno iz mandljev in sladkorja in ki se uporabljajo predvsem pri proizvodnji marcipana.

Ta tar. številka **izključuje**:

- (a) ekstrakt sladkega korena, ki ni pripravljen kot slaščica in ki vsebuje manj kot 10 mas.% sladkorja (**tar. št. 13.02**),
 - (b) predelave sladkorja, ki vsebujejo kakav (**tar. št. 18.06**), pri čemer kakavovo maslo ne šteje za kakav,
 - (c) slajene prehrabne proizvode kot so konzervirano sadje in lupine sadja (**tar. št. 20.06**) in marmelade, sadni želeji ipd. (**tar. št. 20.07**),
 - (d) slaščice, gume in podobne proizvode (posebno za diabetike), ki vsebujejo sintetična sladila (npr. sorbitol), ki nadomeščajo sladkor; paste, katerih osnova je sladkor, ki pa vsebujejo dodane maščobe v razmeroma velikih deležih, včasih pa tudi mleko in koščičasto sadje in niso primerne za takojšnje preoblikovanje v slaščice iz sladkorja (**tar. št. 21.06**) in
 - (e) zdravila iz **30. poglavja**.
-

KAKAV IN KAKAVOVI IZDELKI

OPOMBE

1. V to poglavje **ne spadajo** proizvodi, navedeni v **tar. številkah 04.03, 19.01, 19.04, 19.05, 21.05, 22.02, 22.08, 30.03 ali 30.04.**
2. Tar. številka 18.06 obsega sladkorne izdelke, ki vsebujejo kakav in v skladu s 1. opombo k temu poglavju tudi druga živila, ki vsebujejo kakav.

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje vključuje kakav (vštevši kakav v zrnu) v vseh oblikah, kakavovo maslo, in olje ter proizvode, ki vsebujejo kakav v kakršnem koli deležu, **razen:**

- (a) jogurta in drugih proizvodov iz **tar. št. 04.03,**
- (b) bele čokolade (**tar. št. 17.04**),
- (c) prehrablenih proizvodov (moke, zdroba, škroba ali ekstrakta iz sladu), ki vsebujejo kakav v prahu v deležu po teži, ki je **manjši od 40 mas. %** in prehrabene proizvode blaga iz tar. št. od 04.01 do 04.04, ki vsebujejo kakav v prahu v deležu, **manjšem od 5 mas. %, iz tar. št. 19.01,**
- (d) nabreklih in praženih žitaric, ki vsebujejo do 6 mas. % kakava (**tar. št. 19.04**),
- (e) past, tort, piškotov, biskvitov in drugih pekovskih proizvodov, ki vsebujejo kakav (**tar. št. 19.05**),
- (f) sladoledov in podobnih proizvodov, ki vsebujejo kakav v prahu v kakršnem koli deležu (**tar. št. 21.05**),
- (g) pijač, brezalkoholnih ali alkoholnih (npr. kakavova krema), ki vsebujejo kakav in so pripravljene za konzumiranje, sestavljenih alkoholnih preparatov za pripravo pijač in ki vsebujejo kakav (**22. poglavje**) in
- (h) zdravil (**tar. št. 30.03 ali 30.04**).

Iz te tar. številke je **izključen** tudi teobromin - alkaloid dobljen z ekstrakcijo iz kakava (**tar. št. 29.39**)

18.01 - KAKAV V ZRNU, CEL ALI ZDROBLJEN, SUROV ALI PRAŽEN

Kakav v zrnu so semena, ki se v velikem številu (od 25 do 80) nahajajo v plodu (kakavovem stroku) kakavovega drevesa oz. kakavovca (*Theobroma cacao*). So ploščato ovalne oblike in ponavadi vijoličaste ali rdečkaste barve. Sestavljena so iz trde, krhke lupine in zelo tanke, belkaste notranje lupine ali kože, ki prekriva jedro in ga deli v več delov.

Da bi zmanjšali njihov nekoliko grenak okus, da bi se lahko razvila prava aroma in da bi olajšali luščenje, zrna fermentirajo, lahko pa jih obdelajo tudi s parjenjem in sušenjem. Da bi olajšali odstranjevanje lupin, da bi bila jedra bolj drobljiva, da bi dosegli večjo koncentracijo ter da bi se izboljšala okus in vonj, jih pražijo. Tedaj spustijo zrna skozi valovite valje, ki jih lomijo in odstranjujejo kalčke. S kasnejšimi postopki odstranijo lupine, stroke in kalčke z zdrobljenih delov jedra (kakavova zdrobljena zrna).

Ta tar. številka vključuje surova ali pražena zrna, cela (in tudi ločena od lupine, stroka, kože ali kalčka) in zdrobljena.

Ta tar. številka **izključuje:**

- (a) lupine, stroke in kože ter druge odpadke kakava (**tar. št. 18.02**) in

18.02 - LUPINE, SKORJE, OPNE IN DRUGI ODPADKI KAKAVA

Ta tar. številka vključuje ostanke predelave kakavovega prahu in kakavovega masla. Nekateri izmed njih se lahko uporabijo za nadaljnjo ekstrakcijo kakavovega masla, vsi pa za ekstrakcijo teobromina. V razmeroma majhnih količinah se lahko tudi dodajajo hrani za živali. Zmleti se včasih uporabljajo namesto kakavovega prahu, ki so mu po vonju podobni, ne pa po okusu.

V to tar. številko so uvrščene:

- (1) **Lupine, skorje in opne**, ločene tekom procesa praženja in drobljenja kakavovih zrn. Vsebujejo majhne odlomljene delčke kakavovega jedra, ki ostanejo sprijeti z lupino, z opno ali podkožico in se popolnoma ne morejo od njih odstraniti. Iz njih je mogoče ekstrahirati kakavovo maslo.
- (2) **Kakavovi kalčki**, ki se pridobivajo iz kakavovih zrn potem, ko slednja pridejo skozi stroje za odstranjevanje kalčkov. Kakavovi kalčki skoraj ne vsebujejo maščob.
- (3) **Kakavov prah in prah kakavovih lupin** - vsebnost maščob v njih je ponavadi dovolj visoka za ekonomsko opravičljivo ekstrakcijo.
- (4) **Kakavove pogače** - nastanejo pri ekstrakciji kakavovega masla iz lupin, skorje in open oziroma iz njihovih odpadkov, ki vsebujejo delčke, odlomljene od kakavovih jeder ali iz celih kakavovih zrn. Te pogače vsebujejo delce lupin, open in podkožice in so zaradi tega neprimerne za pridobivanje kakavovega prahu ali čokolade.

Ta tar. številka **izključuje** kakavove pogače, nastale pri ekstrakciji kakavovega masla iz kakavove paste brez lupin, skorje in open (**tar. št. 18.03**).

18.03 - KAKAVOVA MASA, RAZMAŠČENA ALI NERAZMAŠČENA

1803.10 - **Nerazmaščena**

1803.20 - **Popolnoma ali delno razmaščena**

Kakavovo maso pridobivajo z mletjem praženega kakava v zrnu (očiščenega lupin, kožic, open in kalčkov) med ogreti mlinskimi kamni ali ploščami drobilca. Dobljeni proizvod se preoblikuje v čvrste tablete, kepe ali bloke. V takem stanju lahko pasto uporabijo slaščičarji, vendar se po navadi uporablja za proizvodnjo kakavovega masla, kakavovega prahu in čokolade.

Ta tar. številka vključuje tudi delno ali popolnoma razmaščeno maso (kakavova pogača). Ta se uporablja za proizvodnjo kakavovega prahu ali čokolade, v nekaterih primerih pa tudi za proizvodnjo teobromina.

Ta tar. številka **izključuje** kakavovo maso, ki vsebuje dodani sladkor ali druga sladila (tar. št. 18.06).

18.04 - KAKAVOVO MASLO, MAŠČOBE IN OLJE

Kakavovo maslo je maščobna snov, ki jo vsebuje kakavovo zrno in se po navadi pridobiva s toplim stiskanjem (prešanjem) kakavove paste ali celih zrn. Slabše kvalitete, ki se običajno imenuje "kakavova mast", se lahko pridobiva iz različnih odpadkov (lupine, skorje, prah, opne ipd.). Kakavovo maslo je pri sobni temperaturi trdna snov, rumeno-bele barve. Po vonju je podobno kakavu in je prijetnega okusa. Običajno se uvaža v kosih in se uporablja v proizvodnji čokolade (s tem obogatijo kakavovo pasto), v

proizvodnji slaščic (za pripravo določenih slaščic), v parfumeriji (za ekstrakcijo parfuma z anfleražnim postopkom), v proizvodnji kozmetičnih sredstev in v farmaciji (priprava zdravilnih masti, supozitorija itd.).

18.05 - KAKAV V PRAHU, BREZ DODANEGA SLADKORJA ALI DRUGIH SLADIL

Kakavov prah pridobivajo s pretvorbo deloma razmaščene kakavove paste, navedene v **tar. št. 18.03**.

Ta tar. številka vključuje le kakavov prah brez dodanega sladkorja ali drugih sladil. Ta tar. številka med drugim vključuje kakavov prah, dobljen po predelavi kakavovih zdrobljenih zrn, paste ali prahu z alkalnimi snovmi (natrijevim ali kalijevim karbonatom, itd) zaradi povečanja njegove topnosti (topni kakav).

Kakavov prah, ki vsebuje sladkor ali druga sladila in pa kakavov prah, ki mu je dodano mleko v prahu ali peptoni, se uvršča v **tar. št. 18.06**. Vendar pa se zdravila, ki jim služi kakavov prah le kot podlaga ali kot "nosilec" medicinske snovi, uvrščajo v **tar. št. 30.03 ali 30.04**.

18.06 - ČOKOLADA IN DRUGA ŽIVILA, KI VSEBUJEJO KAKAV

1806.10 - **Kakav v prahu z dodatkom sladkorja ali drugih sladil**

1806.20 - **Drugi izdelki v blokih, mase nad 2 kg, ali v tekočem stanju, pastozni masi, prahu, zrnih ali v drugih oblikah v razsutem stanju, v posodah ali pakiranjih nad 2 kg**

- **Druga čokolada, v blokih, palicah ali tablicah:**

1806.31 - **- polnjeni**

1806.32 - **- nepolnjeni**

1806.90 - **- Drugo**

Čokolada je v prvi vrsti sestavljena iz kakavove paste in sladkorja ali drugih sladil, po navadi pa ji je dodano tudi kakšno aromatično sredstvo in kakavovo maslo. Včasih je kakavovo maslo lahko nadomeščeno s kakavovim prahom ali z rastlinskim oljem. Mleko, kava, lešniki, mandlji, pomarančna lupina itd. so prav tako občasni dodatki.

Čokolada in čokoladni proizvodi so lahko pripravljeni v obliki plošč, tablet, pastil, kroketov, granul ali prahu, lahko pa tudi v obliki čokoladnih proizvodov, polnjenih s kremami, sadjem, likerji itd.

Ta tar. številka vključuje vse slaščice iz sladkorja, ki vsebujejo **kakav v kakršnem koli razmerju** (vštevši čokoladni nougat), nadalje slajeni kakavov prah, čokoladni prah, čokoladne prelive in nasploh vse prehrabene proizvode, ki vsebujejo kakav (**razen tistih, izključenih** po splošnih določilih k temu poglavju).

Tudi čokolada, obogatena z **vitamini**, se uvršča v to tar. številko.

Iz te tar. št. **so izključeni:**

(a) bela čokolada (sestavljena iz kakavovega masla, sladkorja in mleka v prahu) (**tar. št. 17.04**),

(b) piškoti in drugi pekarski izdelki, oblitni s čokolado (**tar. št. 19.05**)

KOMENTAR K TARIFNI PODŠTEVILKI

Tar. podštevilka 1806.31

V smislu te tarifne podštevilke označuje pojem "**polnjeni**" ploščice, liste ali palčke, sestavljene iz osrednjega, centralnega dela npr. kreme, skorjastega sladkorja, posušenega kokosovega oreščka, sadne paste, likerja, marcipana, oreha, nougata, karamela ali kombinacije teh proizvodov, oblitih s čokolado. Trdne ploščice, tablice ali palčke iz čokolade, ki vsebujejo npr. žitarice, sadje ali orehe (zdrobljene ali nezdroljene), ki so vseskozi prepojene s čokolado, **ne štejejo za "polnjene"** izdelke.

IZDELKI IZ ŽIT, MOKE, ŠKROBA ALI MLEKA; SLAŠČIČARSKI IZDELKI**OPOMBE**

1. V to poglavje **ne spadajo**:
 - a) sestavljena živila, ki vsebujejo **več kot 20 mas.%** klobas, mesa, drugih klavničnih proizvodov, krvi, rib ali rakov, mehkužcev in drugih vodnih nevretenčarjev ali katere koli kombinacije teh izdelkov (16. poglavje), razen primera polnjenih proizvodov iz **tarifne številke 19.02**;
 - b) biskviti in drugi izdelki iz moke in škroba, posebej pripravljeni za hrano živali (**tar. št. 23.09**);
 - c) zdravila in drugi proizvodi iz **30. poglavja**.
2. Pri tar št. 1901:
 - (a) so z izrazom "drobljenci" mišljeni žitni drobljenci iz **poglavja 11**;
 - (b) sta z izrazom "moka" in "zdrob" mišljena:
 - (1) zdrob in moka iz žit iz **11. poglavja** in
 - (2) moka, zdrob in prašek rastlinskega izvora iz katerega koli poglavja, razen moke, zdroba in praška iz posušene zelenjave (**tar. št. 0712**), krompirja (**tar. št. 1105**) ali posušениh stročnic (**tar. št. 1106**).
3. Tar. št. 19.04 ne obsega proizvodov, ki vsebujejo več kot 6 mas.% kakava, računane na popolnoma odmaščeno osnovo ali so popolnoma oblit s čokolado, ali drugih živil, ki vsebujejo kakav, iz tar. št. 18.06.
4. Pri tar. št. 19.04 so z izrazom "**drugače pripravljeni**" mišljene predelave višje stopnje od predelav, predvidenih v tarifnih številkah in opombah v 10. in 11. poglavju.

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje vključuje številne proizvode, ki se pretežno uporabljajo za prehrano ljudi, ki se proizvajajo bodisi neposredno iz žitaric iz 10. poglavja, bodisi iz proizvodov iz 11. poglavja ali iz moke, zdroba in prahu rastlinskega izvora iz drugih poglavij (moka in zdrob žit, škrob, moka, zdrob in prah iz sadja ali vrtnin), ali pa iz proizvodov iz tar. št. od 04.01 do 04.04. To poglavje vključuje tudi slaščičarske proizvode in biskvite - tudi, če ne vsebujejo moke, škroba ali drugih proizvodov iz žit.

Za namene opombe št.3 tega poglavja in tar.št. 19.01, vsebnost kakavovega prahu v proizvodu se navadno izračuna tako, da se kombinirano vsebnost teobromina in kofeina pomnoži s faktorjem 31.

Poudariti je treba, da izraz »kakav« zajema kakav v vseh oblikah, vključno s kakavovo maso in kakavom v trdni obliki.

To poglavje **izključuje**:

- (a) prehrabene proizvode (razen polnjenih proizvodov iz **tar. št. 19.02**), ki vsebujejo 20 mas. % ali več klobasičarskih proizvodov, mesa drugih klavničnih proizvodov, krvi rib ali rakov, mehkužcev in drugih vodnih nevretenčarjev, ali pa katere koli kombinacije teh proizvodov (**16. poglavje**).
- (b) prehrabene proizvode iz moke, zdroba, škroba ali ekstrakta iz sladur, ki vsebujejo 40 mas. % ali več kakava (računano na popolnoma odmaščeno osnovo) in prehrabene proizvode iz tar. št. od 04.01 do 04.04, ki vsebujejo 5 mas. % ali več kakavovega prahu (**tar. št. 18.06**).
- (c) pražene kavne nadomestke, ki vsebujejo kavo v kakršnemkoli razmerju (**tar. št. 09.01**) in druge pražene kavne nadomestke

(npr. praženi ječmen) (**tar. št. 21.01**).

- (d) praške za izdelovanje krem, posladkov, sladoleda in podobnih proizvodov in ki **niso** iz moke, škroba, zdroba, ekstrakta sladu ali iz proizvodov iz tar. številke od 04.01 do 04.04 (ponavadi **tar. št. 21.06**).
- (e) proizvode, izdelane iz moke ali škroba, ki pa so posebej pripravljeni za hrano za živali (npr. biskviti za pse) (**tar. št. 23.09**).
- (f) zdravila in druge proizvode iz **30. poglavja**.

19.01 - SLADNI EKSTRAKT; ŽIVILA IZ MOKE, ZDROBA, ŠKROBA IN SLADNEGA EKSTRAKTA BREZ DODATKA KAKAVA ALI Z DODATKOM KAKAVA V PRAHU V KOLIČINI MANJ KOT 40 mas.%, PRERAČUNANO NA POPOLNOMA ODMAŠČENO OSNOVO, KI NISO NAVEDENA IN NE ZAJETA NA DRUGEM MESTU; ŽIVILA IZ IZDELKOV IZ TAR. ŠTEVILK 04.01 DO 04.04 BREZ DODATKA KAKAVOVEGA PRAHU ALI Z DODATKOM KAKAVOVEGA PRAHU V KOLIČINI MANJ KOT 5 mas.%, PRERAČUNANO NA POPOLNOMA ODMAŠČENO OSNOVO, KI NISO NAVEDENA IN NE ZAJETA NA DRUGEM MESTU

1901.10 - Proizvodi za otroško hrano v pakiranjih za prodajo na drobno

1901.20 - Mešanice in testo za izdelovanje pekovskih izdelkov iz tar. št. 19.05

1901.90 - Drugo

(I) Ekstrakti sladu.

Ekstrakti sladu se dobijo s koncentriranjem raztopine, ki nastane z namakanjem sladu v vodi.

Ekstrakti sladu ostanejo uvrščeni v tej tar. številki, bodisi če se uvažajo v blokii ali v prahu, bodisi kot bolj ali manj viskozne tekočine.

Ekstrakti sladu z dodanim lecitinom, vitamini, soljo itd. ostanejo uvrščeni v to tar. številko **pod pogojem**, da ne tvorijo gotovih zdravil iz **30. poglavja**.

Ekstrakti sladu se uporabljajo največ za izdelovanje proizvodov, ki se uporabljajo kot otroška prehrana, za dietno prehrano ali pa v kulinarčne namene ter za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov. Te viskozne oblike se lahko tudi brez nadaljnje predelave uporabijo v pekovski in tekstilni industriji.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- a) slaščic iz sladkorja, ki vsebujejo ekstrakte sladu (**tar. št. 17.04**),
- b) piva in drugih pijač (npr. malton), katerih osnova je slad (**22. poglavje**) in
- c) encimov sladu (**tar. št. 35.07**).

(II) Prehrambeni proizvodi iz moke, zdroba, škroba ali ekstrakta sladu, brez kakava, računano na popolnoma odmaščeno osnovo, ali z njim v razmerju, manjšem od 40 mas.%, neomenjeni in ne zajeti na drugem mestu.

Ta tar. številka vključuje številne prehrabene proizvode, katerih osnova so moka ali zdrob, škrob ali ekstrakti sladu, ki jim dajejo bistvene lastnosti, ne glede na delež teh sestavin v teži ali prostornini.

Tem glavnim sestavinam so lahko dodane druge snovi, kot so: mleko, sladkor, jajca, albumin, maščoba, olje, aromatična sredstva, gluten, barve, vitamini, sadje ali druge snovi zaradi izboljšanja dietične vrednosti, ali pa kakava, v kakršni koli količini, ki je manjša od 40 mas.%, računano na popolnoma odmaščeno osnovo.

Treba pa je poudariti, da so proizvodi, ki vsebujejo 20 mas. % ali več klobasičarskih proizvodov, mesa, drugih klavničnih

proizvodov, krvi, rib ali rakov, mehkužcev in drugih vodnih nevretenčarjev ali katere koli kombinacije teh proizvodov, iz te tar. številke **izključeni (16. poglavje)**.

Pojasnila za potrebe te tar. številke:

(A) Izraza "**moka**" in "**zdrob**" ne označujeta le moke in zdroba iz 11. poglavja, temveč tudi moko, zdrob in prah rastlinskega porekla iz katerega koli poglavja, kot je npr. sojina moka in endospermna moka iz rožičevih semen. Vendar pa ta dva pojma **ne vključujeta moke**, zdroba ali prahu iz posušene zelenjave (**tar. št. 07.12**), krompirja (**tar. št. 11.05**) in posušenih zelenjavnih stročnic (**tar. št. 11.06**).

(B) Izraz "**škrob**" vključuje tako netransformirane škrobe kot škrobe, ki so predželatirani ali napravljeni topne, vendar ne nadalje izdvojenih škrobnih proizvodov, kot je npr. dekstrimaltoza.

Predelave iz te tar. številke so lahko tekoče ali v obliki prahu, granul, testa ali v drugih čvrstih oblik, kot so trakovi in diski.

Ti proizvodi se pogosto uporabljajo za proizvodnjo pijač, kaš, otroške hrane in dietne hrane (z enostavnim mešanjem ali kuhanjem v mleku ali vodi), ali pa za proizvodnjo piškotov, pudinga, krem in podobnih kulinaričnih izdelkov.

Lahko so tudi intermedialni proizvodi v prehrambeni industriji.

Ta tar. številka med drugim vključuje:

- (1) moko, dobljeno z izhlapevanjem mešanice mleka, sladkorja in moke,
- (2) predelave, ki so sestavljene iz mešanice jajc v prahu, mleka v prahu, ekstrakta sladu in kakavovega prahu,
- (3) "**Rachaut**" - prehrambeni proizvod iz moke in riža, raznih škrobov, moke sladkega žira, sladkorja in kakava, aromatiziran z vanilijo,
- (4) proizvode, sestavljene iz mešanice moke iz žitaric s sadno moko, ponavadi tudi z dodanim kakavom, ali pa iz sadne moke z dodanim kakavovim prahom,
- (5) mleko s sladom in podobne proizvode, sestavljene iz mleka v prahu in ekstrakta sladu ali pa brez dodanega sladkorja,
- (6) **cmoke, svaljke, njoke** iz sestavin, kot so zdrob, moka žit, krompirjeva moka, drobtinice, maščobe, sladkor, jajca, začimbe, kvas, marmelada in sadje. Vendar pa se proizvodi, katerih osnova je krompirjeva moka, uvrščajo v **20. poglavje**,
- (7) **gotova mešana testa**, katerih glavne sestavine so moka žitaric s sladkorjem, maščoba, jajca ali sadje (vključno s testi, ki so pripravljena v modelih ali v določenih končnih oblikah),
- (8) Surove pice, ki so sestavljene iz osnove, t.j. testa, prekritega z različnimi drugimi sestavinami, kot je sir, paradižnik, olje, meso ali sardele. Vendar pa se predpečena ali pečena pica uvršča v **tar. št. 19.05**.

Ne glede na proizvode, ki jih izključujejo splošna določila tega poglavja, pa ta tar. številka **izključuje**:

- (a) samovzhajajoče in preželatirane moke iz **tar. št. 11.01 in 11.02**,
- (b) moke iz mešanih istovrstnih žitaric (**tar. št. 11.01 ali 11.02**), moko iz mešanih vrtnin-stročnic in moke iz mešanega sadja (**tar. št. 11.06**), drugače nepripravljene,
- (c) testenin in kuskusa iz **tar. št. 19.02**,
- (d) tapioke in njenih nadomestkov (**tar. št. 19.03**),
- (e) delno ali v celoti kuhane pekarske proizvode, pri čemer je treba delno kuhane pred zaužitjem še dodatno kuhati

(tar.št.19.05),

(f) omake in pripravke iz teh živil (tar.št.21.03),

(g) zelenjavne in goveje juhe in pripravke iz teh živil ter homogenizirane sestavljene prehrabene proizvode (tar.št. 21.04),

(h) teksturirane zelenjavne proteinske proizvode (tar.št.21.06),

(ij) pijače iz 22.poglavja.

(III) **Prehrabeni pripravki iz proizvodov iz tar. števil od 04.01 do 04.04, brez vsebovanega kakava ali z vsebovanim kakavom v razmerju, manjšem od 5 mas. %, računano na popolnoma odmaščeno osnovo, neomenjeni in ne zajeti na drugem mestu.**

Pripravke iz te tar. številke je od proizvodov iz tar. števil od 04.01 do 04.04 mogoče razlikovati po tem, da prvi vsebujejo poleg naravnih mlečnih sestavin še druge sestavine, ki v slednjih proizvodih niso dovoljene. Tako npr **tarifna št. 19.01** vključuje:

- (1) pripravke v prahu ali tekoče, ki se uporabljajo kot hrana za otroke ali v dietne namene in, ki so sestavljeni iz mleka, kateremu sta kot sekundarni sestavini dodana npr. kvas in kaša iz žit,
- (2) mlečne pripravke, ki jih pridobivajo z zamenjavo ene ali več mlečnih sestavin (npr. maščob masla) z drugimi snovmi (npr. z oleinsko maščobo).

Proizvodi iz te tar. številke so lahko sladkani in lahko vsebujejo kakavov prah. Vendar pa ta tar. številka **izključuje** proizvode, ki imajo značaj slaščic iz sladkorja (tar. št. 17.04) in pa proizvode, ki vsebujejo po teži več kot 5 mas. % kakava (tar. št. 18.06), kot tudi pijače (22. poglavje).

Ta tar. številka vključuje tudi mešanice in baze (npr. praške) za proizvodnjo sladoleda, vendar pa sladoled in podobne zamrznjene proizvode, katerih osnova so **mlečne** sestavine, **izključuje** (tar. št. 21.05).

19.02 - TESTENINE, KUHANE ALI NEKUHANE ALI POLNJENE (Z MESOM ALI DRUGIMI SNOVMI) ALI DRUGAČE PRIPRAVLJENE, KOT SO: ŠPAGETI, MAKARONI, REZANCI, LAZANJE, CMOKI, RAVIOLI, KANELONI; KUSKUS, PRIPRAVLJEN ALI NEPRIPRAVLJEN

- Nepolnjene testenine, nekuhane in ne drugače pripravljene:

1902.11 - - z jajci

1902.19 - - druge

1902.20 - Polnjene testenine, kuhane ali nekuhane ali drugače pripravljene

1902.30 - Druge testenine

1902.40 - Kuskus

Testenine iz te tar. številke so **nefermentirani proizvodi**, izdelani iz zdroba ali moke pšenice, koruze, riža, krompirja itd.

Te moke ali zdrobi (ali pa njihove mešanice) se najprej pomešajo z vodo in zmesijo v testo, ki lahko vsebuje tudi druge sestavine (npr. zelo drobno zrezano zelenjavo, rastlinske sokove ali pire, jajca, mleko, gluten, diastazo, vitamine, barvila in aromatične snovi). Testo se potem oblikuje (npr. z ekstruzijo in rezanjem, valjanjem in rezanjem, stiskanjem, vlivanjem v kalupe ali z aglomeracijo v vrtečih bobnih) v določene oblike in velikosti (npr. cevke, trakovi, nitke, školjke, zrna, kroglice, zvezdice, črke itd.). Tekom postopka včasih dodajo tudi majhno količino olja. Oblike testenin ponavadi dajejo imena tudi proizvodom (npr. makaroni, tagliatelle, špageti, žličniki itd.).

Pred prodajo se ti proizvodi ponavadi sušijo zaradi lažjega transporta, skladiščenja in hranjenja. Posušene testenine so zelo krhke. Ta tar. številka vključuje tudi neposušene testenine, to je vlažne ali sveže testenine, pa tudi zamrznjene proizvode, kot so npr. sveži njoki in zamrznjeni ravioli.

Testenine iz te tar. številke so **lahko kuhane**, polnjene z mesom, ribami, sirom ali drugimi snovmi v kakršnem koli razmerju. Ta tar. številka vključuje tudi drugače pripravljene testenine (npr. gotove jedi, ki vsebujejo tudi druge sestavine, kot so meso, omaka, zelenjava). S kuhanjem postane testenina mehka, vendar pri tem ne spremeni svoje izvirne oblike.

Polnjena testenina je **lahko** popolnoma zaprta (npr. ravioli), na koncih odprta (npr. kaneloni) ali pa v slojih, kot so lasanje.

Ta tar. številka vključuje tudi kuskus, to je neka vrsta zdroba, obdelana s toploto. Kuskus iz te tar. številke je lahko kuhan ali drugače pripravljen (npr. z mesom, zelenjavo ali drugimi sestavinami kot popolna jed, ki nosi isto ime).

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) proizvodov (razen polnjenih testenin), ki vsebujejo po masi **več kot 20% klobasičarskih** proizvodov, mesa, drugih klavničnih proizvodov, rib ali rakov, mehkužcev in drugih vodnih nevretenčarjev ali katere koli kombinacije teh proizvodov (**16. poglavje**) in
- (b) juh in enolončnic ter pripravkov zanje, ki vsebujejo testenine (**tar. št. 21.04**).

19.03 - TAPIOKA IN NJENI NADOMESTKI, PRIPRAVLJENI IZ ŠKROBA KOT KOSMIČI, ZRNCA, PERLE IN V PODOBNIH OBLIKAH

Ta tar. številka vključuje prehrabene proizvode, pripravljene iz škroba manioke (tapioka), škroba saga (sago), krompirjevega škroba (farinoka, krompirjeva tapioka, krompirjev sago) ali drugih podobnih škrobov (arorut, salep, juka itd.).

Škrob se pomeša z vodo, da nastane gosto testo. Testo se položi na cedilo ali v preluknjano posodo, iz katere pada po kapljicah na kovinski krožnik, segret na temperaturo med 120 °C in 150 °C. Iz kapljic nastanejo majhne žogice ali kosmi, ki se včasih zdrobijo ali pa zrna. Po drugi metodi škrobovo testo zbirajo v posodi, ki jo grejejo s paro.

Ti proizvodi se prodajajo v obliki kosmov, zrn, kroglic in v podobnih oblikah. Uporabljajo se za pripravo juh, pudgov in dietne hrane.

19.04 - PRIPRAVLJENA ŽIVILA, DOBLJENA Z NABREKANJEM ALI PRAŽENJEM ŽIT ALI ŽITNIH IZDELKOV (NPR. KORUZNI KOSMIČI); ŽITA (RAZEN KORUZE), V ZRNU ALI OBLIKI KOSMIČEV ALI DRUGE OBLIKE (RAZEN MOKE IN ZDROBA), PREDKUHANNA ALI DRUGAČE PRIPRAVLJENA, KI NISO NAVEDENA IN NE ZAJETA NA DRUGEM MESTU

1904.10 - Pripravljena živila, dobljena z nabrekanjem ali praženjem žit ali žitnih izdelkov

1904.20 - Pripravljena živila, dobljena iz nepraženih žitnih kosmičev ali mešanic nepraženih in praženih ali nabreklih žitnih kosmičev

1904.30 - Lomljene (Bulgur) žitarice

1904.90 - Drugo

- (A) Pripravljena živila, dobljena z nabrekanjem ali praženjem žit ali žitnih izdelkov (npr. koruzni kosmiči - corn flakes).

Ta skupina vključuje vrsto prehrabmenih proizvodov iz žitnih zrn (koruze, pšenice, riža, ječmena itd.), ki postanejo hrustljava z **nabrekanjem** ali s **praženjem**. Ti proizvodi se uporabljajo predvsem z mlekom kot hrana za zajtrke. Tekom proizvodnje ali kasneje lahko tem proizvodom dodajo še sol, sladkor, melaso, ekstrakt sladu, sadni ali kakavov prah (glej opombo št.3 in splošna določila k temu poglavju).

Ta skupina proizvodov vključuje tudi podobne prehrabmene proizvode, dobljene z nabrekanjem ali praženjem moke ali otrobov.

Koruzne kosmiče pridobivajo iz koruznih zrn z odstranjevanjem perikapa in kalčka, nato z dodajanjem sladkorja, soli ali ekstrakta sladu, z mehčanjem s pomočjo pare in na koncu z valjanjem v luskice in praženjem v rotacijskih pečeh. Enak postopek se lahko uporabi tudi pri pšenici ali drugih žitih v zrnju.

Tudi **nabrekli riž** in pšenica se uvrščata v to skupino. Te proizvode pripravljajo tako, da zrna izpostavijo pritisku in vlagi v ogreti komori. Ko nato hipoma znižajo pritisk in zrna izpostavijo normalnemu ozračju, zrna kar nekajkrat povečajo svojo prostornino.

Ta skupina prav tako vključuje hrustljave in aromatizirane prehrabmene proizvode, dobljene z obdelovanjem navlaženih žitnih zrn (celih ali v koščkih) s toploto, ki vpliva na njihovo nabrekanje. Zrna (cela ali v koščkih) se zatem poskropijo z aromatičnim sredstvom, ki je sestavljeno iz mešanice rastlinskega olja, sira, ekstrakta kvasa, soli in mononatrijevega glutaminata. Podobni proizvodi iz testa in praženi v rastlinskih oljih, so iz te tar. številke **izključeni (tar. št. 19.05)**.

(B) Pripravljena živila, dobljena iz nepraženih žitnih kosmičev ali mešanic nepraženih in praženih ali nabreklih žitnih kosmičev.

Ta skupina vključuje pripravljena živila, dobljena iz nepraženih žitnih kosmičev ali mešanic nepraženih in praženih ali nabreklih kosmičev. Ti proizvodi (običajno se imenujejo müsli) lahko vsebujejo suho sadje, lešnike, sladkor, med, itd.. Običajno se uporabljajo kot hrana za zajtrk.

(C) Lomljene (Bulgur) žitarice

V to skupino spadajo lomljene (Bulgur) žitarice v obliki obdelanih zrn, dobljenih s kuhanjem trdih žitnih zrn, ki jih sušijo, nato pa luščijo ali lupijo, na koncu pa zdrobijo ali zmeljejo ter končno presejeje na drobnejše ali bolj grobo žito. Žito bulgur je lahko tudi v obliki celih zrn.

(D) Druga cela žitna zrna, razen koruznih, predhodno kuhana ali drugače pripravljena.

Ta skupina vključuje predhodno kuhana ali drugače pripravljena žita v zrnju (vštevši zdrobljena zrna). Ta skupina vključuje npr. riž, predhodno popolnoma ali deloma kuhan in zatem dehidriran, kar spremlja občutna sprememba strukture zrna. Popolnoma kuhan riž je treba pred konzumiranjem le namočiti v vodo in oboje skupaj zavreti, medtem ko je treba delno predhodno kuhan riž kuhati 5 do 12 minut. Ta skupina vključuje tudi proizvode, narejene iz predhodno kuhanega riža, ki so mu dodane sestavine, kot so zelenjava in začimbna sredstva - vendar pod pogojem, da druge sestavine ne vplivajo na bistvene lastnosti proizvoda. Ta skupina **ne vključuje** žitnih zrn, ki so zgolj obdelana s postopki, navedeni v **10. ali 11. poglavju**.

V to tarifno številko se uvršča tudi predkuhana pšenica v obliki obdelanih zrn, ki se dobiva s kuhanjem trdih pšeničnih zrn, ki jih nato sušijo, luščijo in zdrobijo ali zmeljejo ter končno presejeje in tako dobijo velika in majhna zrna. Lahko je tudi v obliki celih zrn.

V to tarifno številko se **ne uvrščajo** zrna žit, obdelana po postopkih, opredeljenih v **10. ali 11 poglavju**.

Ta tar. številka **izključuje**:

- (a) pripravljena žita, ki so prevlečena s sladkorjem ali sladkor kako drugače vsebujejo v takem razmerju, da jim daje značaj slaščice (**tar. št. 17.04**),
- (b) proizvode, ki po teži vsebujejo več kot 6% kakava, računano na popolnoma odmaščeno osnovo, ali so prevlečeni s čokolado, in druge prehrabene proizvode, ki vsebujejo kakav iz tar. št. 18.06 (**tar. št. 18.06**) in
- (c) koruzo, pripravljeno za uživanje, v obliki valjev ali zrn (**20. poglavje**).

19.05 - KRUH, PECIVA, SLADICE, PIŠKOTI IN DRUGI PEKOVSKI IZDELKI Z DODATKOM KAKAVA ALI BREZ NJEGA; HOSTIJE, PRAZNE KAPSULE ZA FARMACEVTSKE PROIZVODE, OBLATI ZA PEČATENJE, RIŽEV PAPIR IN PODOBNI IZDELKI

1905.10 - **Hrustljavi kruh (krisp)**

1905.20 - **Kruh in podobni proizvodi, začinjeni z ingverjem**

- **Sladki keksi (piškoti), vafli in oblati:**

1905.31 - - **sladki keksi**

1905.32 - - **vafli in oblati**

1905.40 - - **prepečenec, opečen kruh in podobni opečeni izdelki**

1905.90 - **Drugo**

(A) Kruh, slaščice, kolači, piškoti in drugi pekovski proizvodi z ali brez dodanega kakava.

Ta tar.števila vključuje vse pekovske proizvode. Najpogostejše sestavine teh izdelkov so moka, kvas in sol, vendar lahko vsebujejo tudi druge sestavine kot so gluten, škrob, moko iz stročnic, ekstrakt sladu ali mleko, razna semena kot so npr. mak, kumina ali janež, nadalje lahko vsebujejo sladkor, med, jajca, maščobe, sir, sadje, kakav v kakršnem koli razmerju, meso, ribe, "pekovske izboljševalce" itd. Pekovski izboljševalci služijo predvsem zato, da pospešijo fermentacijo testa, izboljšajo lastnosti in videz proizvodov ter povečajo njihovo obstojnost.

Ta tar.števila vključuje naslednje proizvode:

(1) **Navadni kruh**, ki pogosto vsebuje le žitno moko, kvas in sol.

(2) **Glutenski kruh** za diabetike.

(3) **Nekvašen kruh ali matzos**.

(4) **Hrustljavi kruh** - to je suh hrustljavi kruh, običajno v obliki tankih, pravokotnih ali okroglih ploščic. Hrustljavi kruh izdelujejo iz testa, izdelanega iz moke, zdroba, kaše ali polnozrnate moke rži, ovsa, ječmena ali pšenice. Testo je vzhajano s pomočjo kvasa, kislega testa ali drugih sredstev za vzhajanje, lahko pa tudi s pomočjo stisnjenega zraka. Vsebnost **vode** v izdelkih **ne sme presegati** 10 mas. %.

(5) **Prepečenec, opečen kruh (toast)** in podobni opečeni izdelki, vključno tisti v rezinah ali zmleti z ali brez dodanega masla ali drugih maščob, sladkorja, jajc ali drugih hranilnih snovi.

(6) **Ingverjev kruh in podobni proizvod**. Ti proizvodi so gobaste (spužvaste) strukture, pogosto prožne konsistence, ter izdelani iz ržene ali pšenične moke, sladil (npr. med, glukoza, invertni sladkor, rafinirana melasa) in aromatičnih sredstev ali začimb, lahko pa vsebujejo tudi jajčni beljak ali sadje. Nekatere vrste ingverjevega kruha so prevlečene s čokolado ali pa s prelivom, izdelanim iz maščob in kakava. Druge vrste pa lahko vsebujejo sladkor ali pa so z njim posute.

(7) **"Preste"**, so krhki, glazirani in soljeni proizvodi, izdelani iz testa valjaste oblike, pogosto

zviti v obliko črke "B" ali številke "8".

- (8) **Piškot (keksi)**. Ponavadi so krhki in so izdelani iz moke in maščobe, ki jima je lahko dodan sladkor ali druge snovi, omenjene v nadaljnjem besedilu pod točko (10). Pečejo se dalj časa, da bi pridobili na obstojnosti in se pakirajo v zaprto embalažo.

Obstaja več vrst piškotov, na primer:

- (a) **Enostavni piškoti**, ki ne vsebujejo sladil (ali pa v zelo majhnih količinah), vsebujejo pa razmeroma visok delež maščob. Ta vrsta vključuje maslene in navadne piškote.
- (b) **Sladki piškoti**, so fini pekovski proizvodi, z dolgim rokom trajanja in so izdelani na osnovi moke, sladkorja ali drugih sladil in maščob (naštete sestavine predstavljajo **najmanj 50 mas.% proizvoda**). Lahko imajo dodano ali ne sol, mandlje, lešnike, aromatična sredstva, čokolado, kavo, itd.. Vsebnost vode v gotovem proizvodu ne sme presegati **12 mas.%** proizvoda, vsebnost maščob pa **ne 35 mas.%** proizvoda (nadevi in premazi se pri določevanju teh vsebnosti ne upoštevajo). Običajno ti piškoti niso polnjeni, lahko pa včasih vsebujejo čvrst ali kakšen drug nadev (iz sladkorja, rastlinskih maščob, čokolade, itd.). Piškoti so skoraj izključno industrijsko proizvedeni izdelki.
- (c) **Dišeči in slani piškoti**, vsebujejo malo saharoze - sladkorja.
- (9) **Vaflji in obliti (tar.podšt. 1905 30 90)** so lahki in fini pekovski proizvodi, ki se pečejo med modeliranimi kovinskimi ploščami. Ta kategorija vključuje tudi tanke vaflje, ki jih je moč zvijati, vaflje, ki sestojijo iz dveh ali več plasti tankih vafljev med katerimi je okusen nadev, ter izdelke, ki se proizvajajo z ekstrudiranjem vafljinega testa skozi posebne stroje (npr. **korneti** za sladoled). Vsebnost vode v teh izdelkih **ne sme** biti večja od **10 mas.%**. Vaflji so lahko obliti s čokolado. Obliti so podobni vafljinim proizvodom.
- (10) **Slaščice in kolači**, vsebujejo sestavine kot so: moka, škrob, maslo ali druge maščobe, sladkor, mleko, smetana, jajca, čokolada, kakav, kava, med, sadje, likerji, žganja, beljak, sir, meso, ribe, aromatična sredstva, kvas ali druge snovi za vzhajanje.
- (11) **Pekovski proizvodi izdelani brez moke** (npr. poljubčki, izdelani iz jajčnega beljaka in sladkorja).
- (12) **Palačinke** so izdelane iz mleka, moke, jajc, soli, sladkorja in so tanke ploščate oblike.
- (13) **Gibanice in pite**, so sestavljene iz ovoja (iz testa) in nadeva, ki je lahko izdelan iz različnih sestavin, npr. sira, jajc, smetane, masla, soli, popra, muškatnega oreha in (če gre za "quiche lorraine") tudi slanine in šunke.
- (14) **Pice** (predpečene in pečene), so izdelane iz krušnega testa, obloženega z raznimi drugimi sestavinami, kot so npr. sir, paradižnik, olje, meso, sardele, itd. Vendar se surove pice uvrščajo v **tar. št. 419.01**.
- (15) **Hrustljavi dišeči prehrabeni proizvodi**, izdelani iz testa na osnovi koruznega zdroba z dodanim začimbnim sredstvom, v smislu mešanice sira, mononatrijevega glutaminata in soli, praženi v rastlinskem olju in pripravljeni za konzumiranje.

Proizvodi, ki vsebujejo po masi **več kot 20% klobas**, mesa, drugih klavničnih proizvodov, krvi, rib ali rakov, mehkužcev ali drugih vodnih nevretenčarjev ali katere koli kombinacije teh proizvodov (npr. mesna pita) so iz te tar. številke **izključeni (16 poglavje)**.

- (B) **Hostije, prazne kapsule za farmacevtske proizvode, obliti za pečenje, rižev papir in podobni proizvodi.**

Ta tar. številka vključuje določeno število proizvodov, izdelanih iz paste na osnovi moke ali škroba, ponavadi pečenih, v obliki okroglih ploščic (diskov) ali listov. Uporabljajo se v različne

namene.

Hostije so tanke okrogle ploščice (diski), izdelane iz paste na osnovi pšenične moke in se pečejo med železnimi ploščami.

Prazne kapsule za farmacevtske proizvode, so majhne in plitve čašice, izdelane iz paste na osnovi moke ali škroba. Izdelane so tako, da v paru oblikujejo posodico.

Oblati za pečatenje so izrezani iz tankih listov pečene, sušene in včasih obarvane paste. **Lahko** vsebujejo tudi lepljive snovi.

Rižev papir je sestavljen iz tankih listov pečene in sušene paste na osnovi škroba ali moke. Uporablja se za oblaganje nekaterih slaščičarskih proizvodov, še posebej nougata. Tega riževega papirja **ne gre enačiti** z "riževim papirjem", ki se pridobiva z rezanjem srži nekaterih vrst palm (glej komentar k **tar. št. 14.04.**).

PROIZVODI IZ VRTNIN, SADJA, OREŠKOV ALI DRUGIH DELOV RASTLIN**OPOMBE**

1. V to poglavje **ne spadajo**:
 - (a) vrtnine in sadje ali oreški, pripravljeni ali konzervirani po postopkih, navedenih v **7., 8. ali 11. poglavju**;
 - (b) proizvodi, ki vsebujejo več kot 20 mas.% klobas, mesa, drugih klavničnih izdelkov, krvi, rib ali rakov, mehkužcev ali drugih vodnih nevretenčarjev ali katere koli kombinacije teh izdelkov (**16. poglavje**); ali
 - (c) homogenizirana sestavljena živila iz **tar. št. 21.04**.
2. Tar. št. 2007 in 2008 ne zajemata sadnih želejev, sadnih past, s sladkorjem prevlečenih mandljev ali podobnih slaščičarskih proizvodov (**tar. št. 1704**), ali čokoladnih proizvodov (**tar. št. 1806**).
3. Tar. št. 20.01, 20.04 in 20.05 obsegajo glede na primer samo tiste proizvode iz 7. poglavja ali iz tar. št. 11.05 ali 11.06 (razen moke, zdroba in prahu iz proizvodov iz 8. poglavja), ki so pripravljeni ali konzervirani po drugih postopkih, kot pa so omenjeni v opombi 1.(a).
4. Paradižnikov sok s 7 mas.% suhe snovi ali več se uvršča v tar. št. 20.02.
5. Pri tar. št. 20.07 je z izrazom "dobljeni s toplotno obdelavo" mišljena obdelava z vročino pri atmosferskem tlaku ali pri znižanem tlaku, ki zviša viskoznost izdelka z znižanjem vsebine vode ali na druge načine.
6. Pri tar. št. 20.09 so z izrazom "**sokovi, nefermentirani in brez dodanega alkohola**" mišljeni sokovi, v katerih delež alkohola ne presega 0,5 vol.% (glej 2. opombo v 22. poglavju).

Opombe k podštevilkam

1. Pri tar. podšt. 2005.10 so z izrazom "**homogenizirane vrtnine**" mišljeni izdelki iz popolnoma homogeniziranih vrtnin, pripravljeni za prodajo na drobno **kot hrana za otroke ali za dietetične namene**, v posodah z neto vsebino do vključno 250 g. Pri tej definiciji se ne upoštevajo majhne količine katerih koli sestavin, ki se dodajo izdelku kot začimbe, konzervansi ali v druge namene. Ti izdelki lahko vsebujejo majhne količine vidnih koščkov vrtnin. **Tar. podšt. 2005.10 ima prednost pred vsemi drugimi tarifnimi podštevilkami tar. št. 20.05.**
2. Pri tar. podšt. 2007.10 so z izrazom "**homogenizirani izdelki**" mišljeni izdelki iz popolnoma homogeniziranega sadja, pripravljeni za prodajo na drobno **kot hrana za otroke ali za dietetične namene**, v pakiranjih z neto vsebino do 250 g. Pri tej definiciji se ne upoštevajo majhne količine katerih koli sestavin, ki se dodajo izdelku kot začimbe, konzervansi ali v druge namene. Ti izdelki lahko vsebujejo majhne količine vidnih koščkov sadja. **Tar. podšt. 2007.10 ima prednost pred vsemi drugimi tarifnimi podštevilkami tar. št. 20.07.**
3. Pri tar. številkah 2009 12, 2009 21, 2009 31, 2009 41, 2009 61 in 2009 71, je z izrazom "Brix število" mišljeno neposredno odčitavanje stopinj Brix z Brix hidrometra ali refrakcijskega indeksa izraženega v odstotkih vsebnosti sladkorja odčitane z refraktometra, pri temperaturi 20°C ali preračunanega na 20°C, če je odčitavanje potekalo pod drugačno temperaturo.

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje vključuje:

- (1) vrtnine, sadje, koščičasto sadje in druge dele užitnih rastlin, pripravljene **ali konzervirane s pomočjo kisa ali očetne kisline**,
- (2) vrtnine, sadje, koščičasto sadje, lupine sadja in druge dele rastlin, **konzervirane s pomočjo sladkorja**,
- (3) marmelade, sadne želeje, džeme, sadne pireje, sadne paste - kaše, kuhane kot predelave,
- (4) vrtnine in sadje, pripravljene s homogenizacijo,
- (5) sadne in zelenjavne sokove, neprevrete in brez dodanega alkohola in alkoholne moči, ki ne presegata 0,5 vol.%,
- (6) vrtnine, sadje, koščičasto sadje in druge dele užitnih rastlin, pripravljene ali konzervirane z drugimi postopki razen tistih, navedenih v 7., 8. ali 11. poglavju ali drugje v Nomenklaturi,
- (7) proizvode iz tar. števil 07.14, 11.05 in 11.06 (**razen** moke, zdroba ali prahu proizvodov iz **8. poglavja**), pripravljene ali konzervirane z drugimi postopki razen tistih, navedenih v 7. in 11. poglavju in
- (8) sadje, konzervirano po postopku osmozne dehidracije.

Ti proizvodi so lahko celi, v kosih ali zdrobljeni.

To poglavje **ne vključuje**:

- (a) prehrabnih proizvodov, ki vsebujejo po teži **več kot 20% klobasičarskih** proizvodov, mesa, drugih klavničnih proizvodov, krvi, rib, rakov, mehkužcev ali drugih vodnih nevretenčarjev ali katere koli kombinacije teh proizvodov (**16. poglavje**),
- (b) proizvodov, kot je npr. sadna torta (**tar. št. 19.05**),
- (c) juh in enolončnic in pripravkov zanje ter homogeniziranih prehrabnih proizvodov iz **tar. št. 21.04** in
- (d) sadnih sokov zelenjavnih sokov alkoholne moči več kot 0.5 vol.%, (**22. poglavje**).

20.01 - VRTNINE, SADJE, OREŠKI IN DRUGI UŽITNI DELI RASTLIN, PRIPRAVLJENI ALI KONZERVIRANI V KISU ALI OCETNI KISLINI

2001.10 - **Kumare in kumarice**

2001.90 - **Drugo**

Ta tar. številka vključuje vrtnine (glej opombo št. 3 k temu poglavju), sadje in druge užitne dele rastlin, pripravljene ali konzervirane s pomočjo kisa ali očetne kisline, ne glede na to, ali vsebujejo ali ne soli, začimb, gorčice, sladkorja ali drugih sladil. Ti izdelki lahko vsebujejo olje ali druge aditive. Lahko so v razsutem stanju (v čebričkih, sodih itd) ali v kozarcih, steklenicah, konzervah ali v neprodušnih posodah in pripravljeni za prodajo na drobno. Ta tar. številka vključuje nekatere pripravke, znane kot **"pickle"** (mešanica koščkov zelenjave, sadja, kisa, začimb) (tudi z gorčico) itd.

Blago, uvrščeno v to tar. številko se od omak iz **tar. št. 21.03** razlikuje po tem, da so slednji ponavadi tekočine, emulzije ali suspenzije, ki takorekoč ne vsebujejo koščkov sadja, zelenjave ali drugih užitnih delov rastlin.

Glavni proizvodi, ki so konzervirani po metodah opisanih v tej tarifni številki so: kumare, kumarice, čebula, šalotka, paradižnik, cvetača, oljke, kapra, sladka koruza, srce artičoke, užitne gobe, srce palme, orehi, jam in mango.

20.02 - PARADIŽNIK, PRIPRAVLJEN ALI KONZERVIRAN KAKO DRUGAČE, KOT S KISOM ALI OCETNO KISLINO

2002.10 - Paradižnik, cel ali v kosih

2002.90 - Drugo

Ta tar. številka **vkjučuje** cel paradižnik ali paradižnik v kosih, **razen** paradižnika, pripravljenega ali konzerviranega s pomočjo **kisa ali ocetne kisline (tar. št. 20.01)** in pa paradižnik, ki se carini v stanju, navedenem v **7. poglavju**. Paradižnik se v to tar. številko uvršča ne glede na to, v kakšno vrsto posode je dan.

Ta tar. številka **vkjučuje** paradižnik, pripravljen s **homogenizacijo** ali **konzerviran** (npr. paradižnikov pire, njegova pasta ali koncentrat), pa **tudi** paradižnikov sok, ki vsebuje **najmanj 7%** suhe snovi. Vendar pa ta tar. številka **izključuje** t.i. paradižnikov ketchup in druge paradižnikove omake (**tar. št. 21.03**) in paradižnikovo juho ter pripravke zanjo (**tar. št. 21.04**).

20.03 - GOBE IN GOMOLJIKE, PRIPRAVLJENE ALI KONZERVIRANE DRUGAČE, KOT V KISU ALI OCETNI KISLINI

2003.10 - Gobe iz rodu *Agaricus*

2003.20 - Gomoljike

2003.90 - Druge

Ta tar. številka **vključuje** gobe (vštevši njihove bete) in gomoljike, **razen** tistih, pripravljenih ali konzerviranih s pomočjo kisa ali ocetne kisline (**tar. št. 20.01**) in pa tistih, ki se carinijo v stanju, navedenem v **7. poglavju**. Proizvodi iz te tar. številke so lahko celi, v kosih (npr. v rezinah) ali homogenizirani.

20.04 - DRUGE VRTNINE, PRIPRAVLJENE ALI KONZERVIRANE DRUGAČE, KOT V KISU ALI V OCETNI KISLINI, ZAMRZNJENE, RAZEN PROIZVODOV IZ TAR. ŠT. 20.06

2004.10 - Krompir

2004.90 - Druge vrtnine in mešanice vrtnin

Zmrznjene vrtnine iz te tar. številke so vrtnine, ki se uvrščajo v **tar. številko 20.05**, kadar niso zamrznjene (glej komentar k tej tar. številki). Izraz "zamrznjen" je definiran v splošnih določilih k 7. poglavju.

Proizvodi, ki se uvrščajo v to tar. številko, so naslednji:

- (1) **krompir (luskine in francoski pommes frites)**, pražen ali deloma pražen v olju in nato zamrznjen,

- (2) **zamrznjena sladka koruza v storžih ali v zrnih, korenček, grah itd.**, deloma ali popolnoma kuhani, pripravljeni z maslom ali v drugi omaki v neprodušnih posodah (npr. v plastičnih vrečkah) in
- (3) **zamrznjeni cmoki, svaljki, žličniki ("Knödel", "Klöße", "Nockerln")** in podobni proizvodi, katerih osnova je krompirjeva moka.

20.05 - DRUGE VRTNINE, PRIPRAVLJENE ALI KONZERVIRANE DRUGAČE, KOT V KISU ALI OCETNI KISLINI, NEZAMRZNJENE, RAZEN PROIZVODOV IZ TAR. ŠT. 2006

2005.10 - **Homogenizirane vrtnine**

2005.20 - **Krompir**

2005.40 - **Grah** (*Pisum sativum*)

- **Fižol** (*Vigna spp.*, *Phaesusolus spp.*):

2005.51 - - **fižol v zrnju**

2005.59 - - **drug**

2005.60 - **Beluši**

2005.70 - **Oljke**

2005.80 - **Sladka koruza** (*Zea mays* var. *saccharata*)

2005.90 - **Druge vrtnine in mešanice vrtnin**

Izraz "vrtnine" iz te tar. številke je omejen na proizvode, naštet v opombi št. 3 k temu poglavju. Ti proizvodi (**razen vrtnin**, pripravljenih ali konzerviranih s pomočjo kisa ali očetne kisline iz **tar. št. 20.01, zamrznjenih vrtnin tar. št. 20.04 in vrtnin, konzerviranih s sladkorjem, iz tar. št. 20.06**) se uvrščajo v to tar. številko, kadar so pripravljeni ali konzervirani s postopki, ki v 7. in 11. poglavju **niso** predvideni.

Ti proizvodi se uvrščajo v to tar. številko **ne glede** na vrsto posode, v kateri se nahajajo (najpogosteje v konzervah ali drugih neprodušnih posodah).

Ti proizvodi so lahko celi, v kosih ali zdrobljeni in so lahko konzervirani v vodi, paradižnikovi omaki ali z drugimi sestavinami, pripravljeni za konzumiranje. Lahko so tudi homogenizirani ali med seboj pomešani (solate).

Primeri proizvodov, ki se uvrščajo v to tar. številko, so naslednji:

- (1) **Oljke**, primerne za uživanje zaradi posebnega postopka v raztopini sode ali zaradi daljšega namakanja (maceracija) v slani vodi. Oljke, konzervirane v slani vodi le začasno, ostajajo uvrščene v **tar. št. 07.11** - glej komentar k tej tar. številki).
- (2) **Kislo naribano zelje**, pripravljeno z delno fermentacijo zrezanega in nasoljenega zelja.
- (3) **Sladka koruza v storžih ali v zrnju**, korenček, grah itd., delno kuhani ali pripravljeni z maslom ali drugo omako.
- (4) **Proizvodi v obliki tankih pravokotnih tablet, izdelani iz krompirjeve moke**, soli in majhnih količin natrijevega glutaminata ter delno dekstrirani s pomočjo sukcesivnega vlaženja in sušenja. **Po praženju** in nekaj sekundnem namakanju v maščobi, so ti proizvodi namenjeni za porabo kot "čips" (**tar. št. 19.05**).

Ta tar. številka **izključuje**:

- (a) hrustljave pikantne prehrabene proizvode **iz tar. št. 19.05**,
- (b) zelenjavne sokove iz **tar. št. 20.09** in
- (c) zelenjavne sokove z alkoholno močjo več kot 0.5% vol. (**22. poglavje**).

20.06 - VRTNINE, SADJE, OREŠKI, SADNE LUPINE IN DRUGI DELI RASTLIN, KONZERVIRANI V SLADKORJU (SUHI, GLAZIRANI ALI KRISTALIZIRANI)

Proizvodi, zajeti v tej tar. številki, se najprej pripravljajo kot sadje, sadne lupine ali deli rastlin - poparijo se v vreli vodi, ki omehča surovino in omogoča lažje prodiranje sladkorja. Nato se ponovno segrevajo do vrelišča in pustijo v sirupih ob postopno povečani koncentraciji sladkorja, vse dokler se zadosti ne napijejo sladkorja, kar zagotavlja njihovo konzerviranje.

Glavni proizvodi, konzervirani s pomočjo sladkorja so: celo sadje (češnje, višnje, marelice, hruške, slive, kostanji (marrons glaces), orehi itd., deli sadja (pomoranče, limone, ananas itd.), sadne lupine (limone, pomoranče, dinj, lubenic itd.), drugi deli rastlin (angelika, ingver, jama, sladki krompir itd.) in cvetovi (vijolice, mimoze itd.).

Precejeni proizvodi se predelujejo z uporabo sirupa (mešanica invertnega sladkorja ali glukoze in enega dela saharoze), ki v stiku z zrakom ne kristalizira. Po namakanju se odvečni sirup ocedi in tako ostane sadje, ki je ob dotiku lepljivo.

Prelite proizvode - glazirane - pridobivajo tako, da precejene proizvode namakajo v saharozin sirup ki, potem ko se posuši, tvori tanek in svetlikajoč se premaz (glazuro).

Kandirani proizvodi se pridobivajo tako, da se sadje popolnoma napije saharozinega sirupa. Ko se sirup potem posuši, tvori na površini sadja ali po vsem sadju kristale.

Ti proizvodi, konzervirani s sladkorjem in dani v sirup, so iz te tar. št. **izključeni (tar. št. 20.02)**. Če gre za zelenjavo, se uvrščajo v **tar. št. 20.03 ali 20.05**, če pa gre za sadje, oreške, sadne luščine in lupine ali druge užitne dele rastlin (npr. preliti-glazirani maroni ali ingver), pa se tovrstni proizvodi uvrščajo v **tar. številko 20.08**.

Posušeno sadje (npr. datlji ali slive) se uvršča v **8. poglavje** tudi, če mu je dodana majhna količina sladkorja in tudi, če je zunanji del sadežev prekrit s posušnim **naravnim sladkorjem**, ki daje sadju videz kandiranega sadja iz te tar. številke.

20.07 - DŽEMI, SADNI ŽELEJI, MARMELADE, SADNI PIREJI ALI PIREJI IZ OREŠKOV IN SADNE PASTE ALI PASTE IZ OREŠKOV, DOBLJENI S TOPLOTNO OBDELAVO, Z DODATKOM SLADKORJA ALI DRUGIH SLADIL ALI BREZ NJIH

2007.10 - **Homogenizirani izdelki**

- **Drugo:**

2007.91 - **- iz agrumov**

2007.99 - **- drugo**

Džemi se pripravljajo s kuhanjem celega sadja ali sadne pulpe, ali pa nekaterih vrtnin (npr. jedilnih bučk, jajčevcev), pa tudi drugih proizvodov (ingver, listi vrtnice) skupaj s sladkorjem v približno enakem razmerju. Ko se ohladijo, so zmerno čvrsti in vsebujejo koščke sadja.

Marmelade so vrsta džema, običajno pripravljene iz citrusovega sadja (agrumov).

Sadni želeji se pripravljajo s kuhanjem sadnih sokov (izcejenih iz surovega ali kuhanega sadja) skupaj s sladkorjem, vse dokler se proizvod s hlajenjem ne usede. Sadni želeji so čvrsti, prozorni in brez koščkov sadja.

Sadni pireji ali pireji iz lupinastega sadja se pripravljajo s kuhanjem precejene sadne pulpe ali pa iz prahu lupinastega sadja z ali brez dodanega sladkorja, dokler se ne zgosti. Od džema se razlikujejo po tem, da vsebujejo večji odstotek sadja in so mehkejši.

Sadne kaše ali kaše iz oreškov - paste (jabolčne, dinjine, hruškove, marelične, mandljeve itd.) so evaporizirani sadni pireji, ki so trdni ali skoraj trdni.

Proizvodi iz te tar. številke, ki se običajno pripravljajo s sladkorjem, so **lahko** sladkani s sintetičnimi sladili (npr. s sorbitolom), ki nadomeščajo sladkor.

Ta tar. številka vključuje tudi homogenizirane proizvode.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) sadnih želejev in sadnih kaš v obliki sladkornih ali čokoladnih proizvodov (**tar. št. 17.04 ali 18.06**, kar je odvisno od primera) in
- (b) namiznih želejev, pripravljenih iz želatine, sladkorja in sadnega soka ali umetne sadne esence (**tar. št. 21.06**).

20.08 - SADJE, OREŠKI IN DRUGI UŽITNI DELI RASTLIN, DRUGAČE PRIPRAVLJENI ALI KONZERVIRANI, Z DODATKOM SLADKORJA ALI DRUGIH SLADIL ALI ALKOHOLA ALI BREZ NJIH, KI NISO NAVEDENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU

- Oreški, arašidi in druga semena, vključno mešanice:

- 2008.11 - - **arašidi**
- 2008.19 - - **drugo, vključno mešanice**
- 2008.20 - **Ananas**
- 2008.30 - **Agrumi**
- 2008.40 - **Hruške**
- 2008.50 - **Marelice**
- 2008.60 - **Češnje in višnje**
- 2008.70 - **Breskve, vključno z nektarinami**
- 2008.80 - **Jagode**

- Drugo, vključno mešanice, razen tistih iz tar. podšt. 2008.19:

- 2008.91 - - **palmovi srčki**
- 2008.92 - - **mešanice**
- 2008.99 - - **drugo**

Ta tar. številka vključuje sadje, vštevši koščičasto sadje in druge užitne dele rastlin, in to cele, v kosih ali zdrobljene, vštevši njihove mešanice, pripravljene ali **konzervirane drugače** kot po postopkih, **navedenih v drugih poglavjih** ali v predhodnih tar. številkah tega poglavja.

Ta tar. številka med drugim vključuje:

- (1) **mandlje, arašide, areko** (ali betel), orehe in drugo jerdčasto sadje, in to suho ali praženo v olju ali maščobah, z vsebovanim rastlinskim oljem ali brez ali premazane z rastlinskim oljem, z dodano soljo, aromatičnimi sredstvi, začimbami in ali drugimi dodatki,
- (2) **"kikirikijevo maslo"**, ki sestoji iz paste, dobljene z mletjem praženega kikirikija, z ali brez dodanega olja,
- (3) **sadje** (vštevši lupine in semena), konzervirano v vodi, sirupu, kemikalijah ali alkoholu,
- (4) **sadne pulpe, sterilizirane, konzervirane s toploto,**
- (5) **zdrobljeno celo sadje**, kot so npr. breskve(vključno nektarine), marelice, pomaranče (olupljene ali neolupljene, z ali brez odstranjenih koščic ali semen), sterilizirano, z ali brez dodane vode ali sladkornega sirupa, vendar ne v zadostni količini, da bi bilo pripravljeno za takojšnjo konzumiranje kot pijača. Če so pripravljene kot gotove pijače (z dodajanjem zadostne količine vode ali sladkornega sirupa), se ti proizvodi uvrščajo v **tar. št. 22.02**.
- (6) **kuhano sadje**, kuhano v sopari ali vreli vodi in potem zamrznjeno, se uvršča v **tar. št. 08.11**.
- (7) **peclje, korenine** in druge užitne dele rastlin (npr. ingver, angelika, jam, sladki krompir, hmeljevi poganjki, listje vinske trte, palmovi srčki), **konzervirane v sirupu** ali drugače pripravljene ali konzervirane,
- (8) **stroke tamarina v sirupu,**
- (9) **sadje, oreške** in druge užitne dele rastlin (vendar ne vrtnine), **konzervirane s pomočjo sladkorja** in dane v sirup (npr. glazirani kostanj ali ingver v sirupu), v kakršnem koli pakiranju, in
- (10) **sadje, konzervirano po postopku osmorne dehidracije**. Izraz "osmorna dehidracija" se nanaša na postopek, pri katerem so koščki sadja izpostavljeni podaljšanemu namakanju v koncentriranem sladkornem sirupu tako, da večino vode in naravnega sladkorja v sadju nadomesti sladkor iz sirupa. Sadje se lahko nato še suši na zraku, da bi se vsebnost vlage še zmanjšala.

Vsi zgoraj navedeni proizvodi so lahko sladkani **tudi s sintetičnimi sladili** (npr. s sorbitolom), ki nadomeščajo sladkor. Druge snovi (npr. škrob) so jim lahko dodane pod pogojem, da ne spreminjajo njihovega bistvenega značaja sadja, oreškov ali drugih užitnih delov rastlin.

Proizvodi iz te tar. številke se ponavadi dajejo v **konzerve, kozarce ali neprodušne posode**, v sode ali podobne posode.

Ta tar. številka **izključuje** proizvode, ki so sestavljeni iz **mešanic rastlin ali njihovih delov** (vštevši semena ali plodove) različnih vrst ali ki so sestavljeni iz rastlin ali njihovih delov (vštevši semena ali plodove) posameznih vrst, vendar pomešanih z drugimi snovmi, kot je npr. ekstrakt ene ali več vrst rastlin in ki jih kot take ne uživamo, temveč jih uporabljajo pri proizvodnji herbalnih infuzij ali herbalnih "čajev" (npr. **tar. št. 08.13, 09.09 in 21.06**).

Ta tar. številka **izključuje** tudi mešanice rastlin, delov rastlin in semen ali plodov (celih, zrezanih, zdrobljenih, zmletih ali v obliki prahu) vrst, ki se uvrščajo v različna poglavja (npr. v 7., 9., 11. ali 12. poglavje) in jih kot take ne uživamo, se pa neposredno uporabljajo za aromatiziranje pijač ali pripravo ekstraktov za izdelovanje pijač (**9. poglavje ali tar. št. 21.06**).

20.09 - SADNI SOKOVI (TUDI GROZDNI MOŠT) IN ZELENJAVNI SOKOVI, NEFERMENTIRANI IN BREZ DODATKA ALKOHOLA, Z DODATKOM SLADKORJA ALI DRUGIH SLADIL ALI BREZ NJIH

- Pomarančni sok:

2009.11 - - **zamrznjen**

2009.12 - - **nezamrznjen, z Brix številom ne več kot 20**

2009.19 - - **drugo**

- Sok grenivke:

2009.21 - - z Brix številom ne več kot 20

2009.29 - - drug

- Sok drugih agrumov:

2009.31 - - z Brix številom ne več kot 20

2009.39 - - drugo

- Ananasov sok:

2009.41 - - z Brix številom ne več kot 20

2009.49 - - drugo

2009.50 - Paradižnikov sok

- Grozdni sok (tudi grozdni mošt):

2009.61 - - z Brix številom ne več kot 30

2009.69 - - drugo

- Jabolčni sok:

2009.71 - - z Brix številom ne več kot 20

2009.79 - - drugo

2009.80 - Sok iz drugega sadja ali vrtnin

2009.90 - Mešanice sokov

Glede nefermentiranih sokov brez dodanega alkohola glej opombo št. 5 k temu poglavju.

Sadni in zelenjavni sokovi iz te tar. številke se običajno pridobivajo s **stiskanjem** svežega, zdravega in zrelega sadja ali zelenjave. Iz agrumov se pridobivajo s pomočjo mehanskih ekstraktorjev, ki delujejo na istem principu kot gospodinske stiskalnice za limono. Včasih sadje pred stiskanjem (ni pa nujno) zdrobijo ali zmeljejo (posebno jabolka), ali pa jih obdelajo s hladno in toplo vodo (npr. paradižnik, črni ribez, nekatere vrste zelenjave, kot sta npr. korenček in zelena).

Tako dobljene tekočine so predmet naslednjih postopkov:

- (a) **Bistrenja**, čigar namen je izločiti sok iz večine trdnih teles s pomočjo snovi za bistrenje (želatin, albumin, infuzorijska zemlja itd.), ali pa s pomočjo encimov ali centrifugiranja.
- (b) **Filtriranje**, pogosto s pomočjo filtrirnih plošč, prevlečenih z azbestom, celulozo itd.
- (c) **Odstranjevanja zraka** z namenom, da se odstrani kisik, ki bi lahko kvaril okus in barvo.
- (d) **Homogenizacije**, kadar gre za sokove, dobljene iz zelo mesnatih plodov (paradižnik, breskve itd.).
- (e) **Sterilizacije**, katere namen je preprečiti fermentacijo. Možni so različni načini steriliziranja, npr. pasterizacija (podaljšana ali trenutna), električna sterilizacija v strojih, opremljenih z elektrodami, nadalje filtrirna sterilizacija, konzerviranje pod pritiskom ob uporabi ogljikovega dioksida, hlajenje, kemična sterilizacija (npr. z žveplovim dioksidom, z natrijevim benzonatom itd.) ter s postopkom z ultravijoličnimi žarki oz. ionskimi izmenjalniki.

Sadni in zelenjavni sokovi so, kot rezultat takšnih postopkov, bistre in neprevrete tekočine. Vendar pa lahko nekateri izmed njih (predvsem tisti, dobljeni iz sadne pulpe, kot so sokovi iz marelic, breskev in paradižnika) zadržijo del pulpe v fino porazdeljeni obliki - kot suspenzije ali kot usedline.

Ta tar. številka vključuje tudi sokove iz suhega sadja, kar pa se le malo prakticira, in sicer jih vključuje **pod pogojem**, da je suho sadje iste vrste kot sadje, iz katerega je dobljen svež sok. Sok iz suhih sliv je, na primer, ekstrahiran iz suhih sliv, ki jih nekaj ur grejejo z vodo v difuzerjih. Vendar pa ta tar. številka **ne vključuje** bolj ali manj tekočih proizvodov, **dobljenih** z gretjem z vodo, vrst svežega ali suhega sadja, ki skoraj ne vsebujejo soka (npr. iz brinovih jagod ali listov cvetnega venca). Ti proizvodi se ponavadi uvrščajo v **tar. št. 21.06**.

Sokovi, ki spadajo v to tar. številko so lahko **koncentrirani** (zamrznjeni ali ne), ali pa v obliki **kristalov ali prahu**, vendar **pod pogojem**, da so v taki obliki popolnoma topni v vodi. Takšne proizvode pridobivajo običajno s postopki, v katerih nastopa toplota (v vakuumu ali ne) ali hlajenje (liofiziranje).

Sadni in zelenjavni sokovi iz te tar. številke lahko **pod pogojem**, da zadržijo svoj izvirni značaj, vsebujejo snovi spodaj navedenih vrst, ne glede na to, ali so rezultat zgoraj navedenih postopkov, ali pa so dodane posebej:

- (1) **sladkor**,
- (2) druga **naravna** ali **sintetična sladila pod pogojem**, da dodana količina ne presega nujne količine za normalne postopke sladkanja in ta količina ne povzroči drugačne klasifikacije sokov v tej tar. številki - še posebej, kar se zadeva ravnovesje posameznih sestavin (glej naslednji odstavek pod 4),
- (3) proizvode, dodane kot **konzervansi** ali pa, da bi preprečili fermentiranje (npr. žveplov dioksid, ogljikov dioksid, encimi),
- (4) sredstva **za standarizacijo** (npr. citronska kislina, vinska kislina) in proizvode, dodane z namenom, da bi **nadomestili** tekom predelave uničene ali poškodovane sestavine (npr. vitamini, barvila), ali pa, da "fiksirajo" (stabilizirajo, utrdijo) vonj (npr. sorbitol, ki se dodaja kristaliziranim sokovom agrumov ali sokovom agrumov v prahu). Vendar pa ta tar. št. **ne vključuje** sadnih sokov, v katerih so sestavine (npr. citronska kislina, eterična olje, ekstrahirana iz sadja) dodane v količinah, ki podirajo ravnovesje sestavin, ki se nahajajo v naravnem soku. V tem primeru sok **izgubi svoj izvirni značaj**.

Tudi rastlinski sokovi iz te tar. številke lahko vsebujejo dodano sol (natrijev klorid), začimbe ali aromatične snovi.

Mešanice sadnih ali zelenjavnih sokov ostanejo uvrščene v to tar. številko, kot tudi t.i. rekonstruirani sokovi (npr. proizvodi, dobljeni **z dodajanjem vode koncentriranemu soku**, vendar v količini, **ki ne presega** količine vode v nekoncentriranih sokovih naravne sestave).

Vendar pa dodatek vode normalnemu ali koncentriranemu sadnemu ali zelenjavnemu soku v količini, večji od one, ki je nujno potrebna za rekonstrukcijo naravnega soka, privede te proizvode v **razredčena stanja**. Na ta način pridobijo sokovi značaj pijač, ki se uvrščajo v **tar. št. 22.02**. Sadni ali zelenjavni sokovi, ki vsebujejo večje količine ogljikovega dioksida, kot je običajno za sokove z dodatkom ogljikovega dioksida (gazirani sadni sokovi), so iz te tar. številke **izključeni (tar. št. 22.02)**. Iz te tar. številke so **izključene** tudi limonade in gazirane vode, aromatizirane s sadnimi sokovi (**tar. št. 22.02**).

Ta tar. številka vključuje tudi grozdni mošt za kakršno koli uporabo, vendar **pod pogojem**, da je neprevret. Če je bil grozdni mošt izpostavljen skoraj istim postopkom kot sadni sokovi, potem je mošt zelo podoben navadnemu grozdnemu soku. Njegova značilnost je, da se uvaža v obliki koncentratov in celo kristalov (v poznejši obliki - v trgovini - znan kot grozdni sladkor ali grozdni med, ki se uporablja v fini pekariji in slašničarstvu za izdelavo "začinjenih hlebkov z ingverjem").

Deloma fermentiran grozdni mošt, ne glede na to, ali je bila fermentacija zaustavljena (prekinjena) ali ne, pa tudi nefermentiran mošt z dodanim alkoholom, se uvršča v **tar. št. 22.04** (v obeh primerih, če alkoholna moč **presega 0,5 volumskih odstotkov**).

Ta tar. številka **izključuje**:

- (a) paradižnikov sok z vsebnostjo suhe snovi **najmanj 7 mas.%** ali več (**tar. št. 20.02**) in
- (b) sadne in zelenjavne sokove alkoholne moči več kot 0.5 vol.% (**22. poglavje**).

KOMENTAR K TARIFNI PODŠTEVILKI

Tar. podštevilka 2009.11

Z izrazom "**zamrznjeni pomarančni sok**" je mišljen tudi koncentriran pomarančni sok, izpostavljen temperaturam okoli -18 °C in, ki pri takšni stalni temperaturi popolnoma **ne zamrzne**.

RAZNA ŽIVILA

OPOMBE

1. V to poglavje **ne spadajo**:
 - (a) mešane vrtnine iz **tar. št. 07.12**;
 - (b) praženi kavni nadomestki, ki vsebujejo kavo v kakršnem koli sorazmerju (**tar. št. 09.01**);
 - (c) aromatizirani čaji (**tar. št. 09.02**);
 - (d) začimbe in drugi proizvodi iz **tar. št. 09.04 do 09.10**;
 - (e) sestavljena živila, razen živil iz tar. št. 21.03 in 21.04, ki vsebujejo več kot 20 mas.% klobas, mesa, drugih klavničnih proizvodov, krvi, rib ali rakov, mehkužcev ali drugih vodnih nevretenčarjev ali katere koli kombinacije teh izdelkov (**16. poglavje**);
 - (f) kvas, pripravljen kot zdravilo, in drugi proizvodi iz **tar. št. 30.03 in 30.04**;
 - (g) pripravljeni encimi iz **tar. št. 35.07**.
2. Ekstrakti nadomestkov, navedenih v predhodni 1. opombi pod (b), se uvrščajo v **tar. št. 21.01**.
3. Pri tar. št. 21.04 so z izrazom "**homogenizirana sestavljena živila**" mišljeni izdelki, ki sestojijo iz fine homogenizirane mešanice dveh ali več osnovnih sestavin, kot so: meso, ribe, vrtnine ali sadje, pripravljeni **kot hrana za otroke ali za dietetične namene**, za prodajo na drobno v pakiranjih z neto težo do 250 g. Pri tej definiciji se ne upoštevajo majhne količine katerih koli sestavin, ki se dodajo mešanici kot začimbe, konzervansi ali v druge namene. Ti izdelki lahko vsebujejo majhno količino vidnih koščkov sestavin.

21.01 - EKSTRAKTI, ESENCE IN KONCENTRATI KAVE, PRAVEGA ČAJA, MATÉ ČAJA IN PRIPRAVKI NA NJIHOVI OSNOVI ALI NA OSNOVI KAVE, ČAJA ALI MATÉ ČAJA; PRAŽENA CIKORIJA IN DRUGI PRAŽENI KAVNI NADOMESTKI IN NJIHOVI EKSTRAKTI

- Ekstrakti, esence in koncentrati kave ter pripravki na osnovi teh ekstraktov, esenc ali koncentratov ali na osnovi kave:

- 2101.11 - - ekstrakti, esence ali koncentrati
- 2101.12 - - pripravki na osnovi ekstraktov, esenc ali kavinega koncentrata ali na osnovi kave
- 2101.20 - Ekstrakti, esence in koncentrati čaja, maté čaja in pripravki na osnovi teh ekstraktov. esenc ali koncentratov ali na osnovi čaja ali maté čaja
- 2101.30 - Pražena cikorijska in drugi praženi kavni nadomestki ter njihovi ekstrakti, esence in koncentrati

Ta tar. številka **vključuje**:

- (1) **Ekstrakte, esence in koncentrate kave**, ki so lahko iz prave kave (tudi, če ji je kofein odvzet), ali iz mešanice prave kave s kavnim nadomestkom **v kakršnem koli razmerju**. Lahko so v obliki tekočine ali prahu in so ponavadi zelo koncentrirani. V to skupino se vključujejo tudi "**instant**

kave". To so kuhane kave in nato posušene v vakuumu ali z liofilizacijo (sušenje z zamrzovanjem).

- (2) **Ekstrakte, esence in koncentrate čaja in maté čaja.** Ti proizvodi ustrezajo, mutatis mutandis, tistim, navedenim v točki (1).
- (3) **Pripravke na osnovi ekstraktov, esenc ali koncentratov kave, pravega čaja ali maté čaja iz predhodnih točk (1) in (2).** Ta tar. številka se omejuje na pripravke, esence in koncentrate kave, pravega čaja in maté čaja in se ne nanaša na kavo, pravi čaj ali maté čaj same. Vključuje tudi ekstrakte itd. z dodatkom škroba in drugih ogljikovih hidratov.
- (4) **Pripravke na osnovi kave, pravega čaja ali maté čaja.** Ti pripravki med drugim vključujejo:
 - (a) "**kavo v obliki paste**", ki je narejena iz mešanice mlete pražene kave z rastlinskimi maščobami, včasih z drugimi sestavinami in
 - (b) pripravke na osnovi pravega čaja, narejene iz mešanice pravega čaja, mleka v prahu in sladkorja.
- (5) **Praženo cikorijo in druge pražene nadomestke kave in ekstrakte, esence in njihove koncentrate.** To so vse vrste praženih proizvodov, ki zamenjujejo ali posnemajo kavo, kadar jih prelijemo z vročo vodo ali jih dodamo h kavi. Ti proizvodi včasih nosijo naziv "kava", pred katerega dodajo ime osnovne snovi (npr. ječmenova kava, sladova kava, žirova kava itd.).

Praženo cikorijo pridobivajo s praženjem korena rastline cikorije (*Cichorium intybus* var. *sativum*) iz **tar. št. 12.12**. Je temno rjave barve in grenkega okusa.

Drugi praženi nadomestki kave so tisti iz sladkorne pese, korenja, fig, žit (posebno iz ječmena, pšenice in rži), zdrobljenega graha, užitnega žira, semena volčjega boba, soje, datljevih koščic, mandljev, korenine regrata in kostanja. V to tar. številko spada tudi praženi slad, kadar je pripravljen tako, da nedvoumno služi kot kavni nadomestek.

Ti proizvodi se lahko uvažajo v luskah, zrnih ali prahu. Ekstrakti pa so tudi tekoči ali trdi. Lahko se med seboj mešajo, ali pa se lahko mešajo z drugimi sestavinami (npr. s soljo ali alkalnimi karbonati). Dajejo se v najrazličnejšo embalažo.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) praženih kavnih nadomestkov, ki vsebujejo kavo v kakršnem koli razmerju (**tar. št. 09.01**),
- (b) pravega aromatiziranega čaja (**tar. št. 09.02**)
- (c) karamele (karamelizirana melasa in karamelizirani sladkor) (**tar. št. 17.02**) in
- (d) proizvodov iz **22. poglavja**.

21.02 - KVAS (AKTIVEN ALI NEAKTIVEN); DRUGI ENOCELIČNI MIKROORGANIZMI, MRTVI (RAZEN CEPIV IZ TAR. ŠT. 30.02); PRIPRAVLJENI PECILNI PRAŠKI

2102.10 - Aktivni kvas

2102.20 - Neaktivni kvas; drugi enocelični mikroorganizmi, mrtvi

2102.30 - Pripravljeni pecilni praški

(A) Kvasi

Kvasi, ki spadajo v to tar. številko, so lahko v aktivnem ali v neaktivnem stanju.

Aktivni kvasi povzročajo kipeње (fermentacijo). V bistvu so pridobljeni iz določenih mikroorganizmov (predvsem vrste *Sacharomyces*), ki se med alkoholnim vrenjem množijo. Kvasi lahko tudi pridobivajo z delnim ali popolnim preprečevanjem kipeња, in sicer na osnovi učinka stika z zrakom.

Aktivni kvasi vključujejo:

- (1) **Pivski kvas**, ki nastaja v cisternah ali rezervoarjih, v katerih vre pivo. Dobavljajo ga v obliki rumenkastorjave kaše ali v trdni obliki. Običajno je grenkega okusa po hmelju in vonja po pivu.
- (2) **Destilerijski kvas**, ki nastaja ob vretju žit, krompirja ali sadja v destilerijah. Je čvrsta kaša kremne barve, njegov vonj variira glede na proizvod, uporabljen pri destilaciji.
- (3) **Pekovski kvas**, ki se pridobiva v posebnih pogojih in iz posebno vzgojene vrste kvasa. Pridobiva se na mediju, t.j. na podlagi ogljikovih hidratov, kot so melase. Običajno se prodaja v obliki stisnjenih rumenkastorjavih pogač (prešani kvas), ki včasih diši po alkoholu. Vendar pa se prodaja tudi v suhi (običajno v obliki zrn) ter tekoči obliki.
- (4) **Kvasovo kulturo**, to je čist in precejen kvas, pripravljen v laboratorijskih pogojih. Lahko je suspendiran v destilirani vodi, želatini ali agaragarju. Običajno se prodaja se ponavadi odmerkih in v zapečatenih posodah, zaradi varovanja pred onesnaženjem.
- (5) **Semenski kvas**, ki ga pridobivajo iz kvasove kulture s postopnim prevrevanjem. Uporablja se za "sejanje" (kot zametek) trgovskega kvasa. Običajno se prodaja v obliki vlažne prešane in gnetljive mase ali v obliki tekoče suspenzije.

Posušeni kvasi (znani kot "neaktivni") so predvsem pivski kvasi ali destilerijski kvasi, ki za nadaljnjo uporabo v industriji niso več dovolj aktivni. Po sušenju se uporabljajo kot hrana za živali ali za prehrano ljudi potem, ko odstranijo njihov vonj (tak kvas je **zakladnica vitaminov B**). Poudariti pa je treba, da se suhi kvasi, zaradi večanja njihovega pomena, v vse večjem obsegu proizvajajo neposredno iz posebej v ta namen pripravljenih aktivnih kvasov.

Tar. številka vključuje tudi druge vrste suhih kvasov (npr. *Candida lipolytica* ali *tropicalis*, *Candida maltosa*), ki jih pridobivajo iz kvasov, ki ne sodijo v vrsto *Sacharomyces*. Te kvasi dobijo s sušenjem kvasov, ki so bili predhodno kultivirani na ogljikovodikovih podlagah, kot so npr. plinska olja ali n-parafini. Suhi kvasi so izredno bogati s proteinom in se uporabljajo kot hrana za živali. Običajno so znani kot **petroproteini** ali **bioproteini** na kvasovi osnovi.

(B) OSTALI ENOCELIČNI MIKROORGANIZMI, MRTVI

Ta kategorija vključuje enocelične mikroorganizme, kot so npr. bakterije in enocelične alge, ki **niso** žive. Tukaj so med drugim zajeti tudi tisti enocelični organizmi, ki jih vzgajajo na ogljikovodikovih ali ogljiko dioksidnih podlagah. Ti proizvodi so izredno bogati z beljakovinami in se običajno uporabljajo kot hrana za živali.

(C) PRIPRAVLJENI PECILNI PRAŠKI

Pripravljeni pecilni praški za peko, uvrščeni v to tar. številko, so sestavljeni iz mešanic kemičnih proizvodov (npr. natrijevega bikarbonata, vinske kisline, amonijevega karbonata, fosfatov...) z ali brez dodanega škroba. V primernih pogojih razvijajo ogljikov dioksid in se zaradi tega dejstva uporabljajo v pekovski namene (za vzhajanje testa). Običajno se prodajajo v pakiranjih za prodajo na drobno (v vrečkah, konzervah ipd.) in pod raznimi imeni (pecilni prašek, alzaški kvas itd.).

Ta tar. številka med drugim **ne vključuje**:

- (a) moke iz žit, ki vzhaja sama (npr. moka, ki ji je pecilni prašek že dodan) (**tar. št. 11.01 ali 11.02**),

- (b) avtoliziranega kvasa (**tar. št. 21.06**),
- (c) mikrobskih kultur (razen kvasa) in vakcin (**tar. t. 30.02**),
- (d) zdravil iz **tar. št. 30.03 ali 30.04** in
- (e) encimov (amilaze, pepsin, sirila itd.) (**tar. št. 35.07**).

21.03 - PRIPRAVKI ZA OMAKE IN PRIPRAVLJENE OMAKE, KOMBINIRANE ZAČIMBE IN KOMBINIRANE MEŠANICE ZAČIMBNIH SREDSTEV; GORČIČNA MOKA IN ZDROB IN PRIPRAVLJENA GORČICA

2103.10 - **Sojina omaka**

2103.20 - **Paradižnikov ketchup in druge paradižnikove omake**

2103.30 - **Gorčična moka in zdrob in pripravljena gorčica**

2103.90 - **Drugo**

(A) OMAKE IN PRIPRAVKI ZA OMAKE; KOMBINIRANE ZAČIMBE IN KOMBINIRANE MEŠANICE ZAČIMBNIH SREDSTEV

Ta tar. številka vključuje pripravke, večinoma z začimbnimi lastnostmi, ki se uporabljajo za dajanje okusa določenim jedem (mesu, ribam, solatam itd.) in ki so izdelani iz raznih sestavin (npr. iz jajc, zelenjave, mesa, sadja, moke, škroba, olja, kisa, sladkorja, gorčice, aromatičnih sredstev itd.). Omake so običajno v tekočem stanju, pripravki zanje pa večinoma v obliki prahu, ki mu je treba dodati le mleko ali vodo, da bi dobili omako.

V tej tar. številki so zajeti določeni proizvodi, katerih osnova je zelenjava ali sadje, vendar pa se ti proizvodi **razlikujejo** od onih iz **20. poglavja** (in še posebej od tistih iz **tar. št. 20.01**) po tem, da so večinoma tekočine, emulzije ali suspenzije z zelo malo trdne snovi (glej komentar k tar. številki 20.01, ki se nanaša na te pripravke).

Kombinirane začimbe in kombinirane mešanice začimbnih sredstev, ki vsebujejo druge začimbe, kot pa so tiste iz tar. št. od 09.04 do 09.10, se razlikujejo tudi po tem, da vsebujejo eno ali več začimbnih snovi, ki spadajo v druga poglavja, razen v 9. poglavje, v razmerjih, zaradi katerih začimba nima več bistvenega značaja začimbe v smislu pomena iz 9. poglavja (glej splošna določila k 9. poglavju).

Primeri proizvodov, zajetih v tej tar. številki, so: majoneza, omaka za solate, bearnaise, bolognaise (ki sestojijo iz sesekljanega mesa, paradižnikovega pireja, začimb itd.), sojina omaka, gobova omaka, omaka wurchester (izdelana pretežno na osnovi goste sojine omake, začimb iz kisa, z dodano soljo, sladkorja, karamele in gorčice), nadalje pikantna paradižnikova omaka (ketchup, ki je pripravljen iz paradižnika, sladkorja, kisa, soli in začimb) in druge paradižnikove omake, pa tudi omaka iz zelene (mešanica kuhinjske soli in drobno zmletih semen zelene) in na koncu še nekatere kombinirane začimbe za izdelavo klobasičarskih izdelkov ter proizvodi iz 22. poglavja (**razen tistih iz tar. št. 22.09**), pripravljeni za kulinarične namene in kot taki neprimerni za uživanje kot pijače (npr. kuhano vino in kuhani konjak).

Razen proizvodov iz **9. in 20. poglavja**, navedenih maloprej, ta tar. številka **ne vključuje** še:

- (a) mesnih sokov in ekstraktov in ekstraktov iz rib, rakov, mehkužcev in drugih vodnih nevretenčarjev (**tar. št. 16.03**),
- (b) pripravljenih juh in enolončnic ter pripravkov zanje (**tar. št. 21.04**),
- (c) proteinskih hidrolizatov, ki so pridobljeni predvsem iz mešanic aminokislin in natrijevega klorida in ki se uporabljajo kot aditivi prehrabnim proizvodom (**tar. št. 21.06**) in
- (d) avtoliziranega kvasa (**tar. št. 21.06**).

(B) GORČIČNA MOKA IN PRIPRAVLJENA GORČICA

Gorčična moka se priobiva z mletjem in presejanjem gorčičnih semen iz **tar. št. 12.07**. Lahko se pridobiva iz semen bele ali iz semen črne gorčice, ali pa iz mešanice obeh. Gorčična moka ostane v tej tar. številki tudi, če so semena razmaščena, ali kadar so semenske ovojnice odstranjene pred mletjem, in to ne glede na namen uporabe.

Ta tar. številka prav tako vključuje pripravljeno gorčico, ki sestoji iz gorčične moke, pomešane z majhnimi količinami drugih sestavin (z moko iz žit, s kurkumo, cimetom, poprom itd.). Gorčica je lahko pripravljena tudi iz paste iz mešanice gorčične moke s kisom in grozdnim moštom, čemur so lahko dodani sladkor, sol, začimbe in druga začimbna sredstva.

Ta tar. številka med drugim **izključuje**:

- (a) gorčično seme (**tar. št. 12.07**),
- (b) "fiksirano" (stabilizirano) gorčično olje (**tar. št. 15.14**),
- (c) oljne pogače iz gorčičnih semen, ki ostajajo pri proizvodnji gorčičnega olja potem, ko je fiksirano olje že ekstrahirano iz gorčičnih semen (**tar. št. 23.06**) in
- (d) eterično olje iz gorčice (**tar. št. 33.01**).

21.04 - JUHE IN RAGU JUHE IN PRIPRAVKI ZA TE JUHE; HOMOGENIZIRANA SESTAVLJENA ŽIVILA

2104.10 - **Juhe in ragu juhe in pripravki za juhe**

2104.20 - **Homogenizirana sestavljena živila**

(A) JUHE IN RAGU JUHE IN PRIPRAVKI ZANJE

Ta skupina zajema:

- (1) pripravke za juhe in ragu juhe, ki zahtevajo le dodajanje vode, mleka, itd.,
- (2) juhe in ragu juhe, pripravljene za konzumiranje po segrevanju.

Ti proizvodi so večinoma na osnovi rastlinskih proizvodov (moka, škrob, tapioka, makaroni, špageti in podobno, riž, rastlinski ekstrakti itd.), nadalje na osnovi mesa, mesnih ekstraktov, maščob, rib, rakov, mehkužcev in drugih vodnih nevretenčarjev, peptonov, aminokislin in ekstraktov kvasa. Lahko vsebujejo tudi občutno količino soli.

Običajno so pripravljene v obliki tablet, kolačev, kock in prahu ali tekočin.

(B) HOMOGENIZIRANI SESTAVLJENI PREHRAMBENI PROIZVODI

Skladno z opombo št. 3 k temu poglavju, so homogenizirani sestavljeni prehrambeni proizvodi iz te tar. številke tisti proizvodi, ki so izdelani iz fino homogenizirane mešanice dveh ali več osnovnih sestavin, kot so: meso, ribe zelenjava ali sadje, pripravljene za prodajo na drobno **kot hrana za otroke ali v dietetične namene**, v posodah z **neto težo do 250 g**. Poleg osnovnih sestavin lahko vsebujejo ti proizvodi majhne količine snovi, kot so npr. jajčni rumenjaki, škrob, dekstrin, sol in vitamini, ki se dodajajo, ali v dietetične namene (uravnotežena dijeta), ali pa za začimbo, konzerviranje ali v druge namene. V teh proizvodih so lahko vidni koščki sestavkov - vendar **pod pogojem**, da so ti koščki prisotni v majhnih količinah, to pa pomeni, da ne spreminjajo lastnosti proizvoda v smislu značilnosti homogeniziranih proizvodov.

Homogenizirani sestavljeni prehrabeni proizvodi se uporabljajo običajno kot hrana **za otroke do 3. leta starosti** v obliki tekoče paste različne konsistence, vendar primerne za takojšnjo konzumiranje ali pa za njihovo porabo po segrevanju. Običajno se ti proizvodi dajejo v neprodušne kozarce ali v konzerve v velikosti, ki večinoma ustrezajo enemu celemu obroku.

Ta tar. številka **izključuje** homogenizirane sestavljene proizvode, ki so pripravljeni kako drugače, **kot pa za prodajo na drobno** kot hrana za otroke ali v dietetične namene in v posodah z neto težo do 250 g. Ta tar. številka prav tako **izključuje** takšne proizvode, ki so sestavljeni iz enega osnovne sestavine (kot so npr: meso, drugi užiten klavnični proizvodi, ribe, sadje ali zelenjava - ponavadi iz **16. ali 20. poglavja**), z ali brez majhnih količin dodanih sestavin za začinjaje, konzerviranje ali v druge namene.

Ta tar. številka **izključuje** še:

- (a) mešanice suhe zelenjave v prahu ali ne (**tar. št. 07.12**),
- (b) moko in zdrob iz suhih stročnic (**tar. št. 11.06**),
- (c) mesne sokove in ekstrakte, ekstrakte in sokove iz rib itd. in druge proizvode iz **16. poglavja**,
- (d) prehrabene proizvode, ki vsebujejo kakav (ponavadi **tar. št. 18.06 ali 19.01**),
- (e) mešanice vrtnin iz **tar. št. 20.04 ali 20.05** tudi, če se včasih uporabljajo za pripravo juh.
- (f) avtolizirani kvas (**tar. št. 21.06**).

21.05 - SLADOLED IN DRUGE LEDENE SLADICE, S KAKAVOM ALI BREZ KAKAVA

Ta tar. številka vključuje sladoled, ki se običajno pripravlja na mlečni osnovi ali na osnovi smetane, pa tudi druge užitne proizvode podobne sladoledu (npr. "šerbet" - ledeni bomboni). Ti proizvodi lahko vsebujejo dodani kakav v kakršnem koli razmerju, lahko pa so tudi brez njega. Vendar pa ta tar. številka **izključuje** mešanice za sladolede in sladoledne osnove, ki se po njihovih bistvenih lastnostih (**niso zamrznjene**) uvrščajo v druge tar. številke (npr. v **tar. št. 18.06, 19.01 ali 21.06**).

21.06 - ŽIVILA, KI NISO NAVEDENA IN NE ZAJETA NA DRUGEM MESTU

2106.10 - **Beljakovinski koncentrati in teksturirane beljakovinske snovi**

2106.90 - **Drugo**

Pod pogojem, da niso uvrščeni v druge številke Nomenklature, vključuje ta tar. številka naslednje prehrabene proizvode:

- (A) Pripravke za prehrano ljudi, bodisi neposredno, bodisi po določenem postopku (npr. kuhanja, topljenja ali kuhanja v vodi, v mleku itd.).
- (B) Proizvode, ki so deloma ali v celoti sestavljeni iz prehrabnih snovi, ki se uporabljajo v proizvodnji pijač ali prehrabnih proizvodov za prehrano ljudi. Na tem mestu so vključeni tudi proizvodi, ki sestojijo iz **mešanic kemikalij** (organskih kislin, kalcijevih soli, lecitina itd.) s **prehrabnimi** snovmi (moka, sladkor, mleko v prahu ipd.). Ti proizvodi se v prehrabne proizvode vgrajujejo bodisi kot njihove sestavine, bodisi za izboljšavo nekaterih njihovih značilnosti (videza, obstojnosti kvalitete) (glej splošna določila v 38. poglavju).

Vendar pa ta tar. številka **ne vključuje** encimskih pripravkov, ki vsebujejo prehrabne snovi (npr. mehčala za meso, ki so sestavljena iz proteolitičnega encima in dodane dekstroze ali drugih prehrabnih snovi). Taki pripravki spadajo v **tar. št. 35.07**, v kolikor niso na kakem drugem mestu v nomenklaturi bolj specifično navedeni.

Ta tar. številka med drugim vključuje:

- (1) Praške za desertne kreme, želeje, sladolede in podobne proizvode, slajene ali ne.

Praški na osnovi moke, zdroba, škroba, ekstrakta sladur ali proizvodov iz **tar. št. od 04.01 do 04.04**, ki vsebujejo dodani kakav ali ne, se uvrščajo v **tar. št. 18.06 ali 19.01**, odvisno od količine vsebovanega kakava (glej splošna določila k 19. poglavju). Drugi praški se uvrščajo v **tar. št. 18.06**, če vsebujejo kakav. Praški, ki imajo značaj aromatičnega sladkorja ali sladkorja za barvanje in ki se uporabljajo za pripravo limonad in podobnega, se uvrščajo v **tar. št. 17.01 ali 17.02**, odvisno od primera do primera.

- (2) Praške za aromatizacijo pri proizvodnji pijač, slajene ali neslajene, katerih osnova je natrijev bikarbonat, glicerizin ali ekstrakt sladkih korenov in, ki se prodajajo kot kakavov prah.
- (3) Proizvode, katerih osnova je maslo, druge maščobe ali olje in, ki se pri dobivajo iz mleka in se uporabljajo v pekovskih proizvodih.
- (4) Paste na sladkorni osnovi, ki vsebujejo dodane maščobe v razmeroma velikem deležu (včasih pa tudi mleko in orehe) in, ki niso primerni za neposredno transformacijo v proizvode iz sladkorja, temveč se uporabljajo **kot polnila** za čokolade, fine biskvite, pite, pecivo itd.
- (5) Naravni med, obogaten z matičnim mlečkom - "royal jelly".
- (6) Hidrolizate beljakovin (protein), predvsem iz mešanic aminokislin in natrijevega klorida, ki se uporabljajo v prehrabnih proizvodih (npr. za aromatiziranje); beljakovinske koncentrate, dobljene z izločanjem nekaterih sestavin iz razmaščene sojine moke in, ki se uporabljajo za bogatitev prehrabnih proizvodov z beljakovinami; sojino moko in druge beljakovine teksturirane substance. Neteksturirana razmaščena sojina moka, primerna za prehrano ali ne (**tar. št. 23.04**) in beljakovinski izolati (**tar. št. 35.04**) so iz te tarifne številke **izključeni**.
- (7) Brezalkoholni in alkoholni pripravki (**ki niso** na osnovi dišavnih snovi), vrst, ki se uporabljajo pri proizvodnji različnih brezalkoholnih in alkoholnih pijač. Te pripravke dobivajo s spajanjem zelenjavnih ekstraktov iz **tar. št. 13.02** z mlečno, vinsko, citrsko ali fosforno kislino, s konzervansi, sredstvi za penjenje, sadnimi sokovi ipd. Ti preparati vsebujejo (v celoti ali deloma) aromatične sestavine, ki karakterizirajo določeno pijačo. Zadevno pijačo je moč dobiti s preprostim razredčevanjem pripravka v vodi, vinu ali alkoholu - lahko se pri tem doda tudi sladkor ali ogljikov dioksid. Nekateri med temi proizvodi so pripravljene **posebej za domačo rabo**; v veliki meri pa se uporabljajo tudi v industriji z namenom, da bi se izognili nepotrebnemu transportu velikih količin vode, alkohola, itd. V opisani obliki ti **proizvodi niso primerni** za uživanje in po tem se ločijo od pijač iz 22. poglavja.

Iz te tar. številke **so izključeni** pripravki vseh vrst, ki se uporabljajo pri proizvodnji pijač, temelječih na eni ali več dišavnih snoveh (**tar. št. 33.02**).

- (8) Jedilne tablete na osnovi naravnih ali umetnih dišav (npr. vanilija).
- (9) Bombone, gume in podobno (posebno za **diabetike**), ki vsebujejo sintetična sladila (npr. **sorbitol**), ki nadomešča sladkor.
- (10) Pripravke (npr. tablete), ki so pripravljene iz saharina in prehrabnih proizvodov (npr. laktoza) in, ki se uporabljajo za sladkanje.
- (11) Avtolizirani kvas in druge ekstrakte kvasa, ki so proizvodi, nastali s hidrolizo kvasa, nimajo sposobnosti fermentacije, imajo pa visoko vsebnost beljakovin. Uporabljajo se v glavnem v prehrabni industriji (npr. za pripravo nekaterih začimb).
- (12) Pripravke **za proizvodnjo limonad in drugih pijač**, ki so pripravljene npr. iz: (ki vsebuje alkohol ali ne)
 - **Aromatiziranih obarvanih sirupov**, ki so sladkorne raztopine z naravnimi ali umetnimi snovmi, ki jim dajejo okus kakšnega sadja ali rastline, npr. maline, ribeza, limone, mete itd.). Lahko so z ali brez dodane citrnske kisline in sredstva za konzerviranje.
 - **Aromatiziranih sirupov z dodanim sestavljenim** pripravkom iz te tar. številke (glej pred-

hodni odstavek pod (7), ki vsebujejo katero koli esenco in citronsko kislino in ki so obarvani s karamelnim sladkorjem, ali pa vsebujejo citronsko kislino in eterična olja iz sadja (npr. limone ali pomaranče).

- **Sirupov, aromatiziranih s sadnimi sokovi**, ki so modificirani z dodajanjem sestavin (citronske kisline, eteričnega olja, ekstrahiranega iz sadja itd.) v takšnih količinah, da je s tem ravnotežje sestavin sadnega soka nedvoumno porušeno.
- **Koncentrirani sadni sok z dodano citronsko kislino** (v takšnem razmerju, da je skupna vsebnost kisline bistveno večja od tiste v naravnem soku), z dodanim eteričnim oljem iz sadja, sintetičnih sladil itd.

Ti pripravki so namenjeni konzumiranju kot pijače potem, ko jih **enostavno razredčimo** z vodo, vinom ali alkoholom ali pa po daljšem postopku. Nekateri pripravki te vrste so namenjeni za dodajanje drugim prehrabnim proizvodom.

- (13) Mešanice ekstrakta ginsenga z drugimi sestavinami (npr. z laktozo ali z glukozo) in ki se uporabljajo za pripravo "čajev" ali ginsengovih napitkov.
- (14) Proizvode, ki so sestavljeni iz **mešanic rastlin** ali delov rastlin ene vrste (vštevši semena ali plodove), ali pa iz več vrst rastlin ali delov rastlin (vštevši semena in plodove) z drugimi snovmi, kot so npr. ekstrakti ene ali več rastlin in, ki kot taki niso primerni za prehrano ljudi, se pa uporabljajo za proizvodnjo **herbalnih infuzij ali herbalnih "čajev"** (t.j. tistih z očiščevalnimi, prečiščevalnimi, odvajalnimi lastnostmi ali z lastnostmi sredstva proti vetrovom), vključno proizvode, o katerih gre glas, da blažijo tegobe pri nekaterih boleznih in (ali) prispevajo k splošnemu zdravju in počutju organizma.

Ta tar. številka **izključuje** proizvode za infuzijo v terapevtske ali profilaktične namene, ki vsebujejo aktivno sestavino, specifično za neko bolezen (**tar. št. 30.03 ali 30.04**).

Ta tar. številka **izključuje** tudi proizvode, ki se uvrščajo v **tar. št. 08.13 ali v 9. poglavje**.

- (15) Mešanice rastlin, delov rastlin, semen ali plodov (celih, zrezanih, zdrobljenih, zmletih ali v obliki prahu) vrst, ki se uvrščajo v različna poglavja (npr. v 7., 9., 11., 12. poglavje) ali različnih vrst, ki se uvrščajo v **tar. št. 12.11**, ki pa se kot take ne morejo konzumirati, ampak se uporabljajo bodisi neposredno za aromatizacijo pijač, bodisi za pripravo ekstraktov za proizvodnjo pijač.

Vendar pa so proizvodi, ki jim daje bistveni značaj sestavina, ki se uvršča v 9. poglavje, **izključeni** iz te tar. številke (**9. poglavje**).

- (16) Pripravke, ki jih pogosto imenujemo dodatki k hrani ("food supplements") in katerih osnova so rastlinski in sadni ekstrakti, med, fruktoza itd. in, ki vsebujejo dodane vitamine, včasih pa tudi neznatne količine železovih spojin. Ti pripravki se pogosto pojavljajo v pakiranjih z označbami, da vzdržujejo **splošno zdravje** in počutje organizma. Vendar pa so podobni pripravki, ki so namenjeni preventivi ali zdravljenju bolezni ali slabosti, iz te tar. številke **izključeni** (**tar. št. 30.03 ali 30.04**).

Ta tarifna številka nadalje **izključuje** preparate iz sadja, orehov ali drugih užitnih delov rastlin iz tar. št. 20.08 **pod pogojem**, da to sadje, orehi ali užitni deli rastlin dajejo preparatom bistven značaj (**tar. št. 20.08**).

PIJAČE, ALKOHOLNE TEKOČINE IN KIS**OPOMBE**

1. V to poglavje **ne spadajo**:
 - (a) proizvodi iz tega poglavja (razen tistih iz tar.št. 2209), pripravljeni za kulinarične namene, in so kot taki neprimerni za uživanje kot pijače (v **glavnem v tar.št. 2103**);
 - (b) morska voda (**tar. št. 25.01**);
 - (c) destilirana voda, voda za določanje električne prevodnosti in voda podobne čistoče (**tar. št. 28.51**);
 - (d) očetna kislina koncentracije, ki presega 10 mas.% očetne kisline (**tar. št. 2915**);
 - (e) zdravila iz **tar. št. 30.03 ali 30.04**;
 - (f) parfumerijski ali toaletni proizvodi (**33. poglavje**).
2. V tem poglavju in 20. in 21. poglavju se za "**vsebnost alkohola**" vzame volumski odstotek alkohola pri temperaturi 20 °C.
3. Pri tar. št. 22.02 so z izrazom "**brezalkoholne pijače**" mišljene pijače, katerih volumski odstotek alkohola **ni večji od 0,5%**. Alkoholne pijače se odvisno od primera uvrščajo v tar. št. 22.03 do 22.06 ali v tar. št. 22.08.

Opomba k tarifni podštevilki

1. Pri tar. podšt. 2204.10 so z izrazom "**peneča vina**" mišljena vina, ki imajo pri temperaturi 20 °C v zaprtih posodah nadtlak ne manj kot 3 bare.

SPLOŠNA DOLOČILA

Proizvodi, ki spadajo v to poglavje, tvorijo skupino, ki se razlikuje od prehrabnih proizvodov, zajetih v predhodnih poglavjih Nomenklature.

Ti proizvodi se uvrščajo v štiri glavne skupine:

- (A) Voda in druge brezalkoholne pijače ter led.
- (B) Prevrele alkoholne pijače (pivo, vino, jabolčnik itd.).
- (C) Destilirane alkoholne tekočine in pijače (likerji, žgane alkoholne pijače itd) in sestavljeni alkoholni pripravki za te tekočine in pijače ter etilni alkohol.
- (D) Kis in nadomestki kisa.

To poglavje **ne vključuje**:

- (a) tekočih mlečnih izdelkov iz **4. poglavja**,
- (b) proizvodov iz tega poglavja (**razen tistih iz tar. št. 22.09**), pripravljenih za kulinarične namene in ki so zaradi tega neprimerni za uživanje kot pijače (npr. kuhano vino, kuhani konjak) (v **glavnem tar. št. 21.03**),
- (c) zdravil iz **tar. št. 30.03 ali 30.04** in
- (d) parfumerijskih ali toaletnih pripravkov (**33. poglavje**)

22.01 - VODE, VKLJUČNO NARAVNE ALI UMETNE MINERALNE VODE IN SODAVICE, BREZ DODANEGA SLADKORJA ALI DRUGIH SLADIL ALI AROM; LED IN SNEG

2201.10 - Mineralne vode in sodavice

2201.90 - Drugo

Ta tar. številka vključuje:

- (A) **Navadno naravno vodo** vseh vrst (**razen** morske vode - glej **tar. št. 25.01**). Ta voda ostane v tej tar. številki tudi, če je zbistrena ali prečiščena, razen destilirane vode za določanje električne prevodnosti in vode podobne čistoče - te se uvrščajo v **tar. št. 28.51**.

Ta tar. številka **izključuje** sladkano ali aromatizirano vodo (**tar. št. 22.02**).

- (B) **Mineralno vodo**, naravno ali umetno.

Naravna mineralna voda vsebuje soli in pline. Njena sestava variira in zato se mineralne vode uvrščajo predvsem po kemičnih lastnostih njihovih soli, na primer:

- (1) alkalna voda,
- (2) žveplova voda,
- (3) halogenidna voda,
- (3) žveplana voda,
- (5) voda, ki vsebuje arzen in
- (6) voda, ki vsebuje železo.

Take naravne mineralne vode lahko vsebujejo tudi naravni ali dodani ogljikov dioksid.

Umetna mineralna voda se pripravlja iz navadne pitne vode z dodajanjem aktivnih sestavin (soli ali plinov), ki so sicer prisotni v ustreznih naravnih mineralnih vodah, tako da ustvarjajo vodo z istimi lastnostmi.

Ta tar. številka **ne vključuje** sladkane in aromatizirane mineralne vode - naravne ali umetne (pomaranča, limona itd.) (**tar. št. 22.02**).

- (C) **Sodavico**. Ta izraz se uporablja za navadno pitno vodo, ki jo pod pritiskom zasitijo z ogljikovim dioksidom. Pogosto jo imenujejo "soda" ali "Seltzer", čeprav je "Seltzer" ime za eno izmed pravih naravnih mineralnih vod.

Ta tar. številka **izključuje** sladkano ali aromatizirano gazirano vodo (**tar. št. 22.02**).

- (D) **Led in sneg** (naravna) in umetno zamrznjeno vodo.

Ta tar. številka **izključuje** sladolede iz **tar. št. 21.05** in "sneg iz ogljikove kisline" ali "**suhi led**" (-80 °C) (to je ogljikov dioksid v trdnem stanju) (**tar. št. 28.11**).

22.02 - VODE, VKLJUČNO MINERALNE VODE IN SODAVICE, Z DODANIM SLADKORJEM ALI DRUGIMI SLADILI ALI AROMATIZIRANE TER DRUGE BREZALKOHOLNE PIJAČE RAZEN SADNIH IN ZELENJAVNIH SOKOV, KI SE UVRŠČAJO V TAR. ŠT. 20.09

2202.10 - Vode, vključno mineralne vode in sodavice, z dodanim sladkorjem ali drugimi sladili ali aromatizirane

2202.90 - Drugo

Ta tar. številka vključuje brezalkoholne pijače, opredeljene v opombi št. 3 k temu poglavju in ki niso uvrščene v druge tar. številke, še posebej v **tar. številki 20.09 in 22.01**.

A) Vode, vključno mineralne vode in sodavice, z dodanim sladkorjem ali drugimi sladili ali aromatizirane.

V to skupino med drugim spadajo:

(1) Osladkane ali aromatizirane mineralne vode (naravno ali umetno)

(2) Pijače, kot so npr. limonada, oranžada in kola, ki sestojijo iz navadne pitne vode in ki so osladkane ali nesladkane, so pa aromatizirane s sadnimi sokovi ali esencami ter sestavljeni ekstrakti, ki jim je včasih dodana citronska ali vinska kislina. Pogosto so to pijače, gazirane z ogljikovim dioksidom, v glavnem pa se pojavljajo v steklenicah ali drugih neprodušnih posodah.

B) Druge brezalkoholne pijače, ki ne vključujejo sadnih in zelenjavnih sokov iz tar.št.20.09.

Ta skupina vključuje med drugim naslednje:

1) Tamarinov nektar, ki se pripravi za potrošnjo kot pijača z dodajanjem vode in sladkorja ter precejanjem.

2) Nekater druge pijače, pripravljene za potrošnjo, kot so pijače na osnovi mleka in kakava.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) tekočega jogurta in drugih fermentiranih ali acidifiranih mlek in smetane, ki vsebujejo kakav, sadje ali sredstva za aromatiziranje (**tar. št. 04.03**),
- (b) sladkornih sirupov iz **tar. št. 17.02** in aromatiziranih sladkornih sirupov iz **tar. št. 21.06**,
- (c) sadnih ali zelenjavnih sokov, ne glede na to, ali se uporabljajo kot pijače (**tar. št. 20.09** in
- (d) zdravil iz **tar. št. 30.03 ali 30.04**.

22.03 - PIVO IZ SLADA

Pivo je alkoholna pijača, ki jo pridobivajo s prevrevanjem sladu, pripravljene iz ječmena ali pšenice, vode in (pogosto) hmelja. Določene količine neprevrelih žit (koruze ali riža) se tudi lahko uporabijo za proizvodnjo sladu. Dodajanje hmelja daje grenak in aromatičen okus in izboljšuje lastnosti hranjenja. V času prevrevanja včasih dodajajo tudi češnje, višnje ali druge aromatične snovi.

Dodajo se lahko tudi sladkor (posebno glukoza), barvila, ogljikov dioksid in druge snovi.

Glede na postopek prevrevanja, ki je uporabljen, je dobljeno pivo lahko nizke fermentacije (dobljeno pri nizki temperaturi s kvasi najnižjega vrenja) in pa pivo visoke fermentacije (dobljeno pri višji temperaturi z najboljšimi vrstami kvasa).

Pivo je lahko svetlo ali temno, sladko ali grenko, blago ali močno. Lahko se nahaja v sodih, steklenicah ali v neprodušnih konzervah, prodaja pa se kot lahko pivo, močno, rjavo pivo itd.

Ta tar. številka vključuje tudi koncentrirano pivo, pripravljeno s postopkom kondenzacije piva z majhno alkoholno močjo (vendar z visoko vsebnostjo ekstrakta sladu). Kondenzacija poteka v vakuumu, njen rezultat je koncentrat, ki predstavlja le 1/5 do 1/6 svoje prvotne prostornine.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) nekaterih brezalkoholnih pijač, čeprav so včasih imenovane "pivo" (npr. pijače, pripravljene iz vode in karameliziranega sladkorja) (**tar. št. 22.02**),

(b) pijač, imenovanih "brezalkoholno pivo", ki so narejene iz piva, dobljenega iz sladu, čigar alkoholna moč po prostornini pa je **zmanjšana na 0,5 vol.%** ali manj (**tar. št. 22.02**) in

(c) zdravil iz **tar. št. 30.03 ali 30.04**.

22.04 - VINO IZ SVEŽEGA GROZDJA, VKLJUČNO OJAČENA VINA; GROZDNI MOŠT, RAZEN TISTEGA IZ TAR. ŠT. 20.09

2204.10 - **Peneča vina**

- **Druga vina; grozdni mošt, katerega fermentacija je ustavljena z nastajanjem alkohola:**

2204.21 - - **v posodah do vključno 2 l**

2204.29 - - **drugo**

2204.30 - **Drug grozdni mošt**

(I) Vino iz svežega grozdja

Vino, uvrščeno v to tar. številko je končni proizvod alkoholnega vrenja grozdnega mošta iz svežega grozdja. Ta tar. številka vključuje:

(1) **Namizna vina** (rdeče, belo ali rose).

(2) **Vina, ojačena z alkoholom.**

(3) **Peneča vina** - to so vina, zasičena z ogljikovim dioksidom, bodisi z izvajanjem končne fermentacije v zaprti posodi (tako pridobivajo prava peneča vina), bodisi z dodajanjem plina na umetni način potem, ko je steklenica že zaprta (gazirana vina).

(4) **Desertna vina (včasih imenovana "likerna vina")**, ki so bogata z alkoholom in jih pridobivajo večinoma iz grozdnega mošta z veliko vsebnostjo sladkorja, od katerega se med vretjem le en del pretvori v alkohol. V nekaterih primerih se grozdni mošt ojači z dodajanjem alkohola ali pa koncentriranega mošta z že dodanim alkoholom. Desertna ali likerna vina med drugim vključujejo Canary, Cyprus, Lacryma Cristi, Madeira, Malaga, Marsala, Port, Mal-masy, Samos in Sherry.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

(a) pijač, katerih osnova je vino in ki spadajo v **tar. št. 22.05** in

(b) zdravil iz **tar. št. 30.03 ali 30.04**.

(II) Grozdni mošt

Grozdni mošt, ki ga pridobivajo s stiskanjem svežega grozdja, je zelenkasto rumena motna in sladka tekočina. V raztopini vsebuje mešanico sladkorjev (glukoze in levuloze), kislin (vinske, jabolčne itd.), albuminskih, mineralnih in sluzastih snovi in aromatičnih sestavin, ki dajejo vinu njegovo značilno aromo in okus (bouquet).

Grozdni mošt vre sam od sebe, v kolikor tega ne preprečijo (sladkorji se pretvarjajo v alkohol). Končni proizvod tega vretja je vino.

Naravna nagnjenost grozdnega mošta k vrenju se lahko prepreči s postopkom, znanim kot "presekanje". Ta lahko vrenje upočasni ali ga popolnoma zaustavi.

Presekanje lahko poteka na razne načine:

(1) z učinkovanjem salicilne kisline ali drugih **antiseptičnih sredstev**,

(2) z zasičenjem grozdnega mošta z **žveplovim dioksidom**,

(3) **z dodajanjem alkohola**. Tak proizvod pogosto konzumirajo brez nadaljnje predelave. Druge vrste, znane kot "mistele", se uporabljajo v proizvodnji likernih vin, aperitivov itd. in

(4) **s hlajenjem**.

Poudariti je treba, da ta skupina vključuje grozdni mošt, ki je delno prevret in ne glede na to, ali je fermentacija zaustavljena, pa tudi nefermentirani grozdni mošt z dodanim alkoholom - v obeh primerih je alkoholna moč **večja od 0.5 vol. %**.

Ta tar. številka **izključuje** grozdne sokove in pa grozdni mošt, nekoncentrirane ali koncentrirane in neprevrele in katerih alkoholna moč **ni večja od 0.5 vol % (tar. št. 20.09)**.

22.05 - VERMUT IN DRUGA VINA IZ SVEŽEGA GROZDJA, AROMATIZIRANA Z RASTLINAMI ALI SREDSTVI ZA AROMATIZIRANJE

2205.10 - **V posodah do 2 litra**

2205.90 - **Drugo**

Ta tar. številka vključuje razne vrste pijač, ki se uporabljajo predvsem kot aperitivi ali okrepčila - toniki in, ki so proizvedena iz vina iz svežega grozolja iz tar. št. 22.04 ter aromatizirana z vmešavanjem rastlinskih substanc listja, korenin, plodov itd. ali aromatičnih snovi.

Ta tar. številka prav tako vključuje predhodno navedene vrste pijač, ki vsebujejo dodane vitamine in železove spojine. Ti proizvodi, ki jih včasih imenujejo "dodatki k prehrani", imajo namen vzdrževati organizem zdrav in v dobrem počutju.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

(a) vina, dobljenega iz suhega grozolja in pripravljenega z aromatičnimi rastlinami ali snovmi (**tar. št. 22.06**) in

(b) zdravil iz **tar. št. 33.03 ali 33.04**.

22.06 - DRUGE FERMENTIRANE PIJAČE (NPR. JABOLČNIK, HRUŠKOVEC IN MEDICA); MEŠANICE FERMENTIRANIH PIJAČ IN MEŠANICE FERMENTIRANIH PIJAČ Z BREZALKOHOLNO PIJAČO, KI NISO NAVEDENE IN NE ZAJETE NA DRUGEM MESTU

Ta tar. številka vključuje vse prevrete - fermentirane pijače, **razen tistih iz tar. št. od 22.03 do 22.05.**, npr.:

- (1) **Jabolčnik** - alkoholno pijačo, ki jo pridobivajo z vretjem - fermentacijo jabolčnega soka.
- (2) **Hruškovec** - prevreto fermentirano pijačo, do določene mere podobno jabolčniku, ki jo pridobivajo iz hruškovega soka.
- (3) **Medico** - pijačo, pripravljeno z vretjem raztopine medu in vode (ta tar. št. vključuje "hydromel vineux"), t.j. medico, ki vsebuje dodano belo vino, aromatične in druge snovi.
- (4) **Vino iz suhega grozolja**.
- (5) **Vina, ki se pridobivajo z vretjem sadnih sokov, razen soka iz svežega grozdnega soka** (datljevo vino, figovo vino in vina iz jagodičevja), **ali pa z vretjem zelenjavnih sokov alkoholne moči več kot 0.5 vol %**.
- (6) **"Malton"** - prevreto pijačo, pripravljeno iz ekstrakta sladu in vinske usedline.

- (7) **Omoriko** - pijačo, dobljeno iz listja ali vejic omorike ali iz esence omorike.
- (8) **"Sake"** ali riževo vino.
- (9) **Palmovo vino**, pripravljeno iz sokov nekaterih palm in
- (10) **Ingverjevo pivo in pivo iz aromatičnih rastlin**, pripravljeno iz sladkorja, vode in ingverja ali aromatičnih rastlin, fermentiranih s kvasom.

Vse naštete pijače so lahko naravno peneča se, ali pa na umetni način zasičena z ogljikovim dioksidom. Ta vina ostanejo uvrščena v to tar. številko tudi, kadar so ojačena z dodanim alkoholom ali pa, kadar je vsebina alkohola še ojačena z nadaljnjim vrenjem - fermentacijo.

Nekatera izmed teh pijač lahko vsebujejo tudi dodane vitamine in železove spojine. Ti proizvodi, ki jih včasih imenujejo "dodatki k prehrani", imajo namen ohranjati organizem zdrav in v dobrem počutju.

To poglavje vključuje tudi mešanice nealkoholnih pijač in fermentiranih pijač ter mešanice fermentiranih pijač iz predhodnih tar. številk 22. poglavja (npr. **mešanice piva in vina, mešanice limonade s pivom ali vinom**), katerih **alkoholna moč presega 0.5 vol. %**.

Ta tar. številka pa **izključuje** sadne sokove (jabolčne, hruškove itd.) in druge pijače alkoholne moči do vključno 0,5 vol. % (**tar. št. 20.09 ali 22.02** - odvisno od primera do primera).

22.07 - NEDENATURIRAN ETANOL (NEVTRALNI, SINTETIČNI ALI FERMENTIRANI ETANOL), Z VSEBNOSTJO ALKOHOLA 80% ALI VEČ, DENATURIRANI ETANOLI, S KATERO KOLI VSEBNOSTJO ETANOLA

2207.10 - **Etanol z vsebnostjo 80 vol. % ali več, nedenaturiran**

2207.20 - **Denaturirani etanoli, s katero koli vsebnostjo etanola**

Etanol (etilni alkohol) ni uvrščen skupaj z drugimi acikličnimi alkoholi v **tar. št. 29.05**, temveč je iz 29. poglavja **izključen** po opombi 2(b) tega poglavja.

Ta tar. številka vključuje:

- (1) Nedenaturirani etanol z vsebnostjo alkohola **80 vol. % ali več**.
- (2) Denaturirani etanoli, **kateri koli moči**.

Etanol se pojavlja v pivu, vinu, jabolčniku in v drugih alkoholnih pijačah. Pridobivajo ga bodisi z vrenjem določenih vrst sladkorjev s pomočjo kvasa, bodisi s pomočjo drugih sredstev za fermentiranje (fermentov) in z destilacijo, ali pa ga pridobivajo na sintetični način.

Denaturirani etanoli so alkoholi (špiriti), pomešani s snovmi, ki omogočajo, da so alkoholi nesprejemljivi za pitje - vendar na tak način, ki preprečuje tudi uporabo v industrijske namene. Sredstva, ki so v uporabi za denaturiranje alkoholov, so različna v različnih državah z različnimi zakonodajami. Med njimi najdemo lesno nafto, metanol, aceton, piridin, aromatične ogljikovodike (benzen itd.), barvila ipd.

Ta tar. številka vključuje **nevtralne alkohole** (špirite), t.j. mešanice etanola in vode, katerih vzporedne sestavine (višji alkoholi, estri, aldehidi, kisline itd.), so prav tako prisotni v prvem destilatu, skoraj popolnoma odstranjeni s frakcijsko destilacijo.

Etanol se uporablja v mnogih industrijskih vejah, npr. kot topilo, v proizvodnji kemikalij, lakov itd, nadalje za gretje, osvetljevanje in za proizvodnjo alkoholnih pijač.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) nedenaturiranega etanola alkoholne moči, manjše od 80% vol. % (**tar. št. 22.08**),

(b) drugih alkoholov (špiritov), v kolikor niso denaturirani (**tar. št. 22.08**) in

(c) trdna in poltrdna goriva, katerih osnova je alkohol (v prodaji pogosto kot "trdni alkohol" (**tar. št. 36.06**)).

22.08 - NEDENATURIRAN ETANOL, Z VSEBNOSTJO MANJ KOT 80% VOL.; ŽGANJA, LIKERJI IN DRUGE ALKOHOLNE PIJAČE

2208.20 - **Žganje iz vina iz grozdja ali grozdnih tropin**

2208.30 - **Whisky**

2208.40 - **Rum in tafia** (žganje iz sladkornega trsa)

2208.50 - **Gin in brinjevec**

2208.60 - **Vodka**

2208.70 - **Likerji, krepilne pijače**

2208.90 - **Drugo**

Ta tar. št. vključuje (**ne glede na alkoholno moč**):

- (A) **Alkoholne pijače**, ki jih proizvajajo z destilacijo vina, jabolčnika ali prevrelih pijač iz prevrelih žitaric ali drugih rastlinskih proizvodov, brez dodanih aromatičnih sredstev. Te pijače delno ali v celoti zadržijo vzporedne sestavine (estre, aldehide, kisline, višje alkohole itd.), ki alkoholnim pijačam dajejo njihov poseben, indikativen okus in aromo.
- (B) **Alkoholne pijače, likerje in krepčila**, ki vsebujejo dodana aromatična sredstva, običajno pa tudi določeno količino dodanega sladkorja.
- (C) **Druge alkoholne pijače, ki ne spadajo** v katero koli predhodno tarifno številko tega poglavja.

Pod pogojem, da je **njihova alkoholna moč manjša od 80 vol. %**, vključuje ta tar. številka tudi nenedenaturirane alkohole (etilalkohol in nevtralne alkohole), za katere je (v nasprotju s tistimi, predhodno navedenimi pod (A), (B) in (C) značilna odsotnost sekundarnih sestavin, ki jim dajejo okus in aromo. Ti alkoholi ostanejo uvrščeni v to tar. številko, **ne glede na namen uporabe** (ali so namenjeni za prehrano ljudi, ali pa za industrijsko proizvodnjo).

Razen nenedenaturiranih etanolov z vsebnostjo manj kot 80 vol. %, vključuje ta tar. številka med drugim tudi:

- (1) Alkoholne pijače, ki jih pridobivajo z destilacijo vina iz grozdja ali grozdnih **pulp (konjak, armanjak, žganje, "grappa"** itd.).
- (2) **Whisky** in druge alkoholne pijače, dobljene z destilacijo prevrele kaše zrn žit (ječmena, ovsa, rži itd.).
- (3) Alkoholne pijače, dobljene z destilacijo prevrete melase iz sladkornega trsa ali soka iz sladkornega trsa (**rum in tafia**) in alkoholne pijače, dobljene z destilacijo melase iz sladkorne pese.
- (4) Alkoholne pijače, znane kot **"ženevski gin"** ali **"brinjevec"**, ki vsebujejo aromatične sestavine brinovih jagod. Tukaj so tudi alkoholne pijače, dobljene z destilacijo alkohola s plodovi ali drugimi deli rastlin (npr. **"aquavit"**).
- (5) **Vodko**, dobljeno z destilacijo prevrete kaše poljedelskih pridelkov (npr. žit, krompirja), ki je včasih dalje obdelana z aktiviranim ogljem ali ogljikom.
- (6) Alkoholne pijače, dobljene iz jabolčnika (**kalvados**), sliv (**"mirabella"**, **"quetch"**), češenj ali višenj (**češnjevec**, **višnjevec**) ali drugega sadja.

- (7) **Arak** - alkoholne pijače, dobljene iz riža ali palm.
- (8) Alkoholne pijače, dobljene z destilacijo prevrelega **rožičevega soka**.
- (9) Žganja in druge alkoholne pijače, dobljene z destilacijo alkohola s **sadjem** ali z drugimi deli rastlin ali zelišč;
- (10) Alkoholne pijače (znane kot **likerji**), kot je npr. janžev liker (iz zelenega janeža in badijana), kurasao (iz lupin gorskih pomaranč), kimov liker (aromatiziran s kimovimi in kuminimi semeni).
- (11) **Likerje**, znane kot "kreme" (zaradi njihove sestave in barve). Večinoma vsebujejo razmeroma malo alkohola in so zelo sladki (npr. kakavov liker, bananin, vanilijev, kavin itd.). Ta tar. številka vključuje alkoholne pijače, narejene iz emulzij alkohola z izdelki, kot so npr. jajčni rumenjaki, smetana itd.
- (12) **Ratafije** - vrste likerjev, dobljene iz sadnih sokov, ki pogosto vsebujejo majhne količine dodanih aromatičnih snovi (češnjeva ratafija, iz črnega ribeza, malin, marelic itd.).
- (13) Alkoholne aperitive (**upsint, bitterji** itd.), **razen tistih** na osnovi vina iz svežega grozdja, ki se uvrščajo v **tar. številko 22.05.**
- (14) **Alkoholno limonado** (brez zdravilnih sestavin).
- (15) **Sadne ali zelenjavne sokove**, ki vsebujejo dodani alkohol in so alkoholne moči, večje od 0.5 vol.%, **razen** proizvodov iz **tar. št. 22.04.**
- (16) Alkoholne pijače (včasih poimenovani "dodatki k prehrani"), namenjene za vzdrževanje zdravja in dobrega počutja. Lahko so npr. na osnovi rastlinskih ekstraktov, sadnih koncentratov, lecitina, kemikalij itd., vsebujejo pa dodane vitamine ali železove spojine.
- (17) Pijače, oblikovane tako, da **posnemajo vino** tako, da so k sadnemu soku in/ali vodi dodani destilirani alkoholi, sladkor, barvila, aromatična sredstva ali druge sestavine, razen proizvodov iz **tar. št. 22.04.**

Ta tar. številka pa **izključuje**:

- (a) vermut in druge aperitive na osnovi vina iz svežega grozdja (**tar. št. 22.05**) in
- (b) **denaturirani etanol** in druge špирite (katerekoli moči), ali **nedenaturirani etanol**, z vsebnostjo **80 vol % ali več** etanola (**tar. št. 22.07**).

22.09 - KIS IN NADOMESTKI KISA, DOBLJENEGA IZ OCETNE KISLINE

(I) KIS

Kis je kislja tekočina, ki jo pridobivajo z očetno fermentacijo ob prisotnosti zraka in na stalni temperaturi med 20 °C in 30 °C. Predmet fermentacije so alkoholne tekočine katerega koli izvora. Kis se lahko pridobiva tudi iz raznih vrst sladkorja in škrobnih raztopin, ki so izpostavljeni alkoholni fermentaciji. Očetna fermentacija poteka pod učinkom vinske bakterije *Mycoderma aceti* ali acetobakterije.

Ta tar. številka vključuje naslednje vrste kisa, ki se med seboj razlikujejo glede na njihov izvor:

- (1) **Vinski kis**, ki je svetlorumene do rdeče barve, kar je odvisno od vina, iz katerega je kis narejen. Vinski kis ima posebno aromo (bouquet) zaradi prisotnosti vinskih estrov.
- (2) **Kis iz piva ali sladu; kis iz jabolčnika, hruškovca ali drugega fermentiranega sadja**. Taki kisi so ponavadi rumenkaste barve.

- (3) **Alkoholni kis**, ki je v naravnem stanju brezbarven.
- (4) **Kis iz zrna žit, melase, hidroliziranega krompirja, laktoseruma** itd.

(II) NADOMESTKI KISA

Nadomestki kisa se pridobivajo z razredčevanjem očetne kisline z vodo. Pogosto jih obarvajo s karamelo in drugimi organskimi barvili (glej tudi izključitev pod (a), ki sledi).

Kis in njegovi nadomestki, ki se uporabljajo za aromatiziranje ali konzerviranje živil, so lahko tudi sami aromatizirani z zelenjavo ali pa začinjeni s dodajanjem začimb.

Ta tar. številka **izključuje**:

- (a) vodne raztopine, ki vsebujejo po teži 10 mas.% ali več očetne kisline (**tar. št. 29.15**). Vendar pa določila in opombe 1(d) k 22. poglavju **ne veljajo** za raztopine, ki so aromatizirane ali obarvane kot za uporabo živil in ki ponavadi vsebujejo med 10 in 15 mas.% očetne kisline - te ostanejo uvrščene v tej tar. številki.
 - (b) zdravila iz **tar št. 30.03 ali 30.04** in
 - (c) toaletni kis (**tar. št. 33.04**).
-

OSTANKI IN ODPADKI ŽIVILSKÉ INDUSTRÍJE, PRIPRAVLJENA KRMA ZA ŽIVALI

OPOMBA

1. Tar. št. 23.09 obsega proizvode, ki se uporabljajo kot krma za živali, ne navedene in ne zajete na drugem mestu, dobljene s predelavo rastlinskih ali živalskih materialov, tako da so izgubili bistvene značilnosti prvotnega materiala, razen rastlinskih odpadkov, rastlinskih ostankov in stranskih proizvodov take predelave.

Opomba k tarifni podštevilki

1. Pri tar. podštevilki 2206.41, je z izrazom "semena oljne repice z nizko vsebino eručne kisline" mišljeno seme, kot je navedeno v opombi k podštevilki št. 1 k 12. poglavju.

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje vključuje ostanke in odpadke, ki izvirajo iz rastlinskih snovi, uporabljenih v živilski industriji, pa tudi nekatere proizvode živalskega izvora.

Z določili v tem poglavju, ki se nanašajo na "**pelete**", so mišljeni proizvodi, ki so aglomerirani neposredno, s postopkom kompresije ali s pomočjo **veziv** (melase, škrobastih snovi itd.) v razmerju, ki **ne presega 3% po teži proizvoda**.

23.01 - MOKA, ZDROB IN PELETI IZ MESA ALI MESNIH ODPADKOV, RIB ALI RAKOV, MEHKUŽCEV ALI DRUGIH VODNIH NEVRETEČARJEV, NEUSTREZNIH ZA HRANO LJUDI; OCVIRKI

2301.10 - Moka, zdrob in peleti iz mesa ali mesnih odpadkov; ocvirki

2301.20 - Moka, zdrob in peleti iz rib ali rakov, mehkužcev ali drugih vodnih nevretenčarjev

Ta tar. številka vključuje:

- (1) **Moko in prah**, neprimerna za prehrano ljudi in dobljena s predelavo celih živali (vključno perutnino, morske sesalce, ribe, rake, mehkužce ali druge vodne nevretenčarje) ali pa živalske proizvode (kot so meso in drugi klavnični proizvodi), **razen** kosti, rogov, oklepov itd. Ti proizvodi, ki jih je dobiti večinoma iz klavnic, plavajočih tovarn za predelavo rib, iz industrije konzerv ali iz industrije pakiranja itd., se običajno ogrevajo na sopari ali prešajo, ali pa jih obdelujejo s topili zaradi odstranjevanja olja in maščob. Dobljeni proizvod se še suši in sterilizira s podaljšanim ogrevanjem in na koncu zmelje.

Ta tar. številka vključuje tudi pravkar navedene proizvode v obliki peletov (glej splošno določilo komentarja k temu poglavju).

Moka, prah in peleti se uporabljajo predvsem za krmo za živali, lahko pa jih uporabijo tudi v druge namene (npr. za gnojila).

- (2) **Ocvirki** - so opnasto tkivo, ki ostane po topljenju svinjske masti ali drugih živalskih maščob. Uporabljajo se predvsem za pripravo krme za živali (npr. za pripravo biskvita za pse), vendar ostanejo v tej tar. številki **tudi, če so primerni za prehrano ljudi**.

23.02 - OTROBI IN DRUGI OSTANKI PRI PRESEJEVANJU, MLETJU ALI DRUGI OBDELAVI ŽIT ALI STROČNIC, NEPELETIZIRANI ALI PELETIZIRANI

2302.10 - **Koruzni**

2302.20 - **Riževi**

2302.30 - **Pšenični**

2302.40 - **Iz drugih žit**

2302.50 - **Iz leguminoznih rastlin (stročnic)**

Ta tar. številka vključuje:

- (A) **Otrobe, sneti in druge ostanke pri mletju žitnih zrn.** Ta kategorija vključuje vrsto proizvodov pri mletju pšenice, rži, ječmena, ovsa, koruze, riža, sirka in ajde, ki glede vsebnosti škroba in pepela **ne izpolnjujejo** zahtev, opredeljenih v opombi št. 2 A) k 11. poglavju.

To so predvsem:

- (1) Otrobi, ki so sestavljeni iz zunanje ovojnice žitnega zrna z nizkim deležem endosperme in malo moke.
- (2) "Sharps" (ali "middlings"), dobljeni pri mletju žit kot stranski proizvod pri proizvodnji moke. Pretežno so sestavljeni iz finejšega dela ovojnic, drugih po presejevanju, ki vsebujejo malo moke.

- (B) **Ostanke presejevanja ali drugih načinov obdelave žitnih zrn.** Ostanke presejevanja v času t.i. predmletja so sestavljeni iz:

- manjših, brezobličnih, zlomljenih ali zdrobljenih zrn osnovnega žita,
- semen najrazličnejših rastlin, ki so se po naključju znašle med žitnimi zrn in
- delov listja in stebel, mineralov itd. .

Ta tar. številka vključuje tudi:

- (1) ostanke in odpadke **pri čiščenju** silosov in ladijskih podpalubij in ki imajo skoraj enako sestavo kot zgoraj opisani ostanke,
- (2) Ovojnice, ki jih odstranjujejo z riževih zrn med procesom beljenja in
- (3) Ovojnice, ki izvirajo iz luščenja, valjanja, proizvodnje kosmičev, perliranja, rezanja ali grobega mletja žitnih zrn.

- (C) **Ostanke in odpadki podobnih vrst, dobljeni pri mletju ali drugih načinih obdelave rastlin - stročnic.**

Ta tar. številka vključuje prej navedene proizvode v obliki peletov (glej splošno določilo k temu poglavju).

Zajema pa tudi cele koruzne storže, zmlete z ali brez ličkanja in ki ne izpolnjujejo kriterijev o vsebnosti škroba in pepela, predvidenih za mlinske koruzne proizvode v opombi št. 2 A) k 11. poglavju.

Pleve, dobljene ob mlatvi žit se uvrščajo v **tar. št. 12.13.**

Ta tar. številka **ne vključuje** oljnih pogač in drugih trdnih ostankov ekstrakcije rastlinskih maščob ali olja (**tar. št. 23.04 do 23.06**).

23.03 - OSTANKI PRI PROIZVODNJI ŠKROBA IN PODOBNI OSTANKI, REZANCI SLADKORNE PESE, ODPADKI SLADKORNEGA TRSA IN DRUGI ODPADKI PRI PROIZVODNJI SLADKORJA, OSTANKI IN ODPADKI IZ PIVOVARN IN DESTILARN, NEPELETIZIRANI ALI PELETIZIRANI

2303.10 - **Ostanki pri proizvodnji škroba in podobni ostanki**

2303.20 - **Rezanci sladkorne pese, odpadki sladkornega trsa in drugi odpadki pri proizvodnji sladkorja**

2303.30 - **Odpadki in ostanki iz pivovarn in destilarn**

Ta tar. številka med drugim vključuje:

- (A) **Ostanke pri proizvodnji škroba in podobne ostanke** (koruzne, riževe, krompirjeve itd.), ki so sestavljeni pretežno iz vlaknastih in beljakovinskih snovi in ki se običajno dobavljajo v peletih ali obliki moke, včasih pa tudi v obliki pogač. Uporabljajo se v prehrani živali ali kot gnojilo. Nekateri med temi ostanki (npr. tekočina, ki ostane po namakanju koruze) se uporabljajo v pripravi kultur za proizvodnjo antibiotikov.
- (B) **Rezance sladkorne pese**, to je ostanke, ki ostanejo po ekstrakciji sladkorja iz korena sladkorne pese. V to tar. številko se uvrščajo kot vlažni ali kot suhi; če pa so jim dodane melase ali če so drugače pripravljeni kot krma za živali, se uvrščajo v tar. št. **23.09**,
- (C) **Odpadke sladkornega trsa**, to je odpadke, ki so sestavljeni iz vlaknastega dela sladkornega trsa in, ki ostanejo po ekstrakciji soka. Uporabljajo se v industriji papirja in pri pripravi krme za živali,
- (D) **Druge odpadne proizvode pri proizvodnji sladkorja**, zajete v tej tar. številki, ki vključujejo peno (ostanek pri bistenju), ostanke pri filtriranju s stiskanjem itd. in
- (E) **Tropine, usedline in odpadke iz pivovarn in destilarn**, ki vključujejo predvsem:
 - (1) **usedline žit** (ječmena, rži), ki ostajajo pri proizvodnji piva in, ki sestojijo iz zrn, ki ostanejo prazna, ko iz njih izvlečejo sladovino,
 - (2) **sladove kalčke**, ločene od praženih zrn v času postopka kaljenja,
 - (3) **uporabljeni hmelj**,
 - (4) **tropine**, dobljene pri destilaciji alkohola iz žit, semen, krompirja itd in
 - (5) **pomije - odplake rezancev sladkorne pese** (kot ostanki pri destilaciji melase iz sladkorne pese).

(Vsi proizvodi ostanejo uvrščeni v to tar. številko če so vlažni, tudi če so suhi.)

Ta tar. številka vključuje tudi prej naštete proizvode v obliki peletov (glej splošno določilo k temu poglavju).

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) melas, dobljenih pri ekstrakciji ali rafinaciji sladkorja (**tar. št. 17.03**),
- (b) neaktivnega, vendar uporabljenega kvasa (**tar. št. 21.02**),
- (c) surovih kalijevih soli, dobljenih z ogrevanjem in spiranjem ostankov melase iz sladkorne pese (**tar. št. 26.21**) in
- (d) celuloze iz sladkornega trsa (**tar. št. 47.06**).

23.04 - OLJNE POGAČE IN DRUGI TRDNI OSTANKI, DOBLJENI PRI EKSTRAKCIJI OLJA IZ SOJE, NEZMLETI, ZMLETI ALI PELETIZIRANI

Ta tar. številka vključuje **oljne pogače in druge trdne ostanke**, dobljene pri ekstrakciji sojinega olja s solventno ekstrakcijo, prešanjem ali centrifugiranjem. Ti ostanki predstavljajo bogato krmo za živali.

Ti ostanki, ki se uvrščajo v to tar. številko, so lahko v obliki pogač, bolj grobe moke in peletov (glej splošno določilo k temu poglavju).

Ta tar. številka **izključuje**:

- (a) oljne usedline (**tar. št. 15.22**) in
- (b) beljakovinske koncentrate, dobljene z odstranjevanjem določenih sestavin iz razmaščene sojine moke in, ki se uporabljajo v prehrabnih proizvodih (**tar. št. 21.06**).

23.05 - OLJNE POGAČE IN DRUGI TRDNI OSTANKI, DOBLJENI PRI EKSTRAKCIJI OLJA IZ ARAŠIDOV, NEZMLETI, ZMLETI ALI PELETIZIRANI

Glej komentar k tar. številki 23.04, ki se uporablja mutatis mutandis tudi za to tar. številko.

23.06 - OLJNE POGAČE IN DRUGI TRDNI OSTANKI, DOBLJENI PRI EKSTRAKCIJI RASTLINSKIH MAŠČOB ALI OLJ, RAZEN TISTIH IZ TAR. ŠTEVILK 23.04 IN 23.05, NEZMLETI ALI ZMLETI, PELETIZIRANI

2306.10 - **Iz bombaževega semena**

2306.20 - **Iz lanenega semena**

2306.30 - **Iz sončničnega semena**

- **Iz semena oljne repice:**

2306.41 - - **iz semena oljne repice z nizko vsebnostjo eručne kisline**

2306 49 - - **drugo**

2306.50 - **Iz kokosovega oreha ali kopra**

2306.60 - **Iz palmovega oreha ali palminih koščic**

2306.70 - **Iz koruznih kalčkov**

2306.90 - **Drugo**

Ta tar. številka vključuje **oljne pogače in druge trdne ostanke** (izvzemši tiste iz **tar. številk 23.04 in 23.05**), ki so nastali pri ekstrakciji olja iz oljnih semen, oljnih plodov in žitnih kalčkov s pomočjo topil, v stiskalnici ali v rotacijskem stroju (centrifugi).

Ta tar. številka vključuje tudi razoljene otrobe, ki so ostanek po ekstrakciji olja iz riževih otrobov.

Nekatere oljne pogače in drugi trdni ostanki (npr. iz lanenega semena, bombažnega, sezamovega, koprovega itd.) predstavljajo bogato krmo za živali, drugi (npr. iz ricinusa) pa za krmo za živali niso primerni in se uporabljajo kot gnojilo. Spet tretji pa se (kot npr pogače iz grenkih mandljev in gorčice) uporabljajo za ekstrakcijo eteričnih olj.

Ostanki iz te tar. številke so lahko v obliki pogač, bolj grobe moke ali peletov (glej splošno določilo k temu poglavju).

To poglavje **vključuje** tudi neteksturirane razmaščene moke **primerne za prehrano ljudi**.

Komentar k tarifni podštevilki

Tarifna podštevilka 2306.41

Glede pomena izraza "semena oljne repice z malo eručne kisline" glej opombo št. 1 k 12. poglavju in komentar k tar. številki 12.05.

23.07 - VINSKA USEDlina; VINSKI KAMEN

Usedlina vina nastane kot motna usedlina v času vretja in dozorevanja vina. Če usedlino stiskajo s filtrsko stiskalnico, dobijo vinsko usedlino v trdnem stanju. Posušena vinska usedlina je lahko v prahu ali granulah, lahko, pa tudi v obliki nepravilnih kosov.

Vinski kamen (stržen) je strjena masa, ki nastaja v vinskih sodih v času vretja grozdnega mošta, pa tudi v sodih, v katerih hranijo vino. Pojavlja se v obliki prahu ali kosmičev in v obliki kristalnih kosov nepravilnih oblik. Po prvem izpiranju je vinski kamen v obliki sivkasto rumenih ali rdečkasto žoltih kristalov, pri čemer je barva odvisna od vina, iz katerega je vinski kamen nastal. Sprani vinski kamen se tudi uvršča v to tar. številko.

Tako vinska usedlina kot vinski kamen (vključno sprani vinski kamen) **sta surova kislja kalijeva tar-tarata**, ki vsebujeta precej kalcijevega tartarata. Uporabljata se kot surovina za kalijev bitartarat (neprečiščeni kislja kalijev tartarat), ki se pojavlja v obliki belih kristalov ali kot kristalen prah in je brez vonja in okusa ter na zraku stabilen. Vinska usedlina se uporablja za pripravo krme za živali, vinski kamen pa kot sredstvo za jedkanje pri barvanju.

Ta tar. številka **izključuje** neprečiščeni kislja kalijev tartarat (**tar. št. 29.18**) in kalcijev tartarat (**tar. št. 29.18 ali 38.24**) - odvisno od primera do primera.

23.08 - RASTLINSKI MATERIALI, RASTLINSKI ODPADKI IN OSTANKI PRI PREDELAVI RASTLINSKIH MATERIALOV IN STRANSKI PROIZVODI, PELETIZIRANI ALI NEPELETIZIRANI, KI SE UPORABLJAJO KOT KRMA ZA ŽIVALI, KI NISO NAVEDENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU

Ta tar. številka vključuje rastlinske proizvode, rastlinske odpadke in ostanke ter stranske proizvode, dobljene pri industrijski predelavi rastlinskih snovi, katere namen je ekstrahiranje ene njihovih sestavin **pod pogojem**, da ti proizvodi niso zajeti v kateri koli drugi specifični tar. številki in da so vrste, ki se uporablja za živinsko krmo.

Ta tar. številka med drugim vključuje:

- (1) **hrastov želod** in plod divjega kostanja,
- (2) **koruzne kocene** po odstranitvi zrn ter njen šaš,
- (3) **vrhove repe** in korenčka,
- (4) **zelenjavne stroke** (grahove, fižolove itd.),
- (5) **sadne odpadke** (lupine in peške jabolok, hrušk itd.), drozge in pulpe sadja (od precejanja grozdja, jabolok, hrušk, agrumov itd.) - tudi, kadar se lahko uporabijo za ekstrakcijo pektina,
- (6) **otrobe**, dobljene kot stranski proizvod drobljenja semena gorčice,

- (7) **ostanke kave** po proizvodnji kavnih nadomestkov (ali njihovih ekstraktov iz žitnih zrn ali iz drugih rastlinskih materialov,
- (8) **stranske proizvode**, dobljene s koncentracijo vodnega preostanka pri proizvodnji sokov iz agrumov, včasih znane kot "melasa iz agrumov" in
- (9) **ostanke pri hidrolizi koruznih storžev** zaradi pridobivanja furfurola, znanega kot "hidrolizirani zmleti koruzni storži").

Proizvodi iz te tar. številke so lahko v obliki peletov (glej splošno določilo k temu poglavju).

23.09 - IZDELKI, KI SE UPORABLJAJO KOT KRMA ZA ŽIVALI

2309.10 - **Krma za pse in mačke, pripravljena za prodajo na drobno**

2309.90 - **Drugo**

Ta tar. številka vključuje sladkano živinsko krmo in pripravljene snovi za krmo živali, ki sestojijo iz mešanic nekaj hranljivih elementov, katerih namen je:

- (1) da živalim zagotovijo racionalno in uravnoteženo dnevno prehrano (**kompletna zmes za prehrano**),
- (2) da se zagotovi ustrezna dnevna prehrana z dopolnjevanjem osnovne hrane, ki se pridobiva na poljih, z organskimi in anorganskimi snovmi (**dopolnilna zmes za prehrano**) in
- (3) za proizvodnjo kompletnih in dopolnilnih zmesi za živinsko krmo.

Ta tar. številka vključuje vse vrste proizvodov, ki služijo za prehrano živali in, ki so dobljeni s predelavo rastlinskih in živalskih materialov, v taki meri, da so izgubili značilnosti prvotnih snovi (primer: v primeru proizvodov, dobljenih iz rastlinskih snovi, so taki proizvodi tisti, ki so obdelani v obsegu, da značilne celične strukture prvotne snovi pod mikroskopom ni več moč razpoznati).

(I) SLADKANA ŽIVINSKA KRMA

Slajena živinska krma je mešanica **melase ali drugih podobnih sladil** (ponavadi nad 10 mas.%) z enim ali več drugimi hranljivimi sestavinami. Uporablja se pretežno za prehrano goved, ovac, konjev in svinj.

Poleg visoke hranilnosti, melasa poudarja okus hranilnih snovi in tako razširja uporabo proizvodov z nizko hranilno vrednostjo, kot je npr. slama, pleve, lupinice oljnih semen in sadni odpadki, ki bi jih živali sicer odklanjale.

Ti slajeni proizvodi se praviloma uporabljajo neposredno za prehrano živali. Vendar pa se nekateri med njimi uporabljajo za pripravo **kompletnih** ali **dodatnih zmesi** za živinsko krmo (npr. pšenični otrobi, palmine koščice ali oljne pogače kopra itd.).

(II) DRUGI PROIZVODI (PRIPRAVKI)

(A) PROIZVODI (PRIPRAVKI), NAMENJENI TEMU, DA ŽIVALIM ZAGOTOVIJO VSE NUJNE HRANILNE ELEMENTE ZARADI ZAGOTAVLJANJA RACIONALNE IN URAVNOTEŽENE DNEVNE PREHRANE (KOMPLETNE MEŠANICE ZA KRMO).

Značilnost vseh teh proizvodov (pripravkov) je, da vsebujejo hranilne elemente vsake izmed treh skupin hranilnih proizvodov, navedenih v nadaljevanju:

- (1) **"Energetsko" hranilne** sestavine, ki so sestavljene iz snovi z visoko vsebnostjo hidratov (visokokaloričnih), nadalje snovi, kot so škrob, sladkor, celuloza in masti, ki v živalskem organizmu zgorevajo in s tem zagotavljajo potrebno življenjsko energijo in za zootehnično proizvodnjo. Med take snovi štejejo npr. žitarice, polsladkorna živinska repa, slama itd.
- (2) Tako imenovani **"graditelji telesa"** - hranilne sestavine, bogate z beljakovinami in minerali. Za razliko od energetskih hranilnih elementov te sestavine ne zgorevajo v živalskem organizmu, ampak prispevajo k oblikovanju živalskega tkiva in raznih živalskih proizvodov (npr. mleko, jajca itd.). Sestavljeni so predvsem iz beljakovin in mineralov. Snovi, bogate z beljakovinami, ki se uporabljajo v te namene, so npr. zrna legumiranih rastlin, pivovarski odpadki, oljne pogače, mlekarski proizvodi itd.

Minerali služijo predvsem za pokostnjevanje, pri perutnini pa za poapnjenje jajčnih lupin. Taki proizvodi, ki se največ uporabljajo, vsebujejo kalcij, fosfor, natrij, klor, kalij, železo itd.

- (3) **"Funkcionalne"** hranilne sestavine, ki zagotavljajo asimilacijo ogljikovih hidratov, beljakovin in mineralov. Med njimi najdemo vitamine, mikroelemente in antibiotike. V pomanjkanju teh hranilnih sestavin običajno prihaja do zdravstvenih motenj.

Zgoraj navedene tri skupine hranilnih sestavin v celoti izpolnjujejo prehrabene zahteve živali. Njihovo mešanje in razmerja so odvisni od vzreje vrste živali.

(B) PROIZVODI (PRIPRAVKI) ZA DODAJANJE (URAVNOTEŽENJE) ŽIVINSKI KRMI, KI SE PROIZVAJA NA KMETIJAH (DODATKI ŽIVINSKI KRMI)

Živinska krma, ki se pridobiva na kmetijah, običajno vsebuje ponavadi bolj malo beljakovin, mineralov in vitaminov. Iznašli so pripravke, ki te pomanjkljivosti kompenzirajo tako, da zagotavljajo dobro uravnoteženo prehrano živali, ki vsebuje beljakovine, minerale in vitamine kot tudi dodatke hrani za energijo (ogljikovi hidrati), ki služijo kot "nosilci" drugih sestavin mešanic.

Čeprav imajo ti pripravki kvalitativno približno enako sestavo kot tisti, opisani pod (A), se razlikujejo po razmeroma veliki vsebnosti ene od hranilnih sestavin.

Ta skupina vključuje:

- (1) **Topna hraniva rib** ali morskih sesalcev v obliki tekočih ali viskoznih raztopin, v pastozni ali suhi obliki, dobljeni s koncentriranjem in stabiliziranjem odpadnih vod (ki vsebujejo nekatere vodotopne elemente, kot so proteini, vitamin B, soli itd.) in ki izvirajo iz proizvodnje moke ali olja rib in morskih sesalcev.
- (2) **Beljakovinske koncentrate** celih zelenih listov in frakcionirani koncentradi beljakovin zelenih listov, dobljeni s toplotno obdelavo soka detelje (lucerne).

(C) PROIZVODI (PRIPRAVKI) ZA PRIPRAVO KOMPLETNE HRANE ALI DODATNE HRANE, OPISANE V PREDHODNIH ODSTAVKIH POD (A) IN (B)

Ti proizvodi (pripravki) so v trgovinah znani kot **"premiiksi"**. So večinoma sestavljene mešanice, ki so sestavljene iz večjega števila snovi (včasih jih imenujejo "aditivi"), katerih sestava in razmerja variirajo v odvisnosti od proizvodnje določene kategorije domačih živali. Obstajajo tri vrste teh proizvodov:

- (1) Proizvodi, ki **izboljšujejo prebavo** in omogočajo bolj pogosto uporabo hrane pri živalih in varujejo njihovo zdravje: vitamini in provitamini, aminokisline, antibiotiki, kokcidiostatiki, oligo-elementi, emulgatorji, aromatične snovi in sredstva za povečanje teka itd.
- (2) Proizvodi, namenjeni zagotavljanju **konzerviranja hranilnih snovi** (še posebno mastnih komponent), dokler jih živali ne porabijo: stabilizatorji, antioksidanti itd.

- (3) Proizvodi, ki služijo **kot nosilci** in, ki so lahko sestavljeni iz ene ali večih organskih hraniv (moka, fina ali groba, iz manioke ali soje, zdrob, kvas, razni ostanki prehrambene industrije itd.) ali pa iz anorganskih snovi (npr. magnezit, kreda, kaolin, sol, fosfati itd.).

Koncentracija snovi, navedenih v predhodnih odstavkih pod (1) in pa snovi-nosilcev se odreja tako, da zagotavlja homogeno disperzijo in mešanje teh snovi v sestavljeni hrani, ki se ji ti pripravki dodajajo.

Pod pogojem, da gre za vrste, ki se uporabljajo pri krmljenju živali, **vkjučuje** ta tar. številka naslednje proizvode:

- (a) Pripravke, ki so sestavljeni iz nekaj mineralnih snovi.
- (b) Pripravke, ki so sestavljeni iz ene aktivne substance vrst, navedenih v predhodnih odstavkih pod (1) z nosilcem (primer: proizvodi iz postopka pridobivanja antibiotikov, dobljeni z enostavnim sušenjem celotne mase iz posode za fermentacijo, še posebno micelija, medija oz. podlage kulture in antibiotika). Nova dobljena substanca, ki je lahko standardizirana ali ne, z dodanimi organskimi ali anorganskimi snovmi, vsebuje antibiotik ponavadi v deležu med 8% in 16%, uporablja pa se kot osnovni material, še posebno pri pripravi premiksa.

Vendar pa preparatov iz te skupine **ne gre enačiti** s preparati **za veterinarsko uporabo**. Slednji so običajno razpoznavni po zdravilnosti in mnogo večji vsebnosti oz. koncentraciji aktivne snovi in so pogosto pripravljani na razne načine.

Ta tar. številka vključuje še:

- (1) Proizvode (pripravke za **mačke, pse itd.**), ki so narejeni iz mešanice mesa in drugih klavničnih proizvodov, kot tudi iz drugih sestavin in so pakirani v neprodušne posode, ki vsebujejo približno količino hrane za en obrok.
- (2) **Biskvite za** pse in druge živali, ponavadi iz moke, škroba ali žitnih proizvodov, pomešanih z ocvirki in mesno moko.
- (3) Osladkane proizvode (pripravke), ki vsebujejo kakav ali ne in ki so namenjeni izključno za hrano za pse in druge živali.
- (4) Proizvode za **ptičjo prehrano** (npr. pripravki, ki so narejeni iz prosa, semen za ptice, oluščenega ovsa in lanenega semena, ki se uporabljajo kot glavna in kompletna hrana za ptice) ali pa proizvode za prehrano rib.

Proizvodi in pripravki za krmo živali iz te tar. številke so pogosto pripravljani v obliki peletov (glej splošno določilo k temu poglavju).

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) peletov, pripravljenih iz ene same snovi ali iz mešanice nekaj snovi, ki se kot taki uvrščajo v posebno tar. številko - tudi, če jim je dodano vezivo (melasa, škrobne snovi itd.) do 3 mas.% (**tar. št. 07.14, 12.14, 23.01 itd.**),
- (b) navadnih mešanic žit (**10. poglavje**), moke ali mok iz leguminoznih rastlin (**11. poglavje**),
- (c) pripravkov, ki se na podlagi ocene in če ustrezajo indikacijam, navedenim na embalaži, lahko uporabljajo **tako za hrano za živali kot za prehrano ljudi** (**tar. št. 19.01, 21.06 itd.**). Ocenjevanje se osredotoča na izvor, čistost in proporcionalnost sestavin in izpolnjevanje higienskih zahtev.
- (d) rastlinskih odpadkov, ostankov in stranskih proizvodov iz **tar. št. 23.08**,
- (e) vitaminov, kemično določenih ali nedoločenih, med seboj pomešanih ali ne. Nadalje ta tar. številka **ne vključuje** vitaminov, ne glede na to, ali so pripravljani v katerem koli topilu ali stabilizirani z dodatkom antioksidantov ali sredstev proti strjevanju s pomočjo adsorpcije na podlago ali s pomočjo nanosa zaščitne prevleke, kot je npr. želatina, vosek, maščobe itd., vendar **pod pogojem**, da takšni dodatki, podlage ali prevleke ne presegajo količin, potrebnih za transport, **in pod pogojem**, da takšni dodatki, podlage ali prevleke ne spreminjajo značaja vitaminov ter ne omogočajo njihove uporabe za specifične namene. (**tar. št. 29.36**).
- (f) proizvode iz **29. poglavja**,

- (g) zdravila iz **tar. št. 30.03 in 30.04**,
 - (h) beljakovinske snovi iz **35. poglavja**,
 - (ij) proizvode (pripravke), ki so po svojem izvoru protimikrobiotski dezinfektanti in, ki se uporabljajo v proizvodnji živinske krme zaradi nadzora nad nezaželenimi mikroorganizmi (**tar. št. 38.08**) in
 - (k) vmesne proizvode pri procesu pridobivanja antibiotikov, dobljene s filtriranjem in prvostopenjsko ekstrakcijo, pa tudi ostanke iz tega procesa z vsebnostjo antibiotikov, ki ponavadi ne presegajo 70% (**tar. št. 38.24**).
-

TOBAK IN TOBAČNI NADOMESTKI

OPOMBA

V to poglavje **ne spadajo** zdravilne cigarete (**30. poglavje**).

SPLOŠNA DOLOČILA

Tobak pridobivajo iz raznih kultiviranih vrst rastlin rodu *Nicotiana* iz družine *Solanaceae*. Velikost in oblika listov se razlikujeta od vrste do vrste.

Način trgatve in postopek sušenja sta odvisna od vrste ali tipa tobaka. Rastlino lahko odrežejo celo, ko je povprečno zrela (rezanje stebel), ali pa liste poberejo posebej, glede na njihovo zrelost. Tako lahko tobak sušijo kot cele rastline (na stebelu) ali kot posamezne liste.

Obstajajo razni načini sušenja: sušenje na soncu (na odprtem), zračno sušenje (v zaprtih lopah ali hangarjih s prostim kroženjem zraka), v sušilnicah s kroženjem toplega zraka in sušenje s pomočjo ognja (ob odprtem ognju).

Pred pakiranjem za odpremo so suhi listi obdelani v postopku, katerega namen je zagotoviti obstojnost listov. To lahko dosežejo s pomočjo nadzorovane naravne fermentacije (Java, Sumatra, Havana, Brazilija, Bližnji Vzhod itd.), lahko pa tudi s ponovnim umetnim sušenjem. Ta postopek in sušenje vplivata na vonj in aromo tobaka, ki spontano dozoreva še potem, ko je že pakiran.

Tako obdelan tobak se pakira v svežnje, bale raznih oblik, v tobačne kontejnerje v obliki zaboja, v sode ali košare. Ko je tako pakiran, so njegovi listi poravnani eden z drugim (Bližnji vzhod), povezani v svežnje (nekaj listov je povezano s trakom ali tobačnim listom), ali pa so enostavno položeni kot posamezni listi. Da bi se bolje ohranili, so vselej zelo zbiti.

V nekaterih primerih se, kot dopolnilo fermentaciji ali namesto nje, dodajajo dišave in substance za vlaženje, da bi se izboljšala aroma in/ali hranjenje tobačnih listov.

To poglavje **vkjučuje** ne le surovi in predelani tobak, temveč tudi predelane **nadomestke tobaka**, ki tobaka ne vsebujejo.

24.01 - TOBAK, SUROV ALI NEPREDELAN, TOBAČNI ODPADKI

2401.10 - **Tobak, neotrebljen**

2401.20 - **Tobak, deloma ali popolnoma otrebljen**

2401.30 - **Tobačni odpadki**

Ta tar. številka vključuje:

- (1) **Nepredelan (surov) tobak** v obliki cele rastline ali lista v naravnem stanju ali kot suho ali fermentirano listje, celo ali otrebljeno, spodrezan ali ne, lomljen ali rezan (vključno kose, narezane v določene oblike, vendar **ne** kot tobak, **pripravljen za kajenje**).

Ta tar. številka vključuje tudi tobakove liste, mešane, otrebljene in v tekočinski omaki ustrezne sestave, katere namen je preprečiti plesnenje in sušenje, kot tudi ohranjanje vonja.

- (2) **Tobakove odpadke**, ki nastajajo pri rokovanju s tobakovimi listi, ali pa ob predelavi tobačnih izdelkov (peclji, stebela, rebra na listju, drobiž, prah itd.).

24.02 - CIGARE IN CIGARILOSI IN CIGARETE IZ TOBAKA ALI TOBAČNIH NADOMESTKOV

2402.10 - Cigare in cigarilosi, ki vsebujejo tobak

2402.20 - Cigarete, ki vsebujejo tobak

2402.90 - Drugo

Ta tar. številka je omejena na cigare (v ovoju ali brez njega), cigarilose in cigarete iz tobaka ali tobačnih nadomestkov. Drugi tobak za kajenje, z ali brez vsebovanih nadomestkov tobaka v katerem koli razmerju, je iz te tar. številke **izključen (tar. št. 24.03)**.

Ta tar. številka vključuje:

(1) **Cigare in cigarilose, ki vsebujejo tobak.**

Ti proizvodi so lahko v celoti iz tobaka, ali pa iz mešanice tobaka in njegovih nadomestkov, ne glede na razmerje med njimi.

(2) **Cigarete, ki vsebujejo tobak.**

Razen cigaret, ki vsebujejo samo tobak, vključuje ta tar. številka tudi cigarete, izdelane iz mešanice tobaka in njegovih nadomestkov, ne glede na razmerje med njimi.

(3) **Cigare, cigarilose in cigarete iz tobačnih nadomestkov**, npr. "cigarete", izdelane na osnovi posebne obdelave listov ene izmed vrst tobaka, ki pa **ne vsebujejo** tobaka niti nikotina.

Ta tar. številka **ne vključuje** zdravih cigaret (**30. poglavje**). Vendar pa ostanejo uvrščene v tej tar. številki cigarete, ki vsebujejo posebej pripravljene proizvode za odvajanje od kajenja, vendar nimajo zdravih lastnosti.

24.03 - DRUG PREDELAN TOBAK IN TOBAČNI NADOMESTKI; HOMOGENIZIRAN ALI REKONSTITUIRAN TOBAK; TOBAKOVI EKSTRAKTI IN ESENCE

2403.10 - Tobak za kajenje z dodatkom tobakovega nadomestka v kakršnem koli razmerju ali brez njega

- Drug:

2403.91 - - homogeniziran ali rekonstituiran tobak

2403.99 - - drug

Ta tar. številka vključuje:

(1) **Tobak za kajenje, ki vsebuje tobakove nadomestke v katerem koli razmerju ali brez vsebnosti tobakovih nadomestkov**, npr. predelani tobak za pipo ali za proizvodnjo cigaret.

(2) **Tobak za žvečenje**, običajno močno fermentiran in v tekočinski omaki.

(3) **Tobak za njuhanje (njuhanec)**, ki je bolj ali manj aromatiziran (odišavljen).

(4) **Prešan tobak ali tobak v tekočinski omaki za izdelavo njuhanca.**

(5) **Predelane tobakove nadomestke**, npr. mešanice brez tobaka. Vendar pa so **izključeni** proizvodi, kot je npr. **kanabis (indijska konoplja) (tar. št. 21.11)**.

(6) **“Homogeniziran” ali “rekonstituiran” tobak**, dobljen z aglomeracijo fino iztisnjenega tobakovega listja, tobakovih odpadkov ali prahu - bodisi na podlagi, bodisi ne (npr. list celuloze iz tobakovih stebel in pecljev). Homogenizirani ali rekonstruirani tobak je običajno pripravljen v obliki

pravokotnih listov ali trakov. Lahko ga uporabljajo v obliki listov - folije (za zvijanje) ali pa za rezanje ali sekljanje za notranjost cigar ali cigaret.

- (7) **Tobakove ekstrakte in esence** - to so tekočine, ekstrahirane s stiskanjem vlažnih listov, ali pa pripravljene s kuhanjem tobakovih odpadkov v vodi. Uporabljajo se predvsem v proizvodnji insekticidov in paraziticidov.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) nikotina (alkaloida, ekstrahiranega iz tobaka - **tar. št. 29.39**) in
(b) insekticidov iz **tar. št. 38.08**.
-

MINERALNI PROIZVODI

25. POGLAVJE

SOL; ŽVEPLO; ZEMLJINE IN KAMEN; SADRA, APNO IN CEMENT

OPOMBE

1. Če iz poimenovanja tarifne številke ali 4. opombe k temu poglavju ne izhaja kaj drugega, obsegajo tar. številke tega poglavja samo proizvode, ki so v surovem stanju ali so oprani (tudi, če so oprani s kemičnimi snovmi, ki odstranjujejo nečistoče, ne da bi se spremenila struktura proizvoda), zmleti v prah, drobljeni, rešetani, presejani, koncentrirani s flotacijo, magnetno separacijo ali z drugim mehaničnim ali fizikalnim postopkom (razen s kristalizacijo), **vendar ne obsegajo** proizvodov, ki so praženi, kalcinirani, dobljeni z mešanjem ali naprej obdelani po postopkih, ki niso navedeni v ustrezni tar. številki.

Proizvodom iz tega poglavja smejo biti dodana sredstva zoper prašenje, če zaradi takega dodajanja proizvodom ne zožimo namena uporabe.
2. V to poglavje **ne spadajo**:
 - (a) sublimirano, usedlinsko in koloidno žveplo (**tar. št. 28.02**);
 - (b) zemeljske barve, ki vsebujejo po masi 70% ali več vezanega železa, preračunanega kot Fe_2O_3 (**tar. št. 28.21**);
 - (c) zdravila in drugi proizvodi iz **30. poglavja**;
 - (d) parfumerijski, kozmetični in toaletni proizvodi (**33. poglavje**);
 - (e) kocke, plošče in robniki (**tar. št. 68.01**); kocke za mozaike in podobno (**tar. št. 68.02**); plošče za pokrivanje in oblaganje stavb (**tar. št. 68.03**);
 - (f) dragi in poldragi kamni (**tar. št. 71.02 ali 71.03**);
 - (g) kultivirani kristali natrijevega klorida ali magnezijevega oksida (razen optičnih elementov), ki tehtajo vsak zase 2,5 g ali več, iz **tar. št. 38.24**; optični elementi iz natrijevega klorida ali magnezijevega oksida (**tar. št. 90.01**);
 - (h) biljardna kreda (**tar. št. 95.04**);
 - (ij) pisalna ali risalna kreda ali krojaška kreda (**tar. št. 96.09**).
3. Proizvod, ki se lahko uvrsti v **tar. št. 25.17**, pa tudi katero koli drugo tarifno številko tega poglavja, se uvršča v **tar. št. 25.17**.
4. Tar. št. 25.30 obsega med drugim tudi: vermikulit, perlit in klorite, neekspandirane; zemeljske barve, pečene ali nepečene ali med seboj pomešane; naravne sljudne železove okside; morsko peno (v poliranih ali nepoliranih kosih); jantar; aglomerirano morsko peno in aglomerirani jantar, v ploščah, palicah, paličicah in podobnih oblikah, neobdelanih po oblikovanju; gagat; stroncianit (kalciniran ali nekalciniran), razen stroncijevega oksida; odlomke in odpadke lončarskih izdelkov.

SPLOŠNA DOLOČILA

Kot je predvideno v opombi št. 1, vključuje to poglavje predvsem mineralne proizvode **samo** v surovem stanju ali oprane (vključno pranje s kemičnimi sredstvi z namenom odstraniti nesnage in pod pogojem, da se s tem ne spremeni struktura proizvoda), lomljene, zmlete, v prahu, sprane, presejane, rešetane ali koncentrirane s flotacijo, izločene z magnetno separacijo ali drugimi mehanskimi ali fizikalnimi postopki (izvzemši kristalizacijo). Proizvodi iz tega poglavja so lahko toplotno obdelani zaradi

odstranitve prahu in nečistoč ali zaradi drugih namenov, vendar pod pogojem, da toplotna obdelava ne spremeni njihove kemične ali kristalne zgradbe. Vendar pa niso dovoljene druge vrste toplotne obdelave, kot npr. praženje, taljenje ali kalcinacija, če tega izrecno ne dovoljuje besedilo tarifne številke. Tako je npr. dovoljena toplotna obdelava, ki povzroča spremembe kemične ali kristalne zgradbe, pri proizvodih iz **tar. št. 25.13 in 25.17**, ker se besedili tarifnih številk izrecno nanašata na toplotno obdelavo.

Proizvodi iz tega poglavja lahko vsebujejo dodana sredstva zoper prah, vendar pod pogojem, da ostaja namembnost proizvodov splošnega značaja. Minerali, obdelani **drugače** (npr. prečiščeni z rekristalizacijo, dobljeni z mešanjem mineralov, ki se uvrščajo v iste ali različne tar. številke tega poglavja, izdelani z oblikovanjem v gotove predmete), se **ponavadi uvrščajo v poznejša, t.j. naslednja poglavja (npr. v 28. ali 68. poglavje)**.

Vendar se v nekaterih primerih tar. številke nanašajo:

- (1) Na blago, ki mora po svoji naravi biti izpostavljeno procesom, nepredvidenim v opombi št. 1 k temu poglavju. Taki primeri so npr. čisti natrijev klorid (**tar. št. 25.01**), nekatere oblike rafiniranega žvepla (**tar. št. 25.03**), šamotne zemljine (**tar. št. 25.08**), sadra (**tar. št. 25.20**), negašeno apno (**tar. št. 25.22**) in hidravlični cement (**tar. št. 25.23**).
- (2) Ali pa naštevajo pogoje in postopke, ki so dopustni razen tistih, ki so dopuščeni predvsem z opombo št. 1 k temu poglavju. Na primer viterit (**tar. št. 25.11**), silikatna fosilna moka in podobne silikatne fosilne zemlje (**tar. št. 25.12**) in dolomit (**tar. št. 25.18**) so **lahko** segrevani z elektriko ali kalcinirani, sinterirani ali kavstično žgani. V primeru sinteriranega magnezijevega oksida, so lahko drugi oksidi (npr. železov in kromov oksid) dodani le zaradi lažjega sintranja. Podobno so lahko materiali, ki spadajo v tar. številke 25.06, 25.14, 25.15, 25.16, 25.18 in 25.26, le grobo obtesani, rezani z žago ali drugače v bloke in plošče pravokotnih oblik (vključno kvadrat).

Proizvod, ki bi se lahko uvrstil v tar. št. 25.17 in v katero koli drugo tar. številko tega poglavja, se bo uvrstil v tar. št. 25.17.

To poglavje **izključuje** drage in poldrage kamne iz **71. poglavja**.

25.01 - SOL (VKLJUČNO JEDILNA SOL IN DENATURIRANA SOL) IN ČISTI NATRIJEV KLORID, V VODNI RAZTOPINI ALI NE, ALI Z DODATKOM SNOVI PROTI SKLJANJU ALI ZA SIPKOST ALI NE; MORSKA VODA

Ta tar. številka se nanaša na natrijev klorid, ponavadi znan kot sol. Sol se uporablja v kuhinjski (kuhinjska sol, jedilna sol), vendar pa je uporabna tudi v mnoge druge namene in, če je to potrebno, jo lahko denaturirajo in s tem postane sol neprimerna za prehrano ljudi.

Ta tar. številka vključuje:

(A) Sol, dobljeno iz podzemnih slojev:

- z navadnim rudarjenjem (kamena sol) ali
- s rudarskim topljenjem (voda se pod pritiskom vbrizgava v plasti soli in se vrača na površino kot zasičena slana voda).

(B) Sol, dobljeno z izparevanjem:

- solinska sol (morska sol), dobljena z izparevanjem morske vode na soncu
- z rafinacijo soli, dobljene z izparevanjem zasičene slane vode.

(C) Morsko vodo, slano vodo in druge slane raztopine.

Ta tar. številka vključuje tudi:

- (1) sol (npr. jedilno sol), ki je neznatno jodirana, fosfatizirana itd. ali obdelana z namenom, da ostane suha,
- (2) sol, ki so ji so dodana sredstva proti grudenju ali sredstva za izboljšanje sipkosti (fluidnosti),
- (3) sol, denaturirana s katerimkoli postopkom in
- (4) preostali natrijev klorid, posebno natrijev klorid, ki ostane po kemičnih postopkih (npr. po elektrolizi), ali pa dobljen kot stranski proizvod pri obdelavi nekaterih rud.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) začimb z dodano soljo, kot je npr. sol z dodano zeleno (**tar. št. 21.03**),
- (b) raztopin natrijevega klorida, vključno morsko vodo v ampulah ali drugače pripravljenih kot zdravila (**30. poglavje**),
- (c) kultiviranih kristalov natrijevega klorida posamične teže 2,5g ali več (razen optičnih elementov) (**tar. št. 38.24**),
- (d) optičnih elementov iz natrijevega klorida (**tar. št. 90.01**) in

25.02 - ŽELEZOVI PIRITI, NEPRAŽENI

V to tar. številko so uvrščeni vsi nežgani železovi piriti (kršci), vključno nežgani bakrenoželezovi piriti.

Piriti so predvsem iz železovega sulfida. So sivi ali rumenkasti in metalnega odseva, ko pridejo iz rudne žile. V obliki prahu so sivkaste barve.

Nežgani piriti se uporabljajo za ekstrakcijo žvepla, čeprav lahko nekateri bakreni piriti dobro služijo za pridobivanje bakra kot vzporednega proizvoda.

Ta tar. številka **izključuje** vse pražene pirite (**tar. št. 26.01**). Prav tako **izključuje** še:

- (a) halkopirit (mešani pirit bakra in železa) (**tar. št. 26.03**) in
- (b) markazit (poldrag kamen) (**tar. št. 71.03**).

25.03 - ŽVEPLO VSEH VRST, RAZEN SUBLIMIRANEGA, USEDLSKEGA IN KOLOIDNEGA ŽVEPLA

Ta tar. številka vključuje:

- (1) **Surovo mineralno žveplo**, ki se pojavlja prosto, pa tudi nekoncentrirano z mehanskim postopkom, da bi odstranili del kamene snovi.
- (2) **Neprečiščeno žveplo**, dobljeno s topljenjem mineralnega žvepla. Ta postopek se lahko izvaja v žvepljenih pečeh (Calcaroni), v Gill pečeh itd., ali pa ga je mogoče dobiti iz samih podzemnih skladov z dovajanjem pregrete pare po ceveh v eksploatacijske vrtine (Freschov postopek).
- (3) **Prečiščeno žveplo**, ki se pridobiva s praženjem pirita ali s predelavo drugih žveplonosnih mineralov.
- (4) **Neprečiščeno žveplo**, ki ga pridobivajo s prečiščevanjem plina kamenega olja, s prečiščevanjem plinov iz žvepljenih peči, iz kislih - žveplovitih naravnih plinov in pa ob prečiščevanju surovih mineralnih olj, ki vsebujejo žveplo. Tako dobljeno žveplo včasih imenujejo "prečiščeno žveplo" ali "usedlinsko žveplo" in ga ne gre enačiti z sedimentiranim žveplom, ki je definirano v komentarju k **tar. št. 28.02**.

Neprečiščena žvepla iz zadnjih treh točk so včasih precej čista. To velja še posebej za žveplo, dobljeno po Freschevem postopku. To žveplo vsebuje tako majhen del nesnag, da se v praksi skoraj nikoli ne prečiščuje. Ponavadi se dobavlja v kosih ali v prahu.

- (5) **Rafinirano ali prečiščeno žveplo**, ki se pridobiva s hitro destilacijo surovega (neprečiščenega) žvepla in kondenzacijo v tekočem stanju. Tako dobljeno žveplo se lahko oblikuje npr. v palčice ali pogače, po utrjevanju pa ga je možno drobiti.
- (6) **Zmleto žveplo** (nečisto ali prečiščeno) je v obliki finega prahu, dobljenega z mletjem in nato s sejanjem (ali z mehanskim sejanjem ali s plinskim vsesavanjem). Ti proizvodi so znani kot "presejano žveplo", "vetreno žveplo ali "atomizirano žveplo" itd, pač glede na postopek, ki je bil uporabljen.
- (7) **Žveplo, dobljeno s hitrim ohlajevanjem** žvepljenih par, brez vmesnega prehoda v tekoče stanje. To žveplo je netopno, zlasti v ogljikovem disulfidu.

Različne vrste žvepel, ki se uvrščajo v to tar. številko, se uporabljajo v kemični industriji (izdelava številnih žvepljenih spojin, žvepljenih barv itd.), nadalje za vulkanizacijo kavčuka, kot fungicidi v vinogradništvu, pri proizvodnji vžigalic, žvepljenih vžigalnikov in za pripravo žveplovega dioksida v industriji beljenja.

Ta tar. številka **izključuje** sublimirano žveplo, usedlinsko žveplo in koloidno žveplo (**tar. št. 28.02**). Žveplo, pripravljeno v oblike za pakiranja za drobno prodajo kot npr. fungicidi, spada v **tar. št. 38.08**.

25.04 - GRAFIT, NARAVNI:

2504.10 - **V prahu ali luskah**

2504.90 - **Drug**

Naravni grafit (sicer znan kot grafit ali črni svinec) je vrsta ogljika, ki ga odlikuje sijaj in pa lastnost, da na papirju pušča sled, zaradi česar se uporablja kot svinčnik za pisanje). Njegova specifična teža variira glede na stopnjo čistoče, med 1.9 in 2.26; vsebnost ogljika, ki se giblje med **90% in 96% (najčistejši grafit)** in **40% do 80%** (grafiti **slabše kvalitete**). Naravni grafiti ostanejo uvrščeni v to tar. številko tudi, če so obdelani s toploto zgolj zaradi odstranjevanja nečistoč.

Neodvisno od uporabnosti za svinčnike, so naravni grafiti uporabni tudi za poliranje, za izdelavo grafitnih loncev in drugih ognjevarnih predmetov, elektrod za peči in drugih električnih delov.

Ta tar. številka **izključuje** umetni grafit (ki je naravnemu podoben, vendar je večje stopnje čistoče in manjše specifične teže), nadalje koloidni in polkoloidni grafit in pripravke na osnovi grafita v obliki paste, blokov, plošč ter druge polproizvode (**tar. št. 38.01**). Ta tar. številka **izključuje** še predmete iz naravnega grafita (**ponavadi tar. št. 68.15, 69.02, 69.03 ali 85.45**),.

25.05 - PESEK, NARAVNI, VSEH VRST, BARVAN ALI NEBARVAN, RAZEN KOVINONOSNEGA PESKA IZ 26. POGLAVJA

2505.10 - **Silikatni in kremenov pesek**

2505.90 - **Drug**

Z izjemo kovinonosnega peska, iz katerega je mogoča komercialna ekstrakcija kovin (**26. poglavje**), vključuje ta tar. številka vse vrste peska iz morja, jezer, rek in rudnikov peska (t.j. pesek v obliki bolj ali manj finih delcev, ki nastajajo pri naravnem razpadanju mineralov), vendar pa izključuje pesek in prah, ki ju pridobivajo na umetne načine, npr. z drobljenjem (ti se uvrščajo v **tar. št. 25.17** ali v tar. št., ki se nanaša na kamnine).

Ta tar. številka med drugim vključuje:

- (1) **kremenčev pesek** (kvarc), ki se uporablja v gradbeništvu, v industriji stekla, za čiščenje materialov itd.,
- (2) **glineni pesek**, vključno kaolinski pesek, ki se uporablja predvsem za izdelavo livarskih kalupov in ognjovarnih proizvodov in
- (3) **feldspatski pesek**, ki se uporablja v keramični industriji.

Naravni pesek ostaja v tej tar. številki tudi, če je obdelan s toploto zgolj zaradi odstranjevanja nečistoč.

Na drugi strani pa ta tar. številka **ne vključuje** zlatonosnega in platinonosnega peska, cirkonijevega peska, ilmenitovega peska in niti montacitovega peska, ki spada v vrsto torijevih rud; vsi ti peski se uvrščajo v **26. poglavje**. Ta tar. številka ne vključuje bitumenoznega ali "asfaltnega" peska (**tar. št. 27.14**).

25.06 - KREMEN (RAZEN NARAVNEGA PESKA); KVARCIT, VKLJUČNO GROBO KLESAN ALI RAZŽAGAN ALI KAKO DRUGAČE RAZREZAN V PRAVOKOTNE (VKLJUČNO KVADRATNE) BLOKE ALI PLOŠČE

2506.10 - **Kremen**

- **Kvarcit (kremenec):**

2506.21 - - **surov ali grobo klesan**

2506.29 - - **drug**

Kremen se pojavlja v obliki kristalov kot vrsta silicijevega dioksida. V to tar. številko spada **le**, v kolikor izpolnjuje naslednja dva pogoja:

- (a) **Biti mora** v naravnem stanju in ni smel biti izpostavljen kateremukoli procesu izven dovoljenega v opombi št. 1 k temu poglavju. V te namene je toplotni proces namenjen le, da bi olajšal lomljenje in kot tak šteje za proces, dovoljen z opombo št. 1 k temu poglavju.
- (b) **Ne sme biti** vrste ali kvalitete, primerne za izdelavo dragega kamenja (npr. kristalna kamnina in dimljeni kremen, ametist in rožnati kremen). Tak kremen je iz te tar. številke **izključen (tar. št. 71.03)** tudi, če je namenjen za uporabo v tehnične namene (npr. kot **piezoelektrični kremen** ali za izdelavo delov orodja).

Kvarcit je zelo trd in kompakten kamen, ki je sestavljen iz zrnč kvarca, aglomeriranih s silicijevim vezivom.

Kvarcit spada v to tar. številko, če je v surovem stanju ali če ni bil obdelan v katerem koli postopku izven dovoljenega v opombi št. 1. k temu poglavju, ali pa če je grobo tesan, rezan z žago ali kako drugače v oblike blokov, tabel ali plošč pravokotnih oblik. Omeniti pa je treba, da je iz te tar. številke **izključen** kvarcit v oblikah, ki so še komaj razpoznavne kot kocke za tlake, robniki, plošče za pločnike je **izključen (tar. št. 68.01)** - tudi, če je zgolj oblikovan in obdelan, kot je navedeno v besedilu poimenovanja te tar. številke.

Ta tar. številka **izključuje**:

- (a) naravni kremenčev pesek (**tar. št. 25.05**),
- (b) kremen in druge proizvode iz **tar. št. 25.17** in
- (c) optične elemente iz kvarca (**tar. št. 90.01**).

25.07 - KAOLIN IN DRUGE KAOLINSKE GLINE, ŽGANE ALI NEŽGANE

Ta tar. številka vključuje kaolin in druge kaolinske gline, katerih glavne sestavine so kaolinski minerali, kot so: kaolinit, dikit, nakrit, anauksit in halojzit. Te gline ostanejo uvrščene v to tar. številko tudi, če so žgane oz. kalcinirane.

Kaolin, znan tudi kot porcelanska glina (China clay), je visoko kvaliteten, je bela ali skoraj bela glina, ki se uporablja v industriji porcelana in papirja. Peskonosni kaolini so iz te tar. številke **izključeni** (tar. št. 25.05).

25.08 - DRUGE GLINE (RAZEN EKSPANDIRANIH GLIN IZ TAR. ŠTEVILKE 68.06), ANDALUZIT, KIANIT IN SILIMANIT, ŽGANI ALI NEŽGANI; MULIT; ŠAMOTNE IN DINAS ZEMLJINE

2508.10 - **Bentonit**

2508.20 - **Zemljine za razbarvanje in Fullerjeva zemlja**

2508.30 - **Ognjevarna glina**

2508.40 - **Druge gline**

2508.50 - **Andaluzit, kianit in silimanit**

2508.60 - **Mulit**

2508.70 - **Šamotne in dinas zemljine**

Ta tar. številka vključuje vse naravne glinaste snovi (**razen** kaolina in drugih kaolinskih glin iz **tar. št. 25.07**), ki so sestavljene iz zemljin ali kamnin sedimentnega porekla na osnovi aluminijevih silikatov. Značilne lastnosti teh proizvodov so plastičnost, upogljivost, sposobnost otrjevanja pri peki in odpornost proti toploti. Zaradi teh lastnosti se gline uporabljajo kot surovina v keramični industriji (opeka, strešniki, porcelanska keramika, lončarski izdelki, ognjeodporna opeka in drugo ognjeodporno blago). Navadna glina se uporablja tudi za izboljšavo zemljišč.

Ti proizvodi ostanejo uvrščeni v tej tar. številki tudi, če so bili segreti zaradi odstranjevanja vlage z namenom, pridobiti glino za absorpcijo in tudi, če so bili kalcinirani.

Razen navadnih glin spadajo v to tar. številko še naslednji specialni proizvodi:

- (1) **Bentonit** - glina, ki nastane iz vulkanskega pepela. Njena uporabnost je široka kot sestavina peska za kalupe, kot sredstvo za filtriranje in razbarvanje pri rafinaciji olja ter za razmaščevanje tekstila, nastil za domače živali.
- (2) **Fullerjeva zemljina** - naravna zemljina z veliko sposobnostjo absorpcije, ki je pretežno iz atapulgita. Uporablja se za razbarvanje olj, za razmaščevanje tekstila itd.
- (3) **Andaluzit, kianit** (ali disten) in **silimanit** - naravni brezvodni aluminijevi silikati, ki se uporabljajo kot ognjeodporni materiali.
- (4) **Mulit**, ki se pridobiva s toplotno obdelavo silimanita, kianita ali andaluzita, ali pa s taljenjem silika (kremenca) in aluminijevih oksidov v električni peči. Uporablja se v proizvodnji ognjevarnih proizvodov, zelo odpornih proti toploti.
- (5) **Šamotne zemljine** (šamot), ki jih pridobivajo ali z lomljenjem že uporabljenih šamotnih opek, ali pa z lomljenjem kalcinirane gline skupaj z drugimi ognjevarnimi materiali.

- (6) **Dinas zemljine** - ognjevarni material, sestavljen iz kremenaste zemljine, ki vsebuje glino, lahko pa jo pridobivajo tudi z mešanjem gline z zmletim kvarcem ali kvarčevim peskom.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) gline zemeljske barve v smislu **tar. št. 25.30**,
- (b) aktivne gline (**tar. št. 38.02**),
- (c) specialnih pripravkov za proizvodnjo določenega keramičnega blaga (**tar. št. 38.24**) in
- (d) ekspandirane gline, ki se uporablja za lahke cementne agregate in za toplotne izolacije (tudi, če je dobljena edinole z žganjem naravne gline) (**tar. št. 68.06**).

KOMENTAR K TARIFNIM PODŠTEVILKAM

Tarifna podštevilka 2508.10

Tarifna podštevilka 2508.10 vključuje natrijeve bentonite (ekspandirane bentonite) in kalcijeve bentonite (neekspandirane bentonite).

Tarifna podštevilka 2508.20

Tar. podštevilka 2508.20 vključuje atapulgитovo glino in druge gline, ki se uporabljajo zaradi njihovih absorpcijskih lastnosti, razen bentonita iz **tar. podšt. 2508.10**.

Tarifna podštevilka 2508.30

Tar. podštevilka 2508.30 **ne vključuje** glin, ki so pretežno sestavljene iz kaolina in od katerih so nekatere "žgane" gline. te gline se uvrščajo v **tar. št. 25.07**.

25.09 - KREDA

Kreda je ena izmed vrst **kalcijevega karbonata**, ki se pojavlja v naravi in je sestavljena predvsem iz luskin - ovojnic vodnih mikroorganizmov.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) fosfatne krede (**tar. št. 25.10**),
- (b) steatita ali lojevca (smukca, včasih znanega kot "francoska kreda" ali "beneška kreda") (**tar. št. 25.26**),
- (c) krede v prahu, pripravljene kot zobni prašek (**tar. št. 33.06**),
- (d) sredstev za poliranje kovin in podobne predelave, ki spadajo v **tar. št. 34.05**,
- (e) kalcijevega karbonata v obliki prahu, čigar delci so prevlečeni s plastjo sredstva iz mastnih kislin za odbijanje vode (npr. stearinske kisline) (**tar. št. 38.24**),
- (f) bilijardne krede (**tar. št. 95.04**) in
- (g) pisalne ali risalne krede ter krojaške krede (**tar. št. 96.09**).

25.10 - NARAVNI KALCIJEVI FOSFATI, NARAVNI ALUMINIJEVI KALCIJEVI FOSFATI IN FOSFATNA KREDA

2510.10 - **Nezmleti**

2510.20 - **Zmleti**

Ta tar. številka vključuje **samo** apatit in druge naravne kalcijeve fosfate (trikalcijeve fosfate in fosforite), nadalje naravne aluminokalcijeve fosfate in fosfatno kredo (kreda, naravno mešana s kalcijevim fosfatom).

Našteti proizvodi ostanejo uvrščeni v tej tar. številki **tudi**, če so zmleti za uporabo kot gnojila, ali pa obdelani s toploto zgolj zaradi odstranjevanja nečistoč. Vendar pa ta tar. številka **ne vključuje** teh proizvodov, kadar so žgani ali naprej obdelani s toploto do stopnje, predvidene za odstranjevanje nečistoč (**tar. št. 31.03 ali 31.05**).

25.11 - NARAVNI BARIJEV SULFAT (BARIT); NARAVNI BARIJEV KARBONAT (VITERIT), ŽGAN ALI NEŽGAN, RAZEN BARIJEVEGA OKSIDA IZ TAR. ŠTEVILKE 28.16:

2511.10 - **Naravni barijev sulfat** (barit)

2511.20 - **Naravni barijev karbonat** (viterit)

Ta tar. številka vključuje **samo** barijev sulfat (barit), nastal na naravni način in pa barijev karbonat (viterit). Iz te tar. številke sta **izključena** rafinirana ali kemično pridobljena barijev sulfat in barijev karbonat (**tar. št. 28.33 oz. 28.36**).

Žgani (kalcinirani) viterit, ki je sestavljen pretežno iz nečistega barijevega oksida, ostane uvrščen v to tar. številko.

Ta tar. številka **izključuje** prečiščeni barijev oksid (**tar. št. 28.16**)

25.12 - SILIKATNA FOSILNA MOKA (NPR. KREMENKA, TRIPOLIT, DIATOMIT) IN PODOBNE SILIKATNE ZEMLJINE, ŽGANE ALI NEŽGANE, NAVIDEZNE SPECIFIČNE TEŽE 1 ALI MANJŠE

Ti materiali so silikatne zemljine, nastale iz majhnih fosilnih organizmov (iz diatome itd.) in so zelo lahki. Njihova "navidezna specifična teža", ki **ne presega vrednosti 1**, pomeni njihovo dejansko težo v kilogramih na 1000 cm³. So neprešani in v obliki, v kateri so pripravljeni za carinjenje.

Najpomembnejše silikatne zemljine sta **tripolit** in **diatomit**. Čeprav nekatere zemljine včasih imenujejo "tripoli", jih ne gre enačiti s pravo tripoli, znano kot "skisani kamen", ki prosto nastaja kot rezultat naravnega razpadanja nekaterih kamnin in ni diatomska. Ta zadnji proizvod, ki se uporablja kot blago brusilno in polirno sredstvo, spada v **tar. št. 25.13**.

Razne zemljine, ki spadajo v to tar. številko, **nepravilno** imenujejo "**infuzorijske zemljine**".

Te zemljine se večinoma uporabljajo v proizvodnji ognjevarnih artiklov ali predmetov za toplotno ali zvočno izolacijo iz **tar. številki 68.06 in 69.01**. **Tar. številka 68.06** vključuje stružene bloke diatomejske zemljine, če niso žgani. V nasprotnem primeru se uvrščajo v **tar. št. 69.01**.

Nekateri izmed proizvodov iz te tar. številke se uporabljajo kot polirni in brusilni praški.

Ta tar. številka **izključuje** aktivne diatomite, npr. diatomit, žgan s sintetizirujočim sredstvom, kot sta npr. natrijev klorid ali natrijev karbonat (**tar. št. 38.02**). Na drugi strani pa ostane v tej tar. številki diatomit, ki je žgan (brez drugih dodanih proizvodov) z namenom, da bi se odstranile nesnage, ali pa opran v kislini iz istega razloga s tem, da svoje strukture ne spremeni.

25.13 - PLOVEC, SMIREK, NARAVNI KORUND, NARAVNI GRANAT IN DRUGE NARAVNE SNOVI ZA BRUŠENJE, TERMIČNO OBDELANE ALI NEOBDELANE

- Plovec:

2513.11 - - surov ali v nepravilnih kosih, vključno lomljeni plovec

2513.19 - - drug

2513.20 - Smirek, naravni korund, naravni granat in druge naravne snovi za brušenje (abrazivi)

Plovec je zelo porozna vrsta vulkanske kamnine, grobega otipa in zelo lahka. Ponavadi je bel ali siv, včasih tudi žolt ali rdeč. Ta tar. številka vključuje tudi lomljeni plovec.

Drobnozrnati korund je kamnina goste sestave, oblikovane iz malih in trdnih kristalov aluminijevega oksida, pomešanih z železovim oksidom in delci tinjca. Ponavadi ga dobavljajo v obliki kamna in kot prah za brušenje in poliranje po enostavnem drobljenju. Drobljeni smirek je umazano rjav prah, mestoma posut s svetlikajočimi zrnici - magnet privlači delce železovega oksida.

Naravni korund je prav tako sestavljen predvsem iz aluminijevega oksida, vendar se (za razliko od smirka), dobavlja pogosto v vrečah v obliki bolja ali manj finih zrn. Zmlet ali zdrobljen je sestavljen predvsem iz majhnih belih granul, med katerimi je najti tudi nekaj rumenih in črnih delcev. Naravni korund ostane uvrščen v to tar. številko tudi, če je obdelan s toploto.

Druge naravne snovi za brušenje vključujejo **tripoli**, znan kot "skisani kamen", pepelnato siv proizvod, ki se uporablja kot blago brusilno ali polirno sredstvo in granat (vključno tudi prašek in prah), **razen tistega**, ki spada v **71. poglavje**. Naravne abrazivne snovi iz tega oddelka se v to tarifno številko uvrščajo tudi, če so obdelani s toploto (npr. naravni granat, ki ga včasih po sortiranju obdelajo s toploto, da bi izboljšali njegovo kapilarnost in trdnost).

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) abrazivnih materialov, navedenih v **drugih tar. številkah tega poglavja**,
- (b) dragega in poldragega kamenja (npr. rubin, safir itd.) iz **tar. št. 71.03**,
- (c) umetnih abrazivov, kot so npr. umetni korund (**tar. št. 28.18**), silicijev karbid (**tar. št. 28.49**) in sintetično drago ali poldrago kamenje (**tar. št. 71.04**) in
- (d) praška in prahu naravnega ali sintetičnega dragega in poldragega kamenja (**tar. št. 71.05**).

25.14 - SKRILAVEC, VKLJUČNO GROBO KLESAN ALI RAZŽAGAN ALI KAKO DRUGAČE RAZREZAN V PRAVOKOTNE (VLJUČNO KVADRATNE) BLOKE ALI PLOŠČE

Skrilavec, ki se lahko cepi v tanke liste, je v glavnem modrikastosive barve, včasih pa je tudi črn in se nagiba k rožnati barvi.

Ta tar. številka vključuje skrilavec v kosu ali grobo obtesan ali le razrezan z žago ali kako drugače (npr. z žico) v bloke ali plošče pravokotnih oblik (vključno kvadratne). Prah in odpadki od skrilavca so tudi vključeni v to tar. številko.

Po drugi strani pa ta tar. številka **ne vključuje mozaik kock iz tar. številke 68.02**, oziroma naslednjih proizvodov, ki se uvrščajo v **tar. številko 68.03**:

- (a) bloke, plošče ali folije, ki so še nadalje obdelane kot je navedeno zgoraj npr. razrezane ali razžagane še v druge oblike, **ne samo** v pravokotno in kvadratno, brušene, polirane, zaobljene ali drugače obdelane.

(b) skrilavca za kritino, oblaganje fasade in za izolacijo proti vlagi, **četudi je oblikovan** ali obdelan tako kot je opisano v besedilu te tarifne številke.

(c) izdelke iz **aglomeriranega skrilavca**.

Ta tar. številka **ne vključuje** skrilavca v obliki uokvirjenih ali neuokvirjenih tablic za pisanje (**tar. št. 96.10**) in pisal iz skrilavca (**tar. št. 96.09**).

25.15 - MARMOR, TRAVERTIN, EKOZIN IN DRUG APNENČEV KAMEN ZA SPOMENIKE ALI GRADBENIŠTVO, NAVIDEZNE SPECIFIČNE MASE 2,5 ALI VEČJE, IN ALABASTER, TUDI GROBO KLESANI, RAZŽAGANI ALI KAKO DRUGAČE RAZREZANI V PRAVOKOTNE (VLJUČNO KVADRATNE) BLOKE ALI PLOŠČE

- Marmor in travertin:

2515.11 - - surova in grobo klesana

2515.12 - - razžagana ali kako drugače razrezana v pravokotne (vključno kvadratne) bloke ali plošče

2515.20 - Ekozin in drug apnenčev kamen za spomenike ali gradbeništvo; alabaster

Marmor je trd apnenčast kamen, je homogen in drobnozrnat, pogosto kristalen in včasih moten (neprozoren ali prozoren). Ponavadi je obarvan zaradi prisotnosti mineralnih oksidov (obarvani marmor z žilicami, oniksov marmor itd.), obstajajo pa tudi popolnoma bele vrste.

Travertini so vrsta apnenčastega kamna, ki vsebuje sloje z odprtimi celicami.

Ekosin se dobiva iz kamnolomov v Belgiji, predvsem v mestu Ecaussine. Je plavkasto sive barve, s strukturo nepravilnih kristalov in vsebuje mnogo okamenelih školjk. Prelom ekosina kaže zrnasto površino, podobno granitu in je zaradi tega ponekod znan kot "belgijski granit" ali "mali granit".

Ta tar. številka vključuje **drugo podobno trdo apnenčasto kamenje za spomenike, gradbeništvo in druge namene, vendar pod pogojem, da je njihova navidezna specifična masa 2,5 ali večja** (to je efektivna teža v kg/1000 cm³). Apnenčasti kamni za spomenike in gradbeništvo, katerih navidezna specifična masa je manjša od 2,5, se uvrščajo v **tar. št. 25.16**.

Ta tar. številka vključuje tudi **sadrov alabaster**, ki je ponavadi bel in enakomerno prozoren, pa tudi **apnenčasti alabaster**, običajno rumenkast in prepleten z žilicami.

Ta tar. številka je omejena na kamenje, ki se dobavlja v **masi** ali **grobo klesano**, ali pa le **razžagano** z žago ali kako drugače v bloke ali plošče pravokotnih ali kvadratnih oblik. Če je v obliki zrnca ali polenc ali prahu, se uvršča v **tar. št. 25.17**.

Bloki itd., ki so dalje obdelani (reliefno, okrasno obdelani s šilastim orodjem, kladivom, dletom itd., zglačeni s peskom, brušeni, polirani, zaobljeni itd.), se uvrščajo v **tar. št. 68.02**. V isto tar. številko se uvrščajo tudi polproizvodi (blanks) predmetov.

Ta tar. številka **izključuje**:

(a) serpentinski kamen ali ofit (magnezijev silikat), katerega ponekod imenujejo "marmor" **tar. št. 25.16**,

(b) kristalasti apnenec, znan pod imenom "litografski kamen" in ki se uporablja v tiskarstvu (**tar. št. 25.30**, če je v surovem stanju) in

(c) kamenje, ki se spoznava kot kocke za mozaik ali plošče za tlakovanje, četudi je le oblikovano ali obdelano na način, naveden v poimenovanju te tar. številke (**tar. št. 68.02 oz. 68.01**).

KOMENTAR K TARIFNIM PODŠTEVILKAM

Tarifna številka 2515.11

V smislu te tar. podštevilke označuje pojem "**surov**" bloke ali plošče, ki so samo odsekane vzdolž naravnih žil v kamnu. Njihove površine so pogoste neravne, imajo pa pogosto sledove orodja, ki je bilo uporabljeno za njihovo sekanje (od kronskih nabijalnikov in vzvodov do osti itd.).

Ta tar. podštevilka vključuje tudi neoblikovane kamne (kamen iz kamnoloma, odlomke kamna), ki se dobijo z lomljenjem skal v kamnolomu (poslužujoč se klesarskega orodja, eksplozivov itd.) Imajo nalomljeno površino in nepravilne robove. Na tej vrsti kamna so pogosto sledovi lomljenja (luknje za eksploziv, sledove klinov ipd.). Neoblikovan kamen se uporablja za izgradnjo temeljev, valobranov, podlage za ceste ipd.).

Ta tar. podštevilka vključuje **tudi odpadke nepravilnih oblik**, ki izvirajo iz lomljenja kamna v kamnolomu ali iz nadaljnje obdelave (v kamnolomu - odkrhki ob rezanju z žago itd.), vendar le, če so dovolj veliki, da se lahko uporabijo za nadaljnje rezanje ali gradnjo. V drugem primeru se uvršča v **tar. št. 25.17**.

"**Grobo tesan**" kamen je kamen, ki je obdelan zelo na grobo takoj po lomljenju v kamnolomu, in sicer zaradi oblikovanja v bloke ali plošče, ki še imajo nekaj grobih površin. Ta obdelava zahteva odstranjevanje izboklin s pomočjo orodja, kot sta kladivo in dleto.

Ta tar. številka **ne vključuje** blokov ali plošč, ki so odrezani v pravokotne oblike, vključno kvadratne oblike.

Tarifna podštevilka 2515.12

Da bi lahko v to tar. številko uvrstili kamnite bloke in plošče, ki so samo razrezani z žago, morajo biti na njih **vidni sledovi** rezanja z žago (žage z žičnatim jedrom in druge). Ti sledovi so zelo težko ugotovljivi, če je kamen rezan pazljivo.

V takih primerih je koristno uporabiti kos tankega papirja, ga dati na kamnito površino in po papirju nežno drgniti s svinčnikom, ki naj bo karseda vodoravno glede na kamen. Ta preizkus pogosto odkrije sledove rezanja z žago tudi, kadar je rezanje z žago izvršeno zelo pazljivo ali pa so površine drobno zrnate.

Ta tar. podštevilka vključuje tudi bloke ali plošče pravokotnih (vključno kvadratnih) oblik, dobljene kako drugače, razen z rezanjem z žago (npr. s kladivom in dletom).

25.16 - GRANIT, PORFIR, BAZALT, PEŠČENEC IN DRUG KAMEN ZA SPOMENIKE ALI GRADBENIŠTVO, TUDI GROBO KLESANI ALI RAZŽAGANI ALI KAKO DRUGAČE RAZREZANI V KVADRATNE ALI PRAVOKOTNE BLOKE ALI PLOŠČE

- Granit:

2516.11 - - surov ali grobo klesan

2516.12 - - razžagan ali kako drugače razrezan v kvadratne ali pravokotne bloke ali plošče

- Peščenec:

2516.21 - - surov ali grobo klesan

2516.22 - - razžagan ali kako drugače razrezan v kvadratne ali pravokotne bloke ali plošče

2516.90 - Drug kamen za spomenike ali gradbeništvo

Granit je zelo trda zrnasta eruptivna kamnina, nastala z aglomeracijo kremenovih kristalov s feldspatom in sljudo. Njegova barva variira (siva, zelena, vijolična, rdeča itd.) glede na razmerja med temi tremi snovmi in glede na prisotnost železovih ali manganovih oksidov.

Porfir je fino zrnata, malenkostno prozorna vrsta granita.

Peščenec je kamnina sedimentnega izvora, sestavljena iz majhnih kremenčevih in silikatnih delcev, naravno aglomeriranih z apnenčastimi ali silikatnimi snovmi.

Bazalt je prav tako eruptivna kamnina, je črnikav, zelo kompakten in neobičajno trd.

Ta tar. številka vključuje tudi druge trde eruptivne kamnine (npr. sienit, gnajs, trahit, lavo, dijabas, diorit, fonolit), pa tudi druge apnenčaste kamne za spomenike in gradbeništvo, ki **ne spadajo v tar. št. 25.15** (vključno apnenec za gradnjo ali portlandski kamen), pa tudi serpentni marmor (ali ofit), ki je naravna oblika magnezijevega silikata, **ne more** biti uvrščen v **tar. št. 25.15**.

Kamni iz te tar. številke so lahko oblikovani ali predelani na enak način kot kamni, ki spadajo v tar. št. 25.15 (glej komentar k tej tar. številki). Potrebno je omeniti, da se te kamnine uvrščajo v **tar. št. 25.17**, v kolikor so lomljene v obliki makadama in da se kamni v oblikah, ki dajejo videz kock za ceste ali tlakovanje, plošč za pločnike ali robnike, uvrščajo v **tar. številko 68.01** tudi, če so samo oblikovani in obdelani, kot je to navedeno v poimenovanju te tar. številke.

Ekosin, včasih znan kot "mali granit", "belgijski granit" ali "flandrijski granit", sodi v **tar. št. 25.15**. Staljen bazalt se uvršča v **tar. št. 68.15**.

Kamni iz te tar. številke sodijo v **tar. št. 25.17**, kadar so v obliki granul, odlomkov ali prahu.

KOMENTAR K TARIFNIM ŠTEVILKAM

Tarifne podštevilke 2516.11 in 2516.21 - glej komentar k tar. podšt. 2515.11.

Tarifne podštevilke 2516.12 in 2516.22 - glej komentar k tar. podšt. 2515.12.

25.17 - PRODNIKI, GRAMOZ, LOMLJEN ALI DROBLJEN KAMEN, KI SE NAVADNO UPORABLJAJO KOT AGREGATI ZA BETON, ZA NASIPANJE CEST IN ŽELEZNIŠKIH PROG TER DRUGA NASIPANJA, DEBELI GRAMOZ, VKLJUČNO TERMIČNO OBDELANI; MAKADAM IZ ŽLINDRE, TROSKE IN PODOBNIH INDUSTRIJSKIH ODPADKOV, VKLJUČNO MEŠANI Z MATERIALI IZ PRVEGA DELA TE TAR. ŠTEVILKE, TERMAKADAM; DROBLJENEC, ODLOMKI IN PRAH IZ KAMNA IZ TAR. ŠT. 25.15 ALI 25.16, VKLJUČNO TERMIČNO OBDELANI

2517.10 - Prodniki, gramoz, lomljen ali drobljen kamen, ki se navadno uporabljajo kot agregati za beton, za nasipanje cest ali železniških prog in druga nasipanja, debeli in drobni gramoz, vključno termično obdelani

2517.20 - Makadam iz žlindre, troske ali podobnih industrijskih odpadkov, vključno tudi pomešani z materiali iz tar. podštevilke 2517.10

2517.30 - Termakadam

- Drobljenec, odlomki in prah iz kamna iz tar. št. 25.15 ali 25.16, vključno termično obdelani:

2517.41 - - iz marmorja

Ta tar. številka vključuje prodnike, gramoz, lomljen ali drobljen kamen (vključno mešanice raznih vrst kamnov), ki se ponavadi uporabljajo kot agregati za beton, za nasipanje cest in železniških prog in za druga nasipanja.

Ta tar. številka vključuje tudi debeli gramoz in kremenjak. Okroglaste oblike kremenjaka se uporabljajo v mlinih s krogli za drobljenje apnenca, cementa itd. Vendar pa se kremenjak uporablja po drobljenju v keramični industriji, ali pa kot material za brušenje. Drugi kremenjaki se uporabljajo v mlinih s krogli (npr. za mletje apnenca, cementa itd.), ali pa za nasipanje cest.

Poudariti je treba, da ta tar. številka **ne vključuje** kremenjaka v obliki rezanih blokov, ali pa kamnov, dobljenih z umetnim zaobljevanjem v kroglice za potrebe kroglastih mlinov. Ti se uvrščajo v **tar. št. 38.24**.

Ta tar. številka vključuje tudi makadam in termakadam.

Makadam je sestavljen iz grobo sortiranega kamenja, kremenjakov, žlindre in podobnih industrijskih odpadkov. Če je pomešan še s katranom, bitumnom itd., je znan kot "termakadam".

Posebej pripravljeni proizvodi (kot s taljenjem mineralnih mešanic) za npr. dodajanje materialom za površinske prevleke cest (zaradi izboljšanja trdnosti, lastnosti zoper drsenje, vidljivosti itd.) so iz te tar. številke **izključeni (tar. št. 38.24)**.

Ta tar. številka vključuje tudi granule, odlomke in prah kamna, ki spada v tar. št. 25.15 in 25.16, kadar so umetno obarvani (npr. za okrasitev izložb). Taki odlomki in zrna spadajo v **tar. št. 68.02**.

V tej tar. številki pa ostanejo naslednji proizvodi, tudi če so termično obdelani:

- (1) prodniki, gramoz, drobljen ali lomljen kamen,
- (2) kremenjak in debeli gramoz in
- (3) zrna, odlomki in prah kamnov, ki spadajo v tar. št. 25.15 ali 25.16.

Skladno z opombo št. 3 k temu poglavju, bo sleherni proizvod, ki bi se lahko uvrstil v to tar. številko in hkrati v katero koli drugo tar. številko, uvrščen **v to tar. številko**.

25.18 - DOLOMIT, ŽGAN ALI NEŽGAN; VKLJUČNO Z GROBO KLESANIM ALI RAZŽAGANIM ALI KAKO DRUGAČE RAZREZANIM V PRAVOKOTNE VKLJUČNO KVADRATNE BLOKE ALI PLOŠČE, AGLOMERIRANI DOLOMIT (VKLJUČNO TERDOLOMIT)

2518.10- Dolomit, nežgan (magnezijev-kalcijev karbonat) in ne sintran

2518.20- Dolomit, žgan (magnezijev-kalcijev oksid) ali sintran

2518.30- Mešanice dolomita

Dolomit je naravni dvojni karbonat kalcija in magnezija.

Ta tarifna številka **vključuje**: surov dolomit, kalciniran (žgan) dolomit in sintran dolomit. Kalciniran dolomit se žge v temperaturnem intervalu 700° - 1000°C, pri tem se pretvori v magnezijev - MgO in kalcijev oksid - CaO ob sproščanju ogljikovega dioksida - CO₂. Sintran dolomit se dobi s segrevanjem v temperaturnem intervalu 1700° - 1900°C pri tem pride do sintranja materiala. Ta tarifna številka **vključuje** tudi rezan, žgan ali sekan dolomit v grobe oblike blokov, kock, kvadrov, palic (ki kot taki še niso primerni za takojšnja uporaba).

Ta tarifna številka dalje **vključuje** tudi mešanice (angl. ramming mix) ki se uporabljajo kot keramični material (npr. za oblaganje peči). Te mešanice so običajno v obliki praškov ali zrn in so v glavnem

sestavljene iz sintranega dolomita (mešanica magnezijevega in kalcijevega oksida). Odvisno od namena uporabe in pri kateri temperaturi bo mešanica uporabljena, se dodajajo različna ne hidravlična veziva (npr. katran, smole).

Ta tarifna št. **ne vključuje**:

Vendar pa ta tar. številka **ne vključuje** drobljenega dolomita za betonske agregate, za nasipanje cest ali železniških prog (tar. št. 25.17).

25.19 - NARAVNI MAGNEZIJEV KARBONAT (MAGNEZIT); TALJENI MAGNEZIJEV OKSID; MRTVOPEČEN (SINTRAN) MAGNEZIJEV OKSID Z MAJHNIMI KOLIČINAMI DRUGIH OKSIDOV DODANIH PRED SINTRANJEM ALI BREZ NJIH; DRUGI MAGNEZIJEVI OKSID, ČISTI ALI NEČISTI

2519.10 - **Naravni magnezijev karbonat** (magnezit)

2519.90 - **Drugo**

Ta tar. številka vključuje magnezit (ali giobertit), ki se v naravi pojavlja kot magnezijev karbonat z nesnagami v spremenljivih razmerjih.

Ta tar. številka vključuje tudi razne vrste magnezijevih oksidov, dobljenih iz naravnega magnezijevega karbonata, bazičnega magnezijevega karbonata, magnezijevega hidroksida, iz usedlin morske vode itd. Najpomembnejše vrste so:

- (1) **Taljeni magnezijev oksid**, dobljen s taljenjem. Ponavadi je brezbarven, lahko pa je tudi nekoliko rumenkast ali zelenkast. Je slabše topen kot druge vrste magnezijevega oksida in se uporablja npr. za proizvodnjo topilniških posod in grelnih elementov za električne peči.
- (2) **Mrtvo žgani (sinterirani) magnezijev oksid**, ki ga pridobivajo z žganjem pri visoki temperaturi (okoli 1400 °C do 1800 °C). Sinterirani magnezijev oksid lahko vsebuje manjše količine drugih oksidov (npr. železovega ali kromovega oksida), dodanih pred sinteriranjem z namenom, da se zniža temperatura sinteriranja. Uporablja se v proizvodnji ognjevarne opeke.
- (3) **Kavstično žgani magnezijev oksid**, ki ga ponavadi pridobivajo iz magnezita pri razmeroma nizkih temperaturah žganja (kalciniranja) (pod 900 °C). Je kemično aktivnejši od elektrostaljenega in sinteriranega magnezijevega oksida in se uporablja npr. pri proizvodnji magnezijevih spojin, sredstev za razbarvanje in oksikloridnega cementa.

Lahki in težki magnezijevi oksidi se ponavadi pridobivajo z žganjem (kalciniranjem) čistega sedimentnega magnezijevega hidroksida ali alkalnega karbonata pri temperaturi med 600 °C in 900 °C. Ti magnezijevi oksidi so takorekoč netopni v vodi, se pa lahko topijo v razredčenih kislinah in so kemično aktivnejši od drugih vrst magnezijevih oksidov (npr. sintranega magnezijevega oksida in elektrostaljenega magnezijevega oksida). Uporabljajo se za proizvodnjo zdravil, kozmetičnih proizvodov itd.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) hidriranega alkalnega magnezijevega karbonata, znanega kot "beli magnezijev oksid za farmacevte" (tar. št. 28.36) in
- (b) kultiviranih kristalov (razen optičnih elementov) magnezijevega oksida teže 2,5 g ali več po posameznem kosu (tar. št. 38.24) ter optičnih elementov iz magnezijevega oksida (tar. št. 90.01).

25.20 - SUROVA SADRA; ANHIDRID SADRE; ŽGANA SADRA (KI SESTOJI IZ ŽGANE SADRE ALI KALCIJEVEGA SULFATA), BARVANA ALI NEBARVANA, Z MAJHNIMI KOLIČINAMI POSPEŠEVALCEV ALI ZAVIRALCEV VEZANJA ALI BREZ NJIH:

2520.10 - **Surova sadra (kalcijev sulfat dihidrat); anhidrit sadre (brezvodni kalcijev sulfat)**

2520.20 - Žgana sadra (kalcijev sulfat 0,5 hidrat)

Surova sadra je naravni hidrirani kalcijev sulfat in je ponavadi bele barve in je zelo drobljiva.

Anhidrid je naravni brezvodni kalcijev sulfat, ki se uporablja v proizvodnji žveplene kisline in nekatere vrste mavca.

Žgana sadra (mavec) je iz naravne sadre, ki je delno ali popolnoma dehidrirana s kalciniranjem.

Lastnost surove sadre je, da med žganjem zgubi del vode in se na ta način pretvori v žgano sadro, ki se strdi, če jo pomešamo z vodo. Da se žgana sadra ne bi strjevala prehitro, se ji pogosto dodajajo majhne količine zaviralcev strjevanja. V posebne namene se surova sadra žge, dokler ne zgubi vso vodo, nato pa se ji doda majhno količino pospeševalcev, kot je npr. galun (angleški cement). Podobno sadro, pridobivajo tako, da naravnemu anhidridu dodajajo galun. Vse vrste pripravljene sadre ostanejo uvrščene v tej tar. številki.

Ta tar. številka vključuje:

- (1) žgano sadro mokaste konsistence, ki se uporablja **za apreture tkanin** ali za papirne premaze,
- (2) žgano sadro **z dodanimi barvili** in
- (3) žgano sadro, ki je posebej žgana in fino zmleta **za potrebe zobozdravstva**, z dodanimi majhnimi količinami pospeševalcev ali zaviralcev ali brez njih.

25.21 - APNENČEV KAMEN, KI SE UPORABLJA KOT TALILO; APNENČEV KAMEN IN DRUGE APNENČASTE KAMENINE, KI SE UPORABLJAJO ZA PROIZVODNJO APNA IN CEMENTA

Ta tar. številka vključuje apnenčev kamen, ki se uporablja kot talilo in apnenčev kamen, ki se uporablja za proizvodnjo apna in cementa in **ni gradbeni kamen** ali kamen za spomenike (**tar. št. 25.15** ali **25.16**). Dolomit se uvršča v **tar. št. 25.18**, kreda pa v **tar. številko 25.09**.

Apnenčev kamen-talilo se uporablja predvsem kot talilo v industriji železa in jekla.

Ta tar. številka vključuje te materiale, kadar so v obliki prahu za izboljšanje tal. Vendar pa ta tar. številka **ne vključuje** drobljenega ali lomljenega kamna, ki se uporablja kot agregat za beton, za nasipljanje cest ali železniških prog (**tar. št. 25.17**).

25.22 - ŽIVO APNO, GAŠENO APNO IN HIDRIRANO APNO, RAZEN KALCIJEVEGA OKSIDA IN HIDROKSIDA IZ TAR. ŠT. 28.25

2522.10 - Živo apno (kalcijev oksid)

2522.20 - Gašeno apno (kalcijev hidroksid)

2522.30 - Hidravlično apno (skupaj žgana apnenec in glina)

Živo apno (nečisti kalcijev oksid) se pridobiva z žganjem apnenčevega kamna, ki vsebuje zelo malo ali niti malo gline. Z vodo se veže zelo hitro in pri tem razvija občutno toploto ter oblikuje gašeno apno. **Gašeno apno** se uporablja za izboljšanje zemljišč ter v industriji.

Hidravlično apno se pridobiva z žganjem **apnenčevega kamna**, ki vsebuje zadosti **gline** (čeprav ponavadi manj od 20%), pri nizki temperaturi, da se proizvod veže pod vodo. Od naravnega cementa se hidravlično apno razlikuje po tem, da še vedno vsebuje občutne količine nevezanega živega apna, katerega je še mogoče gasiti z vodo.

25.23 - PORTLANDSKI CEMENT, ALUMINATNI CEMENT, ŽLINDRANI CEMENT, SUPERSULFATNI CEMENT IN PODOBNI CEMENTI, VKLJUČNO BARVANE IN V OBLIKI KLINKERJA

2523.10 - **Cement v obliki klinkerja**

- **Portlandski cement:**

2523.21 - **- beli cement, umetno barvan ali nebarvan**

2523.29 - **- drug**

2523.30 - **Aluminatni cement**

2523.90 - **Drugi cementi**

Portlandski cement pridobivajo z žganjem apnenčevega kamna, ki v svojem naravnem stanju vsebuje ali pa se umetno meša v ustreznem razmerju z glino. Drugi materiali, kot so silicij, glinica ali snovi, ki vsebujejo železo, se lahko prav tako dodajajo. Razultat žganja je polproizvod, ki se imenuje "**klinker**". **Klinker** se postopoma melje in tako nastane portlandski cement, ki lahko vsebuje aditive in pospeševalce zaradi modifikacij hidravličnih lastnosti. Najpomembnejše vrste portlandskega cementa so: navadni portlandski cement, prilagojeni portlandski cement in beli portlandski cement.

Ta tar. številka vključuje tudi aluminatni cement, supersulfatni cement (mleta žlindra iz visokih peči, pomešana s pospeševalcem in žgano sadro), pucolanski cement, roman cement itd. ter zmesi pravkar naštetih vrst cementov.

Cementi iz te tar. številke **so lahko obarvani**.

Ta tar. številka **ne vključuje** nekaterih proizvodov, ki jih včasih imenujejo "cementi", kot je npr. Kinisov ali angleški cement, galunski žgani gips (**tar. št. 25.20**) in porcelanske zemljine, santorinske zemljine in podobne snovi, ki jih tu in tam imenujejo "cement" (**tar. št. 25.30**).

Ta tar. številka **izključuje**:

- (a) fino zmleto žlindro iz visokih peči, ki zahteva dodatek majhne količine pospeševalca v času priprave (**tar. št. 26.19**) - zmleto žlindra, pripravljena s pospeševalcem vred, **sodi** v to tar. številko,
- (b) zobozdravniški cement in cement za rekonstrukcijo kosti (**tar. št. 30.06**),
- (c) mešanice cementov in polnil iz **tar. številke 32.14**,
- (d) ognjevarne cemente in malte na osnovi šamota ali dinasa itd. (**tar. št. 38.16**) in
- (e) neognjevarne malte in betone (**tar. št. 38.24**).

KOMENTAR K TARIFNIMA PODŠTEVILKAMA

Tarifni podštevilki 2523.21 in 2523.29

V smislu tar. podštevilki 2523.21 in 2523.29 označuje pojem "portlandski cement" cement, dobljen z mletjem portlandskega klinkerja ob možnem dodajanju majhnih količin kalcijevega sulfata. Omeniti je treba:

- **da je portlandski klinker** proizvod iz tar. podšt. 2523.10 in da je sestavljen pretežno iz kalcijevih silikatov, ki jih pridobivajo z ogrevanjem do delne fuzije homogene zmesi materialov, ki vsebujejo predvsem apno (CaO) in silicijev dioksid (SiO₂), z majhnim deležem aluminijevega trioksida (Al₂O₃) in železovih oksidov (Fe₂O₃) in

- **da pojem "kalcijev sulfat"** vključuje surovo sadro in njene derivate, anhidrid in druge proizvode kalcijevega sulfata, primerne za proizvodnjo cementa.

25.24 - AZBEST

Azbest je naravna mineralna snov, ki nastaja z razpadanjem nekaterih kamnin. Ima zelo značilno vlaknasto strukturo. Včasih je svilenkastega videza, njegova barva zelo variira - ponavadi je bela, včasih pa je lahko tudi siva, zelenkasta, modra ali temnorjava. Njegova osnovna lastnost je odpornost proti ognju in kislinam.

Ta tar. številka **vključuje** surovi azbest v obliki kamnine, surovega, tolčenega ali opranih vlaken, razvrščenih po dolžini ali ne, nadalje v kosmičih ali v prahu, prav tako pa tudi azbestne odpadke. Vendar pa ta tar. številka **izključuje** vlakna, ki so naprej predelana (vlečena, barvana itd.) ter končne proizvode iz azbesta (**tar. št. 68.12**).

25.25 - SLJUDA, TUDI V CEPIH; SLJUDNI ODPADKI

2525.10 - Surova sljuda in sljuda v listih ali cepih

2525.20 - Sljuda v prahu

2525.30 - Odpadki sljude

Sljuda (moskovsko steklo, flogopit, biotit itd.) predstavlja eno izmed skupin naravnih aluminijevih silikatov, ki imajo lastnost, da se lahko cepijo v bleščeče in prozorne upogljive liste raznih barv.

Ta tar. številka vključuje:

- (A) **Surovo sljudo**, ki sestoji iz kristalov sljude nepravilnih oblik, velikosti in debeline, pokrite z zemljo ("books").
- (B) **Sljudine liste**, dobljene s cepljenjem kepastih in spodrezanih booksov. Listi so nepravilnih oblik poligona, kot tudi kristali, dobljeni iz njih, njihovi robovi pa so grobo podrezani in zravnani. Njihova debelina je ponavadi med 200 in 750 mikrometrov (mikronov).
- (C) **Sljudine cepe**, dobljene s cepljenjem sljudinih listov. Kot listi, iz katerih so nacepani, so tudi cepi nepravilnih oblik poligona in tudi njihovi robovi so grobo podrezani. Prodajajo se kot:
 - (1) folije za kondenzatorje, ponavadi debeline med 25 in 200 mikronov in
 - (2) cepi, običajno debeline med 12 in 30 mikronov, ki se uporabljajo samo za izdelavo ojačene (izboljšane) sljude (npr. mikanit).

Ta tar. številka **vključuje sljudine odpadke in prah**.

Ta tar. številka **ne vključuje** proizvodov, dobljenih z rezanjem ali matričnim iztisnjevanjem iz sljudinih listov ali cepov (**tar. št. 68.14 ali 85. poglavje**), pa tudi proizvodov iz spojenih (ojačenih) cepov (npr. mikanit, mika folije) ali pulpirane (rekonstruirane) sljude ne (**tar. št. 68.14**).

Vermikulit, mineralu podobna sljuda, kot tudi perlit in kloriti (minerali, kemično podobni vermikulitu), spadajo v **tar. št. 25.30**.

25.26 - STEATIT (MAGNEZIJEV SILIKAT HIDRAT), NARAVNI, VKLJUČNO GROBO KLESAN ALI RAZŽAGAN ALI KAKO DRUGAČE RAZREZAN V KVADRATNE ALI PRAVOKOTNE BLOKE; LOJEVEC:

2526.10 - Nezdroljen ali nezmlet

2506.20 - Zdrobljen ali zmlet

Naravni steatit in lojavec sta mineralni substanci, bogati s hidrat magnezijevim silikatom. Steatit je gostejši in trdnjši od lojevca. Talk se lista in je bolj mehak in milnatega otipa.

Naravni steatit, ki se uvršča v to tar. številko, je lahko obdelan na načine, opredeljene v Opombi št. 1 k temu poglavju. Milnati kamen predstavlja razloček naravnega steatita.

Lojavec, ki se uvršča v to tar. številko, je lahko obdelan na načine, opredeljene v opombi št. 1 k temu poglavju. Običajni obliki lojevca sta surovi lojavec in lojavec v prahu.

Izraz "**francoska kreda**" se uporablja za poimenovanje nekaterih razločkov steatita ali lojevca v prahu.

Ta tar. številka **izključuje** "krojaško kreda", ki sestavljeno iz steatita (**tar. št. 96.09**)

25.28 - BORATI, NARAVNI IN NJIHOVI KONCENTRATI (ŽGANI ALI NEŽGANI), RAZEN BORATOV, IZLOČENIH IZ NARAVNE SLANE VODE; NARAVNA BOROVA KISLINA, KI VSEBUJE DO 85 % H_3BO_3 , RAČUNANO NA SUHI IZDELEK

2528.10 - Natrijevi borati, naravni, in njihovi koncentрати (žgani ali nežgani)

2528.90 - Drugo

Ta tar. številka vključuje **samo surove** naravne boratove minerale v stanju, v katerem so najdeni, nadalje koncentrate (tudi žgane) teh materialov in surovo naravno borovo kislino, ki se pridobiva z odparevanjem vode, preostale po kondenzaciji naravnih par, ki izparevajo iz zemlje na nekaterih področjih (italijanski sifoni), ali pa ki se pridobivajo z izparevanjem vode, dobljene iz podzemnih izvirov na vseh področjih. Vendar pa ta tar. številka **izključuje** borovo kislino, ki vsebuje več kot 85% H_3BO_3 , računano na suho snov (**tar. št. 28.10**).

Naravni borati, uvrščeni v to tar. številko, vključujejo:

- (1) **kernit ali tinkal** - natrijev borat, znan kot "naravni boraks",
- (2) **pandermit in priceit** - kalcijevi borati in
- (3) **boracit** - magnezijev kloroborat.

Ta tar. številka **izključuje** natrijev borat (prečiščeni boraks), ki ga pridobivajo s kemično obdelavo kernita ali tinkala, ter natrijeve borate, dobljene z izparevanjem slanah vod in nekaterih slanah jezer (**tar. št. 28.40**).

25.29 - GLINENEC; LEVCIT; NEFELIN IN NEFELIN SIENIT; FLUORIT

2529.10 - Glinenec

- Fluorit:

2529.21 - - s 97 % ali manj kalcijevega fluorida

2529.22 - - z nad 97 % kalcijevega fluorida

2529.30 - Levcit; nefelin in nefelin sienit

Glinenec (Felspar), **levcit**, **nefelin** in **nefelin sienit** so sestavljeni iz **kompleksnih aluminijevih silikatov** in alkalnih kovin ali kovin alkalnih zemljin. Uporabljajo se kot talila v keramični industriji. Ta tar. številka **izključuje** glineni pesek (**tar. št. 25.05**).

Fluorit (Fluorspar) je naravni **kalcijev fluorid**, ki se pojavlja kot trdna snov z raznobarvnimi progami, ali pa v aglomeriranih raznobarvnih kristalih. V prvi vrsti ga uporabljajo v proizvodni fluorovodikove kisline in kot talilo v metalurgiji.

Ta tar. številka vključuje fluorit, dobljen iz mineralov s termičnim postopkom, ki vpliva na to, da proizvod razpade v sestavne delce. Ker se le-ti po velikosti razlikujejo, se prisotni silicijev dioksid izloča z enostavnim sejanjem.

Ta tar. številka **izključuje** glinenec ali fluorit v obliki dragega ali poldragega kamenja (**71. poglavje**).

25.30 - MINERALNE SNOVI, KI NISO NAVEDENE IN NE ZAJETE NA DRUGEM MESTU:

2530.10 - **Vermikulit, perlit in kloriti, neekspandirani**

2530.20 - **Kieserit, epsomit** (magnezijevi sulfati, naravni)

2530.90 - **Drugo**

(A) ZEMELJSKE BARVE ŽGANE ALI NEŽGANE ALI MED SEBOJ ZMEŠANE; SLJUDASTI ŽELEZOVI OKSIDI, NARAVNI

Barve, ki se uvrščajo v to tar. številko, so navadne naravne gline, zmešane z belimi ali barvastimi mineralnimi snovmi, posebno z železovim oksidom in se zaradi njihovih barvnih lastnosti uporabljajo kot pigmenti.

Zemeljske barve vključujejo:

- (1) **Okre** (rumena, rjava, rdeča, španska rdeča itd.),
- (2) **Siene** (italijanska siena, rumenorjava; žgana siena, oranžnorjava itd.).
- (3) **Umbre** (vštevši žgano umbro-mrtvo barvo), ki so rjave ali temnorjave.
- (4) **Barvo črne zemlje in naravno rjavo "Van Dyck"** (Kaselske in Kolonjske zemlje). "Van Dyck" rjava zemeljska topna barva je pripravljen pigment, ki se uvršča v **tar. št. 32.06**.
- (5) **Veronsko zemljo** ter Cipersko zemljo (zelena).

Žganje (kalciniranje) ali medsebojno mešanje zemeljskih barv ne vpliva na njihovo uvrščanje. Vendar pa se uvrščajo v **32. poglavje**, kadar so zmešane z drugimi snovmi ali v obliki disperzije v vodi, olju itd.

Ta tar. številka **izključuje** železove rude (**tar. št. 26.01**) in zemeljske barve, katerih osnova so železovi oksidi z vsebnostjo 70 mas. % ali več vezanega železa, računane kot Fe_2O_3 (**tar. št. 28.21**).

Vendar pa se **sljudasti železovi oksidi**, ki se uporabljajo predvsem kot pigmenti proti rjavenju, uvrščajo v to tar. številko, **čeprav vsebujejo več od 70 mas. % vezanega železa**.

(B) MORSKA PENA (V POLIRANIH ALI NEPOLIRANIH KOSIH) IN JANTAR; AGLOMERIRANA MORSKA PENA IN AGLOMERIRANI JANTAR, V PLOŠČAH PALICAH, PALIČICAH IN V PODOBNIH OBLIKAH, PO VLVANJU NEOBDELANI; ČRNI MINERAL (JET).

- (1) **Naravna morska pena** je zelo lahek in prozoren hidrirani magnezijev silikat. Je bela, rumenkasta, siva ali rožnate barve in jo je najti skoraj izključno v Mali Aziji. Dobavlja se v majhnih koščkih, katerih stranice malokdaj presegajo 30 cm. Ti kosi so predhodno očiščeni, struženi, polirani z volno in sušeni na soncu ali v kakšni pečici, ter nato ponovno polirani s flanelo ali voskom, da bi bil videz lepši in kvaliteta boljša.

Aglomerirano morsko peno pridobivajo z aglomeracijo odpadkov naravne morske pene z vezivi (olje, galun) in pod toploto. V to tar. številko se aglomerirana morska pena uvršča le, če je v obliki plošč, palic, palčic in v podobnih oblikah ter neobdelana po vlivanju oz. oblikovanju.

- (2) **Jantar** je fosilna smola (znana tudi kot "succinite" ali "Karabe"). Barva se giblje od rumene do temnooranžne. Pozoren je treba biti, da ne pride do zamenjave jantarja ali "succinite" in ambre, kitovega izločka, ki se uvršča v **tar. št. 05.10**.

Aglomerirani jantar (ali ambroid) je neprozorna mineralna snov, dobljena z aglomeracijo odpadkov jantarja. V **to tar. številko** se uvršča samo v primeru, da je v ploščah, palicah, ceveh ali v podobnih oblikah, ki so samo oblikovane, a dalje neobdelane.

- (3) **Jet** ali črni mineral je ena izmed vrst kompaktnega lignita oziroma rjavega premoga. Je zelo črn, se z lahkoto rezbari in zelo dobro polira. Čeprav se uporablja v proizvodnji nakita, ga **ne štejemo** med drage kamne v smislu tarife.

(C) STRONCIANIT (ŽGAN ALI NEŽGAN), RAZEN STRONCIJEVEGA OKSIDA

Ta skupina vključuje stroncianit (naravne stroncijeve karbonate) in žgani stroncianit, sestavljen pretežno iz nečistega stroncijevega oksida.

Ta tar. številka **izključuje** čisti stroncijev oksid (**tar. št. 28.16**).

(D) MINERALNE SNOVI, KI NISO NAVEDENE IN NE ZAJETE NA DRUGEM MESTU; ODLOMKI IN ODPADKI LONČARSKIH IN KERAMIČNIH PROIZVODOV

Ta skupina med drugim vključuje:

- (1) **Naravne arzenove sulfide**, med katerimi sta najpomembnejši naslednji dve vrsti:
- (i) realgar - arzenov disulfid svetlordeče barve, ki se uporablja v pirotehniki in
 - (ii) auripigment (orpiment) - arzenov trisulfid svetlorumene barve, ki se uporablja v proizvodnji barv.

Ta tar. številka vključuje tudi mispickel (arzenove pirite ali tioarzenidnaželeza).

- (2) **Alunit**, imenovani tudi galunski kamen, ker se uporablja v proizvodnji galuna. To je kamnita snov rdečkastosive ali rumenkaste barve, ki na prstih pušča madeže.
- (3) **Vermikulit** - mineral, podoben sljudi in tudi podobne barve, vendar je ponavadi v obliki manjših kosmičev, in pa **klorit** in **perlit** - minerala, sorodna vermikulitu. Ti minerali se ob segrevanju širijo in tedaj postanejo minerali za toplotno izolacijo. Vendar pa se uvrščajo v **tar. št. 68.06**, če so v ekspanzirani obliki ali pa v obliki listov ekspanziranega materiala.
- (4) **Lidit** - zelo trd kamen, grob, fine strukture in enakomerno zrnat, temne barve, na katerega kisline ne vplivajo.

Kamen za raziskovanje, izdelan iz lidita (npr. za preskus plemenitih kovin), se uvršča v **tar. številko 68.15**.

- (5) **Celestin** (naravni stroncijev sulfat); islandska glina (kalcit) in aragonit, ki sta kristalizirana kalcijeva karbonata; lepidolit (litijeva sljuda) (fluosilikoaluminat kalija in litija) in ambignonit (aluminijev fosfat - litijev fluorid).
- (6) **Vrtno zemljo**, puščavsko zemljo, močvirsko zemljo, lapor, aluvij in gnilo listje; čeprav se ti proizvodi uporabljajo v kmetijstvu, jih **31. poglavje** (gnojila) **ne vključuje**, ne glede na to, ali v naravnem stanju vsebujejo majhne količine dušika, fosforja ali kalija.
- (7) **Pocolan, santorin, tras** in podobne zemljine, katere včasih imenujejo "naravni cementi" zaradi njihove uporabe v proizvodnji cementa.

- (8) **Apnenčasti kamen** v surovem stanju (znan kot "litografski kamen", ki se uporablja v litografskem tisku).
- (9) **Odlomke in odpadke** keramičnih in lončarskih izdelkov ter betona.
- (10) **Kovinske rude redkih zemljin** (npr. bastnazit, ksenotim, gadolinit, vendar izvzemši monacite in druge rude, ki se uporabljajo izključno ali pretežno za ekstrahiranje urana ali torija (**tar. št. 26.12**).
- (11) **Sredstva za motnenje**, ki se uporabljajo pri emajliranju in se pridobivajo z obdelavo cirkonijskega peska (s prečiščevanjem s klorovodikovo kislino in z mikronizacijo).
- (12) **Molibdenitne "koncentrate"**, dobljene iz molibdenove rude z nekaterimi fizikalnimi postopki, kot so npr. pranje, mletje, flotacija in pa s pomočjo termične obdelave (razen žganja - kalciniranja). Ti "koncentrati" so namenjeni odstranjevanju sledov olja in vode in v nemetalurške namene (podmazovanje).
- (13) **Nsutit** je iz rodu mangana, ki vsebuje po teži 79% ali več manganovih oksidov, ki se ne uporabljajo v metalurgiji za pridobivanje mangana, temveč v električnih baterijah.
- (14) **Naravni kriolit**, ki ga pridobivajo predvsem na Grenlandiji, snežno bel, včasih z barvnim odtenkom, sijajen in skoraj prozoren, ki se uporablja kot topilo predvsem v proizvodnji aluminija z elektrolizo; **naravni kiolit**, ki ga lahko štejemo (podobno kot kriolit) za natrijev fluoroaluminat. Ta tar. številka **izključuje** kemično dobljene fluorida s podobno sestavo kot kriolit in kiolit (**tar. št. 28.26**).

Ta tar. številka **ne vključuje** dragega in poldragega kamna iz **71. poglavja**.

RUDE, ŽLINDRE IN PEPELI

OPOMBE:

1. V to poglavje **ne spadajo**:
 - (a) žlindra in podobni industrijski odpadki, pripravljeni kot makadam (**tar. št. 25.17**);
 - (b) naravni magnezijev karbonat (magnezit), žgan ali nežgan (**tar. št. 25.19**);
 - (c) usedline iz rezervoarjev za olja, pridobljena iz nafte, ki sestojijo predvsem iz teh olj (**tar. št. 27.10**);
 - (d) bazična žlindra iz **31. poglavja**;
 - (e) žlindrna volna, volna iz kamna in podobne mineralne volne (**tar. št. 68.06**);
 - (f) odpadki in ostanki plemenitih kovin ali kovin, platiranih s plemenito kovino; drugi odpadki ali ostanki, ki vsebujejo plemenite kovine ali njihove spojine in se v glavnem uporabljajo za pridobivanje plemenitih kovin (**tar. št. 71.12**);
 - (g) bakrenec, nikljev in kobaltov kamen, proizveden po kakršnem koli talilnem postopku (**XV. oddelek**).
2. Pri tar. št. 26.01 do 26.17 so z izrazom "**rude**" mišljeni minerali tistih mineraloških vrst, ki se uporabljajo v metalurgiji za pridobivanje živega srebra, kovin iz tar. št. 28.44 ali kovin iz XIV. ali XV. oddelka, in to tudi, če so za nemetalurške namene. V tar. št. 26.01 do 26.17 pa ne spadajo minerali, ki so bili v postopkih, neobičajnih v metalurgiji.
3. Tar. številka 26.20 **obsega samo**:
 - (a) pepel in ostanke vrst, ki se uporabljajo v industriji za pridobivanje kovin ali kot surovina za proizvodnjo kemičnih kovinskih spojin, **razen** pepela in ostankov, ki nastanejo pri sežiganju komunalnih odpadkov in
 - (b) pepel in ostanke, ki vsebujejo arzen (ne glede na to, ali vsebujejo tudi kovine), in sicer vrst, ki se uporabljajo za pridobivanje arzena ali naštetih kovin, ali pa za proizvodnjo njihovih kemičnih spojin.

OPOMBI K TARIFNIMA PODŠTEVILKAMA

1. Pri **tar. podšt. 2620 21** so z izrazom "usedline osvinčenega bencina in usedline osvinčenih dodatkov proti samovžigu" mišljene usedline, dobljene iz rezervoarjev osvinčenega bencina in osvinčenih dodatkov proti samovžigu (na primer, tetraetil svinec), in ki sestojijo predvsem iz svinca, svinčevih spojin in železovega oksida..
2. Pepel in ostanki, ki vsebujejo arzen, živo srebro, talij ali njihove mešanice vrst, ki se uporabljajo za izločanje arzena ali omenjenih kovin ali za izdelavo njihovih kemičnih spojin, **se uvrščajo v tar. podšt. 2620.60**.

SPLOŠNA DOLOČILA

Tarifne številke od 26.01 do 26.17 so **omejene** na naslednje rude in kovinske koncentrate:

- (A) Mineraloških vrst, ki se dejansko uporabljajo v metalurgiji za pridobivanje kovin iz oddelkov XIV in XV, živega srebra ali kovin iz tar. št. 28.44, in to tudi, če so namenjeni za druge namene, in

(B) Tiste, ki niso bili v postopkih, ki v metalurški industriji niso v navadi.

Pojem "**rude**" označuje kovinonosne minerale s spremljevalnimi snovmi, v katerih se pojavljajo in s katerimi se izkopavajo v rudnikih; nanaša se tudi na samorodne minerale v njihovi jalovini (npr. kovinonosni pesek).

Rude se zelo redko prodajajo, preden so "pripravljene" za kasnejše metalurške posege. Najvažnejši pripravljalni postopki so tisti, katerih namen je koncentracija rude.

V smislu **tar. številke od 26.01 do 26.17** označuje pojem "**koncentrat**" rude, iz katerih so delno ali popolnoma odstranjene jalovinske primesi s posebnimi postopki, ki bi tekom nadaljnjih metalurških posegov bile moteče, ali pa takih, ki omogočajo bolj ekonomičen transport.

Postopki, v katerih se lahko znajdejo proizvodi iz tar. številke od 26.01 do 26.17, vključujejo: fizikalne, fizikalno-kemične in kemične postopke, in sicer **pod pogojem**, da so običajne pri pripravi rud za pridobivanje kovin. Te operacije ne smejo vplivati na kemično sestavo osnovnih spojin, katere daje željeni material - z izjemo sprememb, ki izhajajo iz žganja, praženja ali vžiganja (z ali brez aglomeracije).

Fizikalne in fizikalno-kemične operacije vključujejo: drobljenje, mletje, magnetno separacijo, gravimetrično separacijo, flotacijo, presejevanje, sortiranje, aglomeracijo prahu v zrna (npr. s sinteriranjem ali peletizacijo), kroglice ali brikete (ob dodajanju ali brez dodajanja majhnih količin veziv), nadalje sušenje, žganje, praženje zaradi oksidacije ali magnetizacije rude itd. (vendar ne žganje z namenom žveplanja, kloriranja itd.).

Namen **kemičnih postopkov** je odstraniti nezaželeno snov (npr. raztaplanje).

Koncentrati rud, dobljeni s postopki, razen z žganjem ali s praženjem, ki vplivajo na kristalografsko strukturo osnovne rude, so **izključeni** iz tega poglavja (**ponavadi 28. poglavje**). **Izključeni** so tudi bolj ali manj čisti proizvodi, dobljeni s pomočjo ponovljenih fizikalnih sprememb (frakcijska kristalizacija, sublimacija itd.) tudi, če do sprememb v kemični sestavi osnovne rude ni prišlo.

Rude iz tar. št. od 26.01 do 26.17 se v komercialno uporabljajo zaradi **pridobivanja**:

- (1) **plemenitih kovin**, kot so definirane v **71. poglavju** (zlata, srebra, platine, iridija, osmija, paladija, rodija in rutenija,
- (2) **metalurško enostavnih kovin**, navedenih v **oddelku XV** (železa, bakra, niklja, aluminija, svinca, cinka, kositra, volframa, molibdena, tantal, kobalta, bizmuta, kadmija, titana, cirkonija, antimona, mangana, kroma, germanija, vanadija, berilija, galija, hafnija, indija, niobija (kolumbija), renija, talija),
- (3) **živega srebra** iz **tar. št. 28.05** in
- (4) **kovin** iz **tar. št. 28.44**.

V nekaterih primerih se rude uporabljajo za pridobivanje zlitin, kot sta feromangan in ferokrom.

Razen tam, kjer se ne zahteva drugače, se rude in koncentrati z več kot eno mineraloško snovjo uvrščajo v ustrezno tar. številko od 26.01 do 26.17 na osnovi Temeljnega pravila št. 3(b), v primeru, da to ni možno, pa z uporabo pravila 3(c).

Tar. številke od 26.01 do 26.17 **ne vključujejo**:

(a) mineralov, ki vsebujejo maloprej navedene kovine, če so le- te:

- (i) navedene v drugi tar. številki, kot npr. nežgani železovi piriti (**tar. št. 25.02**), naravni kriolit in naravni kiolit (**tar. št. 25.30**) in
- (ii) če kovine ne ekstrahirajo komercialno - npr. zemeljske barve, alunit ali galunski kamen (**tar. št. 25.30**) ter drago in poldrago kamenje (**71. poglavje**).

- (b) mineralov, ki se zaenkrat uporabljajo za pridobivanje magnezija, npr. dolomit (**tar. št. 25.18**), magnezit ali giobertit (**tar. št. 25.19**) ter karnalit (**tar. št. 21.04**),
- (c) rud - mineralov alkalnih in zemljoalkalnih kovin iz tar. št. 28.05 (npr. litija, natrija, kadmija, rubidija, cezija, kalcija, stroncija in barija). Ti minerali vključujejo sol (**tar. št. 25.01**), barite in viterit (**tar. št. 25.11**), stroncianit, celestit in aragonit (**tar. št. 25.30**),
- (d) samorodnih kovin (npr. kepe in zrnca) in naravnih zlitin iz njihove jalovine ali matric. Te samorodne kovine in legure se uvrščajo v **oddelka XIV ali XV** in
- (e) rud kovin redkih zemljin iz **tar. št. 25.30**.

26.01 - ŽELEZOVE RUDE IN KONCENTRATI, TUDI PRAŽENI ŽELEZOVI PIRITI

- Železove rude in koncentrati, razen praženih železovih piritov:

2601.11 - - **neaglomerirani**

2601.12 - - **aglomerirani**

2601.20 - **Praženi železovi piriti**

Osnovne vrste rud, ki se uvrščajo v to tar. številko, so:

- (a) **rdeči hematit**, všteti žrcaasto železno rudo in martitne železove okside ter rjavi hematit (minettes) - hidrirani železov oksid, ki vsebuje železo in kalcijeve karbonate,
- (b) **limonit**, hidrirani železov oksid,
- (c) **magnetit**, magnetni železov oksid,
- (d) **siderit ali kalibit**, železov karbonat in
- (e) **pražene železove piritite**, piritne žlindre, aglomerirane ali neaglomerirane (v glavnem železovi oksidi).

Ta tar. številka vključuje manganonosne železove rude in koncentrate, ki vsebujejo manj kot 20% mangana, računano na suho težo (rud in koncentratov, segretyh na 105°C do 110 °C) (glej komentar k tar. številki 26.02).

Ta tar. številka **izključuje** fino zmleti magnetit in druge fino zmlete železove rude, ki se uporabljajo kot pigmenti (**32. poglavje**).

26.02 - MANGANOVE RUDE IN KONCENTRATI, VKLJUČNO ŽELEZO - MANGANOVE RUDE IN KONCENTRATI 20% IN VEČ MANGANA, RAČUNANO NA SUH IZDELEK

Osnovne rude, zajete v tej tar. številki, so:

- (a) **braunit**, manganov oksid,
- (b) **rodohrozit** (ali dialogit), manganov karbonat,
- (c) **hausmanit**, slani manganov oksid,
- (d) **manganit**, hidrirani manganov oksid,
- (e) **psilomelan**, hidrirani manganov dioksid in
- (f) **piroluzit** (ali polianit), manganov dioksid.

Ta tar. številka vključuje tudi manganonosne železove rude in koncentrate **pod pogojem**, da vsebujejo najmanj 20% mangana, računano na suho težo (rude in koncentradi se segrevajo do temperature med 105 °C in 110 °C). Tiste z vsebnostjo mangana, manjšo od 20%, računano na suho maso, so iz te tar. številke **izključene (tar št. 26.01)**.

Ta tar. številka **izključuje** piroluzit, pripravljen za uporabo v suhih baterijah (**tar. št. 25.30**).

26.03 - BAKROVE RUDE IN KONCENTRATI

Osnovne rude, ki se uvrščajo v to tar. številko, so:

- (a) **atakamit**, naravni bakreni hidroksiklorid,
- (b) **azurit**, bazični bakrov karbonat,
- (c) **bornit** (erubescit), sulfid bakra in železa,
- (d) **burnonit**, sulfid bakra, svinca in antimona,
- (e) **brošantit**, bazični bakrov sulfat,
- (f) **halkocit**, bakrov sulfid,
- (g) **halkopirit** (bakrov pirit), sulfid bakra in železa,
- (h) **hrizokola**, hidrirani bakrov silikat,
- (i) **kovelit**, bakrov sulfid,
- (j) **kuprit**, bakrov oksid,
- (k) **dioplas**, bakrov silikat,
- (l) **siva bakrena ruda** (pogosto srebronosna), sulfid bakra in antimona (tetrahedrit ali fahlerz), ali pa sulfid bakra in arzena (tenantit, enargit),
- (m) **malahit**, bazični bakrov karbonat in
- (n) **tenorit**, bakrov oksid.

26.04 - NIKLJEVE RUDE IN KONCENTRATI

Osnovne rude, zajete v tej tar. številki, so:

- (a) **garnierit**, dvojni silikat niklja in magnezija,
- (b) **nikolit** (nikelin), nikljev arzenid,
- (c) **pentlandit**, sulfid niklja in železa in
- (d) **niklonosni** pirotit, niklonosni železov silfid.

26.05 - KOBALTOVE RUDE IN KONCENTRATI

Glavne rude, ki se ponavadi uvrščajo v to tar. številko, so:

- (a) **kobaltit**, kobaltov sulfid in arzenid,
- (b) **heterogenit**, hidrirani kobaltov oksid,

- (c) **lineit**, sulfid kobalta in nikla in
- (d) **smaltit**, kobaltov arzenid.

26.06 - ALUMINIJEVE RUDE IN KONCENTRATI

Ta tar. številka vključuje **boksit** (hidrirani aluminijev oksid, ki vsebuje spremenljive deleže železovega oksida, silicijevega dioksida itd.).

Ta tar. številka vključuje tudi termično obdelan boksit (1200 °C do 1400 °C), primeren za uporabo v metalurgiji proizvodnje aluminija (karbotermična redukcija v električnih pečeh, Grossov in drugi postopki), ali pa za druge namene (posebno v proizvodnji abrazivnih sredstev).

26.07 - SVINČEVE RUDE IN KONCENTRATI

Glavne rude, ki se ponavadi uvrščajo v to tar. številko, so:

- (a) **anglezit**, svinčev sulfat,
- (b) **cerusit**, svinčev karbonat,
- (c) **galenit**, svinčev sulfid, pogosto srebronosen in
- (d) **pirmofirit**, svinčev fosfat in klorid.

26.08 - CINKOVE RUDE IN KONCENTRATI

Osnovne rude, ki se ponavadi uvrščajo v to tar. številko, so:

- (a) **blenda** (sfalerit), cinkov sulfid,
- (b) **hemimorfit** (ali kalamín), cinkov hidrosilikat,
- (c) **smitsonit**, cinkov karbonat in
- (d) **cinkit**, cinkov oksid.

26.09 - KOSITROVE RUDE IN KONCENTRATI

Najpomembnejše rude, ki se ponavadi uvrščajo v to tar. številko, so:

- (a) **kositerit** (kositrni kamen), kositrov oksid in
- (b) **stanit** (kositrni piriri) sulfid kositra, bakra in železa.

26.10 - KROMOVE RUDE IN KONCENTRATI

Ta tar. številka vključuje **kromit** (ali krom-železovo rudo), kromov in železov oksid.

26.11 - VOLFRAMOVE RUDE IN KONCENTRATI

Najpomembnejše rude, ki se uvrščajo v to tar. številko, so:

- (a) **ferberit**, železov volframat
- (b) **hubernit**, manganov volframat
- (c) **šilit**, kalcijev volframat
- (d) **volframit**, železov in manganov volframat.

26.12 - URANOVE ALI TORIJEVE RUDE IN KONCENTRATI

2612.10 - Uranove rude in koncentradi

2612.20 - Torijeve rude in koncentradi

Najpomembnejše rude urana, ki se pretežno uvrščajo v to tar. številko, so:

- (a) **autinit**, hidrirani uranov in kalcijev fosfat,
- (b) **branerit**, uranov titanat,
- (c) **karnotit**, hidrirani uranov in kalijev vanadat,
- (d) **davidit**, uranov in železov vanadat,
- (f) **parsonsit**, hidrirani uranov in svinčev fosfat,
- (g) **pitchblenda** in uranitit, slana uranova oksida,
- (h) **torbernit** (ali halkolit), hidrirani uranov in bakrov fosfat,
- (i) **tiujamunit**, hidrirani uranov in kalcijev vanadat,
- (j) **uranofan**, kalcij-uranov silikat in
- (k) **uranotorianit**, torijev in uranov oksid.

Najpomembnejše torijeve rude, ki se pretežno uvrščajo v to tar. številko, so:

- (a) **monazit**, fosfat torija in redkih zemljin in
- (b) **torit**, hidrirani torijev silikat.

Ta tar. številka **izključuje** proizvode, ki so v trgovini znani kot "koncentradi" urana in ki so dobljeni s postopki, ki niso v navadi v metalurški industriji (**tar. št. 28.44**).

26.13 - MOLIBDENOVE RUDE IN KONCENTRATI

2613.10 - Praženi

2613.90 - Drugo

Najpomembnejše molibdenove rude, ki se pretežno uvrščajo v to tar. številko, so:

- (a) **molibdenit**, molibdenov sulfid in
- (b) **vulfenit**, svinčev molibdat.

Ta tar. številka vključuje žgane koncentrate molibdenita ("tehnični molibdenov trioksid", ki se pridobiva samo z žganjem koncentratov molibdenitov).

Ta tar. številka **izključuje** molibnenit, pripravljen za uporabo kot mazivo (**tar. št. 25.30**).

26.14 - TITANOVE RUDE IN KONCENTRATI

Glavne rude, ki se uvrščajo v to tar. številko, so:

- (a) **ilmenit** (ali titanonosna železova ruda), železov titanat in
- (b) **rutil**, anataz in brukit, titanovi oksidi.

Ta tar. številka **izključuje** fino zmlete titanove rude, ki se uporabljajo kot pigmenti (**32. poglavje**).

26.15 - NIOBIJEVE, TANTALOVE, VANADIJEVE IN CIRKONIJEVE RUDE IN KONCENTRATI

2615.10 - Cirkonijeve rude in koncentrati

2615.90 - Druge

Najpomembnejše cirkonijeve rude, ki se pretežno uvrščajo v to tar. številko, so:

- (a) **badelejit**, cirkonijev oksid in
- (b) **cirkon in cirkonov pesek, cirkonijevi silikati** (če je v obliki dragega kamna, se uvršča v **tar. št. 71.03**).

Glavne tantalove in niobijeve rude (kolumbij), ki se uvrščajo v to tar. številko, so tantalit in niobit (kolumbit), t.j. železov in manganov tantal-niobat.

Glavne rude vanadija, ki se uvrščajo v to tar. številko, so:

- (a) **deskloizit**, bazični svinčev in cinkov vandanat,
- (b) **patronit**, vanadijev sulfid,
- (c) **roskoelit** (vanadijeva sljuda), kompleksni vanadijev silikat aluminija in magnezija in
- (d) **vanadinit**, svinčev vanadat in klorid.

Staljeni vanadijevi oksidi, dobljeni kako drugače, razen s pečenjem ali žganjem, torej s postopki, ki vplivajo na kemično sestavo in kristalografsko strukturo osnovne rude, so iz te tar. številke **izključeni (ponavadi 28. poglavje)**.

Ta tar. številka **izključuje** še mikroniziran cirkonijev pesek, ki se uporablja kot sredstvo za motnenje pri proizvodnji emajla (**tar. št. 25.30**).

26.16 - RUDE PLEMENITIH KOVIN IN KONCENTRATI:

2616.10 - Srebrove rude in koncentrati

2616.90 - Druge

Glavne rude, ki se pretežno uvrščajo v to tar. številko, so:

- (a) **argentit**, srebrov sulfid,

- (b) **kalaverit**, telurid zlata in srebra,
- (c) **karargiriti** (ali rožno srebro), srebrovi kloridi in jodidi,
- (d) **polibazit**, srebrov in antimonov sulfid,
- (e) **prustit**, srebrov in arzenov sulfid,
- (f) **piragirit**, srebrov in antimonov sulfid,
- (g) **stefanit**, srebrov in antimonov sulfid in
- (h) **zlatonosni in platinonosni pesek** - slednji pogosto vsebuje tudi druge kovine iz skupine platin (t.j. iridij, osmij, paladij, rodij in rutenij).

26.17 - DRUGE RUDE IN KONCENTRATI

2617.10 - **Antimonove rude in koncentradi**

2617.90 - **Druge**

Glavne rude, ki se pretežno uvrščajo v to tar. številko, so:

- (1) **Antimonove rude:**
 - (a) **servantit**, antimonov oksid,
 - (b) **kermezit**, antimonov oksisulfid,
 - (c) **senarmontit**, antimonov oksid,
 - (d) **stibnit** (ali antimonit), antimonov sulfid in
 - (e) **valentinit** ali beli antimon, antimonov oksid.
- (2) **Berilijeve rude:**
 - (a) **beril**, dvojni berilijev in aluminijev silikat (če je v obliki dragega kamna, se beril ali **navadni smaragd** uvršča v tar. št. 71.03. in
 - (b) **bertrandit**.
- (3) **Bizmutove rude:**
 - (a) **bizmutinit** (ali bleščeči bizmut), bizmutov sulfid,
 - (b) **bizmutit**, hidrirani bizmutov karbonat in
 - (c) **oker** bizmut (ali bizmit), hidrirani bizmutov oksid.
- (4) **Germanijeve rude:**
 - Germanit**, bakro-germanov sulfid.

Ta tar. številka **izključuje** tiste proizvode, ki so v trgovini znani kot "koncentrati" germanija in ki se pridobivajo s postopki, ki v metalurški industriji niso v navadi (ponavadi **tar. št. 28.25**).
- (5) **Živosrebrne rude:**
 - Cinober**, živosrebrni sulfid.

Indij, galij, renij, hafnij, talij in kadmij se ne pridobivajo neposredno iz posamezne rude, ampak kot vzporedni proizvodi v metalurgiji drugih kovin (npr. cinka, svinca, bakra, aluminija, cirkonija, molibdena itd.).

26.18 - GRANULIRANA ŽLINDRA (ŽLINDRNI PESEK) PRI PRIDOBIVANJU ŽELEZA ALI JEKLA

Ta tar. številka vključuje granulirano žlindro (pesek troske), ki se dobiva npr. z vlitjem tekoče žlindre (troske) v vodo ob izlivanju iz visoke peči.

Na drugi strani pa ta tar. številka **ne vključuje** mineralne volne iz žlindre, ki se dobiva z vpihovanjem pare ali komprimiranega zraka v staljeno žlindro, pa tudi gobaste žlindre, ki se dobiva z dodajanjem majhnih količin vode v tekočo žlindro, ta tar. številka ne vključuje (**tar. št. 68.06**). Ta tar. številka **izključuje** tudi cement iz žlindre (**tar. št. 25.23**).

26.19 - ŽLINDRA (RAZEN GRANULIRANE ŽLINDRE), ŠKAJA IN DRUGI ODPADKI PRI PRIDOBIVANJU ŽELEZA IN JEKLA

Žlindre, zaobsežene v tej tar. številki, so aluminijevi, kalcijevi ali železovi silikati. Pridobivajo se med taljenjem železove rude (žlindra iz visokih peči), pri rafiniranju surovega železa ali pri proizvodnji jekla (žlindra iz konverterjev). Ta tar. številka vključuje tudi tiste žlindre, ki vsebujejo dovolj železa, da je možno ponovno pridobivanje kovine. Vendar pa ta tar. številka **ne vključuje** fosfatne žlindre ("bazična žlindra" ali "Thomasova žlindra"). To so pomembna gnojila in se uvrščajo v **31. poglavje**.

Žlindre se uporabljajo v proizvodnji cementa, za nasipanja in pri gradnji cest. Grobo zdrobljena žlindra, sortirana kot makadam spada v **tar. št. 25.17**. Ta tar. številka **izključuje** tudi granulirano žlindro (žlindrin pesek) iz **tar. št. 26.18**.

Škaja so kosmi železovih oksidov, ki nastajajo pri kovanju, toplem valjanju železa in jekla itd.

Ta tar. številka vključuje tudi prah iz visokih peči za taljenje kovin in druge vrste odpadkov, ki nastajajo pri pridobivanju železa in jekla, **endar ne tudi** odpadkov kovin, ki se dobijo v času rezanja, oblikovanja in drugih postopkov obdelave kovin, ki spadajo v **tar. št. 72.04**.

26.20 - PEPELI IN OSTANKI (RAZEN TISTIH OD PROIZVODNJE ŽELEZA IN JEKLA), KI VSEBUJEJO ARZEN, KOVINE ALI NJIHOVE SPOJINE

- Ki vsebujejo pretežno cink:

2620.11 - - trdi nečisti cink, ki je nastal kot usedlina pri vročem cinkanju

2620.19 - - drugo

- Ki vsebujejo pretežno svinec:

2620.21 - - usedline osvinčenega bencina in osvinčenih dodatkov proti samovžigu

2620.29 - - drugo

2620.30 - Ki vsebujejo pretežno baker

2620.40 - Ki vsebujejo pretežno aluminij

2620.60 - Ki vsebujejo arzen, živo srebro, talij ali njihove mešanice vrst, ki se uporabljajo za izločanje arzena ali omenjenih kovin ali za izdelavo njihovih kemičnih spojin

- Drugo:

2620.91 - - ki vsebujejo antimon, berilij, kadmij, krom ali njihove mešanice

2620.99 - - drugo

Ta tar. številka vključuje pepele in ostanke (**razen tistih iz tar. št. 26.18, 26.19 ali 71.12**), ki vsebujejo kovine ali kovinske spojine in ki so takih vrst, da se uporabljajo v industriji pridobivanja kovin ali surovin za proizvodnjo kemičnih kovinskih spojin. Nastajajo bodisi pri predelavi rud ali vmesnih metalurških proizvodov (kot je npr. mate), bodisi pri elektroliznih, kemičnih ali drugih procesih obdelave kovin (razen pri mehanskih procesih). Odpadki, ki nastajajo ob **mehanski** obdelavi kovin ali odpadki, ki so sestavljeni iz izrabljenih ali polomljenih kovinskih predmetov, so iz te tar. številke **izključeni (odd-elka XIV ali XV)**. Na drugi strani pa se **škaja**, ki je v bistvu sestavljena iz oksidov, uvršča v **to tar. številko**, čeravno škaja nastaja pri mehanski obdelavi kovin, ki ne vsebujejo železa

Ta tar. številka vključuje:

- (1) Mate, **razen** tiste iz bakra, niklja in kobalta (**oddelek XV**) in žlinder, npr. tistih, ki so bogate z bakrom, cinkom, kositrom, svincem itd.
- (2) Trdni nečisti cink, ki nastane kot ostanek pri galvanizaciji z namakanjem v staljeni cink.
- (3) Usedline iz elektrolitskih kadi, ki nastanejo po predelavi ali prečiščevanju kovin in pa usedline pri elektrogalvanizaciji.
- (4) Usedline iz akumulatorjev.
- (5) Ostanke ob elektrolitskem prečiščevanju kovin, sušeni ali koncentrirani v obliki blokov.
- (6) Ostanke pri proizvodnji bakrovega sulfata.
- (7) Nečiste kobaltove okside, ki nastanejo pri obdelavi srebrnosnih rud.
- (8) Iztrošene katalizatorje, ki se uporabljajo samo za ponovno pridobivanje navadnih kovin ali za proizvodnjo kemikalij.
- (9) Ostanke karnalitnih lužnic, ki se v glavnem porabljajo za pridobivanje magnezijevega klorida.
- (10) Usedlina osvinčenega bencina in osvinčenih dodatkov proti samovžigu iz skladiščnih rezervoarjev za osvinčeni bencin in osvinčene spojine proti detonacijam v motorju, ki sestojijo predvsem iz svinca, nadalje svinčeve spojine (vključno s tetraetil svincem in tetrametil svincem) in železov oksid (nastal zaradi rjavenja skladiščnega rezervoarja). Te usedline se ponavadi uporabljajo za ponovno pridobivanje svinčevih spojin in skoraj ne vsebujejo olj iz nafte.
- (11) Kosmast prah iz taljenja cinka, svinca ali bakra. Navadno je arzen prisoten v takšnih kosmih iz taljenja bakra in svinca, talij pa v kosmih iz taljenja svinca in cinka.
- (12) Pepel in ostanke iz taljenja cinka, svinca ali bakra, bogat z živim srebrom, navadno v obliki njegovega oksida, sulfida, ali pa v obliki amalgama z drugimi kovinami.
- (13) Pepel in ostanke, ki vsebujejo antimon, berilij, kadmij, krom ali njihove zmesi. Navadno nastopajo v obliki ostankov iz obdelave (npr. toplotne obdelave) blaga, ki vsebuje te kovine.

Ta tar. številka **izključuje tudi**:

- (a) pepel in ostanke iz sežiganja komunalnih odpadkov (**tar. št. 26.21**),
- (b) usedline iz rezervoarjev za olja iz nafte, ki sestojijo pretežno iz teh olj (**tar. št. 27.10**),
- (c) kemično določene spojine iz **28. poglavja**,
- (d) ostanke in ostružke plemenitih kovin ali kovin, platiniranih s plemenitimi kovinami (vštevši npr. izrabljene ali poškodovane katalizatorje v obliki mreže iz legirane platine) in druge odpadke in ostanke spojin plemenitih kovin vrst, ki se uporabljajo predvsem za obnavljanje plemenitih kovin (**tar. št. 71.12**),
- (e) kovinske opilke, ki nastanejo pri mehanski obdelavi kovin (**oddelek XV**) in
- (f) cinkov prah (**tar. št. 79.03**).

26.21 - DRUGE ŽLINDRE IN PEPELI, VKLJUČNO PEPEL MORSKIH ALG

2621.10 - **Pepel in ostanki, ki ostanejo po sežiganju komunalnih odpadkov**

2621.90 - **Drugo**

Ta tar. številka ne vključuje le žlindro in pepel (ki **ne spadajo v tar. št. 26.18, 26.19 ali 26.20**) in ki nastajajo pri obdelavi rud ali pri metalurških postopkih, temveč tudi tiste iz kateregakoli materiala ali postopka. Čeprav se mnogi izmed teh proizvodov uporabljajo kot gnojila, jih uvrščamo tukaj in ne v 31. poglavje (**razen** v primeru bazične žlindre).

Proizvodi, zajeti v tej tar. številki, vključujejo:

- (1) **Pepel in klinker** mineralnega izvora (npr. pepel črnega premoga, temnega premoga, lignita in šote).
 - (2) **Pepel morskih alg** in druge rastlinske pepele. Pepel morskih alg, ki ga vključuje ta tar. številka, je material, dobljen pri zažiganju nekaterih vrst morskih alg v surovem stanju je težek, grob, črn-kav material, ko pa je rafiniran, postane modrobela prašek. Uporablja se pretežno za ekstrakcijo joda ali v industriji stekla.

Ta skupina vključuje tudi pepel riževega pleva - lupin, ki skoraj v celoti sestoji iz silicijevega dioksida in se uporablja predvsem za proizvodnjo opeke za zvočno izolacijo in drugih zvočnih izolatorjev.
 - (3) **Pepel kosti**, ki nastaja pri kalciniranju kosti na prostem. Poleg tega, da se uporablja za izboljšavo zemljišča, uporabljajo ta proizvod tudi za premazovanje kalupov za ingote pri topljenju bakra. Ta tar. številka **izključuje** "živalsko oglje", dobljeno s kalciniranjem kosti v zaprti posodi (**tar. št. 38.02**),
 - (4) **Surove kadmijeve soli**, ki se pridobivajo v industriji sladkorja iz ostanka melase iz sladkorne pese z zažiganjem, pranjem itd. in
 - (5) Pepel in ostanki, nastali kot posledica sežiganja komunalnih odpadkov (glej opombo št. 4 k 38. poglavju). Tak pepel in ostanki so pogosto zmesi klinkerja in nekaterih toksičnih kovin (npr. svinca) in se navadno uporabljajo za gradnjo začasnih cestišč na gradbiščih kot nadomestek za asfalt. Prisotnost kovin v te vrste pepelu in ostankov ne omogoča ponovnega pridobivanja kovin ali kovinskih spojin.
-

MINERALNA GORIVA, MINERALNA OLJA IN PROIZVODI NJIHOVE DESTILACIJE; BITUMINOZNE SNOVI; MINERALNI VOSKI

OPOMBI:

1. V to poglavje **ne spadajo**:
 - (a) izločene kemično določene organske spojine, razen čistega metana in propana, ki se uvrščata v **tar. št. 27.11**;
 - (b) zdravila, ki se uvrščajo v **tar. št. 30.03 ali 30.04**;
 - (c) mešani nenasičeni ogljikovodiki, ki se uvrščajo v **tar. št. 33.01, 33.02 ali 38.05**.
2. Tar. št. 27.10 obsega ne le olja iz nafte in olja, dobljena iz bituminoznih mineralov, temveč tudi podobna olja, ki sestojijo iz mešanice nenasičenih ogljikovodikov, dobljena po kakršnem koli postopku pod pogojem, da masa nearomatskih sestavin presega maso aromatskih sestavin.
Ta tarifna številka pa ne obsega tekočih sintetičnih poliolefinov, pri katerih se pod 60% prostornine destilira pri 300 °C po konverziji pri 1.013 milibarih z uporabo destilacije v vakuumu (**39. poglavje**).
3. Pri tar. št. 2710 so z izrazom "odpadna olja" mišljeni odpadki, ki sestojijo pretežno iz olj, pridobljenih iz nafte in bituminoznih mineralov (kot je opisano v opombi št. 2. k tem poglavju), pomešanih z vodo ali ne. Ti vključujejo:
 - (a) olja, ki več ne ustrezajo za uporabo kot primarni izdelek (na primer, uporabljena mazalna olja, uporabljena hidravlična olja in uporabljena transformatorska olja;
 - (b) usedline olj iz rezervoarjev olj, pridobljenih iz nafte, ki se pretežno sestojijo iz teh olj in visoke koncentracije dodatkov (na primer, kemikalij) uporabljenih pri izdelavi primarnih izdelkov; in
 - (c) olja v obliki emulzije v vodi ali mešanice z vodo, ki nastanejo pri izpustih olja, izpiranju rezervoarjev, ali pri uporabi kot rezalna olja pri strojnih obdelavah.

Opombe k podštevilkam

1. Pri tar. podšt. 2701.11 je z izrazom "**antracit**" mišljen črni premog, ki ima največ 14% izparljivih snovi (računano na suh izdelek brez mineralnih snovi).
2. Pri tar. podšt. 2701.12 je z izrazom "**bituminozni črni premog**" mišljen črni premog, ki ima več kot 14% izparljivih snovi (računano na suh izdelek brez mineralnih snovi) in kalorično vrednost 5.833 kcal/kg ali več (računano na vlažen proizvod brez mineralnih snovi).
3. Pri tar. podšt. 2707.10, 2707.20, 2707.30, 2707.40 in 2707.60 so z izrazi "**benzen**", "**toluen**", "**ksilen**", "**naftalen**" in "**fenoli**" mišljeni proizvodi, ki vsebujejo po masi več kot 50% benzena, toluena, ksilena, naftalena ali fenolov.
4. Pri tar. podštevilk 2710.11 pomenijo »lahka olja in proizvodi« tista olja oz. proizvode, katerih hlapljivost pri 210°C je 90 vol. % ali več (vključno izgube).

SPLOŠNA DOLOČILA

To poglavje vključuje predvsem črni premog in druga naravna mineralna goriva, naftna olja, dobljena iz bituminoznih mineralov, proizvode njihove destilacije in proizvode podobnih vrst, pridobljene po katerem koli drugem postopku. Zajema tudi mineralne voske in naravne bituminozne snovi. Blago, ki spada v to poglavje, je lahko surovo ali rafinirano. Vendar pa se (izjema sta čisti propan in čisti metan) kemično določene organske spojine, kadar so izločene in v čistem ali komercialno čistem stanju, uvrščajo v **29. poglavje**. Za nekatere izmed njih (npr. etan, benzen, fenol, piridin) obstajajo posebej določeni kriteriji čistosti, podani v komentarju k tar. številkam 29.01, 29.07 in 29.33. **Metan in propan** se uvrščata v **tar. šte. 27.11** tudi, če sta kemično čista.

Pojem "**aromatične sestavine**", uporabljen v opombi št. 2 k temu poglavju in v poimenovanju tar. številke 27.07, je treba razumeti tako, da se nanaša na cele molekule z aromatičnim delom, neodvisno od števila in dolžine bočnih verig, in ne le na aromatične dele teh molekul.

To poglavje **ne vključuje**:

- (a) zdravil iz **tar. števil 30.03 ali 30.04**,
- (b) parufmerijskih, kozmetičnih in toaletnih preparatov (**tar. št. od 30.03 do 30.07**) in
- (c) tekočih ali utekočinjenih goriv, ki se uporabljajo v vžigalnikih za cigarete in podobnih vžigalnikih - v posodah, katerih prostornina **ne presega** 300 cm³ (**tar. št. 36.06**).

27.01 - ČRNI PREMOG; TUDI BRIKETI RAZNIH OBLIK IZ ČRNEGA PREMOGA

- Črni premog, tudi v prahu, toda neaglomeriran:

- 2701.11 - - **antracit**
- 2701.12 - - **bituminozni črni premog**
- 2701.19 - - **drug črni premog**
- 2701.20 - **Briketi raznih oblik iz črnega premoga**

Ta tar. številka vključuje razne vrste črnega premoga in antracita tudi, če so v prahu ali aglomerirani (ovalni, briketi itd.). Ta tar. številka vključuje tudi brikete in druge oblike predelanega goriva, da bi postali brezdimni.

Zajema še črni premog v prahu, dispergirani v vodi (mulj črnega premoga) in ki vsebuje majhne količine disperzivnih sredstev, še posebno površinsko aktivnih.

Ta tar. številka **ne vključuje** črnega jantarja (gagat) (**tar. št. 25.30**), rjavega premoga (lignita) (**tar. št. 27.02**), niti koksa ali polkoksa iz črnega premoga (**tar. št. 27.04**).

27.02 - RJAVI PREMOG (LIGNIT), AGLOMERIRAN ALI NEAGLOMERIRAN, RAZEN GAGATA

- 2702.10 - **Rjavi premog (lignit), tudi v prahu, neaglomeriran**
- 2702.20 - **Agglomeriran rjavi premog (lignit)**

Ta tar. številka vključuje rjavi premog (lignit), t.j. kurivo, ki je nekje na sredi med premogom in šoto, vključuje pa tudi dehidrirane, uprašnjene in aglomerirane.

Ta tar. številka **izključuje** gagat - neko vrsto rjavega premoga (**tar. št. 25.30**).

27.03 - ŠOTA (VKLJUČNO ŠOTNA SLAMA), NEAGLOMERIRANA ALI AGLOMERIRANA

Šota nastaja iz delno zoglenelega rastlinskega materiala in je ponavadi lahka in vlaknaste strukture.

Ta tar. številka vključuje **vse vrste šote**, vštevši posušeno ali aglomerirano, ki se uporablja kot kurivo, nadalje zdrobljeno šoto in šotno slamo (odpadke), ki se uporablja za izboljšanje zemljišča ali v druge namene.

Ta tar. številka vključuje tudi **zmesi šote in peska ali gline**, ki jim šota daje bistvene lastnosti, ne glede na to, ali vsebujejo majhne količine gnojil ali ne, kot so dušik, fosfor ali kalij. Ti proizvodi se uporabljajo predvsem kot izboljševalci tal.

Vendar pa ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) šotnih vlaken (znana kot "berandin"), pripravljenih za tekstilno uporabo (**oddelek XI**) in
- (b) cvetličnih lončkov in drugih predmetov iz šote, vštevši izolacijske plošče za stavbe, ki jih pridobivajo z rezanjem ali stiskanjem v kalupih (**68. poglavje**).

27.04 - KOKS IN POLKOKS IZ ČRNEGA PREMOGA, RJAVEGA PREMOGA, LIGNITA ALI ŠOTE, NEAGLOMERIRANA ALI AGLOMERIRANA; RETORTNO OGLJE

Koks je trdni ostanek, ki nastaja pri suhi destilaciji črnega premoga, rjavega premoga, lignita ali šote brez prisotnosti zraka. Pridobiva se v koksarniških pečeh iz bituminoznih črnih premogov različnih kvalitiet.

Polkoks se pridobiva z destilacijo črnega premoga, rjavega premoga ali lignita pri nizkih temperaturah.

Koks in polkoks iz te tar. številke sta lahko uprašnena ali aglomerirana.

Retortno oglje (plinsko oglje) je trda, črna in krhka oblika premoga, ki ob udarcu kovinsko odzvanja. Pridobiva se kot stranski proizvod v plinarnah in koksarnah in se nabira na zidovih peči in retort. To oglje je ponavadi sestavljeno iz kosov nepravilnih oblik, pri katerih je ena stran malo bolj zaobljena (glede na obliko retorte).

Retortno oglje v nekaterih državah imenujejo "umetni grafit", vendar se to ime pravzaprav nanaša na umetno proizveden grafit, ki spada v **tar. št. 38.01**.

Ta tar. številka **izključuje**:

- (a) koks iz katranske smole in petrolejski koks (**tar. št. 27.08 in 27.13**) in
- (b) predmete iz retortnega premoga, ki se uporabljajo v električarstvu (**tar. št. 85.45**).

27.05 - PLIN IZ ČRNEGA PREMOGA, VODNI PLIN, GENERATORSKI PLIN IN PODOBNI PLINI, RAZEN NAFTNIH PLINOV IN PLINOV DRUGIH PLINSKIH OGLJIKOVODIKOV

Plin črnega premoga pridobivajo z njegovo destilacijo brez prisotnosti zraka ponavadi v plinarnah ali koksarnah. To je kompleksna zmes vodika, metana, ogljikovega monoksida itd., uporablja pa se za razsvetljavo in ogrevanje.

Ta tar. številka vključuje plin, proizveden s podzemno plinifikacijo (vplinjanjem), generatorski plin in podobne pline (npr. plin iz visokih peči). Tarifna številka vključuje tudi zmesi plinov, ki se pridobivajo s crackingom ali reformiranjem mineralnih olj (naftne pline in naravne pline, običajno v pris-

otnosti pare). Te zmesi so po sestavi podobne plinu črnega premoga in se uporabljajo za razsvetljavo in ogrevanje ter pri sintezi kemikalij, npr. metanola in amoniaka itd. V slednjem primeru jih včasih imenujejo "plini za sintezo". Vendar pa ta tar. številka **izključuje** pline, navedene v **tar. št. 27.11**.

27.06 - KATRAN, DOBLJEN Z DESTILACIJO ČRNEGA PREMOGA, RJAVEGA PREMOGA, LIGNITA IN ŠOTE, IN DRUGI MINERALNI KATRANI, DEHIDRATIRANI ALI NEDEHIDRATIRANI ALI DELOMA DESTILIRANI ALI NE, VKLJUČNO REKONSTRUIRANI KATRANI

Ti katrani so sestavljene zmesi spremenljivih deležev aromatičnih in alifatskih sestavin, ki ponavadi nastajajo pri destilaciji črnega premoga, rjavega premoga, lignita ali šote.

Ta tar. številka vključuje naslednje vrste katranov:

- (1) Katrane, proizvedene z destilacijo črnega premoga pri visoki temperaturi in ki pretežno sestojijo iz aromatičnih sestavin, kot so npr. benzen, fenol, naftalin, antracen in fenolne homologe, piridinske baze itd.
- (2) Katrane, pridobljene z destilacijo črnega premoga, rjavega premnoga, lignita ali šote, ali pa z destilacijo črnega premoga pri nizki temperaturi. Ti katrani so prejšnjim podobni, vendar vsebujejo večji delež alifatskih, naftenskih in fenolnih spojin.
- (3) Druge vrste mineralnih katranov, všteti tiste, ki se pridobivajo v generatorjih vodnega plina v času vplinjavanja črnega premoga.

Ta tar. številka vključuje tudi dehidrirane ali delno dehidrirane katrane in rekonstruirane katrane, ki jih pridobivajo z mešanjem smole in kreozotnih olj ali z drugimi proizvodi, ki se pridobivajo z destilacijo katrana črnega premoga.

Katrane uporabljajo predvsem za nadaljnjo destilacijo, pri kateri se dobi tudi vrsta olj in drugih proizvodov katrana črnega premoga. Katrani se uporabljajo tudi za nepremočljive materiale in za cestne prevleke itd.

Ta tar. številka **ne vključuje** katranov, ekstrahiranih iz nemineralnih surovin, npr. lesnega katrana (**tar. št. 38.07**).

27.07 - OLJA IN DRUGI PROIZVODI, DOBLJENI Z DESTILACIJO KATRANA IZ ČRNEGA PREMOGA PRI VISOKI TEMPERATUR; PODOBNI PROIZVODI, PRI KATERIH MASA AROMATSKIH SNOVI PRESEGA MASO NEAROMATSKIH SESTAVIN

2707.10 - **Benzol**

2707.20 - **Toluol**

2707.30 - **Ksilol**

2707.40 - **Naftalen**

2707.50 - **Mešanice drugih aromatskih ogljikovodikov, pri katerih 65 vol.% ali več (vštevši izgube) destilira pri temperaturi 250 °C (po metodi ASTM D 86)**

2707.60 - **Fenoli**

- **drugo:**

2707.91 - **- kreozotna olja**

2707.99 - **- drugo**

Ta tar. številka vključuje:

- (1) Olja in druge proizvode, dobljene z destilacijo katrana črnega premoga pri visoki temperaturi, v večjih ali manjših razmakih frakcij, ki tvorijo zmesi, sestavljene pretežno iz aromatičnih ogljikovodikov in drugih aromatičnih spojin.

Ta olja in drugi proizvodi vključujejo:

- benzen, toluen, ksilen in solventno nafto,
 - naftalinska olja in surovi naftalin,
 - antracitna olja in surovi antracit,
 - fenolna olja (fenoli, krezoli, ksilenoli itd.),
 - piridin, kinolin in akridinske baze ter
 - krezolna olja
- (2) Podobna olja in proizvode, ki so pretežno sestavljeni iz aromatičnih sestavin, dobljenih z destilacijo katrana črnega premoga pri nizkih temperaturah ali drugega mineralnega katrana z "retifikacijo lahkih frakcij" plina črnega premoga, s predelavo nafte ali kako drugače.

Ta tar. številka vključuje prej navedena olja in proizvode, suhe ali rafinirane, vendar **izključuje** kemično določene spojine v čistem ali komercialno čistem stanju, ki se pridobivajo z nadaljnjo destilacijo ali frakcijskimi procesi ter pri drugih predelovalnih procesih katranskih olj (**29. poglavje**). Za **benzen, toluen, naftalen, antracen, fenol, krezole, kislote, piridin** in nekatere derivate piridina, obstajajo posebni **kriteriji čistosti**, podani v ustreznih delih Komentarja pri tar. št. 29.02, 29.07 in 29.33.

Olja lesnega katrana spadajo v **38. poglavje**.

Ta tar. številka **ne vključuje** mešanih alkilbenzenov in mešanih alkilnaftalenov, dobljenih z alkiliranjem benzena in naftalena in, ki imajo dovolj dolgo bočno verigo (**tar. št. 38.17**).

27.08 - SMOLA IN SMOLNI KOKS, DOBLJENA IZ KATRANA ČRNEGA PREMOMA ALI IZ DRUGIH MINERALNIH KATRANOV

2708.10 - Smola

2708.20 - Smolni koks

Smola, zaobsežena v tej tar. številki, je ostanek destilacije katrana črnega premoga ali drugih mineralnih katranov pri visoki ali nizki temperaturi. Vsebuje majhen delež težkih katranskih olj. Je črne ali rjave barve in je lahko mehka ali krhka. Uporablja se za proizvodnjo elektrod, katrana (tera) za ceste, za proizvodnjo nepremočljivih mešanic, za aglomeriranje prahu črnega premoga itd.

Smola, ki je le malenkostno modificirana s prepihovanjem z zrakom, je podobna neprepihani smoli in ostane uvrščena v to tar. številko.

Koks je končni ostanek proizvoda, ki nastane pri destilaciji katrana črnega premoga ali drugih mineralnih katranov ali njihovih smol pri visoki ali nizki temperaturi. Uporablja se za izdelavo elektrod ali kot gorivo.

27.09 - NAFTA IN OLJA, DOBLJENI IZ BITUMINOZNIH MINERALOV, SUROVA

Ta tar. številka vključuje surovo nafto in surova olja, dobljena iz bituminoznih mineralov (npr. iz skrilavca, apnenčastih kamnin, peska itd.), torej naravne proizvode kakršnekoli sestave, dobljene iz normalnih ali kondenzacijskih oljnih usedlin - ostankov, ali pa z destruktivno destilacijo bituminoznih miralov. Tako dobljena surova olja ostanejo uvrščena v tej tar. številki tudi, če so bila izpostavljena naslednjim postopkom:

- (1) dekantiranju,
- (2) razsoljevanju,
- (3) dehidriranju,
- (4) stabiliziranju z namenom normalizirati pritisk pare,
- (5) eliminiranju zelo lahkih frakcij z namenom, da bi se vrnilo v oljne oborine, da bi se izboljšala drenaža in vzdrževanje pritiska,
- (6) dodajanju **zgoľj** tistih ogljikovodikov, predhodno dobljenih po fizikalnih metodah v času poteka pravkar navedenih procesov in
- (7) vsakemu drugemu manjšemu postopku pod pogojem, da le-ta ne spremeni lastnosti proizvoda.

Ta tar. številka vključuje tudi plinske kondenzate, t.j. surova olja, dobljena med postopkom stabilizacije naravnega plina takoj po njegovi ekstrakciji. To operacijo predstavlja pridobivanje zgostljivih ogljikovodikov (od C4 do približno C20) iz mokrega naravnega plina, pretežno s pomočjo ohlajevanja in zniževanja tlaka.

27.10 - OLJA, DOBLJENA IZ NAFTE IN OLJA, DOBLJENA IZ BITUMINOZNIH MIRALOV, RAZEN SUROVIH; PROIZVODI, KI NISO NAVEDENI IN NE ZAJETI NA DRUGEM MESTU, KI VSEBUJEJO PO MASI 70 % ALI VEČ OLJ IZ NAFTE ALI OLJ, DOBLJENIH IZ BITUMINOZNIH MINERALOV ČE SO TA OLJA OSNOVNE SESTAVINE TEH PROIZVODOV; ODPADNA OLJA

- Olja, dobljena iz nafte in olja, dobljena iz bituminoznih miralov, razen surovih ter proizvodi, ki niso navedeni in ne zajeti na drugem mestu, ki vsebujejo po masi 70 % ali več olj iz nafte ali olj, dobljenih iz bituminoznih miralov, če so ta olja osnovne sestavine teh proizvodov, razen odpadnih olj:

2710.11 - - lahka olja

2710.19 - - druga

- Odpadna olja:

2710.91 - - ki vsebujejo poliklorirane bifenile (PCB), poliklorirane terfenile (PCT) ali polibromirane bifenile (PBB)

2710.99 - - drugo

(I) PRIMARNI PROIZVODI

Proizvodi, zajeti v tej tar. številki so tisti, ki so bili izpostavljeni kateremu koli postopku **razen** tistih, navedenih v komentarju k **tar. št. 27.09**. Ta tar. številka vključuje:

- (A) Olja, iz katerih so lahke frakcije izločene z destilacijo, kot tudi lahka, srednja in težka olja, dobljena v večjih ali manjših razmakih frakcij z destilacijo ali z rafinacijo surovih olj nafte ali olj bituminoznih mineralov. Ta olja, bolj ali manj tekoča ali poltrdna, sestojijo pretežno iz **nearomatičnih** ogljikovodikov, kot so npr. parafinski, ciklanski ogljikovodiki itd.

Ta olja vključujejo:

- (1) bencin,
- (2) specialne težke bencine (white spirit),
- (3) kerozin - petrolej,
- (4) plinska olja,
- (5) kurilna olja,
- (6) vretenska olja in mazalna olja in
- (7) bela (beljena) olja.

Ta tar. številka vključuje pravkar naštete frakcije tudi, če so obdelane naprej z namenom odstranjevanja nečistoč (npr. obdelava s kislinami ali bazami, s selektivnimi topili, s cinkovim kloridom, absorpcijskimi zemljinami itd., ali ponovna destilacija) - vendar **pod pogojem**, da take obdelave **ne proizvedejo** kemično določene spojine v čistem ali komercialno čistem stanju. (29. poglavje).

- (B) Podobna olja, pri katerih je teža nearomatičnih sestavin večja od mase aromatičnih sestavin. Taka olja se lahko dobijo z destilacijo črnega premoga pri nizki temperaturi, s hidriranjem ali katerikoli drugim postopkom (cracking, reforming itd.).

Ta tar. številka vključuje **mešane alkilene**, imenovane **tripropilen, tetrapropilen, di(izo)butilen, tri(izo)butilen** itd. To so zmesi nenasičenih acikličnih ogljikovodikov (oktileni, nonileni, njihovi homologi in njih izomeri itd.) in nasičenih ogljikovodikov.

Pridobivajo jih z zelo **nizko polimerizacijo** propilena, izobutilena ali drugih etilenskih ogljikovodikov, ali pa z izločanjem (npr. s frakcijsko destilacijo) iz nekaterih proizvodov pri crackiranju mineralnih olj.

Mešani alkileni se uporabljajo predvsem pri kemičnih sintezah kot topila ali razredčila. Zaradi njihove **visoke oktanske stopnje** se lahko, ob dodajanju ustreznih aditivov, mešajo z bencinom.

Vendar pa ta tar. številka **ne vključuje** tekočih sintetičnih poliolefinov, od katerih manj kot 60 vol % destilira pri temperaturah do 300 °C (po konverziji na 1.013 milibarov - 101,3 kPa, če se uporabi metoda destilacije z zmanjšanim pritiskom) (39. poglavje).

Ta tar. številka **ne vključuje** olj, v katerih po teži prevladujejo aromatične sestavine, dobljene s predelavo nafte ali s katerikoli drugim postopkom (**tar. št. 27.07**).

- (C) Olja, našteta pod (A) in (B), ki so jim dodane razne snovi, katerih namen je, prilagoditi jih posebnim namenom uporabe - vendar **pod pogojem**, da ti proizvodi kot osnovo vsebujejo **najmanj 70 mas. % naftnih olj** ali olj bituminoznih mineralov ter da niso zajeta v kakšni bolj specifični tar. številki Tarife.

Primeri vrste proizvodov, na katere se pravkar navedeno nanaša, so:

- (1) **Bencin**, ki vsebuje majhne količine dodanih proizvodov proti detonaciji (npr. svinčev tetraetil in dibromoetan) in antioksidantov (npr. para butilniaminofenol).
- (2) **Olja in masti za mazanje**, ki so sestavljeni iz mešanic olj za mazanje z zelo raznovrstnimi količinami drugih proizvodov (npr. proizvodov za izboljšanje mazalnih lastnosti (rastlinska olja in masti, antioksidanti, sredstva za preprečevanje korozije, sredstva proti penjenju, kot so to npr. silikoni itd.). Ta olja za mazanje vključujejo tudi t.i. compound olja, to je olja za težke

delovne pogoje, nadalje olja, pomešana z grafitom (grafitne suspenzije v naftnih oljih ali oljih iz bituminoznih mineralov), olja za mazanje batov, olja za tekstil in **masti za mazanje**, sestavljena iz olja za mazanje in 10 - 15% mila iz aluminija, kalcija, litija itd.

- (3) **Olja za transformatorje in sklopke** (ki se ne uporabljajo zaradi mazalnih lastnosti) so stabilizirana specialno rafinirana olja z dodatkom antioksidantov, kot je npr. diterciarni butilparakrezol.
- (4) **Rezalna olja**, ki se uporabljajo za hlajenje raznih orodij itd. in materialov, ki so predmet obdelave. So iz težkih olj z dodatkom 10 - 15% emulgatorjev (npr. alkalni sulforicinoleat) in se uporabljajo kot vodna emulzija.
- (5) **Olja za čiščenje motorjev**, strojev in drugih naprav. To so težka olja, ki ponavadi vsebujejo še majhne količine sredstev za peptoniziranje tar da bi se olajšalo odstranjevanje gum, usedlin ogljika itd., nastalih med delovanjem motorja.
- (6) **Olje za mazanje kalupov**, ki se uporabljajo z namenom, da bi bilo lažje odločanje keramičnih predmetov, betonskih gredic itd., od sten kalupov. Ta olja vključujejo težka olja, ki vsebujejo npr. okrog 10% rastlinskih masti.
- (7) **Tekočine za hidravlične zavore** itd, sestavljene iz težkih olj, ki so jim dodani proizvodi za izboljšanje mazalnih lastnosti, antioksidanti, sredstva zoper korozijo, sredstva zoper penjenja itd.

(II) ODPADNA OLJA

Odpadna olja so ostanki pretežno olj iz nafte in olj, dobljenih iz bituminoznih mineralov (kot so opisana v opombi št. 2 k temu poglavju), ki so lahko pomešana z vodo. Mednje spadajo:

- (1) Odpadna olja iz nafte ali podobna olja, ki niso več primerna za uporabo kot primarni proizvodi (npr. rabljena mazalna, hidravlična ali transformatorska olja). Odpadna olja vsebujejo poliklorirane bifenile (PCB), poliklorirane terfenile (PCT) in polibromirane bifenile (PBB), kar je pretežno posledica izločanja teh kemikalij iz električnih naprav, kot so izmenjalniki toplote, transformatorji ali sklopke;
- (2) Oljne usedline iz skladiščnih rezervoarjev za olja iz nafte, ki pretežno vsebujejo ta olja in dodatke v visokih koncentracijah (npr. kemikalije), ki se uporabljajo v proizvodnji primarnih proizvodov in
- (3) Odpadna olja v obliki vodnih emulzij ali pomešani z vodo, kot so npr. olja po prelivanju ali po pranju skladiščnih rezervoarjev ali po uporabi v strojnih operacijah.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) usedlin osvinčenega bencina in osvinčenih spojin proti detonacijam v motorju iz skladiščnih rezervoarjev za osvinčeni bencin in osvinčene proizvode proti detonacijam v motorju, ki pretežno sestojijo iz svinca, svinčevih spojin in ki skoraj ne vsebujejo olj iz nafte ter ki se uporabljajo za proizvodnjo svinca in svinčevih spojin (**tar. št. 26.20**),
- (b) pripravkov, ki vsebujejo po teži manj kot 70% naftnih olj ali olj iz bituminoznih mineralov, npr. pripravkov za maščenje ali oljenje tekstila in drugih pripravkov za mazanje iz **tar. št. 34.03** in tekočin za hidravlične zavore iz **tar. št. 38.19**
- (c) pripravkov, ki vsebujejo naftna olja in olja iz bituminoznih mineralov v kakršnihkoli deležih (tudi več kot 70% ut.), ki so zajeta v drugih tar. številkah Nomenklature ali ki temeljijo na kakšnem drugem proizvodu, razen na naftnem olju ali olju iz bituminoznih mineralov. Tak primer je s pripravki proti koroziji iz **tar. št. 34.03**, ki sestojijo iz lanolina - v raztopini white spirita je lanolin osnovni material, white spirit pa deluje le kot razredčilo in izpari po uporabi. Enak primer so preparati za dezinfekcijo, za insekticidne, fungicidne in podobne namene (**tar. št. 38.08**), s pripravljenimi aditivi za mineralna olja (**tar. št. 38.11**), s sestavljenimi topili in razredčili za lake (**tar. št. 38.14**) in z nekaterimi pripravki iz **tar. št. 38.24**, kot so npr. tekočine za vžig bencinskih motorjev. Tekočina sestoji iz dietiletra, iz 70 mas.% ali več naftnega olja in tudi iz drugih sestavin, v katerih je dietileter osnovna sestavina.

27.11 - NAFTNI PLINI IN DRUGI PLINASTI OGLJIKOVODIKI

- Utekočinjeni:

- 2711.11 - - naravni plin
- 2711.12 - - propan
- 2711.13 - - butan
- 2711.14 - - etilen, propilen, butilen in butadien
- 2711.19 - - drugo

- V plinskem stanju:

- 2711.21 - - naravni plin
- 2711.29 - - drugo

Ta tar. številka vključuje **surove** plinaste ogljikovodike, dobljene kot naravni plini ali iz nafte kot kemični proizvod. **Metan** in **propan** sta prav tako vključena tudi, če sta kemično čista.

Ti ogljikovodiki so plinasti pri temperaturi 15 °C in pod pritiskom 1.013 milibarov (101,3 kPa). Lahko se dobavljajo komprimirani kot tekočine v kovinskih kontejnerjih, vendar jim pogosto (iz varnostnih razlogov) dodajajo majhne količine snovi z zelo močnim vonjem, ki naj bi opozoril na izpust plina.

Ta tar. številka vključuje naslednje pline v tekočem ali plinastem stanju:

- (I) **metan in propan**, z nečistočami ali čista,
- (II) **etan in etilen**, čistoče **manj kot 95%** (etan in etilen čistoče 95% ali več se uvršča v **tar. št. 29.01**),
- (III) **propen** (propilen) čistoče **manj kot 90%** (propen ali propilen čistoče 90% ali več se uvršča v **tar. št. 29.01**),
- (IV) **butan** z **manj kot 95%** vsebnosti n-butana in **manj kot 95%** vsebnosti izobutana (butan z vsebnostjo 95% ali več n-butana ali izobutana se uvršča v **tar. št. 29.01**),
- (V) **buten** (butilen) in butadien čistoče **manj kot 90%** (buteni in butadieni čistoče več kot 90% se uvrščajo v **tar. št. 29.01**) in
- (VI) **medsebojne zmesi propana in butan**, ki se uvršča z uporabo Temeljnega pravila 2(b).

Zgoraj navedeni odstotki se računajo na suhi proizvod glede na prostornino plinastih proizvodov in glede na težo proizvodov v tekočem stanju.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) kemično določenih ogljikovodikov (**razen** metana in propana) v čistem ali komercialno čistem stanju (**tar. št. 29.01**). Glede teh ogljikovodikov z dodanimi dišavami glej splošna določila k 29. poglavju, del (A), peta točka. Za etan, etilen, propen, butan, butene in butadiene obstajajo posebni kriteriji čistoče, kot je nakazano pod (II), (III), (IV) in (V) zgornjega besedila.
- (b) tekočega butana v kontejnerjih do 300 kubičnih centimetrov, ki se uporablja za polnjenje vžigalnikov za cigarete in podobnih vžigalnikov (**razen** tistih, ki predstavljajo dele navedenih vžigalnikov) (**tar. št. 36.06**) in
- (c) delov vžigalnikov za cigarete in podobne vžigalnike, ki vsebujejo tekoči butan (**tar. št. 96.13**).

27.12 - VAZELIN; PARAFINSKI VOSEK, MIKROKRISTALNI VOSEK IZ NAFTE, STISKANI PARAFINI, OZOKERIT, VOSEK IZ RJAVEGA PREMOMA ALI LIGNITA, VOSEK IZ ŠOTE, DRUGI MINERALNI VOSKI IN PODOBNI PROIZVODI, DOBLJENI S SINTEZO ALI DRUGIMI POSTOPKI, POBARVANI ALI NEPOBARVANI

2712.10 - **Vazelin**

2712.20 - **Parafinski vosek, ki vsebuje po teži manj kot 0.75 % mase olja**

2712.90 - **Drugo**

(A) Vazelin

Vazelin je mastnega otipa, bele, rumenkaste ali temnorjave barve. Pridobivajo ga iz ostankov destilacije nekaterih surovih naft, ali z mešanjem razmeroma visoko viskoznih naftnih olj s takimi ostanki, ali pa z mešanjem parafina ali cerezina z zadosti rafiniranim mineralnim oljem. Ta tar. številka vključuje surovi vazelin (včasih imenovan "**petrolatum**"), razbarvan ali rafiniran. Ta tar. številka vključuje tudi sintetični vazelin.

Da bi vazelin lahko uvrstili v to tar. številko, mora biti njegova točka **strjevanja najmanj 30 °C**, odredeno z rotacijskim termometrom (po ASTM D-938), gostote pri 70 °C **manjše od 0,942 g/cm³** (zmerjeno s konično penetracijo pri 25 °C po metodi ASTM D-217 ⁽¹⁾) manjšo od 350 oziroma zmerjeno s konično penetracijo po metodi ASTM D-937 ne manjšo od 80).

Vendar pa je iz te tar. številke **izključen** vazelin, primeren za nego kože in pakiran za prodajo na drobno (**tar. št. 33.04**).

(B) Parafinski vosek, mikrokristalni vosek iz nafte stiskani parafini, ozokerit, vosek iz rjavega premoga in lignita, vosek iz šote, drugi mineralni voski in podobni proizvodi, dobljeni s sintezo ali z drugimi postopki, obarvani ali neobarvani

Parafinski vosek je ogljikovodikov vosek, ekstrahiran in nekaterih destilatov naftnih olj ali olj, dobljenih iz skrilavcev ali pa drugih bituminoznih mineralov. Ta vosek je prozoren, je bele ali rumenkaste barve in ima razmeroma izrazito kristalno strukturo.

Mikrokristalni vosek je tudi ogljikovodikov vosek. Ekstrahira se iz ostankov nafte in iz frakcij mazalnih olj, destiliranih v vakuumu. Od parafina je bolj kalen in ima bolj fino in manj vidno kristalno strukturo. Običajno ima **višje tališče** kot parafin. Variira od mehkega in plastičnega do trdega in krhkega in je temnorjave do bele barve.

Ozokerit je naravni mineralni vosek - prečiščenega poznajo kot cerezin.

Vosek iz rjavega premoga ali lignita (ali **montana vosek**) je proizvod, znan kot "montanova smola" in je ester voskov, ekstrahiran iz rjavega premoga ali lignita. V surovem stanju je trd in temen, v rafiniranem stanju pa je lahko bel.

Vosek iz šote je fizikalno in kemično podoben vosku iz rjavega premoga ali lignita, le da je nekoliko mehkejši.

Drugi mineralni voski, ki spadajo v to tar. številko (stiskani parafin in brezoljni parafin) nastajajo pri sproščanju mazalnih olj iz voskov. So manj prečiščeni in vsebujejo več olj kot parafina. Njihova barva variira od bele do svetlorjave.

Ta tar. številka vključuje tudi proizvode, ki so **pridobljene sintetično** ali kako drugače, in so proizvodom, ki jih ta tar. številka vključuje, podobni (npr. sintetični parafin in sintetični mik-

1. Če je vzorec pretrd, se ne uporablja metoda penetracije ASTM D-217, temveč metoda penetracije ASTM D-937.

rokristalni vosek). Ta tar. številka **ne vključuje** voskov višjih polimerov, kot je npr. polietilenski vosek. Ti spadajo v **tar. št. 34.04**.

V to tar. številko spadajo vsi voski, ne glede na to, ali so surovi ali rafinirani, ali so medsebojno pomešani in ali so obarvani ali ne. Uporabljajo se za izdelavo sveč (predvsem parafin), izolacijo, apreturo tekstilov, impregnacijo vžigalic, antikorozivno zaščito itd.

Vendar pa **se** naslednji proizvodi **uvrščajo v tar. št. 34.04**:

- (a) umetni voski, ki se pridobivajo s kemično modifikacijo voska iz rjavega premoga ali lignita ali drugih mineralnih voskov,
- (b) neemulgirane zmesi ali pa take, ki **ne vsebujejo** topila, ki sestojijo iz:
 - (i) voskov iz te tar. številke, pomešanih z živalskimi voski (vštevši spermacet), z rastlinskimi voski ali z umetnimi voski;
 - (ii) voskov iz te tar. številke, pomešanih z maščobami, smolami, mineralnimi snovmi ali drugimi snovmi pod pogojem, da imajo lastnosti voska.

27.13 - NAFTNI KOKS, BITUMEN IN DRUGI OSTANKI IZ NAFTE ALI OLJ IZ BITUMINOZNIH MINERALOV

- Naftni koks:

2713.11 - - **nežgan**

2713.12 - - **žgan**

2713.20 - **Naftni bitumen**

2713.90 - **Drugi ostanki iz nafte ali iz olj, dobljenih iz bituminoznih mineralov**

- (A) **Naftni koks**, surovi ali kalciniran, je črne barve, porozen, trd ostanek, dobljen pri crackiranju ali pri destruktivni destilaciji nafte. Uporablja se predvsem kot surovina za proizvodnjo elektrod (kalcinirani naftni koks) ali kot gorivo (surovi naftni koks).
- (B) **Bitumen iz nafte** (znan tudi kot naftni katran, naftni asfalt), se ponavadi pridobiva kot ostanek pri destilaciji surove nafte. Je rjave ali črne barve, lahko je mehek ali krhek. Uporablja se za asfaltiranje cest, za impregnacijo itd. Bitumen iz nafte ostane uvrščen v to tar. številko tudi, če je malenkostno preoblikovan z vpihavanjem zraka in je nevpihovanemu bitumnu podoben.
- (C) **Drugi ostanki iz nafte** vključujejo:
 - (1) ekstrakte, nastale pri obdelavi mazalnega olja z enim izmed selektivnih topil,
 - (2) smolo iz nafte in druge smolaste snovi, dobljene iz nafte in
 - (3) kisle ostanke in uporabljene zemljine za beljenje, ki vsebujejo določeni delež olj.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) v vodi topnih naftenatov in naftnih sulfonatov (vštevši tiste, ki vsebujejo kakšen odstotek mineralnih olj), kot so tisti iz alkalijskih kovin, amoniaka ali iz etanolamina (**tar. št. 34.02**),
- (b) v vodi netopnih naftenatov in naftnih sulfonatov (**tar. št. 38.24**) pod pogojem, da niso zajeti v bolj specifičnih tar. številkah in
- (c) naftenskih kislin, surovih ali rafiniranih (**tar. št. 38.24**).

27.14 - BITUMEN IN ASFALT, NARAVNI; BITUMINOZNI IN OLJNI SKRILAVCI IN KATRANSKI PESEK; ASFALTITI IN ASFALTNE KAMNINE

2714.10 - Bituminozni in oljni skrilavci in katranski pesek

2714.90 - Drugo

Ta tar. številka vključuje naravni bitumen in naravni asfalt (vštevši tudi asfalt iz jezera Trinidad in materiale, v nekaterih deželah znane kot "asfaltni pesek"). To so rjave ali črne, trdne ali zelo viskozne zmesi ogljikovodikov, ki nastajajo na naravni način z inertno mineralno snovjo, ki lahko predstavlja osnovo za asfalt.

Ta tar. številka vključuje:

- (1) bituminozne ali oljne skrilavce in katranski pesek,
- (2) asfaltite in
- (3) asfaltne apnence in druge asfaltne kamnine.

Našteti materiali ostanejo uvrščeni v to tar. številko tudi, če so obdelani ali ne z namenom odstranjevanja vode ali jalovine, uprašeni ali ne in medsebojno pomešani ali ne. Določena količina dodane vode naravnemu bitumnu ne spreminja njegovega uvrščanja proizvoda za namene **in tar. št. 27.14**. Nadalje se **v to tar. št. uvrščajo še** dehidrirani naravni bitumen in naravni bitumen v prahu, dispergirani v vodi in ki vsebuje majhne količine emulgatorja, katerega namen je zgolj zagotoviti varen in priročen transport.

Uporabljajo se za asfaltiranje cest, za vzpostavljanje nepremočljivosti, za izdelavo lakov, emajla itd. Bituminozne skrilavce in katranski pesek uporabljajo kot surovine za pridobivanje mineralnih olj.

Ta tar. številka **ne vključuje**:

- (a) termakadama (**tar. št. 25.17**),
- (b) bituminoznega črnega premoga (**tar. št. 27.01**),
- (c) bituminoznega rjavega premoga in lignita (**tar. št. 27.02**),
- (d) bitumna iz nafte (**tar. št. 27.13**),
- (e) bituminoznih mešanic na osnovi naravnega bitumna z dodanimi snovmi, razen vode in emulgatorja, nujnega zgolj zaradi varnega in priročnega transporta (**tar. št. 27.15**) in
- (f) izdelkov iz asfalta iz **tar. št. 68.07**.

KOMENTAR K TARIFNI PODŠTEVILKI

Tarifna podštevilka 2714.10

Ta tar. podštevilka vključuje sedimentne kamnine in pesek, ki vsebujejo ogljikovodike, ki se lahko izločijo v obliki proizvodov iz tar. številke 27.09 (surova nafta in surova olja iz bituminoznih materialov), ali pa v obliki, iz katerih se ti proizvodi lahko ekstrahirajo. Dobi se lahko tudi plin in drugi proizvodi. Izločevanje poteka s postopkom segrevanja ali z drugim ekstrakcijskim postopkom (npr. z destilacijo, z destilacijo v retorti ali z mehanskimi postopki). Ogljikovodiki, ki se nahajajo v skrilavcih, so lahko v obliki organskih snovi, imenovanih kerogeni.

27.15 - BITUMENSKE MEŠANICE NA OSNOVI NARAVNEGA ASFALTA, NARAVNEGA BITUMNA, BITUMNA IZ NAFTE, MINERALNEGA KATRANA ALI MINERALNE KATRANSKE SMOLE (NPR. BITUMINOZNI KIT, CUTBACK)

Bitumenske mešanice iz te tar. številke vključujejo:

- (1) **Cut-back** odpadke, ki ponavadi sestojijo iz 60% ali več bitumena z razredčilom in ki se uporabljajo za asfaltiranje cest.
- (2) **Emulzije** ali obstojne asfaltne suspenzije, suspenzije bitumena, smole ali katrana v vodi, ki se še posebej uporabljajo za asfaltiranje cest.
- (3) **Asfaltne** in druge **bitumenske kite**, kot tudi podobne bituminozne zmesi, ki vsebujejo mineralne snovi, kot sta pesek ali azbest. Te snovi se uporabljajo za zalivanje sestavov in razpok, kot materiali za izlivanje itd.

Ta tar. številka vključuje vse proizvode tudi, če so aglomerirani v bloke itd. in so take vrste, da se pred uporabo ponovno stalijo, vendar **izključuje** končne proizvode pravih oblik (kot so npr. plošče za tlakovanje, listi in ploščice - strešniki - **tar. št. 68.07**).

Ta tar. številka **izključuje**:

- (a) termakadam (drobljen kamen, pomešan s katranom - **tar. št. 25.17**),
- (b) dolomit, aglomeriran s katranom (**tar. št. 25.18**),
- (c) zmesi katrana s kreozotnimi olji ali drugimi proizvodi destilacije katrana iz črnega premoga (**tar. št. 27.06**),
- (d) dehidrirani naravni bitumen ali naravni bitumen v prahu, dispergirani v vodi, kateri so dodane majhne količine emulgatorja, katerega namen je zgolj zagotoviti varen transport in rokovanje (**tar. št. 27.14**) in
- (e) bituminozne barve in lake (**tar. št. 32.10**), ki se od nekaterih mešanic iz te tar. številke razlikujejo npr. po bolj finih polnilih (v kolikor so uporabljena), po možni prisotnosti enega ali več sredstev za platenje (izvzemši asfalta, bitumena, katrana in smole), po sposobnosti sušenja na prostem (kot je primer pri barvah in lakih) ter tenkosti ali trdoti sloja, ki ga oblikujejo in
- (f) pripravke za mazanje iz **tar. št. 34.03**.

27.16 - ELEKTRIČNA ENERGIJA (FAKULTATIVNA TAR. ŠTEVILKA)

Ta tar. številka ne zahteva posebnega komentarja.
